য

জঃনৌকৰং

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

মিচিং জাতিৰ শৈক্ষিক, আৰ্থ-সামাজিক সংস্কাৰ ভাষা-সাহিত্য, সংস্কৃতি তথা জাতিটোৰ সৰ্বতোপ্ৰকাৰ উত্তৰণত অৰিহণা যোগোৱা জ্ঞাত-অজ্ঞাত মহান নমস্য ব্যক্তিসকললৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদন কৰিলোঁ।

সম্পাদনা সমিতি

অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ কাৰ্যকৰী সভাপতিৰ একাষাৰ

অসমৰ দ্বিতীয় সৰ্ববৃহৎ জনগোষ্ঠী মিচিংসকলৰ মিচিং বাঃনী কৌবাং জাতীয় মহাসভা স্বৰূপ। মিচিং বাঃনী কৌবাং জাতিটোৰ সৰ্বতোপ্ৰকাৰ উত্তৰণৰ বাবে দীৰ্ঘ বছৰ সেৱা আগবঢ়াই আহিছে। বৰ্ণময় ঐতিহ্যবে মহিমামণ্ডিত মিচিং বাঃনী কৌবাং মিচিং জাতীয় অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰি সময়ৰ লগত খোজ মিলাই মিচিং জনগোষ্ঠীক সৰ্বতোপ্ৰকাৰ উত্তৰণৰ পথত আগুৱাই নিবৰ বাবে বাস্তবমুখী কৰ্মসূচী গ্ৰহণ কৰা লগতে মিচিং বাঃনী কৌবাং মিছন-২০২৪ গ্ৰহণ কৰিছে। ১৯২৪ চনত জন্মলাভ কৰা মিচিং বাঃনী কৌবাং২০২৪ চনত শতবৰ্ষ পূৰ্ণ কৰিব। এই উপলক্ষে মিচিং বাঃনী কৌবাং গ্ৰহণ কৰিছে মিছন 2024। এই মিছনৰ মতেও মিচিং বাঃনী কৌবাংএ কেতবোৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বিশেষ আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে। শতবৰ্ষ গৰাকীবলৈ আগবঢ়া মিচিং বাঃনী কৌবাংএ 36 সংখ্যক সাধাৰণ অধিবেশনখনি জোনাই মহকুমাৰ জংনৌকৰঙৰ বিজয়পুৰত অনুষ্ঠিত হৈছে। এই দিশৰ পৰাও এই অধিবেশনৰ যথেষ্ট গুৰুত্ব আছে।

মিচিং বাঃনী কৌবাংৰ ৩৬ সংখ্যক সাধাৰণ অধিবেশনখনি অহা ২০১৮ চনৰ ১ ফেব্ৰুৱাৰীৰ পৰা চাৰিদিনীয়া বৰ্ণাঢ্য কাৰ্যসূচীৰে জনাই মহকুমাৰ জংনৌকৰং বিজয়পুৰৰ আবতানি লতাত অনুষ্ঠিত হ'ব। এই উপলক্ষে মিচিং বাঃনী কৌবাংৰ ৩৬ সংখ্যক সাধাৰণ অধিবেশনখনি সফল কৰি তোলাৰ বাবে এখনি অভ্যৰ্থনা সমিতি গঠন কৰা হয়। বিজয়পুৰ, জংনৌকৰং অঞ্চলৰ লগতে জোনাইবাসী ৰাইজৰ সহায়-সহযোগত "আবতানি লভাও অনুষ্ঠিত হোৱা মিচিং বাঃনী কৌবাংৰ ৩৬ সংখ্যক সাধাৰণ অধিবেশনখনি সফল কৰি তুলিবলৈ সক্ষম হয়।

মিচিং বাঃনী কৌবাংৰ দৰে বৃহৎ জাতীয় অনুষ্ঠান এটাৰ অধিবেশন সফল ৰূপায়ণ কৰিবলৈ স্থানীয় ৰাইজৰ সহায় সহযোগ, দিহা-পৰামৰ্শৰ অবিহনে অসম্ভব। অধিবেশনখনি সফল কৰি তোলাত সহায়- সহযোগ কৰা সকলো শ্ৰেণীৰ ৰাইজলৈ অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ তৰফৰ পৰা আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

মিচিং বাঃনী কৌবাংৰ অধিবেশনখনি উদযাপনৰ বাবে আমাক গুৰু দায়িত্ব অৰ্পণ কৰি জাতিৰ সমৃদ্ধিৰ ক্ষেত্ৰত যি সামান্য সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিলে তাৰ বাবে অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ হৈ ৰাইজৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰম। অধিৱেশনৰ কাৰ্যসূচী সফল ৰূপায়ণ বাবে গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন কাম-কাজত অনিচ্ছাকৃতভাৱে হোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ তৰফৰ পৰা সমূহ ৰাইজৰ ওচৰত ক্ষমা- প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিছো।

ইতি

ৰাজু মেদক, কাৰ্যকৰী সভাপতি

অভ্যৰ্থনা সমিতি, ৩৬ সংখ্যক সাধাৰণ অধিবেশন, মিচিং বাঃনী কৌবাং, জংনৌকৰঙ,বিজয়পুৰ, জনাই

অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ

সাধাৰণ সম্পাদকৰ দুআষাৰ

মিচিং বাঃনী কৌবাংহৈছে মিচিংসকলৰ অভিভাৱক তথা আটাইতকৈ পুৰণি সংগঠন। ব্ৰিটিছৰ আমোলতে মিটিঙৰ কেইবাগৰাকী সমাজহিতৈশী লোকৰ আপ্ৰাণ চেষ্টাত গঠিত সংগঠনটোৱে ইতিমধ্যে শতবৰ্ষৰ প্ৰাকক্ষণত উপনিত হৈছে। অন্ধবিশ্বাস, কুসংস্কাৰ, অশিক্ষা ইত্যাদি দিশত পোতগৈ থকা মিচিংসমাজক পোহৰৰ বাট দেখুওৱাৰ ক্ষেত্ৰত মিচিং বাঃনী কৌবাং গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। মিচিং বাঃনী কৌবাং ৰ প্ৰত্যক্ষ-পৰোক্ষ অৱদানত আজি মিচিং সমাজে অন্য দহটা সমাজ জাতিৰ সৈতে ফেৰ মাৰিব পৰা হৈ উঠিছে। মিচিংসকলৰ অন্যান্য জাতীয় সংগঠনসমূহৰ গঠনৰ আঁৰতো মিচিং বাঃনী কৌবাং ৰ অৱদান আছে। সেইবাবে মিচিং বাঃনী কৌবাং ৰ প্ৰতি প্ৰতিজন মিচিং ব্যক্তিৰ অন্তৰত শ্ৰদ্ধাৰে ভাব জাগ্ৰত হয়। মিচিংসকলৰ এই ঐতিহ্যমণ্ডিত সংগঠন মিচিং বাঃনী কৌবাং ৰ ৩৬ সংখ্যক সাধাৰণ অধিৱেশখনি জোনাই মহকুমাৰ জঃনীকৰঙ,বিজয়পুৰ অঞ্চলৰ অবৰ্ত্তানি লত্তাত ২০১৮ বৰ্ষৰ ১ ফেব্ৰুৱাৰীৰ পৰা চাৰিদিনীয়া বৰ্ণাঢ্য কাৰ্যসূচীৰে অনুষ্ঠিত কৰা হৈছে। আৰু এই অভ্যজনক অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ সাধাৰণ সম্পাদক গুৰুদায়িত্ব অপন কৰা হয়। অধিৱেশনৰ প্ৰথম প্ৰস্তুতিত মিচিং বাঃনী কৌবাং ৰ ৩৬ সংখ্যক অধিৱেশনখনি লেখত ল'বলগীয়া অধিবেশন হিচাপে অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল যদিও পৰৱৰ্তী সময়ত অধিৱেশনৰ তাৰিখ পিছুৱাবলগীয়া হোৱাত আমাৰ প্ৰস্তুতিত কিছু ব্যাঘাত হয়। যিকিনহওক মিচিং বাঃনী কৌবাং ৰ অধিবেশনখনি সফল কৰি তুলিবলৈ আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰা হৈছে। আমাৰ এই প্ৰচেষ্টাত জোনাইবাসী ৰাইজে যথেষ্ট সহযোগিতা আগবঢ়ালে। তদুপৰি অধিবেশনখনি সফল কৰাৰ ক্ষেত্ৰাত ৰাজ্যৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত থকা মিচিং ৰাইজ আৰু চুবুৰীয়া অৰুনাচল প্ৰদেশৰ ৰাইজেও সমদায়িত্ব পালন কৰিছে। এই চেগতে মিচিং বাঃনী কৌবাং ৰ ৩৬ সংখ্যক অধিবেশনখনি সফল কৰি তোলাত দান বৰঙণি আগবঢ়োৱাসকলো পক্ষক আমি কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ জনাইছো। তদুপৰি অধিবেশনখনি সফল কৰি তোলাত অভ্যৰ্থনা সমিতিসমূহ বিষয়ববীয়াই সৰ্বতো প্ৰকাৰে সহায়-সহযোগ আগবঢ়াইছে। তেওঁলোকৰ চেষ্টা আৰু মিচিং বাঃনী কৌবাং ৰ প্ৰতিনিধি আৰু অথিতিক শুশ্ৰূষাৰ যি আগ্ৰহ দেখুওৱালে তাৰ বাবে চিৰদিন কৃতজ্ঞ হৈ থাকিব। আনহাতে অভ্যৰ্থনাৰ দায়িত্ব পালন কৰোঁতে আমাৰ অজানিতে থাকি যোৱা ভুল-ত্ৰুতিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিছোঁ।

মিচিং বাঃনী কৌবাং অ্ৰৰই

বৰৃক কৌবাং অ্ৰৰই

নৰেশ কুম্বাং

সাধাৰণ সম্পাদক

মিচিং বাঃনী কৌবাং৩৫ সংখ্যক অধিবেশন আবতানি লন্ডা, বিজয়পুৰ-জঃনীকৰঙ ,জ'নাই

স্মৃতিগ্ৰন্থ সম্পাদনা সমিতিৰ সভাপতিৰ দুআষাৰ

মিচিং জনসমাজৰ অতি আদৰ আৰু শ্ৰদ্ধাৰ জাতীয় সংগঠন মিচিং বাঃনৗ কৌবাংৰ ৩৬তম সাধাৰণ অধিবেশনখন ২০১৮ চনৰ ১, ২, ৩ আৰু ৪ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে জ'নাই মহকুমাৰ জঃনৗকৰঙত অনুষ্ঠিত হৈছে। কাৰ্যতঃ এই ৩৬তম সাধাৰণ অধিবেশনখনেই হৈছে জনাই অঞ্চলত প্ৰথম বাৰৰ বাবে অনুষ্ঠিত হোৱা চৌৱান্নবৈ বছৰ গৰকা মিচিং বাঃনৗ কৌবাংপূৰ্ণাংগ অধিবেশন। কাৰণ ১৯৭৮ চনত জ'নাইত অনুষ্ঠিত হোৱা অধিবেশনখন চমুকৈ পতা বিশেষ অধিবেশনহে আছিল। এনেস্থলত এই ৩৬তম সাধাৰণ অধিৱেশনখন জ'নাই অঞ্চলৰ বাবে অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ তথা ঐতিহাসিক বুলি ক'ব পাৰি। সেয়ে এনে ঐতিহাসিক অধিৱেশনৰ স্মৃতি চিৰ যুগমীয়া কৰি ৰাখিবৰ বাবে এখন "স্মৃতিগ্ৰন্থ" (Souvenir) প্ৰকাশৰ বাবে ব্যৱস্থা ৰাখি অভ্যৰ্থনা সমিতিয়ে এখন সম্পাদনা সমিতি গঠন কৰি দিয়ে আৰু সমিতিৰ সভাপতিৰ দায়িত্ব এই অভাজনকেই অৰ্পন কৰে। সভাপতিৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰি সেই আপাহতে দুআষাৰ নিবেদন কৰিব বিচাৰিছো।

মিচিং বাঃনৗ কৌবাংদৰে ঐহিত্যমণ্ডিত জাতীয় সংগঠন এখনৰ সাধাৰণ অধিৱেশনৰ উপলক্ষ্যত প্ৰকাশ কৰা স্মৃতিগ্ৰন্থ (Mé pa: Potin) সম্পাদনা কৰাৰ দায়িত্ব লাভ কৰাটো যি দৰে সৌভাগ্য আৰু গৌৰৱৰ বিষয় সেইদৰে ই প্ৰত্যাহবানমূলকো । কাৰণ এখন সৰ্বাংগ-সুন্দৰ স্মৃতিগ্ৰন্থ প্ৰকাশ কৰিবলৈ হ'লে ইয়াৰ সকলো সংশ্লিষ্ট আৰু প্ৰাসংগিক দিশবোৰ নিখুত-নিয়াৰিকৈ সজাই তুলিব লাগিব। তাৰ বাবে প্ৰয়োজন হয় সংগঠনটোৰ সম্পৰ্কীয় তথ্য-সমৃদ্ধ বিশ্লেষণাত্মক লেখা (Article)। সংশ্লিষ্ট সমাজ খনৰ বিভিন্ন দিশ আলোকপাত কৰি প্ৰস্তুত কৰা প্ৰৱন্ধ পাতি আৰু সভা অনুষ্ঠিত হোৱা ঠাইখনৰ ইতিবৃত্ত আৰু বৈশিষ্ট্য-বিশেষত্ব আদিক তুলি ধৰা ৰচনাৰাজি। লগতে প্ৰয়োজন হয়— প্ৰাসংগিক বিষয়ৰ আলোক-চিত্ৰ তথা আকৰ্ষণীয় অংগসজ্জা আদি। কোৱা বাহুল্য যে এই

সকলোবোৰ সমল উপাদান গোটাই লৈ স্মৃতিগ্ৰন্থ এখন যুগুত কৰি উলিয়াবলৈ হ'লে প্ৰয়োজন হয় পৰ্যাপ্ত সময়। কিন্তু খেদেৰে ক'ব লগা হৈছে যে প্ৰয়োজনয় সময়খিনি আমি নাপালো। সেয়ে অতি খৰখেদাকৈ কৰিব লগা হোৱাত ভবামতে কামখিনি হৈ নুঠিল। এনে অনিচ্ছাকৃত অৱস্থাৰ বাবে আমি দুঃখিত। আৰু গ্ৰন্থখনত ৰৈ যোৱা এটিখিনিৰ বাবে ৰাইজৰ ওচৰত আমি ক্ষমা প্ৰাৰ্থী।

ধেমাজি জিলাৰ একেবাৰে পূব প্ৰান্তৰত অৱস্থিত মুৰ্কংচেলেক এখন ইতিহাসে গৰকা ঠাই। ইয়াৰে অন্তৰ্গত এখনি প্ৰসিদ্ধ ঠাই জংনৌকৰঙ এতিয়া মৃত প্ৰায় নদী “জংনৌকৰঙ” নামটোৰ পৰাই ঠাইখনি জংনৌকৰঙ নামেৰে জনাজাত হ'ল বুলি লোক প্ৰবাদ বিদ্যমান। ইয়াৰ ওচৰে-পাজৰে আছে উজনি বিজয়পুৰ, নামনি বিজয়পুৰ আৰু কেইবাখনো নতুনকৈ প্ৰতিষ্ঠা কৰা গাঁও। আৰু আছে বিজয়পুৰ হাই স্কুল, বিজয়পুৰ প্ৰাথমিক চিকিৎসালয় তথা নব প্ৰতিষ্ঠিত লৃঃচাং কলেজ। ইয়াৰ সমীপতে আছে ৰজাদিনীয়া ৰাজাখানা পুখুৰী, ওচৰতে বৈ গৈছে ৰাজাখানা নৈ। জংনৌকৰঙ নামটোক মান্যতা প্ৰদান কৰি ৰে'লৰে বিভাগে ইয়াত স্থাপন কৰা ষ্টেচনটোৰ নাম ৰাখিছে "জংনৌকৰঙ"। "জনীক ৰং নদীৰ প্ৰাচীন ঐতিহ্য আৰু প্ৰসিন্ধিৰ অৰ্থবহতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি স্মৃতিগ্ৰন্থখনৰ নাম "JO; NE KORONG" (জংনৌকৰঙ)ৰখা হৈছে। অধিৱেশনৰ উপলক্ষ্য আৰু ক্ষেত্ৰ অৱস্থিতিৰ দিশৰ পৰা বিচাৰ কৰি চালে স্মৃতিগ্ৰন্থ খনৰ "JONÉ KORONG নামটো উপযুক্ত হৈছে বুলি আমাৰ ধাৰণা। আশা আৰু বিশ্বাস যে ৰাইজে মুকলি মনেৰে ইয়াক গ্ৰহণ কৰিব।

যি কি নহওক স্মৃতিগ্ৰন্থখনৰ প্ৰস্তুতি চলাওঁতে উপ-সমিতিৰ উপদেষ্টাসকল, সম্পাদক, যুটীয়া সম্পাদক, সহকাৰী সম্পাদকে ধৰি সকলো সদস্যই অতি নিষ্ঠা আৰু তৎপৰতাৰে কম সময়ৰ ভিতৰতে কামখিনি সম্পূৰ্ণ কৰি স্মৃতিগ্ৰন্থখন সময়মতে প্ৰকাশ কৰাটো সম্ভৱ কৰি তুলিলে। তাৰ বাবে সম্পাদনা সমিতিৰ সকলো সদস্য ধন্যবাদৰ পাত্ৰ। সদৌ শেষত স্মৃতিগ্ৰন্থখনত থাকি যোৱা দোষ-ত্ৰুটি, ভুল-ভ্ৰান্তিবোৰ সদাশয় ৰাইজে ক্ষমাৰ দৃষ্টিৰে চাব বুলি আশা কৰিলো।

ডাঃ বিদ্যেশ্বৰ দলে

সভাপতি

স্মৃতিগ্ৰন্থ সম্পাদনা সমিতি

অভ্যৰ্থনা সমিতি, ৩৬সংখ্যাক সাধাৰণ অধিবেশন মিচিং বাঃনৌ কৌবাং, জংনৌকৰঙ,বিজয়পুৰ, জনাই

সম্পাদকীয়

ঐতিহাসিক যুগ

সন্ধিক্ষণৰ পথত মিচিং বাঃনৌ কৌবাং

মিচিং বাঃনৌ কৌবাং মিচিংসকলৰ জাতীয় মহাসভা তথা অৰাজনৈতিক সংগঠন। মিচিং বাঃনৌ কৌবাং মিচিং সমাজৰ আৰ্থ-সামাজিক সংস্কাৰ, শিক্ষা-দীক্ষা আৰু কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ সৰ্বতোপ্ৰকাৰ উত্তৰণৰ লগতে জাতীয় ঐক্য সমন্বয়ৰ বাবে সুদূৰপ্ৰসাৰী ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। ১৯২৪ চনত কেইবাগৰাকীও শিক্ষিত সচেতন মিচিং যুৱকৰ উদ্যোগত উজনি মাজুলীৰ গেজেৰা মিচিং গাঁৱত অনুষ্ঠিত এক সভাত জন্মলাভ কৰে সদৌ অসম মিৰি সন্মিলন'। সন্মিলনৰ প্ৰথম সভাপতি আছিল গড়মূৰ সত্ৰাধিকাৰ শ্ৰীশ্ৰী পীতাম্বৰদেৱ গোস্বামী। ১৯৫৫ চনত গেজেৰা গাঁৱত অনুষ্ঠিত হোৱা ১৯ সংখ্যক সাধাৰণ অধিবেশনত সদৌ অসম মিৰি সন্মিলন'ৰ ঠাইত সন্মিলনৰ নাম 'মিচিং বাঃনৌ কৌবাং, বুলি পুনৰ নামকৰণ কৰা হয়। তদুপৰি মিচিং বাঃনৌ কৌবাং, এই অধিবেশনতে মিচিংসকলৰ কৃষিভিত্তিক জাতীয় উৎসব আলি-আয়ে-লৃগাঙক প্ৰতিখন মিচিং গাঁৱত ফাগুন মাহৰ প্ৰথম বুধবাৰে উদ্‌যাপন কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে। মিচিং বাঃনৌ কৌবাংৰ অধিৱেশনসমূহৰ ভিতৰত ১৯৬৬ চনৰ ৪, ৫.৬ আৰু ৭ ফেব্ৰুৱাৰীত চাৰিদিনীয়া বৰ্ণাঢ্য কাৰ্যসূচীৰে ধেমাজি জিলাৰ চিলাপথাৰৰ কুলাজানত অনুষ্ঠিত ২৩ সংখ্যক অধিবেশনখন উল্লেখযোগ্য। চাৰিদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে অনুষ্ঠিত কুলাজান অধিবেশনত সভাপতিত্ব কৰে তৰুণ চন্দ্ৰ পামেগামে। এই অধিৱেশনত তাহানিৰ নেফা তথা বৰ্তমান অৰুণাচল প্ৰদেশৰ মিচিংসকলৰ একেগোষ্ঠীয় মূলৰ কেইবাটাও পাহাৰীয়া জনগোষ্ঠীয়ে যোগদান কৰাৰ লগতে দেশৰ তদানীন্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধী আৰু গণশিল্পী বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাই অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

বৰ্ণময় ঐতিহ্যৰে মহিমামণ্ডিত মিচিং বাঃনৌ কৌবাং মিচিং জাতীয় মহাসভা' আৰু মিচিং জাতীয় অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰি সময়ৰ লগত খোজ মিলাই মিচিং জনগোষ্ঠীক সৰ্বতোপ্ৰকাৰ উত্তৰণৰ পথত আগুৱাই নিবৰ বাবে বাস্তবমুখী কৰ্মসূচী গ্ৰহণ কৰিছে। তদুপৰি মিচিং বাঃনৌ কৌবাং মিছন ২০২৪ গ্ৰহণ কৰিছে। ১৯২৪ চনত জন্মলাভ কৰা মিচিং বাঃনৌ কৌবাং 2024 চনত শতবৰ্ষ পূৰ্ণ কৰিব। এই উপলক্ষে মিচিং বাঃনৌ কৌবাং গ্ৰহণ কৰিছে মিছন ২০২৪। এই মিছনৰ মতেও মিচিং বাঃনৌ কৌবাং কেতবোৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বিশেষ আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে।

২০২৪ চনটো মিচিং জাতিৰ বাবে হ'ব ঐতিহাসিক যুগ সন্ধিক্ষণ। কিন্তু আজিও সাধাৰণ মিচিং ৰাইজৰ অৰ্থনৈতিক অবস্থা শোচনীয়। একালত মিচিং সমাজ শস্য-মৎস্যৰে ভৰপূৰ আছিল। কিন্তু সম্প্ৰতি নৈপৰীয়া কৃষিজীৱী মিচিংসকলক বানপানী আৰু গৰাখহনীয়াই ধাৰাবাহিকভাবে বিধ্বস্ত কৰি অহাৰ ফলত জাতিটোৰ অৰ্থনৈতিক দিশটো বিধ্বস্ত হৈ পৰিছে। নৈপৰীয়া কৃষিজীৱী মিচিংসকলৰ কৃষিয়েই গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিৰ মূল ভেটি। কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল জাতিটোক বান-খহনীয়াই বিধ্বস্ত কৰি অহাৰ ফলত নিবনুৱা সমস্যাই গুৰুতৰ ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। এনেদৰে অৰ্থনৈতিকভাৱে অনিশ্চিত ভবিষ্যতৰ পিনে গতি কৰা মিচিং গাঁও অঞ্চলত শৈক্ষিক সামাজিক পৰিবেশো বিধ্বস্ত হৈ পৰিছে। ফলত বিভিন্ন মিচিং গাঁও অঞ্চলৰ বান খহনীয়াত ঘৰ-বাৰী হেৰুওৱা পৰিয়ালৰ বহু যুৱকে কৰ্ম সংস্থাপন বিচাৰি ৰাজ্যখনৰ বাহিৰলৈ যাব লগা হোৱাৰ লগতে বহুজনে অ'ত ত'ত পথ-দলং নিৰ্মাণ কাৰ্যত শ্ৰমিক হিচাপে কাম কৰিবলগা হৈছে। অৰ্থনৈতিক স্বাৱলম্বিতাৰ অবিহনে কোনো জাতিয়ে মূৰ তুলি জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। কৃষিজীৱী মিচিং ৰাইজে বিজ্ঞানসম্মত কৃষি পদ্ধতিৰে সেউজ বিপ্লৱৰ সূচনা কৰি অৰ্থনৈতিক প্ৰগতিৰ নতুন দুৱাৰ মুকলি কৰিব লাগিব। তদুপৰি বিভিন্ন জীৱিকামুখী কৰ্মৰে বিকল্প অৰ্থনৈতিক বিপ্লৱৰ সূচনা কৰাৰ লগতে কেৱল চৰকাৰী চাকৰিমুখী নহয় শিক্ষিত যুবক-যুৱতীসকল বিভিন্ন বৃত্তিমুখী কৰ্ম সংস্থাপনেৰে নিজে স্বাবলম্বী হৈ নিবনুৱা সমস্যা দূৰ কৰাৰ উপৰি জাতীয় অৰ্থনৈতিক ভেটি সুদৃঢ় কৰিব লাগিব। সৰ্বোপৰি মিচিং বাঃনী কৌবাংৰ নেতৃত্বত মিচিং জনগোষ্ঠীৰ পূৰ্ণাংগ জাতিগঠন প্ৰক্ৰিয়া অবিতৰতভাৱে অব্যাহত থাকিব।

মিচিং বাঃনী কৌবাং চৌৰান্নবৈ বৰ্ষ গৰকিলে। শতবৰ্ষ গৰকিবলৈ আগবঢ়া মিচিং বাঃনী কৌবাংৰ ৩৬ সংখ্যক সাধাৰণ অধিবেশনখনি অহা ২০১৮ চনৰ ১ ফেব্ৰুৱাৰীৰ পৰা চাৰিদিনীয়া বৰ্ণাঢ্য কাৰ্যসূচীৰে জনাই মহকুমাৰ জংনৌকৰঙ, বিজয়পুৰৰ আবতানি লন্তাত অনুষ্ঠিত হ'ব। মিচিং বাঃনী কৌবাং ৩৬ সংখ্যক সাধাৰণ অধিবেশনথলীক 'আবতানি লন্তাত' নামে নামকৰণ কৰাটোও অতিকৈ আনন্দৰ কথা। আবতানি বংশধৰ সকলৰ মিচিংসকলো অন্যতম। মিচিং বাঃনী কৌবাংৰ ৩৬ সংখ্যক সাধাৰণ অধিবেশনৰ স্মৃতি যুগমীয়া কৰিবৰ কাৰণে অভ্যৰ্থনা কমিটীয়ে 'জংনৌকৰঙ' নামৰ এখনি আটকধুনীয়া স্মৃতিগ্ৰন্থ প্ৰকাশৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে। তথ্যসমৃদ্ধ তথ্য আটকধুনীয়া ৰূপত স্মৃতিগ্ৰন্থখনি প্ৰকাশ বাবে এখনি স্মৃতিগ্ৰন্থ সম্পাদনা উপ-সমিতি গঠন কৰা হয়। স্মৃতিগ্ৰন্থ সম্পাদনা উপ-সমিতিয়ে আটকধুনীয়া ৰূপত স্মৃতিগ্ৰন্থখন উলিয়াবলৈ সৰ্বতোপ্ৰকাৰে প্ৰচেষ্টা গ্ৰহণ কৰে যদিও সময়ৰ অভাৱত ভবামতে সকলো কাম হৈ নুঠিল। সম্পাদনা সমিতিয়ে যথাসাৰে চেষ্টা কৰাৰ হৈছিল যদিও সময়ৰ অভাৱত আমাৰ পৰিকল্পনা অনুসৰি সকলোখিনি কৰিব পৰা নগ'ল। আমাৰ সীমাবদ্ধ জ্ঞান, সময়, অৰ্থ আৰু বহুতো এৰাব নোৱৰা অসুবিধাৰ বাবে গ্ৰন্থখনি সুন্দৰ আৰু নিখুঁত ৰূপত উলিয়াব নোৱাৰিলো। আমাৰ অজ্ঞতা আৰু অনিচ্ছাকৃতভাৱে ৰৈ যোৱা ভুল-ত্ৰুটীসমূহৰ বাবে ৰাইজ, পঢ়ুৱৈ আৰু বৌদ্ধিক মহলৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছো। যিসকল লেখক-লেখিকাই স্মৃতি গ্ৰন্থখনি প্ৰকাশৰ বাবে লেখা দি আমাক সহায় কৰিলে তেখেতসকলৰ ওচৰত আমি চিৰ কৃতজ্ঞ। গ্ৰন্থখনি প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাত সকলো প্ৰকাৰৰ দিহা-পৰামৰ্শ আৰু সহায় সহযোগ কৰাৰ বাবে সম্পাদনা সমিতিৰ উপদেষ্টা মণ্ডলী, সভাপতি আৰু সদস্যবৰ্গলৈ কৃতজ্ঞত জ্ঞাপন কৰিলো। স্মৃতিগ্ৰন্থখনি খুব কম সময়ৰ ভিতৰত ছপাই ৰাইজৰ হাতত তুলি দিয়াৰ বাবে আটিকো ডিজাইন লৈ ধন্যবাদ থাকিল।

ৰয়েল পেও

মুখ্য সম্পাদক বিজয় বৰি সহযোগী সম্পাদক – ভাস্কৰজ্যোতি টায়েং সহকাৰী সম্পাদক - স্মৃতিগন্থ সম্পাদনা সমিতি অভ্যৰ্থনা সমিতি ৩৬ সংখ্যক সাধাৰণ অধিবেশন, মিচিং বাঃনী কৌবাং,জংনৌকৰঙ, বিজয়পুৰ জনাই

সূচীপত্র

MISING

Mising Ba:né Kéba:sé Mising Réngamké Mé:tinsunam Kébangko
Kalinath Pangging /13
Mising Agom-Gomlab Légangé
Horen Koptak /18
Mising Agom-Dirbi:éla: Mising Kébang
Dr. Abhijit Payeng /21
Mising do:pin pabi léppír sigla Arunasol-lok Damro Gi:da:-pé pí:to
Dr Anil Kr Pe:gu/23
➤ Taniyé Siyemilo Golong Goped Pednam Do:ying
Seniram Panging/30
Dobur ui Ipag élang sok İkam bélam
Dr. Ghana Kt. Lagachu/32
MISING BA:NÉ KEBANG
2014-2018 Ager Ditaglok AGER LUKAN
2014-17 Mising Ba:né Kébang, Ki:ni kébang Ba:len- / 39
> Kumdung
Niyaswar Taku (Arup)/49
Mising Dungko Dakkodé
Krisnaram Mili/50
Ngolu Lékopé
Mg. Binesh Patir/53
Oyan Jelom Do:lung
Ko:té:ro:pé Írroi
Lokhyonath Pa:it/54
Ménggésunama
Jolendranath Dole/ 56
Turnam
Modhumoti Pe:gu/ 57
Mé:dir Miksi
Bhobojit Pe:gu/58
Lo:lad Legang
Simanta Taid/59

Karbug Takar
= Poresh Panging / 59
Ba:ne Kebang
=AmulyKumbang/60
Rongngamné yumé Yora:dé B
Bhoben Pa:dun/61
A:pié Mi:bodak Amigé Ka:li:dak
> Rotnesor Kardong / 62
Peki mari:ringkampë Bikromsing Yein / 63
No Bijoy Bori / 63

অসমীয়া

মিচিং বাঃনী কৌবাঙৰ পৰিৱৰ্তিত পৰিস্থিতিত দায়িত্ব
আৰু কতব্য
* ডাঃ বিদ্যেশ্বৰ দলে /
চৌৱান্নবৈ বৰ্ষত মিচিং বাঃনী কীবাং
* দীপক কুমাৰ দলে / ৬১
মিচিং জনগোষ্ঠী : খেল গোত্ৰ আৰু উপাধি বিচাৰ
জুয়েল পেগু
আবতানি বংশধৰৰ শিপাৰ সন্ধান অৰুণাচলৰ
দামৰত আদি-মিচিঙৰ অভিৱৰ্তন
ৰয়েল পেগু
মিচিং ভাষা অধ্যয়ন আৰু প্ৰসাৰতা
* বাছাৰাম দলে / ৮২
> মিচিং সমাজত শিক্ষাৰ সমস্যা
সীতাৰাম দলে |
> সামাজিক মাধ্যমৰ গুৰুত্ব আৰু ছাত্ৰ সমাজত ইয়াৰ প্ৰভাৱ
শৈলেন বৰুৱা /
> বিজয়পুৰ তেতিয়া আৰু এতিয়া
- জন্মেশ্বৰ মোক / ১০১
> মিচিং লোক-সংস্কৃতিত অই নিঃতমৰ ৰেঙণি
টমাছ মৰাং / ১০৬
মিচিং বাঃনী কীবাঙৰ সহযোগী মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ চমু আভাস
= লক্ষ্যনাথ পাইত / ১১০
মিচিং জনজাতিৰ প্ৰব্ৰজন
=* জ্যোতিষ কুমাৰ পাতিৰ / ১২৩
>> অস্তিত্বৰ সংকটত বুংকু (বুঢ়ীসুৰ্তি)
বিজয় বৰি/ ১২৬
>> মিচিং সমাজত ছোৱালী শিক্ষাৰ দিশত এভুমুকি
= ড° পবিত্ৰ কুমাৰ পেগু / ১৩১
অসমৰ কুটিৰ শিল্প
= ড° লোমা কান্ত দলে / ১৩৪
মোৰ গাঁও আৰু জীৱন মাধৈমালতীৰ কিয়দংশ
তোষেশ্বৰ মিৰি আগৰৱালা / ১৩৭
> সম্পৰ্ক আৰু সম্বন্ধ
- তুলসীৰাম পাংগিং / ১৪২
নৈপৰীয়া জনগোষ্ঠীৰ লগত ব্যক্তিগত অভিমত
বলেশ্বৰ কাদং / ১৪৪
কমলা মিৰি উভতি আহিছিল।
সনাতন বৰি / ১৪৭
গেলাবিলৰ পাৰৰ এখন মিচিং গাঁও আৰু স্বাধীনতা আন্দোলন
মনোৰঞ্জন বড়ি / 100

ENGLISH

Use of the Spelling 'Mising'
Gubindo Taid/155
> Migration and Socio-Economic Condi
-tions of the Misings in Assam: A study
Uttam Loying/159
Adi-Mising unity: A layman's Feeling
Rameswar Medak / 167
Life Sketches of Martyr's (Swahid)
Boga Medok, Naresh Taid and Anjana Pegu
Reedeepjack Doley / 171

Kalinath Pangging

Mising Ba:né Kéba:sé Mising Réngamké Mé:tinsunam Kébangko

Mising réngamké réngam kébang do:pinlo Mising Ba:né Kéba:sé ba:lenarpo:namé. Bangki bangki ngasod ara:lok turgo bélamém lamdolo gitupsunam giri-gitoné paníg-ta:ng kidi:dém la:pagge:la Mising réngamé lounné bédangkolok dakor kornam léga:pé odo adidok Mising opínsém aipé mé:né lambé paro:né Mising midum ékkélok igurki gibidné ditag 1924 do Gejera do:lu:do Siri Siri Pitambor Debo Goswami:ké kébang abupé dunggéki Mising Ba:né Kéba:sém ba:bukpé ba:lenka. Ba:bukpé ba:lendolo sé kéba:sém "Sodou Asom Miri Sonmilon" émnam amin kipag ba:lentungai. Lédupé gibidné dítag 1955-dok Majuli Gejera:lok ba:nam kéba:do sé "Mising Ba:né Kébang' aminsém mintenkaku.

Mising Ba:né Kéba:lok do:pín agomlo pangkampé ba:lendag adi kidi:do kébang ako kinggi:-tari:pé bomnam léga:pé laginam ili:-ikam. runggo potin,nérkig ager tarung kidí:démpin ager tarungém Ba:né Kéba:dok léga:pé segrio:pé adgabnamko kamangai. Lupé lumilo Ba:né Kébangké ditag mirum kéba:lok ba:sar kébang kidi:do:sin ager kébang bahirlok taniém kébang abupé dunggur dopé goglígdungai, Edémi:pila Ba:né Kébang ba:lendagdokké angu opinlok mé:tinsunam taniémsin mirum kéba:lok dunggurné abupé gogligla tedgé moka. Édébulu-

1. Mr. A.Si (A.C) Tolostoi, Toklai Sah Baganlok Ru:tum (Bhekelimukh Mirum Kébang, 1927).

2. Md. Muhibuddin Ahomed, North Lokhimpur, SDO (Jamuguri Mirum Kébang, 1931)

3. Mr.Sorbeswor Borua, Lokhimpur M.L.A (Pothalipam Mirum Kébang, 1933).

4. Sri Sri Pitambor Debo Goswami, Gormur Sotradhikar, (Bebejia Mirum Kébang, 1934).

5. Mr. Bagmibor Nilomoni Phukan,

(Matmora Mirum Kébang, 1936). 6. Md. Sa:r Sayod Sadulah, British Adídok Ru:tum Mirung (Subonsirimukh,

Golaghat, 1937).

7. Kulodhor Soliha, Asom Ru:bang Abu (Pisolamukh Mirum Kébang, 1955). Lédupé dítag 1939-dok 20 Disembordo

Po:sum. Karko Dole:ké igurki 'Sodou Asom Miri Sonmilonor Karjyo Nirbahok Somitir Niyomabli' éman ka:tin potinko la:lenka. Odok lédupé dítag 1955-dok 30 Oktubordo runggo potin kísané 'Mising Ba:ne Kebangor Songsudhito Niyomaboli' émnam ka:tin potinko la:lenka. Édé ka:tin potindém la:lendolo igurné kídí:dé- Mal Sondro Pe:gu, Kébang Abu, Monai Sondro Pe:gu, Kéba: Nébing, Dehiram Dole:, Kéba: Nébing Ame:, Durgeswor Dole, Gergo Nébing odokké potindém la:len bika Bhoben Sondro Pe:gubí. Édé ka:tin potindém gíbídné dítag 1955-dok 29,30 Oktubordok Gejeralok ba:nam Ba:tég Mirum kéba:do tolígnam lédudokképag Mising Ba:né Kébangké ki:ni miba:lok Abudé mirum kébang kídí:do:sin abupé dunggurn- amdém ibomtoku. 1955-dok tolígnam ka:tin potindo édém atkantung sémpé-

“(৫)কীবাঙৰ সভাপতি :-

(১) কাৰ্যনিৰ্বাহক সমিতিৰ সভাপতিয়েই কীবাঙৰ মুকলি অধিৱেশনৰো সভাপতি হ'ব।

Sodou Asom Miri Sonmilon ba:lendo
adído Mising réngamsé kémoné béda:lo bélamém lamna dungai. Dungko-dakko, doko- tingko, dírbi-dirlam, yeli:-yelam atidok kila kingabla:ma:nam ngasod ara:lo turgo-turliém turdungai. Pori-uniné midumé kamangai. Appí:logéi lédumokut-sudungai. Odo adídok Mising réngamlok ngasod kídí:dém la:pagla ainé bédangkolok bélam lammonam léga:pé Mising réngamsok lambé

paro:po:né midum ékké, lukanmílo- Saru Sondro Dole:, Podmodhor Pe:gu, Noro Ga:m, Gandhiram Dole:, Karko Sondro Dole:, Gunaram Dang, Badua Pe:gu,Mal Sondro Pe:gu bulu agerém gerropto. Sodou Asom Miri Sonmilon kéba:sém igurboné mité midum kídí:sém méga:la:sin gíbídné dítag 1955-dok po:pé Ba:né Kébang léga:péla: Mising réngam léga:pé ager gerla gíné midum kídí:dok sé kíéíkké atkannam kídí:sém lukanla:dag-Torun Sondro Pa:me:gam, Lokhyo Nath Dole:,Dr. Numol Pe:gu, Lolit Dole:, Jogesnath Dole:, = Ghonoshyam Dole:, Muhidhor Pe:gu, Mondhon Pe:gu, Dorjiram Pe:gu, Damudor Pe:gu, Phonidhor Pe:gu, Maura Pe:gu, Gones Dole:, Tukkud Pe:gu, Kaluram Dole:,Sondro Kt. Koman, Bhriguram Taíd, Ukumson Sungkrang, Podu Gaubura, Bojir Pe:gu, Lombu kt. Dole:, Bikromsing Yein, Jibon Mipun, Mising Kaluram Pa:id, Sompaboti Pe:gu, Subornomoyi Pe:gu, Promila Médog, Dasiram Pe:gu, Bimola Kt. Dole:, Porshuram Pe:gu, Betharam Pe:gu, Korjun Borua Pe:gu, Mohori Dole:, Sonaton Pe:gu, Malong Pe:gu, Baparam Pe:gu, Bimola Kt. Dole:, Lila Kt. Gupit, Lolimong Dole:, Kulamoni Lagasung, Bisturam Dole:, Losiram Dole:, Modhuram Pe:gu, Baparam Ho Pe:gu, Takuram Dole:, Pinat Pe:gu, Numolia

adído Mising réngamsé kémoné béda:lo bélamém lamna dungai. Dungko-dakko, doko- tingko, dírbi-dirlam, yeli:-yelam atidok kila kingabla:ma:nam ngasod ara:lo turgo-turliém turdungai. Pori-uniné midumé kamangai. Appí:logéi lédumokut-sudungai. Odo adídok Mising réngamlok ngasod kídí:dém la:pagla ainé bédangkolok bélam lammonam léga:pé Mising réngamsok lambé paro:po:né midum ékké, lukanmílo- Saru Sondro Dole:, Podmodhor Pe:gu, Noro Ga:m, Gandhiram Dole:, Karko Sondro Dole:, Gunaram Dang, Badua Pe:gu,Mal Sondro Pe:gu bulu agerém gerropto. Sodou Asom Miri Sonmilon kéba:sém igurboné mité midum kídí:sém méga:la:sin gíbídné dítag 1955-dok po:pé Ba:né Kébang léga:péla: Mising réngam léga:pé ager gerla gíné midum kídí:dok sé kíéíkké atkannam kídí:sém lukanla:dag-Torun Sondro Pa:me:gam, Lokhyo Nath Dole:,Dr. Numol Pe:gu, Lolit Dole:, Jogesnath Dole:, = Ghonoshyam Dole:, Muhidhor Pe:gu, Mondhon Pe:gu, Dorjiram Pe:gu, Damudor Pe:gu, Phonidhor Pe:gu, Maura Pe:gu, Gones Dole:, Tukkud Pe:gu, Kaluram Dole:,Sondro Kt. Koman, Bhriguram Taíd, Ukumson Sungkrang, Podu Gaubura, Bojir Pe:gu, Lombu kt. Dole:, Bikromsing Yein, Jibon Mipun, Mising Kaluram Pa:id, Sompaboti Pe:gu, Subornomoyi Pe:gu, Promila Médog, Dasiram Pe:gu, Bimola Kt. Dole:, Porshuram Pe:gu, Betharam Pe:gu, Korjun Borua Pe:gu, Mohori Dole:, Sonaton Pe:gu, Malong Pe:gu, Baparam Pe:gu, Bimola Kt. Dole:, Lila Kt. Gupit, Lolimong Dole:, Kulamoni Lagasung, Bisturam Dole:, Losiram Dole:, Modhuram Pe:gu, Baparam Ho Pe:gu, Takuram Dole:, Pinat Pe:gu, Numolia

Gam, Jadob Sondro Medog, Romesh Sondro Pegu, Umasondro Pathori, Ram Sondro Patgiri, Moniram Dole Nameswar Pergu, Muhidhor Dole:, Bonshidhor Kumbang, Birendronath Pe:gu, Pathiram Gam, Nobin Sondro Dole:, Kartik Kr. Dole: Gapong Kr. Dole: bulu. Odok lédupé Ba:né Kébangéla: Mising réngam léga pe ager gerne midum kidi:dok do piné segrio:pé dung.

Sodou Asom Miri Sonrnilon kiba dem balennam léga pé Goromar Sotrolok Sotradhikar Siri Siri Pitambor Debo Goswamikėsin o:ri:pé gerlignam ageré dung. Kapéné réngam keba do bik kebang abup dunggla luyirnam agom kidido bojeyang luyirém léduké ager tarung kidido kēbadok igurné kidinge tosangkaku, Sodou Asom Miri Sonmilon balendagdok réngam kebardo kebang abu kungke dokké bik luyirnamdém Mohapurush siri sirimot Dhormasarjyo Pitambordeb-emanm potindo sempé lukantung-

১৯২৩ চনৰ ১৬ জুলাই তাৰিখে খেৰকটীয়া সুঁতিৰ গেজেৰা মিৰি গাৱঁত মিৰি জাতিৰ যি জাতীয় সন্মিলনী বহিছিল সেই সন্মিলনীলৈ এই জনা অধিকাৰ প্ৰভুকে সভাপতিৰূপে বৰণ কৰি নিয়ে। প্ৰভুৱে সেই সভাৰ সভাপতিত্ব গ্ৰহন কৰি তাত যি যুক্তিযুক্ত ওজস্বিনী ভাষণ দিলে তাৰ সাৰাংশ তলত তুলি দিয়া হ'ল-

অধিকাৰ প্ৰভুৱে কয় যে, মিৰি জাতি কেতিয়াও হীন বা অনাৰ্য হ'ব নোৱাৰে। এই কথাৰ সমৰ্থন স্বৰূপে ক'ব পাৰি যে প্ৰথমতঃ—ব্ৰাহ্মণ, ক্ষেত্ৰীয়, বৈশ্যৰ দৰে মিৰি জাতিৰ গোত্ৰ প্ৰথা আছে। সগোত্ৰৰ ভিতৰত মিৰি জাতিৰ বিবাহ নচলে। দ্বিতীয়তঃ— চুটীয়া জাতিক বহুত কথাত মিৰি জাতিৰ লগত তুলনা কৰিব পাৰি। চুটীয়াই যদি হিন্দু সমাজৰ ভিতৰত ঠাই পাব পাৰে তেন্তে মিৰি জাতিযেনো সেই সুবিধা নাপাব কিয়। তৃতীয়াতঃ মিৰি জাতিৰ স্বভাৱ ব্ৰাহ্মণৰ দৰে সৰল। তেওঁলোক মিছলীয়া আৰু লোভী নহয়। চতুৰ্থতঃ তেওঁলোকৰ শৰীৰ গঠন আগৰ কালৰ ক্ষেত্ৰীয়ৰ দৰে উন্নত, ইত্যাদি কাৰণত মিৰি জাতি আৰ্য জাতিৰ সন্তান নহয় বুলি কোনেও ক'ব নোৱাৰে। যদি সেয়ে হয় তেন্তে মিৰি জাতিৰ প্ৰতি অযোগ্য ব্যৱহাৰ কৰাৰ কাৰণ কি? আৰু "তেওঁলোকক ঘিন কৰাৰেই বা কাৰণ কি ? ইয়াৰ উত্তৰত ময়েই কব খোজো যে মিৰি জাতিৰ ভিতৰত ভাল আচাৰ- ব্যবহাৰৰ অভাৱ দেখা যায়। তেওঁলোকৰ ভিতৰত ধুতি- নীতিৰ নিয়ম নাই।কুকুৰা, গাহৰি, মদ আদি হিন্দুৰ অখাদ্য খায় দেও পূজা কৰে আৰু মৰাশ কেইবা দিনলৈকো ঘৰৰ ভিতৰত ৰাখি শেষত পুতি থয়। কিন্তু মদ, কুকুৰা, গাহৰি আদি খোৱাৰ কাৰণে মিৰি জাতি যে হিন্দুৰ ঘূৰ্ণনীয়, সি নহয়। কাৰণ আজি-কালি বহুত উচ্চ হিন্দুবেও সেই বিলাক ব ব্যৱহাৰ কৰে। যি নহওক মিৰি জাতিয়ে যদি নিজৰ আচাৰ- ব্যৱহাৰৰ সংস্কাৰ কৰি উন্নত হ'ব পাৰে তেন্তে হিন্দু জাতিয়ে অৱশ্যে তেওঁলোকক সমাজত যথাযোগ্য স্থান দিব। যদি সচাকৈ মিৰি জাতি উন্নত হবলৈ বিচাৰে তেন্তে তেওঁলোকে আনে কি কৰে ক'ব নোৱাৰোঁ— কিন্তু মোৰ পৰা সহায়-সহানুভূতি নিশ্চয় পাব। লগতে ইয়াকো কওঁ যে, মিৰি ৰাইজে অন্ততঃ তলত লিখা উপদেশখিনি যাতে মানি চলিবলৈ তৎপৰ হয় তালৈ মই মিৰি জাতিৰ মুখিয়াল গামসকলৰ দৃষ্টি আকৰ্শন কৰোঁ

(১) মিৰি ৰাইজৰ সকলো ল'ৰাক স্কুল-কলেজত পঢ়াই শিক্ষিত কৰিব লাগিব।
(২) সকলো মিৰিয়ে কাণি, ভাং খাবলৈ এৰি পেলাব লাগিব ।
(৩) মিৰি জাতিৰ জাতীয় ধৰ্ম বুলি পালন কৰা কিছুমান বেদ বিৰুদ্ধ নিয়ম এৰি পেলাব লাগিব।
(৪) সকলো মিৰিয়ে তেওঁলোকৰ পুৰণি ধৰ্ম আৰু কালসংহতিৰ ৰাতিখোৱা ধৰ্ম এৰিব লাগিব।

(৫) সকলো মিৰিয়ে মহাপুৰুষীয়া ভাগৱতীয়া ধৰ্ম লব লাগিব।
(৬) মিৰি জাতিক সংঘবন্ধ কৰি ক্ৰমে উন্নতিৰ পথলৈ টানি আনিবৰ কাৰণে “মিৰি জাতিৰ হিত সাধিনী সভা" নামে এখন সভা গঠন কৰিব লাগিব। সকলো মিৰি সেই সভাৰ সভ্য হ'ব লাগিব।
(৭) মিৰি জাতিৰ জাতীয় কাৰ্য কৰিবলৈ এটা ধন ভড়াল পাতিব লাগিব। সেই ধনভড়াললৈ প্ৰতি মিৰি ঘৰে বছৰি ১ অনাকৈ বৰঙনি দিব
(৮) হিত সাধিনী সভাই এই ধনভড়ালৰ তত্বাৱধান কৰিব। এই সভাই মিৰিৰ মঙ্গলজনক সকলো কাম হাতত লব।
(৯) এই সভাৰ অন্তভুক্ত কেইখনমান শাখা সভা থাকিব।
(১০) মূল সভাৰ প্ৰতিবছৰে এবাৰকৈ অধিবেশন বহিব। যাতে মিৰি মানুহ বেচি আহে তেনে ঠাইতে এই সভা বহা ভাল হ'ব।

Sé taléngké siri siri Pitambor Debo Goswamiké luyirnam kidíngi:sém ajjo:ko moyin-mojo:suge:la Mising Ba:né Kébangké gibidné dítag 1939-dok 23 Disembordok Sodou Asom Miri Sonmilonor Karyo Nirbahok Somitir Niyomabli do:la: ditag 1955-dok 30 Oktubordo Mising Ba:né Kébangor Songshudhito Niyomabli' émnami ka:tin potindo adlentung. Gibidné ditag 1939-dok tolignam lutom kidi:dé sémpé

১। সমাজত বহলৰূপে শিক্ষা প্ৰচাৰ কাৰ্য।
২। ৰাতিখোৱা ধৰ্মপন্থা সমাজৰ পৰা নিৰ্মূল।
৩। কানি, ভাং, মদ আদি ৰাগীয়াল বস্তুৰ প্ৰচলন বন্ধ কৰা ।
৪। গাঁৱে-ভূঞে নৈশ বিদ্যালয় স্থাপন
৫। জাতীয় ভঁৰাল স্থাপন।
৬। মিৰি ৰায়ত সমাগম কৰা নগৰবোৰত একোটা জিৰণি ঘৰ সাজিবৰ বাবে অহা ১৯৪০ চনৰ পৰা চান্দা সংগ্ৰহ।
৭। স্থায়ী মাটিবাৰী ল'বৰ কাৰণে মিৰি সমাজত প্ৰচাৰ কৰা ।
৮। ল'ৰা-ছোৱালী উভয়কে স্কুললৈ পঠাবৰ কাৰণে সমাজত বহলৰূপে প্ৰচাৰ ।

Siri siri Pitambor Debo Goswamiké luyirnam ager tarung kídí:dok ako-annyiko la:téngge:la:sin igurné kídíngésin Mising réngamsok ngasod kídí:dém la:pagnam léga:pé ager tarungém tosa:la agerém gerbomna gidung.

Mising Ba:né Kéba:sém ba:lendagdokké silopé Abupé dunggéné mité midumkídí:dé sé:bulu-

1. Siri siri Pitambor Debo Goswami (1924, Gejera)
2. A.C Tolostoi,(7,8 Me:, 1927, Bhekelimukh)
3. Rojoni Kt. Bordoloi (9,10 Me:, 1928, Namghoriya, Dibrugarh)
4. Mohibuddin Ahomed (22,23 April, 1931, Jamuguri, Lokhimpur)
5. Sorbeswor Borua (22,23 Oktubor, 1933, Takkír, Pothalipam)
6. Pitambor Debo Goswami (Phebruari, 1934, Bebejia)

7. Nilomoni Phukon (27,28 Phebuari, 1936, Matmora, Lokhimpur)
8. Md. Sar Sadulla (9 epril ,1937,Subonsirimukh , Golaghat)
9. Indira Miri (11,12 Epril, 1938,Mohuramukh, Golaghat)
10. Sokbhal Kagyung (1940, Bonoriya Sapori)

11. Karko Sondro Dole: (1945, Tamulisiga, Tejpur)
12. Karko Sondro Dole: (1950, Kuli Gaon,Dhemaji)
13. Kulodhor Soliha (25 Phebuari,1955.Pisolamukh, tejpur)
14. Mal Sondro Pe:gu (29,30 Oktubor, 1955, Gejera ba:tég kébang)
15. Mal Sondro Pe:gu (1958, Gorsiga, Lokhimpur)
16. Mal Sondro Pe:gu (15 Epril, 1959,Muhamari)
17. Mal Sondro Pe:gu (15 Epril, 1961, Maluar)
18. Torun Sondro Pa:me:gam (4,5,6 Phebuari, 1966, Kulajan, Dhemaji)
19. Lolit Kr. Dole: (29,30 Nobembor, 1972,Moinapara, Gogamukh)
20. Mal Sondro Pe:gu (27.28 Epril, 1975,Bamundoloni, Lokhimpur)
21. Puspodhor Pe:gu (20 Mars, 1978,Bahphola, Jorhat)
22. Mal Sondro Pe:gu (1,2 Mars, 1981,Ghunasuti, Lokhimpur)
23. Mal Sondro Pe:gu (29.30 Januari, 1985, Bokulguri, Lokhimpur)
24. Indreswor Pe:gu (21,22 Phebuari, 1987, Pathorisuk, Lokhimpur)
25. Indreswor Pe:gu (21,22,23 Epril, 1989, Mingmang. Gogamukh)
25. Gulap Sondro Dole: (21,22,23) Epril, 1992, Bodoti, Bihpuriya,Lokhimpur)
26. Purno Kt. Pe:gu (21,22,23 Epril, 1995, Bilmukh, Lokhimpur)
27. Podmonath Taid (27,28 Epril, 2002,Gogamukh, Dhemaji)
28. Bondhu Ram Pawegam (24,25,26,27 Mars, 2005, Borkhamukh, Lokhimpur)
29. Poromanondo Sayengia (19,20,21 Mars, 2010, Moridhol, Dhemaji)
30. Poromanondo Sayengia (20,21,22,23 Mars, 2014, Bahphola, Jorhat)

Ba:lendagdokkéi Mising Ba:né Kéba:sé Mising réngam léga:pé aipé o:rí:né ager tarungém tolentung. Émdaggom adí lédulo lékorém korla:ma:némpé andag. Ager tarung tosango:namdo totérma,tosa:nam ager kidí:dém nerkikpé dí:yednam adí ara:lo germilo:pag gerjubye odokké aré kaye.

Mising Ba:né Kéba:sokké Lingko Birig (Centenary Year) adíé a:dung. A:péné 2024-so Mising Ba:né Kéba:sé dítag lingkongko iyebo. Sé lingko ditakso Mising réngam ainam léga:pé ager gernam léga:pé gibídné ditag 2005-dok Obonori Borkhamukhlok ba:nam mirum kéba:doi "Mission 2024" émnam ager tarungko tosangka émna kindung. Odok

léga:pé mosi:sunan adié gibadéidu:bo. Mising Ba:né Kéba:sé aipé aré kané agerém gerboyepé émna ngolu takamé mé:tinsula dung, Kapéné Mising Ba:né Kéba:sé takam Misingképé mé:tinsunam bottéya:pagné kébangko. Mising Ba:né Kébang irroi Ka:tinsunam Potin-

1. Sodou Asom Miri Sonmilonor Karyo Nirbahok Somitir Niyomabli, 1939.
2. Mising Ba:né Kébangor Songshudit Niyomaboli, 1955.
3. Mohapurush sri srimot dhormasaryo Pitambordeb

Horen Koptak

MISING AGOM-GOMLAB LÉGANGÉ

Botten Tibbotbormi Unor Ohom mocleg aralok duné Mising agomsok alamém sigmilo bojerungko do pin do yingém parlado Misinglokké adab-lugabrum ikamé kamangkolo anguru pé Mising abigésin katomang. Edémpilai Misinglokke adgabla lénam docpiném pamanggomsin su pak Mising opin Kébang kidi:dém jonsula Mising Ba:né Kébang daggurki "Mising Do:pin" Potinėm adlenpéémna ager-tarungém méyi-mé:sa:dung.

Britishlok J. F. Needham émnam tanicko Mising agom légapé Gomlam potinko tubjedla la:lenka odokké J.H. Lorraine émnam misoneri ami akosin "Abor Miri" émnam Gompir kumsung potinko adlenka. British adidok tubjedla la:lennam potinkidi:dok ara:lok édé Potin bornyidé Mising réngam léga pé adnam ménggappénam potinko emna do pin alamlo kadung. Lédupé Do:pin migang Sunaram Panyang Kotoki ké "Miri duwan" emnum mipakpéadnam potindemsin Mising agom do pin signan alampé ngolu la:lado. Bharot swadhindok po:pé Mising agom adré-pané Mising taniyé bojéko kamang Sunaram Panyang Kotoki odokké Mohisondro Miri (partir)binyik annyo:de Mising Agom-Gomlab légangé adnam-lunam ager gerné dungngai. Mohisondro Miri:bi ohomiya abikkokki Mising Agom Gompir tikumsunam agerém gersangka.

Misinglokke jiggabnam do pin potine kamanggomsin talengke lukannam doying kiditokki Mising Agom-Gomlabadnam-lunam lambédok alamé lensula dung Mising doclung ara-lok nappangkokki lubomsula dunam Leke do:ying (Luko sahitya) kidi désin Mising agom-gomlab gompir kumsungém miném remboyépé

Mitom Douglas Melské mé tomdok lukampé-

"Adi:ditelok
Bottén isingpé ila manggom no
Ame:nisingpei itoka

Édémpésin ila mamil

Nesin-neming Bottén auppći itoka
Aubné sipaipé ila:manggomsin
Atér térné sipaipéi itoka
Pontan lambépé ila:manggomsin
Ponme:né lambépéi itoka."

Arang agomdéngolukké appingkéi ai aiké agom-gomlab dirbi-dirlabé kadung, pagyémilo édémbulum agerlo mélikpa:yé. Ngoluk Mising réngamkésin aiké agom-dirbi kadung. Empige:la appingé adma: luma:pé idung.

Takaméi Mising agom dirbísém lubom- adbommilopak Mising réngamsé turyé. Agomé Polo takar mang aiké lounna Unna du:pé, Taniyépak bím lounmopa:yé. Edékki Mising agomsém mo:pi:lok apping mo:rumlo manggom aiké ara:loi turla du:dopé Mising takaméi asin diga:la mé payé.

Mising agom pupo-jarponam légangé 1972 ditagdok 18 cpril longédo Dísangmukh amo:lo Mising Agom Kébang(MAK)ém ba:lento. Odokké agom kébangé kinggi:pé mimag inamki 1985 dok 30 oktubordo ngoluk Mising agomsémsin duwan émkuma:pé Mising opinlok aré kané agomkopé migomé tolikto. Odok lédupé Mising réngam ara:lok du:né 230 ko pobug pogolo klass iii-iv do:pé Mising agom poyirnammém irobmoto. Mising agomsé su:paglo:pé édémo:péi pobug-pogo arango:lo dungkang, édésin apping pogolo irobmola:tomang.230 ko poryimém bitogomsin odogbuluk akke singapka:bong, akke ati ati ngasotki angupé gipakkang, émpige:la oko migomésin Mising agomsém porainam légangé anu poyimém bisetkunamém anpa:tokumang.

Édékki Mising agomsé su:paksin asi pa:ma:la piné sulli: ara:lok uksannam. némingémpila dung. Ngolu mé:do Mising agomsém pu:po-jarpomopémilo Mising réngam ara:lok apping pobug pogolo ponamém irobmilopak Mising agomsém potiné, adné luné taniyé lentiyé émna mé:do.

Right to education Act-2009 ayon agomdém migoméi la:lento. Édé ayondok lukankampé ko:kangém aiké ané agompé porainammém mo:pi:soi "Moulik Odhikar" kisapé lukantag. Empige:la Mising ommangkidarém aíké ané agomlo kin-go kinnam lambédokké topagla migomé aíké alélo aié igingém téksudung. Sé agomsém Rastra Sangha éla: UNICEF ésin lukanbila métag.

Su:pag Mising agomsém pobug pogolo "Medium Of Instruction"pé imonam légangé ager-tarung la:namdé geyomné lutadé. Emdaggomsin Mising poyirné Abu-ané binam ager-tiru:dém aiyo:pé mé:mi-sagmi:la ipa:yé, ékíma:milo po pé binam 230 (MLT) kidingi:démpé aré kama:pé ipagyć. Odokké Mising do:lung ara:lok du:né apping pobug- pobogoloi Mising poyirném binam agomdém migomém do:ri-do:jígjigla lupa:pa:yé, Mising agomlo:sin TET atí ankangko la:moge:la anupé Mising mastorko pí:namkopé binam ru:sékkosin la:payé, ékíma:milo Mising Siksyak nijukti agerdo:sin bojérungko lukerka:minsunam ajuka:né ngasodé len-yépé émna mé:moko kayė.

Mising agomsé mediyampé ipé émmilo Pogo-Potin ati ati adlennam ager-taru:lo:sin. ngasodém anpa:yé, ake gompirém Ohomiya,ingraji, atiloksin narsonsupé iyé. akedémanupé Mising aminkosin minligla gomnu gompir Potiném adlenpa:yé. Lukankampé- Boigyaniklok molennam Mobail, Redio, Gori: édémbulumpiné kidi:dém ngolusin anupé Mising aminko minlikpayé manggomédémi:pé minpayé. Émpige:la airu:pémé:dirpénam agomko! Mising

agomlok ake gompirém ngoluk Mising taniyi:ngépak amikolo kopaksunamém ka:pa:dung. Mennying konnyingo:pésin ngoluk mimékidingé sumna génam Mising ege-gasor dém mipagkidaré kangkanpé gége:la sinemang sutingdung. Sinema:dok édé ka:nam ege-gasordém ngoluk tani:kídaré oko sinema:do lenkaji édé sinema:dok amindém minliglangkula Mising ege-gasor émma:pé Janmoni ege, Moromjan ege émna minligla amikolo:pé kopaksunamémpé idung. Sé agomsé ngoluk Misingdirbi ém yogmoyépé. Edékki aiyo:péngolu mé:mi:supa:yé. Ake-akke a:né-abung, pa:tang aminémsin mipakpé minbomdung. Mélo- konno:pésin Mising agomlo minbomsula du:nam Ya:yo-Ta:to buluk minnignam Lí:né pa:tung, Tagad do:lung, Tajigdo:lung,édé aminkidi:démsin mipagaminlo Ronganoi, Modarguri Dimoruguri émna:bulu mindungku. Tani: aminémsin Maikel, Prince, Angelina, Daniel. Toraphul, Noyonmoni sémbulumpé minbomdung. Sé amin kidi:sémaíké Misingaminlo- Karpun Takar+Appun. Miksiri: Amig+Doksiri:,
Dokpun Tadok Appun,
Ngarpun Tangar + Appun. Dukpun-Birdug+Appun.
Sémbulumpé Mising aminlo tatpo:do:pé minmilo Mising agomsé:sin turyaryé. No: ngok ommang aminésin tatpoyé émna mé:do. Émpige:la odag ayirdo amiké mipaglok jutiki: atilo tagir ka:la minmilo mipag aminé lentiyé, kapila:né Mipagdé Mising agomém kinmang.lukinmang atkinmang. émyémilo okolok Mising aminko pa:yén? Édékkila sé adjo:né adnamsokki lupangko Ommang amin mindodémsin Mising tani:kolo:pak tagirko kangge:la ainé Mising aminko minlignamdé ainé agompé iyé odokké ngoluk Mising agomsé:sin pupo-jarpola geomna jarla du:yé émna mé:lado. Ekima:milo Mising agomsé turla du:péma:bong. ??

M: 73991-78168

Dr. Abhijit Pa:yeng

MISING AGOM-DÍRBÍ:ÉLA: MISING KEBANG

Lekelo Mising agomlok 'Abig' kamangai. Mising Agom Kébangé ru:su:na "Roman Alpabet-ém' 'Mising Abig' pé moyinsuna na:dokké Roman Alpabet- ém 'Mising Abig' pé podung-addung. Dém aíké 'Agom lok abigé émna kangkinsuna poyirsunamdé Mising takamé mépagna:ma:nam ager tarungé émna mé:ségsunamdé aido. Appingéi kindo, poma:-adma:-luma:milo 'Agom akoné turyarra du:ye émna mé:na:ma. Dé do:ying kidarém Osom Migomlo lupomínsunamki, Osom Migomké 'Directorate of Elementary Education'é po:péngarpé íying kola aum mo:leklok Mising dungkolo 765 ko El. Pi. iskulém kílen-ge:na Mising Agomém 1986 ditag dokkébo klas-III, IV'lo 'Mising Subject' kisapé binamé silo:lo:pé 29 dítakko ika:bo. Aipei mé:pé:nammé, Séddiné dítag ara:so Migomé 230-ongko 'Mising Agomém' poyirném bilentung. Migomé bilennam 230 Mising Mastordokkésin ake mastoré 'General Mastor' lo:pé a:son sukangku émnamém kinna:dung. Édé airu:pé 20 mé:dirpénamé.
Edémpina-ngéisong ake ake:é addung 'Mising Samaj aru Kiman Pichpori thakibo......?' Edémi:pé ake akke addung 'Mising Agomsé kapila siyen?". Ngoluk réngam arangi:sok amipé ige:na kapina méngu-méngagné mé:namém mé:pé idu:n? Dém takaméi mé:na ka:pé idung. Sé lukano:ko, sémpiné bojérungko taniyé réngam ara:lo bina dung. Démbulum méngkinna Mising takaméi réngam ainam léga:pé mopénam agerém mopé lagiye émna mé:namko kadung. Kinnampé Mising Agom Kébangé Mising dungkolo 1,221 ko El. Pi. iskulé dung émna kilen-ge:na, dé iskul kidarro Mising poyirném bilenpé lagiye émna lubomtídanna dung. Dokké Kébangé 20, 21 éla: 22

Mars 2015'ké Jonai Mo:leglok, Simen chapori:lok Somkong ba:tég ba:sar keba:lo Mising Agomém 'Medium'pé modopé Migomém ru:su:nam do:yingém ru:ségtung émna kinna:dung. Démpiné ru:ségém 'Mising Agom'ké ro:yampok pu:po-jarponam léga:pé "Constitution of India'lo ané agom léga:pé du:nampé

ru:tung. Édé aipé mé:po:nam do:yingé émna luge:na:sin réngam léga:pé mé:mi-sagmi:n takamé mé:dung, Mising Agomém 'Subject'pé monangéi ngasodé pínma:p idung. 'Medium'pé momílo kapi kapiné ngasodé a:yedasong? Démgomo ripé mé:mina kébangé mé:pé lagiye.

Téménggod kidartokké lukéngé kadung. Akke sémpésin adnam-lunamém tatpa:-ka:pa:dung-Mising réngamké Agom-Dirbi- Yelam kasuge:na:sin, akonnokké Agom-Dirbi- Yelam'ém bojeyangko mé:boya: dunémpé andung. Démyang mé:dírpénam do:yingé kapésinéi kama émna luna:do. Lukankisapé, Misingéaipéi MipagAgom lujo:daggom, Mipag kidaré Misingém édílosinéi bulukképé tosuma:ye. Sé do:nyi témpé aroé, Bulu adikolo Mising émna luyerung. Sém ngo angké tora:sudanna luna:do."

Démpina amik lulod, gigod, daggodém kabona afké aya:sunam Agom-Dirbi-Yelamém mé:yodnamdé kapésinei ainé do:yi:mang. Ngok méngkipé sémpiné do:ying kidarro Mising réngamém pu:po-jarpobonam léga:pé du:né Mising Agom Kébang, Mising Ba:né Kébang, Mising Dirbi Kébang, Takam Mising Porin Kébang, Mising Mimag Kébang dokké réngam léga:pé ager geryartiné ake ake opeye kanggab-tadgabna gimur-mé:mursuné takamém jubné bédgo-bédangko lukanmilo ayyepé. Dépima:milo akoné-akoném mé:ngka:minsun du:dodom adié méngkutsuyepé. Ménggappénam doyingé, Mising rengamém aimonam léga:pé lukannam kébang kidaro:tém togé:liktom kaboma:ye. Takamé buluk lédulo irroi émna daglenpé lagiye. Kinsumilo aima:né ménggod- gigodé réngamlo kapésinéi a:na:ma:yé. ##

(M):91-9678782792

Dr. Anil Kr. Pe:gu

Mising do:pín pabí léppír sigla Arunasol-lok Damro Gí:da:-pé pí:to

Aíké opin do:pin sigla giné 15 Disembor 2017 longédo MBK-lok Ané Oi Mmé Jyostna Dole: baimé gijonsula Guwahati dokké aíké ga:ri bomla Arunasol mi:mo:lok Siyang mo:dum ara:lok Damro Gi:dapé lento. Sinying Adi Ba:né Kébang éla: Mising Ba:né Kébang (MBK) lékopé Bajar Kébang-ko (General Convention) Arunasol-lok Rigdum Siyang mo:dumlok Damro Gí:dang émkodo ba:yé émna po:pébong do:jigém pa:tungai. Adi- Mising Ba:né Kébang émna kinggi:né borig kéba:dé takam miligém boriksuyé, odo doko-tingko, yupko-dungkolo ngasodém pa:ma:yé émna:sin lupa:dagai. Takam Mising réngam kéba:lokké íying íyingkopć milígém MBK lokké goksunam édé kéba:do:pé ngo po:pékéboi lenna dungai.

Yumé ayirdo Dhemaji-do giyubsuge:la longkon rokomdo Mising Agom Kéba:lok Kébang abu Mg Gubindo Taid mé bik Dhemaji okumlokkém odokké Kébang Abu Oi Mg Horinarayon Pe:gu-mesin Silapothar lokkém jonsula lékopé giropto. Rou ayir 9.30 do:bong Damro-pé gipéné takam miligé Jonai Murong okumlo gipumsuto. Jonai Ruksin-lo ga:ri kidi:do tulangém pilígge:la aí aiké kéba:lok lé:tomém ga:ri kidi:do ragligla rokom 10.30 adido re:m re:mpéngolu ga:riyém dugla gito. Ranaghat-pé pí:la Siyang a:nélo kede: assé bidnamém aíé ka:sula mé:dírkang. Siyangané asi bidlenkodé tarémo:ton tonna:song Si:néatiko ilaasidém kedeyo:pé imodu:songémnangolu aké mé:monam agomém luposuto. Bottan agomdé siddi longéko ika:bong émpige:la Bharot migomé Siyang a:né assé kapila kede: asipé idu:song édém kinla:ma:namdé mé:pénamko. Bornoi a:nésin su:pakkedeyo:pé inamém longko Karéng-Bogibil kokki Dibrugor-pé gidodom ka:sutungai. Diginayemilo po pé

Bornoiassésin asutko lolad dungakui.

জঃনীকৰং | ২৩

Siyang a:né talé:dok Rana Ghat dolo:dém dukkong ge: la appingé aiké mobile kokki moimang laman-ge:la rokom 11.30 dokké adi arang ara:lok ngolu Damropé dugla gito.Asutko pottané poka lambélok dugla lédupé aso aso:pé lambé kidi:do gari duggu:mapé isangkang. Lambédém pontapé mola dung. Pasighat dokké Damro pé 75 km.ko dugdolo 2 ghonta kopé lagiyé émna Google Map-lo léngkandagai. Empige:la po:pé gikinė ajoné ludagai 3.30 ghonta ko lagiyé émna. Duksa danlai Siyang, Yamné odokke Siyad anéru:yi ruyidok mola dunam gitu-jikora:né lambédok duktila gito. Adi mo:di:lok géryi:- gérsané lambé, oud-oudné gene adi, re:mrempé dagla du:né ísing-iling kangkaném kangaksula asiné mé:pokang Anino pé ka:nam doclu dopé dukpi pé bojerung addém lagidungai. Pongkog pongkoglo adi né:ng taniyé umtirang, kopag odokké oying atta:rém kola du:namém ka to. Ngolu potum ako annyiko umtirang kopagémsin réla domanto. Ngok biro Digboi Kolej-lok Dopin porainé Mg Partho Noro-mésin lambédo riksuto Bulusin Damro kéba:do Mising do:pín alam mabegyéji émna mé:la gidung emna lubisudagai MAC-loknutum (Chairman)Mg Sunil Pengu,ager ajon ru:tum (CEC) Mg Poromanondo Sayengia, ager ajon Mg Johan Dole:, Jogyesor Kutum, Roma Pait, Mimé Ronjona Dole:, Mme Momota Dole:, TMPK lokké Mg Nores Kumbang. Podmoluson Dole, Indro Sungkrang, Dilip Pegu, Nim Pegu, Sunesor Koptag, Khirud Pegu Hiren Pegu, Dipen Dole:, Ridipjck Dole:, Krishno Dole: odokké Mg Ronjit Dole:, Gupal Mili, Sikurdip Pergubulum lute la bojerungko taniyé gari: kokki re:m re:mpé dugla f:r-pongkirpé Pasighat- Mariyang-Yingkong lambédok dugla gito. Lambédém donupé-nu:la pontadopé mola dung. Ditag anyi-aumlo ainé lambékopé iyekupé. 2011 dok Censues ikampé Arunasol Prodes amongé appi:pé 84,000 km² kopé odokké 13,82,611 kopė taniyé (population) dung. Arunasol-lo 26 kopé bottén tani: opéyé (major tribes) odokké adji adji:né du:né tani: opeye (sub-tribes) 100 kiramkopé iyé. Empige:la appi:pé yf:la:nyi kopé (12 tribes) tani opeyémpag Arunasol mimo:lo tadgéla angu angu tani ope: kisapé tosudag. Édé yi:la:nyi opin kidi dé-Adi (Abor), Aka, Apatani, Dafla (Nishi/Nishing/ Bangni), Galong, Khampti, Bugun (Khowa), Mishimi, Momba (Monpa). Naga Opin, Shedukpen odokké Singhpo. 2001 dok Census ikampé Arunasol tani:lok angu angu agom luné opeyem sémpé orpansutung-Nyishi (18.94%). Adi (17.57%), Bengali (8.8%), Nepali (8.5%). Assamese (4.6%), Monpa (5.1%) Wancho (4.3%), Tangsa (3.1%). Mishmi (3.1%), Mising (3.0%), Nocte (2.9%) odokké akon akon agom lunné 11.5% kopé iyépé. Sém kayemilo Adi-Mising agom lunné appi:pé 2.84,403 (20.57%) kopé taniyé Arunasol mimoclo dung. Akonpé Tani: agom luné ope: kidi:dém sabmilo-Apatani/Tani, Galo/ Abor, Nishi Dafla, Hill Miri, Tagin, Na/Nga. Mising odokké Adil Lhoba (Millang, Minyong Padam kidi:de) appi:dém lékomilo 5,87,747 (42.51%) kopé iyé. Tani: ope: kidi:dé Arunasol Prodeslok East Siang, West Siang, Upper Siang. Lower Dibang Valley, Lower Subansiri, Upper Subansiri, Papumpare, Namsai odokké Lohit mo:dum kidi:lo abaya:pé dung. Ka:yćmilo Arunasol Prodes-lo Bengali, Nepali, Assamese taniyesin (21.9%) bojerungko dung. Édémi:pé Bangladesh lokké gia:né Chakma opin kidi désin Lohit, Changlang odokké Pamumpare modum kidi:do dung

Arunsol mimo:lok industries émyémilo

Arts and Craft, bédu-gasor sumnam, jeying éla: ja kokki monam atta:r. carpet weaving, ising kokki monam atta:r, kangkandopé génam bomnam atta:r (ornaments), tourism odokké horticulture kidi:dé. Akke anupé mola du:nam lambé-pédung kidí:do agerém gerla murkongém pa:dag. Arunasol amo:lok arig-ísing émyémilo am, tépang, anyag (millet), gheu (wheat), jalug tabad, take:, aluguti, api-a:yé (umtirang), keteki kontal (pine apple), oying atta:r (tapa, bilai, adi bangko, i:kung, mirsi, ba:yom odokké bangki hangki anné oying kidí:dé. Édémbulum lambé ruyi:lo Arunasol né:ng taniyé adji adji:né beparém bila aiké laginam murkongém la:lensudag. Adji: ari:ko a:m arigémsin idag. Iskul-kolej kidi:dé mo:té mo:té:pé dungga:lok pariné koc-kang kidi:dé porikodo du:ligla porinam agerém gerdag. Migom ager gerné taniyé bojemanggom apping do:lu:doi dung émpige:la migom ager gerné kidi:dé do:lungém mége:la Itanogor, Pasighat, Along émpiné adji: bottané taun kidi:lo du:pomdung. Do:lung okum kidi:lo du:la migom ager gemé taniyé aipé pi:ramdag.

Dugman du:manla gila yumé ayir 4 bojado:pag Damro do:lu:pé ngolu dukpito. Jonai Jokké Mg Mulakanto Pe:gu, Dr Ghonokanto Lagasu bulum luté:la bojerungko taniyé ngolumyang gipi:po:la dungai. Bulum ka:beksula asiné mé:pokang. Minomém boriksunam légangé Adi taniyé re:m re:mpé dagla du:namém ka:pa:to. Buluk génam bomnami kidi:dé aiké gélod bomlodé. Do:lu:dok mikuné milbong ami ékké andé:pé kopiném gépomdagai. Abayang taniyé in-ga:né atta:rém génamém ka:to. Damro Gi:da:dok ansi:nammém ngolusin a:rampé unbeksula aí aikė in-ga:né atta:rém la:lenna géligamsuto. Gupé gupé biriksunam sa:ng ti:la ansingé asutkopé yokkangai. Adi ami kidi:dém ka:la anguru:pé asinang okang. Asino:bo mé:to- buluma:lang ngoluk do:pin léppirdé:n; sé Damro Gi:da:lok du:né takam Adi tani: lédulo ngoluk i:-adiné lékominsudu:n; buluma:lang ngoluk aro angé-birra:ngén. Adi Mising kangkin subokunam agersém gerboga:lok ABK-ém la: MBK-ém asin bokki ase:likto. Sé aipagru:né ainé agerko. Damropé gipi:la ngolu sagursukang, asinsé lekeké ngoluk ta:to-ya:yo bulum mo:té:pé mé:pa:likka:némpé ikang.

Yumé ayir 5 bojado amin adgabém ige:la bottapé monam okumakolo gupé gupé apiném dobotungai. Eyég, Oso, Menjég adin ra:nam odokké tuloi, adi bangko édém bulum ra:langong bitungai. Méram ba:pi kolo gob-gopaipé irga:pé ummém parla léngko méra:m ru:yi:do kamro ékkam kokki kunla binam apin-oyi:dé in-ga:pé dopodagai. Yumdé:do takam Milígém kangkin sunam odokké akon annyiko ni:tom monamém ige:la kéba:dém ba:supto. Yampo longkon 17 Disembor 2017 (Do:nyi Longé) do kébangém ba:ropyéku. Ayi:sokké giné takam milígajoném Adi érang kidi:lo kangkanpé orsula du:nam yumnamém ibitungai. MAK Kébang Abu Mg Gubindo Taid, Abu Oi Mg Horinarayon Pe:gu ngoluk aumé TMPK milig ope:dok lédudo Perme érang kolo du:to. Méram ru:yido TMPK ya:me ope:dé odokké akon so:yar annyikolongo MAK abu annyidém yubboto. Pi:nam kopé dusa atiém bomdopébitungai. Ngolusin abor bomyikoémpéi bomsula yumédo in-ga:péyupto. Ékima milodusa pi:ramla yumédo ansi:la yubla:ma:pé iyya:pé. Ngolu yubmango :dapé MAK-TMPK kébang ager do:yingém méram ru:yi:do irga:pé umí parla bojerungko kibosuto. Mising abig-sém moyinsupénam, Mising agomsém poyirnané agompé imonam, pogo-lok potin adnam, poriné

ko:kangemaimonam ati ati bojerungko agomém ngoluru:suto. Aké dungko lokké moté pé sé adi ara:so tatki-kangkima:nam do:lu:so:pak ngolu kébang ager agomém luposunam légangé mongkang kunnémpéikang.
Longkon 17-12-2017 Donyi longédok rokom 10 adido ABK-lok kébang abu dé:la MBK-lok kébang abu annyidé ABK-lok la: MBK-lok al-aiké Lé:tom Tomsar kokki longédok kébang agerém gersa:to. ABK-lok kebang abu Narmi Kangir Jamoh kela: MBK- lok kébang abu Mg Poromanondo Sayengia- ké kébang abupé dunggurnam longédok kéba:do mité minompé dungai Narmi Olom Panyang (MLA. Geku Mariyang) bila: Narmi Lombo Tayeng (MLA, Mé:bo) binyi. ABK abu oi Narmi Gétom Borang la: Toni Pértin, Dacbé Nébing Narmi Bodong Yirang, MBK kebang abu of Mg Gopal Dole: la: Mmé Jyostna Dole Keba: Nébing Mg Girin Morrang. AAK-lok Kébang Abu Narmi Ka:ling Borang. MAK- Jok Kébang abu Mg Gubindo Taid. TMPK-lok kébang abu Mg Nores Kumbang. Keba: Nébing Mg Podmoluson Dole, TMMK-lok ager ajon Mmé Momota Dole:, MDK luyir abu-Ekolobyo Gam bulu keba:do dungai.
ABK-lok kébang abu Narmi Kangir Jamoh-ké abupé dunggurnam rokom adidok Lupo-Lujar ta:ru:dok lukéng agom kidi:dé sémpé dungai-
1. Cultural Exchange and its Pattern 2 Nature of ABK and MBK Convention
(Regular or Interval) 3 Discussion on Socio-Economic Policy
4 Construction of Adi-Mising Lodge! Guest House in the Country
Lupo-lujar dém lugur boka MIA Narmi Lombo Tayéng-bi.ABK-lok kébang abu of Nammi Toni Pertin bi lukampé lédupédaggom Adi Mising lékola sémpé kéra pé ainé tarung ru bosunamse zinu pé ainé agerko odokké ayi:lok du:né Mising angé birrangé lo dipé Adi taniyem ngasod len- yémiloka dum-gidum sudung
MBK-lok kebang abu Mg Poromanonda Sayengia-bi lukampé sé Damro Gi:da:so Adi- Mising lekokunamséngoluk dopinlo ain-murkong agompé idung. Odok légangé kéba:sok takam agomém "Damro Declaration" émna toge:la agomsém duyardopé ilai émna takamém goksuto. Mising do:pin kinpémilo Damro-sok agomém kinpo:ru pé lagiye. Lédupé Mising dirbi, Adi- Mising agom, génum bomnam, donam ti:nam takam agomémangupé kébangém ba:laruségém ségla agerém gerpénammé.
Lupo lujardo agom luné AMBK-lok Da:bé Nébing Narmi Okom Yosung. AMBK- lok Narmi Ungkung Regon bulu Arunasol amo:sém organic kisapé tonam, Adi Mising légangé Weaving Centre ko molennam, Mising Adi dungko amo:lok hotel kidi:lo ra:nam, pamnam, banam ati ati Adi Mising dolodém imonam, Guwahati, Pasighat, Dibrugor-lo Adi Mising ager okum (Guest House ko molenpénamé) molennam agomém lukanto. Odokké Mariyang lokké giné Narmi Thomash Borang. Damrolok Dr Danggi Perme, Siyang mo:dumlok ABK-lok nébing Narmi Taho Mibang, MBK-lok Kéba: Nébing Mg Girin Morang, Damrolok narmi Anying Perme bulu aré kané agomén lubito.
Luposudolo adi amo:lo ager lenmilo Misingem Adi taniyé odokké ayi:lo ager lenmilo Misingé Adiyém ka dumsunamko ipérung aido, Damro do:lu:lo Mising légangésin amongko bisunam, Adi-Misingé lékopé sinima: monam, Ali-Aye Ligang. Solung Gidi, Ponung, Miri, Bari, Nistom, Gumrag. Selloya, Léréli

Takam dirbi agerém lékopé gerbosunam, Adi- Mising midang monam, Adi-Mising agomsém lékomodopé AAK la: MAK-é lékopé ager gerbosunam, Adi-Misingé lékopé beparém parbosunam, Arunasol-sok Misingém ST kísapé tomonam, Adi-Mising légangé angupé mimong- ko malenpénamé émna atí ati agomém lukanto. AMBK-lok Kébang Abu Mg Raju Médok-bi lukampé su:pak lekeké "Free nou, Miri nau" émna yadnamde katokuma:bong, Jonaibok riksa dugnésin su:pak Adi tani:lok murkong bojeko langge:la adin dokuné katokuma:bong, Silapotharho:sin yadla ségumém péjab émna konné katokuma:bong, édokké édém rémursuné Adiyésin katokuma:bong. Lupé luyém Adi Misingé su:pak aipé kéra:minus- dungkubong. DAMRO sok luké:dé Pa:dam dungko (Pa:dam+ Aro DAMRO). Lomdanla 30 lakh kopé murkong ligla Adi-Mising okumko mosa:yébong. AdiSU kisapé bané kéba:lokkesin apping mo:dum-mongke lo:sin ope:-pe:leyém dumokanmilo du:moyé.

Rokomdok potin tomsamam kéba:do "Adi Kébang Ayon Kitab", "Adi Agom Kennan Kitab" odokké "Adi Mére Kitab" émnam borum kopé aré kané potiném tomsarka. AAK-lok Kébang Abu Narmi Ka:ling Borangké adlennam Adi Mére Kitab-do Adi Agom-lok abig agomém atkantung.

Longé yumdé:dok lupo-lujar taru:do dungai- 1. Academic Counselling and its pattern 2. Implementation of Adi-Mising Script and its uniformity 3. Research and Development of Adi
Mising Culture

MBK-lok Kébang Abu Mg Poromanondo Sayengia-ké Kébang Abu-pé dunggurnam lékon kéba:do agom luné kidi:do dungai ABK- lok Kébang Abu Oi Narmi Getong Borang, TMPK-lok Kébang Abu Mg Nores Kumbang, AAK-lok Kébang Abu Narmi Ka:ling Borang, MAK-lok Kébang Abu Mg Gubindo Taid, ABK-lok Narmi Tudol Pértin, MDK-lok Kébang Abu Mg Suruj Kr Patiri Mili, Kebang Abu Oi Dr Pobitro Kr Pe:gu, MAK-lok Kéba: Nébing Ame: Dr Anil Kr Pe:gu, AAK-lok Dr Gindu Borang odokké Boken Pait- bulu. Adi- Mising-lok Professor, Teacher, Academicians kidingém jonsula Academic Board-ko ba:lenla ru:suko ikunam, AAK kéla: MAK-ké la:lenbonam Roman abiksem takam ABK- MBK, TMPK-AdiSU réngam kébangé rélékpé tolignam odokké sém potin adnala ponjarmonam, Adi-Mising léga:pé abiksém lékomonam odokké agomsém pu:po-jarponam agerdém AAK la: MAK-é lékko:pé geryarla gipénam agomém ru:suto. Odokké Research and Development Ope:ko ba:lenla ager gernam, Audio-Video kokki Adi-Mising agom do:yingém documentation inam, ABK, MBK odokké AMBK lékola luyir agomém (Guideline) adlepénam, 17 Disembor longésém "Adi-Mising Longé" émna ibomna ginam odokké sé takam. agomsém "Damro Declaration" émna tonam do:yingém ru:suto. Odokkésin Adi-Mising Doctor Association, Adi-Mising Weaving Centre, Tourism Destination Centre, adi- ayi:lok lenne takam api-a:yć, oying atta:rém bepar parkolo Adi-Misingé ka:dum- gidumsunam, adi-yumra:lok du:né péyyi:- péttang, simíném apke-mokela ima:nam agomémsin luposuka. Akonć Adi-Mising Ba:né Kéba:lok Bajar Kéba:dok takam agomém kangkanpé adgabla réngam kéra:lo pokanbito Narmi Mojit Pao, Narmi Tajing Takí odokké Mg Dhonai Pe:gu

buluk aumdé. Lédupé Borig Kéba:lok Nongkumsuné Nébing Narmi Pon Perme-bi kebang aseng agomem lukanbito.
Damro Declaration (Damro Ru:ség)- 1. Cultural Exchange and its pattern i) Ali-Ayé Liga:sém la: Sochung Gidisém Adi Mising dungko takamlo
aikė gi:di kisapé ibomna give. ii) Ponung, Miri, Bari, Ni:tom kidi:sém Mising dungkolo:sin ibonye
iii) Oi-ni:tom, Gumrag so:man. Lo:le. Sello:ya, Léréli so:man kidi:dém adi ara:lo:sin iboryć. iv) Damro Do:lu:sém Adi-Mising
Cultural Centre kisapė tolikto.
Adi Bané Kébang éla: Mising Barné Kébang-ké National Convention-sém ditag tagum-lo ibomyć. 3. Socio-Economic Policy agomsém ABK.
MBK odokké AMBK-é pe:leko balen-
ge:la ledupé ru:ségém laryé. 4. Dibrugor, Guwahati odokké East Siyang- Pasighat-lo Adi Mising Guest House- ko molenpoyé. Lédupé Kolkota. Delhi. Mumbai bosin monam légangé agerém geryć.
5. Academic Counselling and its pattern agomsok legange Adi-Mising-lok lekopé professor, lecturer, teacher-ém toligla Academic Boara ko ba:len-ge:la policy planning agerém geryčku.
6. Implementation of Adi Mising Script and its Uniformities so Adi-Mising tobosunam abiksem takam Adi Misingé toligla gerbompé iyé odokke sém ABK. TMPK. AdiSU takame ager gernaye. Agom policy légangé Adi Agom Kebangé la Mising Agom Kebangé
lékopė gervė odokké sem su:pag lo:pé képé ibotu:ji édém lédupé ABK émla: MBK em lukanbiyeku.
7. Research and Development of Adi
Mising Culture agersém ibomna ginam légangé Research on Development Committee-kosin ba:lendopé rusekto, Sok légangé takam Audio-Video kokki mégab bomla research inadopé mosi:nammém ibomyé & Adi Mising Barné Kébangé ABK éla: MBK ara:lo agerém gerbomla giye odokké lékopé du:pumsula odok Guideline-ém molenbiyéku.
9. Damro Do:lungém Adi Mising Cultural
Centre kisapé toligla Cultural Complex-
ko molen-yé odokké édém Adi-Mising- ké Cultural Capital émna luyé. 10. Adi-Mising Ba:né Kébang Doctor
Association-ko ba:lenpé lagidag.
11. Adi-Mising dungkolo Weaving Production Centre-ko molenpé lagidag. 12. Tourism kokki ngoluk Adi-Mising taniyem ager bila:dopé Tourism Development agerėm gerye.

13. Promotion of Agricultural and Horticultural Product Export and import agerém lékopé Adi Misinge gerbosuyé. Sok légangé AMBK-é policy
-ko ilenboyéku 14. Creation of Heritage Site-ko molennam
agerém gersa:yé. 15. Siloké 17 Disembor longésém ménggabnam légangé "Adi-Mising Longe" (Adi-Mising Day) émna tolikto. Sé takam ru:ségém "Damro Ru:ség 2017" (Damro Declaration 2017) kisapé kin-géyé émna tolikto

Yumé ayirdo kébangém bangabge:la Dirbi Yumdédo ni;tom mola takamé mé:popé so:man- yirmanto. Tadgénam ni:tom moné Mmé Toraboti Bori bi:la: Mmé Anumoti Sisang binyi tatpopé nitom mobila appingém so:moto. Deku Mariyang-lok MIA Narmi Olom Panyang bi:sin Adi, Mising, Hindi ni:tomém mobila so:manboto. Adi-Mising appingé lékopé maksong so:manla yumdédok sikirém sé kosinéi kinsutomang. Ake ajoné kéra:pé du:né érang kidi:lo mibo dogo:la kangkinsunamém idungai. Borang, Perme, Megu, Pertin, Tali: érang kidi:lo ayi:sokké giné Mising kidingé aiké léppír mala ai siksula mé:popé kangkinsuto. Pe:gu kidingé Mégu, Mili kidinge Tali kisapé tosula angé birra:pé asinang ominsukang.
Longkon 18 Disembor longédo ngolu appingé rokom 8 adido lékoda Damro Do:lu:lo riksuminsula lupa:sutoku. Ayi:sok giné abayang ajoné Mariyang to:pé giyarla adi among ka:mankapé gikang. Ngolu MAK ajon aumé la: bai Jyostna ngolu lomgamla gilenkunam légangé lentoku. Adi angé birrang kidi:lok re:m rempé dagla alag péyyablignamdo buluk asinang onamém ka:pa:to, adi among, ising- ililok geyomnam, géryi-gersa:né lambé-pédung takamlo ngoluk Mising léppir arrém nambektokunémpé ikang. Mé:la mé:pila:mang, lidémpé gila gipi:la:mang, adi ditung ara:lo du:né ngoluk i:-adin kané Adi réngammém lo:dipé riksula:manggom anin aninpé kéra:lo riksulingkunamko asin ara:bo anbeksuto. MAK- lok Kébang Abu Oi Mg Horinarayon Pe:gu-bi lukampé "So:pak ngoluk ai taniyé dung. Ngo lomdanla érangém gibola lékoda gilatpo:yéku, Mariyang, Yingkong adi amongém kanggo:po:yéku." Ngo:sin gilad lingkunamdém aipé méngkang, émpige:la lambé pédung mopinmilopag gilatkunamdé aiyépé émna mé:suto. Supak lambé kidi:sém mojer-moyerla gari-motorém duggu:mang.
Ngoluk lédulo gijonkuné gari kidi:dé:sin aso aso pé dugla ayi:lo pé dukpingkupé 3 ghontakopé lagikang. Pasighat-lo du:né bai Jyostnang-ké io Mg Sibo Pe:gu (Bhaiti)-bi ngolum apin-oying yi:riksula lé:tungai. Longé 12 adido bik migom okumlo gia:la kéno:la apiném aipé dopodopé doto. Dugyardanla ngolu Kareng Ghat kokki Bogibil pé mesin ollu:lo ko:la yumdé:do Dibrugor-pé pítoku. Damro do:lung lokké rokom-do lenna Dibrugor-pé gari: dugla alé-alagé aipé lépe:-lépidla yummi-yuptapkang. Yumédo Damro Gi:da:lok Mising Dopin léppirém siglenkunamain-murkong ma:nyingem ma:toku.

জঃনীকৰং | ২৯

Seniram Panging

TANIYÉ SIYEMÍLO "GOLONG GOPED" PEDNAM DO:YING

Mising réngamso lekekébo gerbomnam ager kidi:dok taniyé siyémilo golong goped pedlignam dé sin ménggappénam agomko. Mising réngamé tani: ako siyémilo bim yuko amo:dém murkong abarki répo:dag odokké éra:dok ao-manggom bírokoné agodém taggoddo, Mising daggom Sayang, Morying, Délu, Pagro, Oyan, Dambug kidaré angu angupé tani: yunamém ido. Siné tani:dém okumdok ba:ri: sungkendo jo:bomna lémngokopé lakkepé yadge:la jo:yiligdo. Okum lottalo:sin se:koi se:koi yunamém ka:pa:dag. Okum lottalo aggo du:yémilo siné tani:dé uyupé ige: la molomdag émna ngolukké mé:namko dung. Edémpila okum lottalo sind taniyem yuma. Angu angu opiné mo:té:pé jo:bomna rompagdag.

Siné tani:dém yuge:la golong goped pednam do:yi:dém kapila gerpenampé ikan odok do:yingko kadung. Leke lekelo Mising tani:yé mo:nu among mala a:né abung kéré:lo, manggom bogum sí:lu:lo okum mola do:lung du:dungai. Édémonu do:lu:do kinam ramnam a:yémilo daktorém pa:lama:la abayang tani:yé sipu: puru:la sidungai. Mo:nu amo:dokasi-ésar, donam-tinam kidi:demeleriya, kolera kinamém amodag. Ainé kusere-ém panggorma:yém do:lung tani: kidi:dé doma: ti:ma:pé sidag. Odo se:koi do:lu:dém mépagge:la angu do:lu:lo du:la du-pid sudungai.

Do:lung akolok do:yingé. Do:ludo aima:né kinam ramnamé a:la abu- ané ao-ommang lo:pé sibomkang. Montumké ao Karko émnam me:ta me:macné koodangu doculo pé dugla dukpid suto. Bi do:lung akolok mirémné

érangkolo ager gemné pagbopé ila ya:me: gékang. Karkobi menggabla ager ati gerjocnam léga pé bim éra:dé aipé aya:dagai. Tani: kisapé turra dunané agomko Karkobí méto. Yamnéko langge:la okum bomna domilo yampo-ro:pé bik opeye yogma:yé. Edémpila bi yamnéko la:pérung lagiye.

Runé pinébi rungkampé édé do:lungi do ané-abu kama la amiké pagnépé ila du:né Oisiri émnam ko:nédém bí lo:di:péi katila dung. Oisiribi airu pé arig inam, ege-gasor sumnamlo ardadagai. Edémpila Karkobi bim ka:lig sula longéko Oisirimé luto-Oisiri nom ngo agomko lupé mé:dung- no tatpéi? Oisiribi lulad suto- kapila tadmaryén! Lukito? Karkobi luto, Ngonyikké ané-abu, biro-birmang émsupénamé se kosin kama. Sé doing amo:so tani: kisapé turge:la okum bomna dopé néng -milbongko lagiru:dag. Edémpila ngo nom langge:la okum kumdang da:la turpé émna mé:dung, Odo Oisiribi luto- airu pé ainé agomé. Empige:la ngonyikké aiké okumko kama:pé okolo du:yén ? Édé agomdém tadge:la Karkobi do:lu:dok ménggésunam migomdém bik asin mé:nam agomdém kibisuto. Do:lung réngamésin binyik mé:namdém ai kampopé ka:la okum ako mobige:la du:bo sumoto.

Empige:la ru:nébi ru:tomang tuptad attomang. Karko kelang Oisiri:ké mé:loddé lo:tu: ya:ripé ikang. Karkoké mé:bomsunam Oisiri:bi kinam a:la sipakkang. Ao ommangkosin obosuma:pé siné Oisiri:mé Yuma:pé kabbom ribomsula du:namdém ka:la do:lung réngamé bík okum lottado locdipé ago déméi ka:la duyépé émna lukum lupa:la yuboto.Oisiri:bi:sin milbo:dém ménga:danna sikang, Binnyik aya:dé aro ayangai longékosin ka:minsuma pé du:la mangai.

Né dok sinamé lo pi:kopé ika:bo Karkobi mé:dir mé:lango: éddiko du:yén émna kumridok érangkolo gíge:la docyi-domo kila dungngai. Oddoké okum do:pé gía:la katonem méramdo apin-oying kéngge:la dokano:dopé ménamko ka:bekto. Karkobi aipé mé:mito. Sé apin-oyi:sém sé:ko moge:la mébitun! Mé:la méngabla:toma. Emdaggom bi kénong abala apindém doto. Odokké sé agersém se:ko gerdu:ji bim an-gappé lagiyé émna mé:to.

Longékoném Karko bi yupko asubdo gasordém po:rumsuge:la yubngak suka némpé ila du:dodém siné nĕdé aso:pé gia:ng ge:kula apin-oyi:dém ké:bidung. Édém ka:la Karkobi né:dém sogappé émna inamé né:dé duglangkula bik agodo:pé durangkangku. Karkobi giminna katoném agodok arungkolok né:dé durrendag. Odo bi ago kéra:dok pitaru:né ilingko langge:la aru:dém gékapto. Edé docyi:dém doclung réngamémsin Karkobi kibito. Sinė taniye turkunam agomém se:kosin tatkimang. Oisiri:bi milbo:dém mitpan lama:la yalopé ige:la agerém gerbidungku. Bi édilai milbo:démsin uyupé ige:la yumbomyčku.

Do:lung tani: kidi:dé agodém gíka:la kangge:la bik dungko dakko léga:pé rumngoné tasé okumko mobito. Oddoké bik iji-yalodé gilen la:ma:dopé di:bangki golong goped dém pedlíkto. Édé longédokké Oisiri:bi lékoda gilentokuma. Édémpila Mising réngamé taniyé siyémilo agodo "golong goped" pedligdo émna ludung.

জঃনীকৰং | ৩১

Dr. Ghana Kt. Lagachu

Dobur ui Ipag élang sok Ikam bélam

Dobur ui ipag sé Mising réngam sok pésogénam bottaru:né ui akoné. Dobur uisém ipusunamsém dodesukunam uiyesin émna:do. Dobur ui inamsém Adiye Mo:pun odokké Galongé Mo:pin émdung. Mo:pinsém Galong réngamé botta:rupé ibomdung. 7th A.D. po:pé Abotaniké oten kidi:dé Mongulio-China kéra:pé yedungai émna do:pin adné opéye ludung. Sé agomsém lubommilo aké tani ope lokkesin Dobur kisané ui ipusunamé du:pé. Kéra:pé, Dobur Uisém Mibom ipagmodungai. Supak, Mising Do:lu lo Mibu ka:mabong. Empila, Dobur Ui ijoné tani manggom Do:nyi Po:lo yelamlok Mibu-Ta:bém gogla Dobur Ui ipagém ido. Dobur Ui ikolo néngém gíamomang. Dobur Uisé milbo tanilok inam Uiyé. Édémi:pé, néng Ui ikolo milbong tanyé gimang. Dobur Ui lo tulangém iligmang.

Dobur Ui ipaksém okum érang ipusunam léga:pé; ope/opin ara:lo birmé-ommém be:minsuyemilo, atiko ka:bola imur-gimuryemilo, ope/ opin ara:do tégmin-momin sunam kayemilo dode dokunam léga:pé, Do:lung ara:manggom do:lung pomkon-ponsaglo tégmin-mominsula pityang kayemilo Doburém ipusudo. A:m-amliém amgo-Yanggo monam léga:pé. do:lung sumyom aikampopé ésang-édula du:nam-dagnam légange:sin Doburém ipusudo. Érangém, Do:lung opé-négingém kigo- ramgomoma:pé, gu:nying badling moma:pé ansingo:pé dumnam léga:pé dobur uiyém ipusudo.

Dobur Uiye Konangko:-(1) Kumtég/Érang dobur (2) Ope/opin Dobur (3) Do:lung Dobur. (4) Aríg Dobur (5) Burté Dobur (6) Ko:son (7) Da:po donam (8) Da:po Dobur (9) Tu:pag inam.

Kumtég/Erang Dobur:-Érang dobursém okuméra:dok ai-kampopé ésang- édula dunam léga:pé, kigo-ramgo gunying badling moma:pé du:nam-dagnam

légapé: lumur-gimur, arém-bati gékar-géyamam; léndopé démjog-pajognam ipusunam léga pé dobur ido. Lékoném, okum uknam, gulung ati démkamam léga pesin Dobur ipagémidung Am amli.Api-ai:yémamgo-yanggomotcika émnasin dobur uiyem ido. Doburui se ipun-ijarelang dode dokunamuiye émna:do.
Dobur uisém na répé idung. Sém sa:bi- sa:lusula imang. Era:do kodang-da:nċ duyemilo akon éra lo:pé urérligdo. Anupé omé-awo oné kayemilo, anupé tani sinnė du:milo éradé Doburém imang. Po:lo karke kumilo:pag éra:dé Doburém ila:ye.
Erang Doburdém okol iyen:- Okum
kerungido érang Doburém ido. Kérapé, Dobur
ui ipekodem lahhin-mobin patye. Dobur ui inané attar:- Takam Dobur inané attar kididém Dobur inané longédé ama:dapé langkumsumil aidag. Langkumsupénam attar amin kidi:dém kéíghé atkantung. Pidor-iying kola so:nyiko, Piro- iying annyiko, Ruktag- Gaktané gagnyiko, Tabéng-Gagtané agagko, Ji:mané ía abungko, Taling/Kamro ékkam gaktané atitko, Takpiyang ésing attung so:piko, Gonti-bati. Kottang, Yoktung-katog ko langkumsupa:ye.
Dopé tízpénam attar:- (1) Ambin; (2) Apong (3) Oiying Oge-Takug-Tajig: Ombe, Dérmi- Gurban, Tapen-Ripiyang: Tapa, law, Alo-Aldi,
Mirsi-Take ko langkumsupaye Dobur Ui ipenané Porog. Eg oddoké Ui amin:-
(1) Mo:dika:bangké (Gumin Soyin) léga:pé-li:né Rokpo Porog apirko. (2) Koje yanggoké (Kine-Nané)- Léga-pé kamponé Rokně Porog apirko. (3) Taling miremké légapé kamponé Rokpo Porog apirko
(4) Karsin kartangké léga pé-Pobug porené Rokpo Porog apirko.
(5) Do:mug-Dongkang (Yari-Yapom) ké léga:pé-Médbuné Rogne Porog apirko. (6) Pityang ajengké léga:pé- Yakané Rokné
Porog apirko.
(7) Siné Mo:boké léga:pé- Yakané Néli Eg adorko
(8) Rokpi-Pinyiko. Dobur Ui ipagdo:pé Mibbom gogdo. Mibbom pama yemilo Do:nyi Po:lo yelamlok Mibu-Ta:bém gogla Dobur Uiyém imodo. Mibu Ta:bém Ui ijondo:pé do:lung dok na:réné éra:lok midum ang-ngo kopé gogdo. Dobur Ui ijonë taniyemsin Dobur Uiyém ipagmodo. Érado anupé tani siligyemilo. kodang kasund kayemilo odokké anupé omé- awo onné kayemilo odo éra:dokkém Dobur Ui ijon do:pé gogmang. Édémpé na:rémané éralok Ui ijoně taniyem gogla Dobur Ui imomilo Uidé doriksumang émdog,
Dobur Ui inam légang tadnam élang ajengpé murkong la:nam:- Kéra:pé, éra:dém Dobur Ui inam légangém tatpopa:ye. Takam Dobur Ui ina:né attar kidi:dém langkumsuge:la éra:dok ructumdem Dobur Ui inam dok légangém Mibu- Ta:bé élang Ui ijon ajon kidi:dé tatpo:do. Odok melampe,ajongmurkong lanamem luyin bosudo Légangdém tatpala murkong ajéngém luyindo. Ajeng murkongdém Ui ina:né takam attar dok arédém la pakpa:la murkongdém lado. Mo:télok Mibu-Ta:bém gogyemilo gikub-gilatkuna:né murkongémsin bidoku.

Ajeng konam/La:nam:- Mibu Tabé élang ui ijonë tani aum-app: koně piadorkola piro asong- asag ko bomna ajeng kokab gido. Kéra:pé,

জঃনীকৰং | ৩৩

ajéng koně opedé irroi irroi irroi émna ré:badligla érang dém léumkope yadpaye Odoklédudo Do:nyi no tadlangka, Polo no tadlangka, rugji-merang lo:pé tadlang, ato tagung gumin nolu tatlangka, silo noluk érasok ajeng kowadung emge:la irroi irroi irroi émna rébadligla tunggédokké ajéngém kodung. Ajeng kodo do pidor dokki karrém démdo, Karédém démtula ajéngé ajéngé émna kodo. Ajeng konamdém tadbéksula éra dok ructumdé Donyi- Po:lo no tadlangka karsin-kartang nolu tadlangka, rugji merang nolu tadlang, sine mobo nolu tadlang, silo ngo érang Doburém ipé émna sé attar kidí:sém bipagdung. Silo kolokké éra:sém ai kampomoteika, ésang-édung moteika, amgo-yanggo moteika, répé sinying moteika émna lula: fula: dobin, oiying-oge- Porog, mokang-peki takamém biléndo. Edé bilénnam kidi:dém la:riksula Dobur Ui ipéko igéng lottado:pé joligdo

Dobur Ui ipéko lotta labbinamèlang pi:dor igligpékodém gésa:pénam:- Dobur Ui ipéko lotta:dém okum erangdok kéra:do ido. Ui ipeko lottadem kangkanpé labbin paye. Ui iko lottadé bottamil aiyadag, odokké lottadok sanggado dumpa kisapé amongém gésa:do. Éde dumpa kisané gésanam amo:dém kangkanopé ri yinsula dém kabyemilo aiyado. Adi kayemilo lipimilo aiyadag

Pidor lo picro-ruktag éla among dumpa:do pi:dor iggabnam:- Kéra:pé, pi:dor kidi:do sang tulog dope gitpun annyi annyipé ang- pumsuko gitpo:lang. Odok lédupé. pi:dor iying ko kékon-kesakpé, sanggapé songoko, owa pé songoko rém rémpé lakke songkéng pontidopé among dumpa:do lagbig lokké lakkelopé igliglang. Edé lakke songkéngko pontanédém soyar émna:do. Odokké, Pi:dor aso:do Pobang bornyiko lakke-lagbikpé ngodligdo. Takam Pi:dor do pobang annyiko ngodligdo. Pohang kidi:dém eng dire kokki podo. Dire lying kola socnyiko polig do. Pobangdémla pele ém popír émdo. Pele popirdém Burté Dobur-Pityang kisané Doburlo pi:dorém ngodlig do. Pele popir do lying kolang so picko dire ém poligdo. Takam iglignam pi:dor lo pi:romna tabégém ngodligdo. Takam pidor lok tuying dem jamdo pé giddo. Eg nenyur., Poroklok alab, léke odokké mittub kidi:dém tu:yilo ri:ligdo. Pi:dor dokki soyar ang-ngo kopé igdo. Takami soyardem angu-angu Ui léga:pé orbidung. Edém lagbiglokké lakkepé ordo. Kéra:pé. Modi kabangké (Gumin So:yin): annyi nédé kine-na:néké; aumnédé Taléng mirém kélang karsin kartangké, appi:nédé Do:mug- Dongkang-Yari-yampomké; ang-ngo nédé pityangké. Soyar kidi:do ponyog, ambin élang lodnam take iligla kosagem ido. Edé Kosag kidi:dok soyar akodo kosag ako médo. Kosag kidi:dém ékkamlok takkom do.

Tabi-Bileg/Sormon ngodla monam:- Tabi- bílég émna sormoném ruktag lok ngod dung. Abid do:lunge Tabibilégém Dobur Ui inado) odokké abid koné sormoném inadung. Tabi bileg ngodla monamdé:lang sormoném direlok ngodla monamdé lékkodag. An-nyidém ruktaglok ngodla modo. Ngodnané ribidém dire ém do. Ipang kidi:demsin englok gidge:la iligdo.. Tabibilég sormoném dornyikopé modo.

Tabi-bilég/sormon élang eg démped kodém monam:- Tabi-bilég/ sormon dém ékkam bomyiko pa:pumsuge:la kine- na:néké soyar dok ocwangpé médo. Tabi-bilég/sonmon domyidoi rokpi api-asagko nappado iligdo. Eg

dumgéng dumpangdémla eg démkéna:édém takpiyang ising akpong lok ido. Eg dumpangdémla démké na:nédém Taling/Kamro ékkamlok kéig tayengpé takkabge:la eng dire lok tordo:pé ngodgabdung. Eg mokekodém Taléng mirémkéla: karsin-kartangké soyar o:wangpé taling/Ekkam borum pa:pumsula pubido. Odo tayeng do Eg dumpangdémna démkénané takpiyang akpongdém médo.

Ambin pidde:- Porog rokkatkadmandapé Mibu Mibu Ta:bédé ambín a:wokko bomna pi:dor igkodo piddė sudo. Porog rokkad kadnam/gékénam, pi:dor lo i:dikad monam odokké pi:dor kekonto:pé gékolignam:- Kéra:pé, Mibu/ Mibu-Tabédé liné rokpo porogdém homgabye, Kine-nacném (koje-anggo) bipénam kamponé rokné porogdém ajon akoné, ajon akoné pityangmé bipénam yaka yakané rokné porogdém bomgabdo. Aké porog kididémsin ajon kidi:de apír-asag bomgabdo. Odokke, takam rokkad kadné kidi:dé katog-yoksig bomna dagla dudo. Odok lédupé Mibu/Mibu Ta:bédé ré:badpoye. Léumko irroiya! irroiya! irroiya! émna takam ajon ki:di:dém ré:bad boge:la Mibo/Mibu Ta:bédé lube lurobye. Lubedém sémpé ludo:-

(i) "Do:nyi no tadlangka; po:lo no tadlangka, Modi ka:bangiru:tum no tadlangka; Tayeng/Taléng mirém no tadlongka: Yari-yapom, Do:mug- Dongkang no tadlangka, Pityang rutum no tadlangka. Sine mo:bo no tadlangka." Odok lédudo ui kidi:dok amin lutaksula apír apírpé rokkad katpénam Porog kidi:dém rokkad katye odokké géke pénam kidi:dém appir appir pé gékeye Kira:pé, Mibu/Mibu Ta:bédé lube lupa:la rokkad kadnam irobye.

(i) "Silo, Modi ka:bang gumin soying nom, lingir lingimné po:bin kané, arai araipé lépur sa:né tagho li:né rokpo porogko biduneko. No amukké érangém ésang- anpola dumoteika. No sékkolosin ge:min-pamin sumoyoka, Agling- marling kamo ma:péka, Gunying- badling, kamoyoka: aipé ipar doparsumo langka émna luge:la rokkad kaddo odokké i:dém kérangké soyardokké dibomola lakképé among dumpa:dém giyedla takam pi:dor néri:do i:dém diled moge:la lagbikké kéra soyardokké pi:dor ignam kékonpé porogdém géko lígdung. Odok lédudo, (kine-nane)

(ii) Silo Kine-nanénom kampotitiné négub roknĕ ko rokkad kaddanna bidunéko. No sé éra:sém do:pa-ti:pa molangka,koje-anggo molangka, kili rammon kamoma:péka, Utérumném, Poro rumném, Togung ajoném, Yonggam ajoném jonmolangka émna lubege:la lakkepé among dumpa:dem i:dimola givedgela kine-na:néké soyar dokké porogdém kekonpé gékolígdo.

Odok lédupé pitying ajengké léga:pé. Silo, se pityang ajeng rustum nom. Yaka yakané tagngone rognéko rokk tkaddanna bidung. Sé éra:sém okolosin pamin démmin sumoma:peka, agling-mugling kamoma:péka. némin-ramín sumoma:péka, tanyum-tabaré agerém germoma:péka, pityang ajengém géligma:péka.ome-birmém kabo

sumoma:péka émna lubege:la pityang ajéng soyar dokké i:dém among dumpa:do di:mola lakképé yadla gibomna pityang ajéng soyar dokké porogdém gékolígdo. Odok ledu do
Tale mirém, karsin-kartang, Do:mug- Dongkong yari yapom léga:pé
(vi) Silo, sé Tale-mirém, karsin-kartang, odokké Do:mug-Dongkang yari yapom nolumsin porog apir apír ko bidung. Sé, éra:sém Tale mirém nolu ka:sí- mosílangka, karsin-kartang nosin kangablang odokké Do:mug-Dongkang Yari-yapom no sin kanyiyoka. Bulum mé:po-ménganna du:moteika émna luge:la apír apír pé amo:bo gékedo".
Oddoké léddarpé, Siné-Mo:bog léga:pé eg néliko bido. Egdém takpiyang dumgéng monamdo pogbumpé jo:lígdung. Ui ijon kídí:dé aiyo:pé sogabla du:do. Odok lédupé Mibu/Mibu Ta:bédé léumkopé írroiya! írroiya! irroiya! émna ré:badla jé:boye. Odok mé:lamdo kéíkké lubebém lurobye. Lube lurob ara:do yaka yakané néli egdém démkeye.
"Silo, sine Mo:bono tadlangka, sé yaka yakané tagngoné néli egko amsi ru:tum nom bidung. Nok tayeng so takam réngamé aríg- ísing igédung. Tabi tarumém démpeddung. Dorkang-kabung lo:pé gíkedung, kébung- péttang lo:pé mokedung. No éra:sém ményi- ka:nyiyoka, do:pa-tí:pa molangka, arig-ising takamém ko:je ang-go molangka. No éra:sém mite-mirém molangka. Sok lédupé eg i:dém dumpa:do di:lig modo odokké pi:dor tayetog géko ligdo. Rokpí pínyi:dém pakurge:la Tabi- bílég/sormon nappa:do ilig bido. Ake do:lulo apí pí:nyidém rangge:la kosaglo bidungku. Porog-eg ba:puma:da:pé lekke alab, porog mittub odokké eg dok nenyur téktung- gattungge:la pi:dor kidi:do ri:ligdo. Dobur uidém ila dudodo pi:dor kídí:dém bédalo íglígdo.
(1) Ope/opín Dobur: Sé dobur Ui sé ope/ opín akolog Dobur uiye. Opín dobur sok inam léga:déla éra: dubar dok léga:dé lékodag. Takam opíndok sekai imurko iyemílo, so:í-ménjek tegyemilo, pamíndémmín-sula démjog-pajog, yemilo, biro-birmang ka: bomínsuyemilo, sé dobursém ido. Si:sang mimbir-ya:meye abid abidémsin ka:boymilo odok buluk ipusukunam légapésin ope/opín doburém ido. Takam ilod, odokké ikam bélamdé érang doburdémpé idag.
(2) Do:lung dobur: Do:lung dobur sé do:lung dok ipun ijar uiye. Sé dobur sésin érang doburémpé igamdag. Do:lung dobur léga:pé érang érang lo ajeng kodo.Do:lung dobur sém lénnyiko ditaglo idag. Jed po:lodok íying kola ang-ngo longé do:lang kati po:lo dok íying kola ang-ngo longé do do:lu doburém ido. Érang doburdok ikam bélam takamdé lékodag. Sé dobursém ido longédo ami taniyém do:ludo gii-gisa:momang. Odok léga:pé do:ludo dobur démkab gíma:dapi do:lung rísu, bédang kidí:do nipir pirkomdo. Éra:lok ajéng kokab gidagdom néli eg dém midum annyikoném jo:bom modo. Ya:mé-ko: kidi:dé gitpun pi:dor a:song a:song ko bonam érang éra:lo ajéng kodo. Ajéng kokab gidagdom irroi! írroi! írroi! émna ge:yil gido. Lekkem

do:ludém lébngo kopéyadyed dungai odokké érang kongkolo léum/lébngo kopé yadyed dungai. Supak, édé yadyednam dém yadgu:mala mépag dungku. Okum Tunggé do ajéng déma:la ajéngém kodung. Do:lung Doburém ísíng né:rílo manggom a:né ru:yilo ido.

Do:lung Doburém sin mibu/mibu ta:bém imodung. Mibu pama:yemíl sé Dobur so:sin ui kinidkopé bido. Takam Dobur ui ikam bélamdé érang dobur inamdémpé idag. Do:lu Dobur lo ruglen doku. Ruglen namdém takamé dongab tingabge:la ruglendo. Ruglenam mém ibid milo ami taniyém éndung éntog modungku.

Arig Dobur: Arig Dobur émsin éra: Dobur ikami:pé ido. Aríg Doburém ariglo ido. So bojeko taniyém gogmang. Mibu- ta:be/ ui ijoné lok gogla imodo. Annyi- aum ko do:lu taniyém gogdo. Aríg iddom tapum-tari, dorkang, kébung-tabí, ta:tig émbulum umí romdom/ kuyab tagdom sidung. Odok buluk légangésin aríg doburém ido. Odokké a:m-apiném ko:je- anggo moteika émna:sin aríg Doburém ido. Érang Dobur ikamkísa ui kinid aminno porog egém bido. Takam ikam bélam dé érang Doburémpé idag.

(5)

Burté dobur: Burté Dobur sé botta:runé Doburko. Sé Dobursém pityang ajéng kayemilo ido. Taléng oyemilo, Lo:tu-yaripé siyémilo, Tekke-Pakesula siyémilo. okum,kumsung émbulum umí ugyemilo ipu sukunam léga:lok sé Burté Dobur uisém ido. Burté Dobursém Mibu/Mibu ta:bém imodo. Supak Mibu kama:la Dobur ui ijo:ném gogla imodo. Sé Dobursém ijon dopé akon akon do:lung lokkém íying kola ako manggom íyingkola ang-ngoko gogdo. Burté Dobur so:sin kinid ui dém bido. Érang Dobur lok iloddélang Burte Dobur sok ikam bélam dé érang dobur dokki léko dag. Ake ikam bélam léga:pé érang Dobur dok ilod démla ikam bélamdé lékodag.

(6)

Ko:son Dobur:- Sé Dobursé apta ginélok inam Doburé. ko:son Dobur sem gu:min so:yin uiye émna:do. Apta giné opeyéyumranggu:míném kumtad sunam léga:pé idung. Lékoném aríglo:sin ko:son doburém ido. Ko:son dobur ipag kodém la ilodém ka:yemilo ko:son Dobur sém aumko dung émna:do.

(1) Apta Ko:son (2) Arig ko:son (3) Okum Ko:son. (i) Apta Ko:son:- Apta Ko;son ba:nyiko.

(a) Rabiya kola: (b) Sontum-Atum ko:son.

Sé ko:son dobur kidí:sém karé ré:la ido.

Ka:ré tayédo ruktag, tabéng, odokké pi:ro

lígla:ido.

Ko:son Ui léga:pé porog pímnyiko iliggom aiye. Yumrang ko:son lo rokpí apikogom iye. Dobur ipagge:la apin-oiying mola:sin dola:do.

(ii) Arígko:son:- Aríg ko:son sé:sin burté Doburé kísané Uiye. Arígko:sonsém Burté Dobur Ui ikampé ido.

(iii) OKum Ko:son:- Okum ko:son Dobur sé:sin burté Dobur kísané Uiye. Takam ikam bélamdé burté Doburémpé idag. Okum ko:son ipaksem burté dobur ilodpé ido.

(7) Da:po Donam:- Do: lung akon lok amonglo gía:la okum mola dolu:pé amongdém dubomyémilo among ru:tum do:lung dok

taniye anu do:ludém mé:tidgamdo. Odok léga:pé ditag ditaglo moridla eg-porog, apong-apiném dobido. Sémpé dodag tí:daggom anu do:lung dok taniye among ru:tumdok do:lung amikídídém okomsin lula:mang. Sémpé donamsém Da:po donam émdo. Bulu ajéng kísapé dopag bidung.
(8) Da:po Dobur:- Da:po Dobursé pityang Doburé. Do:lung ako-annyokoné démmin-Paminsula botéru:né ajéng kayemílo sé Dobursém dodung. Sé Dobursém lékokuna:né Doburésin émna:do. Sok Dobur iloddé burté doburémpé idag (9) Tu:pag inam:- Tu:pag i:namsé ba:nyike légang kadung. (i) Talé- pityangpé sine légapé (ii) Akoném ményi mésoyemilo lutérnapé tu:pagém ido. Tu:pagsém li:né tapa, Law, li:né rokpo porog, odokké yakané néli eg lok ina:dung. Sémsin Mibu Mibu Ta:bém tu:pagmodo.
Ménggappénam: Dobur ui inam adnamsém Mibu Ta:bé: Mg. Duttaram Doley Mg. Lakhyanath Payeng, Mg. Hemo Mili Odokké Mg. Halikanta Pegu buluk kolok tadge:la attung. Odokké "Mising Puja paddoti Potin démsin Potinsuge:la attung.

MISING BA:NÉ KÉBANG

2014-2018 Ager Ditaglok ager lukan

2014-17 Mising Ba:né Kébang, Ki:ni kébang Ba:len-

Giné 20, 21, 22 éla: 23 Phebruari 2014 longkido Bahphola amo:lok Mo:ying Pe:gu lottado 35né Mising Ba:né Kébang (MBK)ké Mirum kéba:do MBK lok anu ki:ni kébang abupé Mg. Pormananda Chayengia, Kébang abu Oi-pé Mg. Gopal Dole:, Mg. Muktinath Dole: odokké Mm. Jusna Pe:gu Dole:, ké:ba Nébí:pé Mg. Girin Morang, nébing ame: Mg. Satro Medok, Mg. Gopal Mili, Mm. Bhanumoti Dole:, Nomkumsuné Nébingpé Mg. Mukesh Dole:, Mg. Bijendra Medhi, Mg. Domburu Doley, Dirbi Nébí:pé Mg. Dipok Kr. Pe:gu, Lusar Nébí:pé Mg. Keshab Pa:id, Ager Ajonpé Mg. Sitaram Dole:, Mg. Noresh Kumbang, Mm. Mulyo Rina Pe:gu, Mg. Podmeswor Pa:me:gam, Mg. Nondeswor Pe:gu, Mg. Hemonto Pe:gu, Mg. Pormanondo Pe:gu, Mg. Joy Kt. Mili, Mg. Kishor Ga:m, Mg. Nitya Mo:rang, Mg. Himaloya Pa:dun, Mg. Mulan Dole:, Mg. Atsut Dole:, Mg. Prahlad Pe:gu odokké Mg. Tuloram Morang bulum kébangé tolikto. Anupé tolígnam kébang abu Mg. P. Chayengiaké goggurkiginé 1st June,2014, longédo Gogamukh-lok Abotani: lottado ba:lennam "General Council" kéba:lo ru:ségnam tarung kídí:dém sémpé langka-

Ru:ség-1- Ru:ségla lé:nam Mising réngam ru:bang kéba:dém lomdanla ba:likpé lagidag émna ru:sékto.

Ru:ség -2- Arunasol Prodesh University ara:lok 'Degree Course'- lo Mising kidí:dém attidla adman agomdém lomdanlaUniversity' ru:tumém la:pagdopé lulíkpé lagidag émna ru:sékto.

Ru:ség -3- Giné Ilekson dokki anupé ba:lennam Bharot Sorkarlok Migom ru:tum Mg. Norendro Modi, Ki:ni Ru:bang Mg. Kiron Rijiju Odokké

জঃনীকৰং | ৩৯

Ohomsok Mimo: ru:tum Mg. Sorbanondo Sonowalmé asin aséngko bilignam légangégom kébangé ru:sékka. Giné 3rd Agosto longkido rokom 10 kojélo MBK ki:ni kéba:lok ager kébangko Gogamukh amo:lok "Abotani: lotta'-lo goglíkka. Odo kéikké ru:sékkidi:dém langka : 4. GERBOMSUNAM AGER:

4.1 Ba:bug Ager Kébang(1st

Executive Meeting) Giné 03/01/2014 longédo Gogamukh

Abotani lottado Ba:bug ki:ni ager kébangém. Anu Kéba:lok Kébang abu Mg. Pormananda Chayengiaké tedgurki rokom 11 dokké ba:to. Édé ager kéba:do naré:pé a:péné MBK ager tarungé ru:bosuto. Kéba:dok ru:ség kidi:dé-

Ru:ség-1- Mépagla:ma:nam ati ati ngasod légangé po:péké ru:ségnam tarung MISING RENGAM RU:BANG" (Mising Community Assembly) dém a:péné 21st,22nd éla: 23rd Nobembor 2014 do ba:lígdopé émna ru:sékka. Ru:bang kéba:do ru:supénam tarung kidí:dém bangke bangkelo rungka:minsunam légangé "Regional Consultation Session' ko idopé kéíkké bikampé lulíkka-

) 07/09/2014-Jonai, 2. 14/09/2014-Jurhat,

i Dhakuakhana, 3. 21/09/2014- Silapothar, Gohpur éla: Goromur, 4. 28/09/2014 - Dhemaji, Lokhimpur, 5. 05/10/2014- Sodia, Dibrugarh, 6. 12/10/2014- Guwahati.

ii) Regional Consultation Session kídí:do ru:supénam Draft theme paperdém ru:yinnam légangé 31/09/2014 longédo Gogamukh-lok Abotani lottado rokom 10 ko:jé lokké ki:ni: kéba:lok ru:su kébangém ba:dopé lulíkka.

Ru:ség-2- Mising ru:bangdém

boriksunapé murkong urkumnam légangé angupé pajíg(Receipt) boiko sopanam légange ru:sékka.

Ru:ség-3- Ki:ni kéba:lok takamé adgéng

léga:pé 'Writing Pad' ko tubjednamko ru:sékto Ru:ség-4- Mising Ba:né Kéba:lok 'Ajon (Member) éla: Turdag Ajon(Life member) irobbomnam légangé pa:re:

adbig(Certificate) tubjednamko ru:sékto. Ru:ség-5- MBK-lok Barig Nébí:pé (Publicity Secy) Mg. Royal Pe:gumé kébange tolikto.

Ru:ség-6- Dhokuakhana, Gohpur. Bokakhat, Golaghat, Ujoni Majuli, Namoni Majuli odokké Gogamukh bangke kéba:lo "GERKO" (Workshop) idopé ru:sékto. 4.2- Ager Kébang-

Giné 31/08/2014 longédo Gogamukh Abotani lottado Annyiné(2nd) ki:ni ager kébangém Bangka. Édé kéba:do a:péné RU:BANG KEBANG-dok légangé odokké Ru:bang Kéba:dok ru:tég ager(Draft Note) molennam légangé ru:sula ru:bang kéba:dém 20,21,22 éla: 23 Nobembor 2014 longkido Gogamukh amo:lo Mising opinsok Takam opin Kéba:lok ru:tum odokké kinné pa:né midumém gogligla Ru:bang kébangém ba:dopé ru:sékto. 4.3- 1st Staring Committee Meeting:

MBK staring committee ru:suko gi:né 23/ 10/2014 longédo Gogamukh Abotani Lottado ru:to. Édé ru:sudo MBK bangké kébang kidarlo luposunam odokké General Council dok tolignam Ru:bang kébang léga:pé ru:sula kéíkké binam agerém ru:sékto. Odokké bangke kébang in-charge kidaré MBK lok ki:ni kébang élang bangke kéba:lo ru:sék agom kidarém kinmínsumoru:pa:yé émna lupa:la bangke kébang ru:ségém lo:níd ara:lo ki:ni kéba:lo biya:pa:yéku émna kinmoka.

Ru:ség 1: Rubang kébang léga:pé

bangke bangkelok ru:su:nam ru:ségém staring committee yé lu:posunamém réngamé méliksula tolikto.
Ru:ség 2: Gerpo:nam bangke kidarlok ségém 30th Oct 2014 ara:lo MBK ki:ni kébang alaglo biya:pé lagidak émna ru:sékto.
Ru:ség 3: Giné 21st Nov. 2014 dokké roppénam loumné Ru:bang kéba:dém ngasod kala a:péné 30th, 31st Jan. éla: 1st Feb. 2015 do:pé ngetted dokupé odokké Ru:bang kéba:dém aipé iled bonam légangé kinggi:né borig kébangko 16th Oct. 2014 longédo Gogamukh amo:lo kébangko goglígdopé rusékka. 4.4- 2nd Staring Committee Meeting Giné 14/12/2014 longédo Gogamukh
Abotani Lottalo ba:nam 2nd Staring Committee Meet do, 30th, 31st Jan éla: 1st Feb. 2015 do ba:pé émna ru:ségnam Ru:bang kéba:dok léga:pé kínggi:né borig kébangko ba:lenka. Édé keba:do-
1. Mg. Roma Pait, Kébang Abu,
2. Mg. Milon Doley, Mg. Boluram Pegu, Mg. Dilip Pegu, Mg. Dimbeswar Doley, Mg. Purandhar Mili odokké Mm. Promila Mili bulu Kébang Abu-oi,
3. Mg. Raju Pegu, Kéba:nébing Odokké bojéko kébang ajoném goksedla Rubang Kébang boríg kéba:dém ba:lenka. Édé kéba:do kéíkké binam ru:ség kídarbémpé agerém gerbompé lagidag émna ru:ségém sékka.
Ru:ség 1: MBK lok ki:ni kébang ager
kumdém Gogamukh lo MBK aminnok du:né amo:do lomdanna mopé lagidag émna ru:sékto. Ru:ség 2: MAC lokké MBK lo:pé bipé émnam murko:dém MBK ager okum monapé lagido émna kébangé ru:sékto.
Ru:ség 3: MBK ager gernapé murkong umman Donation Book' élang 'Writing Pad' ko mopé lagidag émna ru:sékto.
Ru:ség 4: MBK turdag ajon léga:pé odokké ki:ni kébang ager ajon léga:pé I-Cardko modopé kébangé ru:sékto. 4.5- Ager Kébang
A péné Ru:bang kéba:dém aikampopé iled- gílednam légangé gíné 04/01/2015 longédo ru:tég kébangko Gogamukh Abotani Lottalo Bangka. Kéba:do MBK bangke kébang lok kébang Abu/Nébing odokké Mising opínsok kébang kídarlok kébang Abu/kéba:nébingém goksula a:péné Ru:bang kébang légangé ru:suto.
4.6- Ru:bang Kebang Bojérungko ngasod adíém gíbadla Mising opínsé China amo:lokké dí:té-adiyém barko:la Osom amo:so togyila kéréng kéré:lo bérén bérénpé du:né opíné opínsok dirbi-dirlab, Gu:min-so:yin, ili-ilamé, agom-gomugé aíké kangkanpé kadung. Idogom ngoluk opínké ngasodé aba bomna gidung. Arig-ising ilangong turra du:pé mé:né ngoluk opínké ngasodém réngam ara:sokkém mopu:sunam lé:gangé giné 30th, 31st Jan. élang 1st Feb. 2015 Longkido loum ager tarungém la:la Gogamukh Public Hall do takam Mising Opinké Kébang kidarém odokké Opínsok kinné-pa:né midumém goksula MBK ké igurki MISING RU:BANG KEBANG 2015 ém ba:to. Kéba:dok ager tarungém kéíkké bikampé loumkopé ba:to.
Mising Ru:bang Keba:dok loum ager taru:dok lupo-lujar ager tarung kidarém íbo- gibodopé MLA, Montri, MP, MAC lok Miligé, Social Worker, Research Scholar, Sorkari sakoriyal, Businessman, NGOlok ager gerné, Ponsayotlok elected midum odokké mé:jub- mé:labné takamém gogla ngoluk Mising réngam ara:sok du:né ngasod élang a:péné ngasodém kapé imílo, kapé gimílo opínsokkém kamoma:pé

ila:yéji émna Ru:bang Kéba:do ru:suka. Édé ru:su dokki ngoluk opinsok ngasod kidarém kangkanpé mosi:sunam légangé 'OPÍN AGER TARUNG ODOKKÉ GERPENAM' émna gerbompénam agerém ru:suto. Odokké kéíkké binam bémpé 15 kopé ru:ségém sékto-

Ru:ség 1: Misingé Dobur uyuém ditaglok Ité(Jhet) po:lodok 15 longkido ipa:yé. Odo Dobur uyuém idodo angu do:lu:lok taniyé gia:yémilo bím mé:dír mopé lagimang émna:sin ru:sékto.

Ru:ség 2: Tuloni Biya", Onno prosonno, Dumid sébgot, Birthday édébulu Mising ili:- ikammang. Édéna Mising réngam ara:lo édé ilod-gilod kidí:dém mépakpé lagidag émna ru:sékto. Oddoké édém bulum iné opeyém Mising réngamké oko kéba:lo:sin duté:mopé lagima émna:sin kébangé lutomto.

Ru:ség 3: Mising kumli: (religion) bédang agomdé airu:pé ngasodné agomé. Édéna édém nérkékpé ru:ség manggom oko kumli: bédangé ngoluk réngamsém lékopé du:moyéji, okodém imílo, dirbí yélamé turra du:yéjí édémpiné kumli: bélamko igébopé lagidag émna ru:sékto.

Ru:ség 4: Dodgangém Misingé pupa:ru:yé émdaggom Dodga: punam lugé:la abako murkongém mopidnamsém mépakpé lagiyé. E:g ba:nam, apong ti:nam édé Mising ara:lo du:daggom e:g démlang apo:dém ajji:ko inamdém tolikto.

Ru:ség 5: Ali-A:yé Liga:sé ngoluk dirbié, émdaggom Ali-A:yé Ligang longédo do:lung kébangé Lé:tom tomsar tarungém ipélagima émna ru:sékto.

Ru:ség 6: Do:lung Do:lu:lo Mising
réngamé "Murong"ko mopérung lagiyé émna
ru:sékto.

Ru:ség 7: Mising Opín kébang kidingé aipé igabdopé, odokké kapé imílo aiyéji odok légangé opin kébang ru:tum kokki ru:su kupé lagidag émna ru:sékto.

Ru:ség 8: Mising Do:pinko lomdanna la:len la:dope kébangé ager gerroppé lagiyé Édém Mising Agom Kébang/ Mising Dirbi Kébangki ru:sula ru:pitpé lagiyé.

Ru:ség 9:Mising régamsok légangé "Mising National Complex Resource and Training Centre" ko mopé lagidag.

Ru:ség 10: Mising réngamlok apping kéba:lo Mising réngam ni:tom "Ngokké Dungkosé Kangkané", édé ni:tom dém mopé lagidag.

Ru:ség 11: Apping Mising Kéba:lo Mising agomki lusarnam, odokké Mising abikki adgab namdém ibompé lagiyé.

Ru:ség 12: Mising réngamsok légange ru:ségnam sé appi:sém lujar, Gugamuk 2015 (Declaration Gogamukh-2015) émna apping kinpa:yé.

Ru:ség 13: Ru:ség appi:dém kangkanpe gerpíddopé gerné kébang (Action Committee) ko du:pé lagidag émna ru:sékto.

Ru:ség 14: Takam Mising Agom Poyir.. kéba:dok kébang abu Mg. Biren Doley odokké kéba:nébing Mg. Cheniram Panggingmé Mising Ba:né kéba:dok ager ajonpé langa:dope siloke kebangke ru:sékto.

4.7- AGER KEBANG Giné 15/02/2015 longédo Luhitmukh

Ko:neng High Schooldo MBK ké ager kebangko bangka. Édé ager kéba:do RU:BANG KEBANG dok ségnam ru:ség kidarém pokanna ru:su kaku oddoké 01/03/2015 longédo Gogamukh Abotani Lottado takam opin Kéba:lok

kébang Abu/ kéba:Nébingém gogligla ru:sékka. Édé kébangi:dé sipagla du:né bangke kébang kidarém 2015 dok Mars po:lo ara:de anupé ba:len kunamko ru:sékto oddoke

RU BANG KEBANG dok ru:ség kidarém mongke/mo:dum/do:lung kidi:lo kébangko ba:la lupa:pé lagidag émna ru:sékto. É dé kébangí:do MBK RU:BANG KEBANG ru:ségém kébangé tolikto. 4.8- GENERAL COUNCIL

Giné 01/03/2015 longédo Gogamukh F Abotani Lottado takam opin kébang miligém gokkumsula MBK ké General Council kébangém ika. Édé kéba:do opin kébang kidaré E ai-aiké lukamém lusarsuka. Mising Ba:né Kébang ru:ségém aí-aiké mibang ara:lo ru:suma:pé agomém lutér lutér lula:ma:yé émna takamém lupangka. Odokké édé ru:ségdém aikampopé ru:sukunam légangé lékoda kébangko gokkumílo aiyé émna appingé toligla 9th élang 10th May 2015 Longkido Jonai mongkelok Murkongselek Mising Dirbi Okumlo kébangé bangkupé lagiyé émna ru:sékto. Édé kébangi:do takam opín kéba:lokké milig aum kopé bojérungko aré kané ager kadaggom gila:rungka émna MBKé lupangka.

MBK élang Opin kébang kẻ Dumsu kébang Longé 16/05/2015 do Jonai amo:lok Murkongselek Kolejdo MBK goggurki takam Mising opin kéba:lok kébang abu/ kéba:nébing lédulo miligém gokté:la MBK ké kébang abu Mg. Pormananda Chayengia ké dunggurki yumdéng 2.00 ko:jédokké ménggésunam Mg. Lakhinath Pegu. Principal, Silapathar kolej ké lugurki Ru:bang Kéba:dok opin kébang lega:pé ségnam ru:ség odokké "Gogamukh Declaration 2015" émna MBK ager tarungém ru:suka. Edé kéba:do opin gu:min odokké opin do:pin do:ying légangé ru:sula kéikké bikampé ru:ségém sékto. Ruség 1: Mising Ba:né Kébang goggurki Murkongselek kolej lo takam opín kébangé gidumsula ba:nam kéba:do 28 ko opine gidumsula "Gogamukh Declaration 2015" dém topé aido émna ru:sékto.

Ru:ség 2: Mising opinké lendo a:do dokké silo lo:pé opín kídarlok do:pín do:yingém kangkanpé adlenna Mising Do:pín adnam léga:pé Mising Ba:né kébangém biya:dokupé lutomka.

Ru:ség 3: Opin kídarlok do:píndém adlen ge:la Ba:né kébangém biya:nammém Historical Expert dém gogligla ainam-aima:dém ka:moyé émna kébangé ru:sékto.

Ru:ség 4: Po:péké MBK Kébang abu Po:sum Malsondro Pegu(Ex-MLA)bi Mising réngamsém mépagla giné 06/05/2015 Longkido uyu amo:pé gikangku. Bík iji-yalodé uyu amo:lo ésang édu:la du:langka émna kébangé mé:dir miksiko dílíkka.

Ru:ség 5: Mising réngamsok mimé ope:lok Metric passpo:né Po:sum Parboti Pegu Dole: bi Mising réngamsém mépagla giné 26/04/2015 Longkido uyu amo:pé gikangku. Bik légangé MBK é mé:dírko mé:likka oddoké mé:dírla du:né ao-ommang takam lo:pé kébangé mé:dir miksi ko dílíkka.Ru:ség 6: MBK lok Silapathar bangke kébangé ardapé ager germa:nam léga:pé lomdanna anu kébangko ba:len dokupé ki:ni kéba:lok ager ajon Mg. Konok Doley odokké bangke kébang abu(MBK Silapathar bangke) Mg. Bhobo Dole: mélang kéba: nébing Mg. Joyonto Mili binyím tolikka.

Ru:ség 7: MBKlo TMMK lokké ager gergurla kébangém ardapé gerboyépé émna Mm. Minoti Dole: (Jorhat) odokké Mm. Bhanumoti Dole: (Gugamukh) binyím MBKlok Nébing ame: pé kébangé tolikto AGER KEBANG(10-10-2015)

Gugamukh Abotani Lotta do gine 10/10/2015 Longkido MBK ke Ki:ni Kebang ager kebang:-

Ede kéba:do "Regional Workshop" légang ru:sula kéikké bikampé kébangé ru:ségém ségla agérpé gérbomdopé tolikto.
Ru:ség 1:- A:péné 01/11/2015 dokké 29/ 11/2015 do:pé bangke bangke Mo:dum éla: Mongkelo ba:pénam Regional workshop agomém ru:suto.
Ru:ség 2:- A:péné 24 élang 25 Oct. 2015 do Silapothar do Central Workshop ko ba:namko ru:sékto. Odo Gugamukh Declaration 2015 dok ru:ség kidarém agérpé gérpidnam agomko runggidto.
Ru:ség 3:-Takam opin kébang kidar log "Do:pin Do:ying" kidarém ru:sunam legange Dhemaji Collegedok Children Education Development Center do a:pene ing. 26th ela: 27th Dec. 2015 do goglignamko ru:sékto..
Ru:ség 4:- MBK Head Office ko kapérung aido émna dok légangé MAC lok Murkong ko pa:nam léga:pé kébangké lutomko biya:pé lagidag émna ru:sékto.
Édé kéba:do Oxom amo:so Sahitya Sabha kiAdarlok Kébang Abu/ Kébang Nébiéng lédilo luposunam odokké NRC agerlo ngoluk opinseAm ngasod kama:dope agreem gerpé lagidag émna Oxom Sorkarém lupanam agomém kinmoka. AGEAR KEABANG
Mising Ba:né Kébang goggurki Gugamukh Abotani lottalo ager kébangké ba:la Oxom Sorkar lo:pé opin ngasod léga:pé memorandum ko biyanamém ru:suka.
Ager Kébang :(11/06/2016) Giné 11-06-2016 longédo 28-02-2016 longédok Chief Minister lo:pé bia:nam memorandum dok légang ru:su odokké MBK ki:ni Mirum Kébang ba:nam léga:pé Gogamukh Abotani Lottado Ager Kébangko Bangka. Kébang ru:ség-
Ru:ség 1: Oko oko bangke lo workshop ima:daji édé bangke kidi:dém September po:lo ara:lo ingapdandopé kébangé Ru:seg to.
Ru:ség 2: Kébangé Ru:bang kéba:dok ru:nam agreem ibomtila gibompé lagidag émna ru:sét ligto.
Ru:ség 3: Kébangé a:péné MBK ki:ni Mirum kéba:dém Jonai amo:lo ba:pé lagidag émna ru :ségto.
Ru:ség 4: MBK ki:ni Mirum kébang imangodapé Bangke kébang oddoké Do:lung kébangém ba:ten dokupé ru:sékto.
Ruség 5: Takam Bangke odokké Do:lung kébang kidarlok ager ajon are kidingem urkum suge:la lomdanna ki:ni ager keba:lo:pe bikumsukupe lagidag émna kébangé ru:ségto Ager Kébang(11/09/2016)
Giné 11/09/2016 Longkido Jonai Sirki Na:né Complex lottalo ki:ni ager (general council) kébangém Bangka. Kéba:do Bangke kébang do:lung kébang workshop legan odokké ki:ni Ba:sar kébang legange ru:sula ru:seg sekka.
a Mising Ba:ne Kebangke kebang abu Mg. Pormananda Cheyengia:ke dunggurki silo 11 sep/2016 longkido Jonai Murkongselek Sirki Na:né okumdo ki:ni ager kébangko Bangka. Mising Ba:né Kébangké kéba: nébing Mg Girin Morangké lugurnam kéba:do MBKké gerpénam ager odokké a:péné 36 né Mirum kéba:dém ba:penam agomém nérkikpé 6 runggidnam léga:pé kébangém lupa:to. Kéba:do
MBK lok po:péké kéba: nébing Mg. Probhat Mili, MAK lok Abu-oi Mg. Horinarayan h Pegu, MAC lok E.C. Mg. Raju Medok.

TMPK kébang-abu Mg. Naresh Kumbang, TMMK kébang-ané Mm. Usharani Kumbang bulusin du:té: la MBKké gerpenam agomém luboka. Siloké kébangé kéikké Takannam ru:ségkidarém takam bangké kebangé gerbomnam léga:pé ru:sékto.
MBK dumsu ager kébang (25/02/2017) Giné 25/02/2017 Longkido Jonai Sirki Nané lottado MBK kébang Abu P. Chayengiya ké kébang abu dunggurki MBK, MAK, TMPK, TMMK, MAC EC kidarlok Dumsu ager kébangko bangka. Kéba:do 2018 do ba:pénam 36né MBK Mirum Kébang ba:nam léga pé odokké ati ati ager tarungém ru:sula kéigké ru:ségém sekto.
Ru:ség (1): Mising Ba:né kébang goggurki Mising do:lung do:lu:lo MU:RONG monam, Ali a:yé lígang. Dobur uyu takam agerém lékopé gernam léga:pé Gugamukh Abutani lottalo a:péné, 6th Mars 2017 longkido batég kébangko ba:yé émna ru:sékto. Odo kéba:do "Gugamukh Declaration 2015"dém ru:bégnam agomém ru:suyé émna siloké kébang tolikto.
Luténg: Mu:rong légangé atnamko atlengorla:mala 6 Marsdok kéba:dé ru:tén likkuma takam podtpon liktung.
Ru:ség(2): A péné 36 né MBK ké Mirum kéba:dém Jonai monkésok Bijoypur Do:lu:do a péné 2018 dítagdok Feb. po:lodo ba:yé émna ru:sékto. Dok léga:pé a:péné Ing. 1st April 2017 longkido Bijoypur Lísang College do borig kebang ba:lennam léga:pé du:pum kébangéla:ki:ni ager
kebangko ba:pé aido ru:sékto
36ne MBK MIRUM KEABANG RU:SU;(30/04/2017)
GineA 30/04/2017 longe Ado MBKkeAbang abu Mg. P. Chayengiya kébang abu tedgurki Jonai amo:lok Bijoypur lisang College lottado MBK ager kébagko Bangka. Kéba:do 25/02/2017 dumsu kéba:dok Ru:ségém luposulangkala 36né MBK Mirum kéba:dém Jonai amo:lok Bijoypur, Jonekorongdo ba:namedm Ru:ség la kingi:néborig kébangké ba:lennamko luposuto. Édé kéba:dok MAK kébang abu-oi Mg. Horinarayan Pegu, Nébing ame: Mg. Hari kt. Pegu, MDKlok ké Ba:né bing odokké MAC EC Mg. Raju Medok, TMPK ki:ni kéba:lok kébang abu Mg. Naresh Kumbang bulusin du:te:la kébangke kéikke bikampé Ru:ségém ségto.
Ru:ség 1. Mising Ba:ne Keba:lok 36 nane Mirum kéba:dém a:pené ing. 18, 19, 20, ela: 21 January 2018 ditagdo Jonai mongkelok Bijoypur(junekorong) do:lu:do ba:pe aido emn aru:sekto.
Ru:ség 2. Mising rengamsok du:lod daglod, turnane mimag monam, dirbi turmonam lega:pé "theme song', rengam mimag ni:tomko molenna Mising réngam keba:lo Mising Ba:né Kébang 'theme song ko adlennam agomém ru:sékto.
Ru:ség 3. 36 nané Mising Ba:né Kébangke Mirum kéba:dok léga:pé boríg kébagko ba:lénpé aido emna ru:sekto.
Ru:seg 4. Mising rengamsok dirbi turmonam lega:pe "murong" monamem Mising do:lung do:lu:lo lekope modopé Mising Ba:né
Kebange igurki mope aido emna ru:sekto. ADI-MISING MIRO IGOD KEABANG (23/08/2017)
Giné 23/08/2017 longédo Silapothar College lottado Adi Ba:né Kébang(ABK) éla: Mising Ba:né Kébang(MBK) ki:ni kébangké

ager ajon TMPK, MDK, ABK, MAK kebang abu ager ajon gíkumsula Adi-Mising co-relation légangé kébangém ibosuto. Kébangdo Adi Ba:né Kébang, Mising Ba:né KeAbang, Adi Agom KeAbang. Mising Agom KeAbang, Mising Dirbi KeAbang, TMPK, AISU takamé Orunachal ara:lok du:né Mising S/T léga:dém ru:suka. Kéba:do lu:posukampé Adi-Misingde Osom, Orunachal takamloi S/Tpé ípé lagido émna luposuto. idogom agomdém nerkigpé ru:pid la:ma:la TMPK élang ADISUé govt.lo odok légang memorandum biya:namko ru:to. Kéba:do Adi Population odokkeA Mising Population kinmosuto:

Mising Population- 15, 00,000(fifteen lakhs) Adi population-4, 60,000(four lakhs sixty thousand)

MBK AGER KEABANG édeA keba:de 36ne MDK Mirum kébangke

36né MBK Mirum kébangem kape ai-kangkanpe iled-giled bala:yeji odok legang lekoda ru:sulangkula MBK Mirum keba:dem Longkido NRC ngasod kala 2018 ditagdo 1,2,3 elang 4 feb Longkido ba:pe lagido émna ru:lad toku.

Édé kébangi:do MBK ye "Convention Of Adopting Comprehensive Policy on Flood Problem: Rehabitation of Flood Victims. Mitigation And Adaptation", émna Mising opin ke ngasar sula:ma:nam ngasod kidaré Osom ela: Bharot Sorkarem kinmola ka:si-mo:si monam légag ru:supe aido émna luposuto.

A:pene adilo ngoluk opinse among-asi, dungko dakko kama:ne opinpe ipéké émna MBKye me:dirla 13/10/2017 logedo Ravindra. Bhawan, Guwahatilo longe 10 koje lokke MBK ke goggurki "Raijik Obhiborton" ko gogpe lagido émna takam opin kébangem toligto. Kébangé takam MBK bangke kébangém 36né Mirum Kébang po:pé Bangke kébangém ba:ten dokupé odokké takam bangke kéba:lokké 36né MBK Mirum kébang légang MBK ki:ni kébangém 25,000/-(twenty five thousand)ko murkongém bipé lagiyé émna ru:sékka.

"Raijik Obhiborton" MBK goggurki giné 13/10/2017 longédo Guwahati Rabindra bhawando "Raijik Obhiborton" ko ika. Édé obhiborton do kinné pa:né mite Mising minom réngamsok takam opin kébang, sorkari sakorial kinné pa:né, politician, businessmen, NGO lok ager gerné takamém gogsuka. Édé obhibortondo MBKké kébang abu Mg. P.chayengiya bi LEAGANG LUKAN dém poribika odokké kéba:do Mising réngam sok pu:mo asi magid-moamadla ménam tani kidarém ka:si-mo:si dope mite minom Mg. Bhubon Pegu, MLA Jonai constituency, Abdul Khaleh, Luit Goswami dokké bojéko méjub- mé:labé midumé takamém tadgab pénam agomém lubika.

Adi ba:né Kébang élang Mising Ba:ne Kébang dumsu Kébang

Giné 15-10-2017 longédo Pasighat amo:lok Siang Guest House do Adi Ba:né Kébang éang Mising Ba:né Kébang ké du:sum kébangém ABK president Nermi Kangir Jamoh élang MBK president Mg. Parmananda Chayengia binyik dunggurki ba:to. Kéba:do Mising Agom Kébang, Mising Dirbi Kébang, Mising Mimag Kébang, Takam Mising Porin Kébang, Adi Ba:né Kébang. Women wings dokké Youth wings lok miligé du:té:la kébangém ba:to.

MAK-AAK tolig bosunam modified Roman Script Adi-Mising ara:lo kappar imilo aidon.
3/ MBK-ABK sé kapé lékopé ager gerla:yén. Édélukannam tarung kidarém ru:sula kébange kéigke binam Ru:segém segbosuto.
Ru:ség 1:- MBK-ABK joint conventiondém Arunachal DAMRO do:lung do 2017 dok Decembor po:lo ara:do ipé lagido odokké Adi Ba:né Kébang District Unit de Joint Convention Longki dém lupang kupé lagiyé émna ru:to.
Ru:ség 2:- Mising Agom Kébang élang Adi Agom Kébang annyidé Gogamukh dok tobosunam Modified Roman Script (MRS) ager gernam ka:pa:ma: la lomna agrém gerbom ge:la MBK/ABKém lupa:dokupé kébangkéru:suto.
Ru:ség 3:- Adi-Mising Ba:né Kéba:sé
MBK-ABK ara:lo dungge:la a:péné joint
convention idolo AMBK sé ainé, aroné agrém
gerra:dopé powerém tolig milo aido émna ru:segto. Kébangé Drafting memberpé keigké Midum kidarém toligto-
1/ Mg. Royal Pegu, 2/ Nermi Geyon Tayeng 3/ Nermi Tajing Taki
ADI BA:NÉ KÉBANG & MISING BA:NÉ KÉBANG 1st GENERAL CONVENTION
GineA 16th, 17th & 18th Dec. -2017 Longkido MBK-ABK joint conventionérn ABK president Nermi Kangir Jamoh, ABK General Secy-Nermi Bodong Yirang, MBK president Mg. Parmananda Chayengia, MBK General Secy- Mg Girin Morang lékopé gogla loum kopé kébangém bato. Édé kéba:do mite minom Nerim Olom Panyang, MLA, 40 Geku- Maryang(ST)AC mé goglikka. Kéba:do MBK kébang abu odokké ABK Kébang abuké kébang abu kungke tetgurki banam kéba:do MAK kébang Mg. Gubin Taid, MDK, MMK, TMPK, TMMK lok milig opé odokké Mising éla: Adi opinlok mite minomé dumin géto. DUPAGNE AGER TARUNG
1. Mission 2024,
2. National Corpus Fund.
3. Production and publication of Mi:sing Do:pin,
4. Declaration of Ru:bang Kebang, 5. Construction of Head Office building of
MBK.
6. Replacement of 'Miri' by 'Mising". 7. Allotment of land for Mising Bhawan at Guwahati and New Delhi
8. Allotment of land for Mising cultural
bhawans. 1. Doordarshan Kendra and radio station at
Gogamukh.
2. Patenting/geographical indication (GI) of mising textile designs and food products.
3. Dedication of Bogibeel Bridge in the name of freedom fighter martyr Kamala Miri.
4. Establishment of a plastic industrtial park at silapathar.
5. License for mini theater hall.
Mé:tinsunam ager ajon odokke milig opé kidinga, ngoluk opinse tang éling kané ngasod béda:lok, kémo-yo:ra:lo du:né lédu mukutsuné opinesm side anu longésok anu mo:piso amiké gikampé gibo la:dope, amike turkampe turbo la:dope, Do:yike

aunpe unbo la:dope Mising Ba:ne Kébangé asin digla agrém gertipayé. Ngoluk ager di:tag ara:lok gernam agrém asin digligdanna gigéboné MBK ké kébang abu Mg.

Pormananda Chayengia, po:péké kébang nébing Mg. Probhat Mili, kébang abu-oi Mg. Gupal Doley, Mg. Muktinath Doley, Mm. Jyutsna Pegu, ngok ager ajon kidar oddoké ngoluk réngamsok opin kéba:lok(MAK, MDK, MMK, TMPK, TMMK,MAA), takam MBK Bangke kébang élang Do:lung kébang ager ajon kidar, ABK, Orunachal Prodeslok ajon kidar, ati ngasodlo asin mé:dumsuné Mg. Kenyom Da:bi, ZPM, Nari-Koyu, AP odokké 36né MBK Mirum Kéba:sém ai-kampopé iledboné takam borig kéba:lok ager ajon kidarém asin ara: sokki aséngém tolikdung. Noluk asin mé:dumsula ager gerbonamém MBK ki:ni kébangé nolum lo:dipé mé:pa:yaryé. Ngoluk opinké turgo bédangé amiké opinemyang aiya: dope takamé asin digla agerém gerpayé. Réngama, ngoluk opinké du:lod daglodém ka:la ammé mé:tiddung, ngoluk E opinsem amiké opiné su:paksin sappakpé émna mé:tidung. Kajé Réngama, ngolu silokoloké Do:nyi anémé, Po:lo abumé lékopé lupasulai- - "Mising Réngamsém turyarboyé, Mising Dirbisém du:yarboyé, Mising gomlamém lamyarmoyé, Mising opinesm mo:piso ami
opinemyam unya moyé". Mising Réngam Irroi.
Mising Ba:né Kébang Irroi.
Mising Opinsok Takam Kébang Irroi. Sa aipeA-
Noluk aya:nam
Mg. Girin Morang Kéba: nébing, MBK

Niyaswar Taku (Arup)

KUMDUNG

To: to: to:tolok ru:né nolum kumdung
Siné uyu nolum sereki romla ngolu
apping kumdung
Turné to:to yo:yo nolum ngolu kumdung
ngolum aikampola du:molangka
Ba:bunom lo:dípé kumla du:tíyé
Lo:dí pé aya:la luyírnam agomém tatyé
kayé bayé nolum kumdung ngomsin aya:la luyir giyirlang
angé bíro nolum kumdung appingém kumriksulang
lo:dípé mé:pola aila du:dopé
Hé ru:né appingém kumtatsudung
Togab motéika ménggab motéika
mo:dísok apping agom agerém kenmotéi
o: ru:né píné kumdung nom asin mé:lígla
kenmotéi, aimotéi, réngam turnané ager agom kenmotei

Mg. Krisnaram Mili

Mising Dungko Dakkodé

Mising dung-ko dakkodé
 Lekkém okolo dunga:ne?
 Mising dung-ko dakkolo
Sé:ko du:mín dunga:né?

Kajé ajona, kajé gijona
 Gila gilen langkuboi
 Mala malen langkuboi
Lekek 'Mising' dungkodém
 Mala malen langkuboi.
Aruna:solpé gíyéne?
Tibbotpé no giyéne?
 Chinpé no gíge:la
 Lekek dungko dakkodém
Mala malen la:yéne?
Aruna:solpé gímílo
Gí:dang Siyang mé:bolo
 'Pa:dam' taniyém pa:yépé
 Daktok Siang Rumgoglo
 'Minyong'ém pa:yépé
'Gensi'lo 'Galo:'-kidingém
 Gímílo ríksula:yépé.

Aruna:sol Tibbot-lok

'Nga' tani: -kídí:lok
Dungko dakko amongé
Buluk dungko pong-keblok
Obonori billa dung.
Rígdum Obonori ru:yilo
'Tagin' tani: dungkodé
Rikkong Siang mo:dumlo
Bulum magom pa:yépé.
Naiken Tangla adi:do:pé
Léko gila kangkilang
Lhasa ru:yiké Samelo
Mate do:lungkídí:lo
'Bogar' tani: dunga:ne?
Penji émnam do:lu:lo
'Tagin' tani: dunga:ne?
Dagdung Siang Riga:lo
'Mising' tani: dungane?
Riu, Damro émkolo
Lekkem 'Mising dunga:ne?
Kangkapé gímil kanggablang
Tatkapé gímílo tadgablang
'Mising' dungko dakkodé
Lekkém okolo dunga:né?
Tibbotlok rísulo
Siyang a:né ru:yi:lok
'Miri Patom' do:lu:lo
Lekkem 'Mising' dunga:ne?
Tibbotlo:pé gilangka
Tibbot mo:rum kanggo:lang
'Bodpa', (Bod-mi) tani:kídíngém
Nolu ka:lai kangkinlang
Daktog Pe’yang Tibbotlo
'Zhang-Zu' tani: du:done?
'Sang-pa' tani: kídíngém
Nolu ka:lai kangkinlang.
'Bhot'lok opeye
'Bhutiya' taniyé
Buluk agom luna:mpé '
Drokpa'ésin émdobong
Okolo du:né Drokpaém
'Denjongpa' émdoné?

'Lepsa' émnam Taniyé
Okolo du:né kindone?
Éverest di:témlo
Du:ri: du:rila du:dobong.

'Sherpa' 'Tamang' taniyé
Odok gí:da:pé du:dobong
Riksumilo bulumsin
Nolu kangkin mínsulang.
Ba (Po) a:né okolo du:né
Ta:ro Siyang okolo du:né
Nyang a:né okolo du:né?
Yarlung sangpo a:nélo
Bitkum bitpa:sudu:ne?
Édé a:né ru:yilo du:né
Tani: kídíngém
Nolu léko tatkílang
Buluk dungko ru:yilo
Lekkém 'Mising' dunga:ne?
'Memba', 'Khampa' okolo du:né
'Lo:pa', 'Bonpo' okolo du:né?
'Nyinchi Lhoka pé gímílo
Bulum ríksula:yépé.
Yarlung aying mo:léglo
Chongyé a:néru:yilo
Édé tani:-kídí:dém
Nolu mamilo pa:yépé.
'Khampa' tani: mago:la
Okolopé giyéné?
Chamdo' éla: Sichuan
Gípémilo gilangka
Yangsasu ayinglo:sinei
Bulum mamilo pa:yépé.
Gi:dang Tibbot mo:léglo
Ajji:né adi:-ayínglo
Ajji:n okum moge:la
'Bonpo' taniyé du:done?
Sichuan mimonglok
Nanpin pingu mo:dum lo
'Baima' tani:-kídíngém
Nolu ríksu la:yépé.
Sichuan mimonglok
Liensanyi émkolok
'Namzi' éla: 'Ersu'ém
Nolu ríksula:yépé.
'Chi-ung'éla: Naxi'ém

Okolo ríksula:yéne
Amdo-émnam mimonglo
Lekkém bulu dunga:ne?
Amdo:lok du:né taniyém
Amdopa émdone?
Rigdum Himalay tu:boglo
Bulum mamíl pa:yépé
Rikkong Sichuanlo sinei
Bulum mamíl pa:yépé.
Chinghai émnam mimongdé
Lekeké Amdo' mo:légai
Odok 'Golok' taniyé
Silo okolo dungkuné?
'Mong' tani: okolo du:né
'Miao' tani: okolo du:né?
Chin mo:rumpé gíge:la
Léko kanggo tadgo:lang.
Guangxi Guizhou
Yunan mimonglo
Laos, Thailand Vietnam
Burma mo:rumlo
Mong tani:-kidí:dém
Mamiloi pa:yépé.
Hunam, Yunan Sichuan
Hubei Hainan Guangxi
Mimong-kídí:lo
'Miao' tani:-kídíngém
Gímílo ríksula:yépé.
Yalung Siang a:nédé
'Yangze' a:nédo bittérkang
Édé a:né ru:yilo
Sé:ko sé:ko du:doné?
Gípémilo noluei
Léko gila kangkilang.
Édé tani:-kídíngém
Léko ríksul tatkílang
Mising' tani: ru:yilo
Bulu lékopé dunga:ne?

Matimiloi léntidag
 Tani: émnam takamdém
 Aíé-amme taniém
Síktimiloi léntídag.
Asom éla: Aruna:solé '
Mising' dungko dakko
 Toku ta:to ya:yobulu
 Gílénbola dungko.
Asom éla: Aruna:solpé
'Mising'é édílo gidu:né
 'Mising' dungko dakkodé
Lekkem okolo dunga:né?
'Mising' néríng agomém
 Tadla tadlen la:ma:la
Leke dungko dakkodém
 Mala malen la:ma:la
Ngokké asin mé:diré.

Mg. Binesh Patir

Oyan Jelom Do:lung

Ngolu Lékopé

Kajé ngolu lékopé
Aíké agom légangé
Dirbí turnam légangé
Léko lakkopé dagroplai
Yubngaksula du:ma:pé
Lékop A:piém gége:la
Mimag lé:tomém tomlennai,

Ngolu silo gílennai
Réngam ngasod légangé
Mimag tarung rungkolo
Turnan mimag mokolo
 Kajé......ngolu dagroplai
Píang bélam makolo
 Írroí émla Jé:lennai.

Lokhyonath Pait

KO:TÉRO:PÉ ÍRROI

Irroi Ali-A:yé Lkgang
Ķrroi lébog-bogbomsunam
Punrkg su:du:pé nom
Singgi-tagad appuné
Tomrkg sudu:pé nom
Régk: régam appķngé
Sakkebné aki:yém saktursul
Tébégné mittugém pitursul

Keko:n olok gumrag
Keko:n olok gumrag
Lo:le: lo:le: lo:lo
Dabo: lo:le: lo:le: lo:lo

Nom ngo ko:té:ro:pé
Lo:le: lo:le: lo:lo
Dabo: lo:le: lo:le: lo:lo
Sennai-Mumbai yego:la
Kumapani gk:da:lo ngo
Makanang gķta:sul
Gkku:pé mé:la:sin
Gkpk: la:to:kumang

Nok gkdk:-skpk:so
Nok k:rdk: longéso
Pumu-é pusa:tkla
Raggo konga:tkla
Burné amo:dé
Su: sulli:yé lotté
Dangkk:nék kato:kumang
Dobonam kato:kumang
Okum érangém
Pinro-pinkangém
Gkpé ikang makanang
Mo:téng mi:mo:so!!
Gkdo:kupé mé:la
Ka:lenna dung-nga:pé
Lkgang nok k:rdk:so
Ngok migunné ané-abubķ
Ngok oi bkro-bķrmébulu
Ugné aki:yém pigapsul
Toya:la dungnga:pé
Lkgang nok k:rdk: yumda:so
Ngok ayang bķ:rkg sunambķ
Bus gari,magic-winger
Daktettkko lotta:dope
Ka:yartķl.....
Luta:-luman ngok
Obo-po:lum aomé
Kegrégdo kebge:la
Niyumt..........
Ķrroi Ali-A:yé Lkgang
Krroi lébog-bogbomsunam
Nok dérégné dkgkrki:
Ngok régk:-régam appķngém
Ayang dumrkg subilang
Ngok sanné mo:pk:ém
Ayang bķrrkg subilang
Ge:jkg gero:pé jarlangkul
Angkun Ikga:do nom
Tomrkgé su:la:do:ku:pé
Nok amkr-amo bénérki:
Krroi Ali:-A:yé Ikgang
Lékoda nom
lo:le: lo:le: lo:lo
Dabo lo:le: lo:le: lo:lo

Ka:mang go:ré:sokké. +++

জংনীকৰং | ৫৫

Jolendranath Dole:

Ménggésunama

Ménggésunama,
Nolum mé:tinsudag ngo
Ga:né kiddipé ménggésunamko
Dung ngokké nolukkolo:pe
Noluk nérkékpé a:ng kala
Gígéko naré:né béda:lo
Ka:begdung ngo a:péné longélok
Ainé rokomém....!
Ménggésunama,
Noluk gíko béda:lo
Dítag dítag lokkéboi sardag
Aima:n koiyang ésaré
Dung abung-pu:mu asilok
Ngasod mimagé ....!
Émpidaggom,
Noluk lakke-lagbík alaglo
Lo:dípéi dorra dung
Bédang signané píangko
Ménggésunama,
Nolum mé:tinsudung ngo
Lingko dítag lokkebo
Mo:písok aki: ara:lok
Ésar-abung-pédong jin-gédop
Jé:nané noluk alí:dém
Noluk mo:písé jin-gédop jé:dom
Ngo ka:pa:dung
A:péné longélok
Ngoluk du:té:sok
Ainé moimangko...!

Modhumoti Pe:gu

Turnam

(Ako)
Turnamsé
Bédangko
Gítér kama:néko
Méngab-kangab la:ma:namko
(Anyi)
Turnamsé
Légoko Mé:po-mé:dírlok
Ayang-atérlok
(Aum)
Turnamsé
Mimag ako
Ta:ng kané bédangé Gíté:loi ajénge
(Appi)
Turnamsé
Ma:nyingko
Ronki:-ro:yila asin réngadbonéko
Mé:dir dung émna:sin Mé:po mala kabnéko...!
(Angngo)
Turnamsé
Lo:tungko A:né ru:yik sulli:dok
Momannam okumko
Lomdanna open-orennéko....!

Bhobojit Pe:gu

Mé:dír Miksi

Nok gidag longédo télé sangga do:nyité
 Anu lolatko laddagai
Asinsok anné kama:n ísíngé gesa:dagai
 Asin lottalo po:lo ruadé tonga:dagai
 Ngok amír ara:lo mé:po a:né biddagai.

No tatkindu:n!
Mé:dír a:nélo banggo:la du:do kídí:do
 Mésa:sa:yemiloi mé:dír épugé
 Niggabdagai mé:po kídí:dém,
Lí:né mukkangé yi:lubla
Bidmodagai miksi pédongém.

Su:pak
Sék do:mírém ruadmoge:1
 Ímmém pardu:n ngok asin ara:so
 Silo ngok amigglokké
A:népé biddung le:né miksé.
 Kapéi idaksong ngo pésodag
Nok kama:nam longélok atér du:namém
Ngok punsa:n appun punsub yékupé.

Do:nyi Pédong appí:lo yogpakla:dag
Nok léga:pé,
Émdaggom
Nok mé:po lamtédo ngo amig takodpé ige:ma.

Simanta Taid

Lo:lad Legang

Sidé ge:né mo:di:sok
Ngok mé:bomsunam a:mo:so...
Nangol bíkté:do angkir yonsula
Pidlígdung gené amli:yém
Aín a:yé éyepé amna
Ademipe...
Ngok asinso: pidligdung
Migang amliyem
Apene lo:ngetem lo:lad ladbonam legape...
Lamtelog dugrine
A:di di:rugem barkola
Lo:lad lamte monane legape
Ngok asin se gibomdung
Ke:reng arape ado:gkesin arape...

Poresh Panging

KARBUG TAKAR

Osom Mo:taksok
Du:térko among
Do:nyi lí:sangko
Jonai amongé
Bík aminé Murkong Selek.
Mising réngamsok
Mé:tinsuya:nam Murkong Selek
Du:po dunganné ka:po ka:nganné
Siyang a:nédém du:bogla du:né
Poba sí:lu:dém ír-bola dung.
Tolopé Arunasol Prodesé
Bolopé Dibrugarh
Murkong Selek sé
Re:1 duktubé
NEFA émna molennam
Murkong Selek sé
Mising rénga:mké karbug takaré.
Bogibil légodém mopinmilo
Murkong Selek Dibrugarh

Amuly Kumbang

Ba:ne Kebang

Ba:né Kebangsé
Mising régamké Bottan kebangé
Mising kébalok
Abu kebangé
Bharat swadhin
Madapei
Lenpon kébangé
Lénne ditakdé, 1924
Lénpon kébadok
Kébang abupé
Majuli Garamur Satralok Satra dhikar
Possum Pitambordev
Goswami
Lenponé
Ba:né kébadém
Miri adhibesan
Amlai ludungai
Adok ludupé
Mising Ba:né kebang
Amla lut:ku
B:ané kébangoi
Takam Misingém
Bottan asiném
Mémo taika
Bottan agerém
Germoteika
Ainé agomém
Lukaiteika
Mépo: ménganpé
E:ré ponkirpé
Takam misingém
Tur:yar motaika.

Bhoben Pa:dun

RONGNGAMNÉ YUMÉ YORA:DÉ

Rongngamné yumé yora:dé
Ta:ng ilíng jitkampé jidla: - jidla: jidamkang
Rongngamkésin agom gomukko kadung
Rongngamné yumé yorangké lédulo
Agom gomlamém kibosula
Ayirbí:sin kapé gíbatkan
Kinsula:toma.

Abarungko dungkang agom gomlamé
Píangé píla toya:la dung
Okum bangkogdo
Mépakpo:du:bong rongngamné yumé yora:nom
Airu:pé mé:pokang nok agom gomlamém
Lékoda kíbosuyéku nok tatponé gomukki
Su:pak mépo:du:bong yumé yora:nom
Píangém boríksudu:bong
Mising réngam irroi
Ba:né kébang írroi.

Rotnesor Kardong

A:PÍÉ MÍ:BODAK AMIGÉ KA:LÍ DAK

A:piémí:bodak amigé ka:li:dak
Dirbíkané aro mising do:lungko
Néngané-nganné ka:po kangkanné
Naré: to:to:né do:lung ringgoko
Dagdu:tok pa:yenéi daktogbok pa:yenéi
Mibu pa:ro angko
Taléng okum me:so soyarko
Ki:par kané gí:dangko
Yapkurlo yegumé-surongé
Ri:sing koktok-kitukung gi:dang
Napi-naré:né okum ringgoko
A:pié mí:bodak amigé ka:lí:dak
Aíké ilod-gilod alamlok
47
Uyu-utpong ménggabla ibomla du:né do:lungko
Murong mo:sub dirbi lottaém
Aré kadopé mosí:la du:né réngamko
Dagdu:tok pa:yenéi daktogbok pa:yenéi
Among asi arig-ising dogo-tinggo
So:bo-menjeg o:la mité mirém rémla
Okum kumla du:né aro mising do:lungko
A:piémí:bodak amige ka:li:dak
Pobug pokkom ka:sí - mosi:la
Do:lung ko:kangém amig darmola
Alang kané longkin agom do:ying kibola
Kin-golok appír pírné
Mé:tinsunam do:lung ringgoko.
Dagdu:tok pa:yenéi daktogbok pa:yenéi
Miyagné tu:rig-bí:rígné réngamko
Turlam lambélo korla
Lakpolo murkong appun punla
Unjerla du:né Mising do:lungko..

Bikromsing Yein

Péki mari:ringkampé

Ngok asin ara:so oinok aya:dé
rongki rongkila kammodung
no ngom oko ayangém bige:la
kinsu pa:suma:némpé du:n
ngo nok binam aya:dém
yubko asubdo porok kokdi ayirdo
kinsulangkula atér atér mago: la gidung
silo ngo nom kanggo:la:sin ka:begtokuma
bérgo:la:sin bérbegtokumang
oino oko ara:lo dungge:kula
ngom sémpé atér atérpé kammodu:n
Anu ditag longédo piknik dojon sudodo
N4o ngom ludaga:ma:lang
no:ma:m ngo turra du:la:mang émge:la
silo no anu ajon pangge:kula
ngom mitpandungkuné
silo ngo nok aya:dok légangé
péki mari: ringkampé ringgo:la dung

Bijoy Bori

No

No appuné
punné appuné
ngok asin ara:bo
punna dung lo:dípé
No po:piré
dénggo:né po:píré
ngok appun punlégdo
dénggo:dung lo:dípé
No ésaré sarné ésaré
ngok mé:dírdouém
ansi:pé sarbilang
No abungé
billa du:né abungé
asin onamsem
bidbomdung mo:tépé

ডাঃ বিদ্যেশ্বৰ দলে

মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ
পৰিৱৰ্তিত পৰিস্থিতিত দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য

ঐতিহ্যমণ্ডিত মিচিং বাঃনৌ কৌবাং। সমগ্ৰ মিচিং জনসমাজৰ সৰ্ববৃহৎ আৰু সৰ্বোচ্চ জাতীয় সংগঠন। ই মিচিংসকলৰ জাতীয় ঐক্য প্ৰকাশৰ সমূহীয়া মঞ্চ। উল্লেখনীয় যে মিচিং বাঃনৌ কৌবাং। উত্তৰ-পূব ভাৰতত জনগোষ্ঠী ভিত্তিত প্ৰতিষ্ঠিত প্ৰাচীনতম সংগঠনসমূহৰ ভিতৰত অন্যতম। অসম, অৰুণাচল প্ৰদেশ তথা পৃথিৱীৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত বসবাস কৰা যিকোনো মিচিং লোকেই বাঃনৌ কৌবাঙৰ পতাকাৰ তলত সমবেত হৈ গৌৰৱবোধ কৰে। আন একো নহ'লেও প্ৰতিগৰাকী মিচিং ব্যক্তিয়ে বাঃনৌ কৌবাঙৰ সতে আবেগিকভাৱে হ'লেও জড়িত। মিচিং জাতিসত্তা নিৰূপন, জাতীয় ঐক্য সাধন কৰা, জাতীয়তাবোধ সঞ্চাৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বাঃনৌ কৌবাঙৰ ভূমিকা অনন্য। সৰ্বোপৰি মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙ হৈছে মিচিং জাতীয়তাবোধ আৰু জাতীয়তাবাদী চিন্তা-চেতনাৰ ধাৰক-বাহক আৰু জাতীয় ঐক্যৰ প্ৰতীক।

১৯২৪ চনত মাজুলীৰ গেজেৰা গাঁৱত “সদৌ অসম মিৰি সন্মিলন” নামেৰে বাঃনৌ কৌবাঙৰ জন্মলাভ কৰিছিল। কিন্তু পিছলৈ বহুতো বাস্তৱিত কাৰণ লৈ ইয়াৰ নাম সলনি কৰি ''মিচিং বাঃনৌ কৌবাং''কৰা হয়। জন্মৰ দিন ধৰি মিচিং বাঃনৌ কৌবাং এ পাৰ্যমানে মিচিং জনসমাজৰ হিতৰ বাবে কাম কৰি আহিছে। কুৰি শতিকাৰ আগছোৱাত বিশেষ কিছু উদ্দেশ্য লৈ বাঃনৌ কৌবাং গঠন কৰা হৈছিল। তৎকালীন অসমৰ সামাজিক, সাংস্কৃতিক আৰু ৰাজনৈতিক পৰিৱেশ-পৰিস্থিতিত পিছ পৰি থকা মিচিং সমাজখনক উন্নতিৰ পথেদি আগবঢ়াই নিবৰ বাবে বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাটো অতি প্ৰয়োজন আছিল। এই প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথা সচেতন মিচিং লোকসকলে গভীৰভাৱে উপলব্ধি কৰিছিল। সেই উপলব্ধি সাৰোগত কৰি সচেতন আৰু সমাজপ্ৰেমী লোকসকলে সমবেত হৈ কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছিল। সেই কাৰ্য ব্যৱস্থাৰ ফলশ্ৰুতিয়েই হ'ল “মিচিং বাঃনৌ কৌবাং ”(সদৌ অসম মিৰি সন্মিলন)। জন্মৰ দিন ধৰি মিচিং বাঃনৌ কৌবাংএ মিচিং সমাজৰ কল্যাণৰ বাবে বিভিন্ন পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰি আগবাঢ়ি গৈছিল

আৰু ভালেখিনি কাম সমাধা কৰিছিল। সিবিলাকৰে বিশেষভাৱে উল্লেখনীয় কিছু কাম হ'ল -
(১) শদিয়াৰ পৰা ভৰলীলৈকে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দুয়োপাৰে বিভিন্ন ঠাইত সিঁচৰিত হৈ বসবাস কৰি থকা মিচিং লোকসকলক একতাৰ দোলেৰে বান্ধি এক সাংগঠনিক ব্যৱস্থাৰ ছত্ৰছায়ালৈ অনাটো আছিল বাঃনৌ কৌবাংৰ প্ৰাথমিক কাম। সেয়ে ১৯২৪ চনত মিৰি সন্মিলন গঠন কৰি সেই প্ৰাথমিক কাৰ্য সম্পাদন কৰিছিল। মিচিং সমাজখনক নতুন ৰূপত গঢ়ি তুলাৰ উদ্দেশ্যেৰে বাঃনৌ কৌবাংএ প্ৰাৰম্ভিক স্তৰতেই বহুতো সমাজ হিতকৰ কাম হাতত লৈছিল। মিৰি সন্মিলন (মিচিং বাঃনৌ কৌবাং)গঠনৰ ফলত মিচিংসকল অন্য নহ'লেও আৱেগিকভাৱে হ'লেও একতাৰ ডোলেৰে বান্ধ খালে। সকলো মিচিং “এক ভাই -এক জাতি”বুলি কোৱাৰ ভাৱধাৰা প্ৰতিষ্ঠিত হ'ল। এইটো মিচিং বাঃনৌ কৌবাং ৰ এটা উল্লেখনীয় সাফল্য।
২) কুৰি শতিকাৰ আগভাগত মিচিংসমাজ খন কুসংস্কাৰেৰে ভৰি আছিল। অন্ধবিশ্বাস, কুপ্ৰথা, কানি বৰবিহ আদি কৰি মাদৱ দ্ৰব্য সেৱন কৰি সমাজখন অধঃপতনে যাব ধৰিছিল। সেয়াই সামাজিক সংস্কাৰ সাধন কৰা অতি প্ৰয়োজনীয় বিষয় আছিল। বাঃনৌ কৌবাং সেই ক্ষেত্ৰত সামাজিক সংস্কাৰৰ বাবে আন্দোলন গঢ়ি তুলিছিল আৰু আশানুৰূপ সফলতা লাভ কৰিছিল।
৩) অসমৰ অন্যান্য জনগোষ্ঠীসমূহৰ তুলনাত মিচিংসকল শিক্ষা-দিক্ষাত অতি পিছপৰা আছিল। সেয়ে সমাজত শিক্ষা-দিক্ষা প্ৰসাৰৰ বাবে মিচিং বাঃনৌ কৌবাং এ ১৯৩৬ চনত খেৰকটা মুখত “সদৌ অসম মিৰি হাইস্কুল” গঠনেৰে কাৰ্যকৰী পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰি মিচিং সমাজত আধুনিক শিক্ষা প্ৰসাৰৰ পাতনি মেলিলে। পৰৱৰ্তী সময়ত এই আদৰ্শেৰে উদ্‌বুদ্ধ হৈ বহুতো মিচিং বসতি প্ৰধান অঞ্চলত শিক্ষা অনুষ্ঠান গঢ় লৈ উঠিল। তেনেকৈ মিচিং সমাজত আধুনিক শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ সবল ধাৰাত আগবাঢ়ি আজিৰ অৱস্থাত উপনীত হৈছে।
৪) মিচিংসকলৰ পৰম্পৰাগত ক'লা-কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ সংৰক্ষণ কৰা আৰু ইবিলাকৰ বিকাশ সাধন কৰাটো অতি প্ৰয়োজনীয় বুলি বিবেচিত হৈছিল। সেয়াই মিচিং বাঃনৌ কৌবাং এ নিজে কিছু ব্যৱস্থা লোৱাৰ লগতে এই ক্ষেত্ৰত বিশেষভাৱে কাম কৰিবৰ বাবে ”সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনৌ কৌবাং গঠন কৰি দিছিল। কৃষ্টি বাঃনৌ কৌবাং কিছু কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি মিচিং কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ উন্নতি সাধনৰ ক্ষেত্ৰত উল্লেখনীয় ভূমিকা পালন কৰিছিল।
এইদৰে প্ৰাৰম্ভিক সময়ত মিচিং বাঃনৌ কৌবাং এ মিচিং জনসমাজৰ জাতীয় ঐক্য সাধন কৰাৰ লগতে সামাজিক-সাংস্কৃতিক আৰু শিক্ষাৰ দিশত কাৰ্য ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছিল। আৰু তাৰ দ্বাৰা মিচিং সমাজখন উপকৃত হৈছিল। অৱশ্যে সেইখিনি কামেই যথেষ্ট আছিল বুলি ক'ব নোৱাৰি। হয়তো আৰু অধিক কৰাৰ অৱকাশ আছিল।। বিশেষকৈ ৰাজনৈতিক দিশত কিছু কাম কৰিব পৰা গ'লহেতেন। কিন্তু বাঃনৌ কৌবাং ৰ তেনে কোনো ৰাজনৈতিক দৃষ্টি-দৰ্শন নাছিল। সেয়াই সেই দিশত বিশেষ পদক্ষেপ লোৱাৰ কথা চিন্তা-চৰ্চা কৰা নাছিল। যি কি নহওক সকলো দিশতে পিছপৰি থকা সমাজখনৰ কাৰণে কৰাখিনিকেই কৃতজ্ঞতাৰে স্বীকাৰ কৰি আদৰিব পাৰি।
মিচিং বাঃনৌ কৌবাংৰ ঐতিহ্যক লৈ আমি গৌৰান্বিত। কিন্তু অকল ঐতিহ্যৰ ওপৰত ভেজা দি এটা অনুষ্ঠান বা জাতি সৰ্বকাল বৰ্তি থাকিব নোৱাৰে। সুপ্ৰতিষ্ঠিত ঐতিহ্যৰ সবল ভেটিতেই বাস্তৱসন্মত পদক্ষেপেৰে গঢ়িব লাগিব যুগ সাপেক্ষে নতুন জাতীয় ইতিহাস। কাৰণ জাতি-গোষ্ঠী জীয়াই

থকা তথা উন্নতিৰ পথেদি আগবঢ়াৰ ক্ষেত্ৰত বাস্তৱ সন্মত সময়োপযোগী পদক্ষেপেয়েছে যথোপযুক্ত ব্যৱস্থা বুলি সাৰ্বজনীনভাৱে স্বীকৃত। কুৰিশতিকাৰ আগছোৱাত ১৯২৪ চনত বাঃনী কীবাং (মিৰি (সন্মিলন) গঠন কৰোঁতে অসম তথা ভাৰতবৰ্ষৰ যি সামাজিক, সাংস্কৃতিক, অৰ্থনৈতিক তথা ৰাজনৈতিক পৰিৱেশ-পৰিস্থিতি আছিল এতিয়া সেইবোৰৰ বহুলাংশে পৰিৱৰ্তন ঘটিল। মিচিং সমাজত বৰ্তি থকা পৰিৱেশ তথা সমস্যা আদিৰ ক্ষেত্ৰতো বহুত পৰিৱৰ্তন আহি পৰিল। আজিৰ বাস্তৱতাৰ আৰু সেই সময়ৰ বাস্তৱতাৰ মাজত বহু তফাৎ বিদ্যমান। এনে পৰিৱৰ্তিত পৰিৱেশ পৰিস্থিতিত মিচিং বাঃনী কীবাং ৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য কি হ'ব সেইখিনি বিচাৰ-বিবেচনা কৰি চোৱা আৰু প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা বাঞ্ছনীয়। এনে অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত তলত উল্লেখ কৰা বিষয় আৰু দিশবোৰৰ প্ৰতি দৃষ্টি দিয়া উচিত হ'ব -

১। ভূমি সমস্যা ঃ- মিচিংসকল পুৰামাত্ৰই কৃষিজীৱী। ভূমি আৰু কৃষি মিচিং গ্ৰাম্য জীৱনৰ প্ৰধান অৱলম্বন । তেওঁলোকে অসমৰ নৈ পাৰৰ অস্থায়ী ভূমিত খেতি- বাতি কৰি জীৱন নিৰ্বাহ কৰে। মিচিংলোক সকলে বসতি স্থাপন কৰা, ভোগ কৰি থকা মাটিবোৰ অধিকাংশই চৰকাৰী মাটি। সেইবোৰ সাধাৰণ বনাঞ্চল তথা সংৰক্ষিত বনাঞ্চলৰ অন্তৰ্গত। কিছু কিছু চৰকাৰী গ্ৰেজিং বা অস্থায়ী চ'ৰ অঞ্চল। সেয়াই মিচিংসকলৰ নামত চৰকাৰী ভাৱে আৱণ্টিত মাটি একপ্ৰকাৰ নাই বুলিব পাৰি। মিচিংসকলে ভোগ কৰি থকা মাটিবোৰৰো নিজৰ নামত পট্টা নাই। যি আছে অতি নগণ্য। সেয়াই মিচিংসকল অবৈধ বেদখলকাৰী অভিযোগত বাৰে বাৰে উচ্ছেদিত হৈছে; ভূমিহাৰা, গৃহহাৰা হৈ অঘৰীৰ দৰে ঘূৰি ফুৰিব লগা হৈছে। সম্প্ৰতি ভূমি সমস্যা প্ৰকট হৈ পৰিছে। ভৱিষ্য4তে আৰু অধিক প্ৰকট হৈ যে উঠিব তাত কোনো সন্দেহ নাই। এনেস্থলত মিচিংসকলক স্থায়ীভাৱে ভূমি আৱণ্টন আৰু পট্টন দিয়াটো অতি প্ৰয়োজন। সেয়াই মিচিং বাঃনী কীবাঙে মিচিংসকলক ভূমি পট্টা প্ৰদান কৰিবৰ বাবে চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী উত্থাপন কৰাৰ লগতে প্ৰয়োজনীয় কাৰ্য ব্যৱস্থা লোৱা উচিত।

২। পুনৰ সংস্থাপনৰ সমস্যা :- ১৯৫০ চনৰ পিছত ব্যাপক ৰূপত সংঘটিত হৈ থকা বানপানী আৰু গৰাখহনীয়াৰ ফলত বহুতো মিচিং লোক ভূমিহীন, গৃহহীন হৈ সৰ্বস্বান্ত হৈ পৰিছে। অঘৰীৰ দৰে অলৈ- তলৈ ঘুৰি ফুৰি অবৰ্ণনীয় দুখ-কষ্ট ভুগিব লগা হৈছে। এই লোকসকলক উপযুক্ত ঠাইত মাটি বাৰীৰ ব্যৱস্থা কৰি পুনৰ সংস্থাপন দিবৰ বাবে বাঃনী কীবাঙে চৰকাৰক বাধ্য কৰিব লাগে।

৩। বানপানী আৰু গৰাখহনীয়া সমস্যা :- মিচিংসকলে পৰম্পৰাগতভাৱে নৈ পাৰত বাস কৰি আহিছে। সেয়াই নৈ পাৰত বসবাস কৰি থকা লোক হিচাপে বানপানী আৰু গৰাখহনীয়াৰ দ্বাৰা সবাটোকৈ বেয়া ধৰণে আক্ৰান্ত আৰু ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা সমাজ হ'ল মিচিংসকল। আগতে এঠাইত গৰাখহনীয়া হ'লে, মাটি বাৰী ধ্বংস হ'লে আন ঠাইত গৈ মাটি-বাৰী কৰি লোৱাৰ কিছু সুবিধা আছিল। কিন্তু এতিয়া আৰু সেই সুবিধা নাই। নৈ পাৰ হ'লেও এতিয়া তাতে থাকি জীৱন নিৰ্বাহ কৰিব লাগিব। তাৰ গত্যন্তৰ নাই। গতিকে ব্ৰহ্মপুত্ৰকে ধৰি অন্যান্য নদীবোৰৰ পাৰে পাৰে বানপানী আৰু গৰাখহনীয়া প্ৰতিৰোধ কৰিব পৰাকৈ উপযুক্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবৰ বাবে চৰকাৰৰ ওচৰত সজোৰে দাবী উত্থাপন কৰাব লাগে।

৪। বেদখলকাৰী অভিযোগত উচ্ছেদৰ সমস্যা :- এইটো দেখি অহা হৈছে যে চৰকাৰী মাটি বেদখলৰ অভিযোগত বহুতো মিচিংলোকক নিৰ্মমভাৱে উচ্ছেদ

কৰা হয়। উল্লেখ্য যে মাটি নতুনকৈ দখল কৰা সকলৰ উপৰিও পঞ্চাশ ষাঠি বছৰ ধৰি বসবাস কৰা লোককো বন-সংৰক্ষণ, বন সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰ নামত নিৰ্বিচাৰে উচ্ছেদ কৰি ভীষণ সমস্যাত পেলোৱা হৈছে। সেয়েহে চৰকাৰী বন নীতি প্ৰয়োজন সাপেক্ষে সংশোধন তথা সাল-সলনি কৰি ইতিমধ্যে বসবাস কৰি থকা লোকসকলক সেই ঠাইবোৰতে স্থায়ীভাৱে থাকিব পৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ বাবে চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী জনাব লাগে।

৫। নিবনুৱা সমস্যাঃ- শিক্ষিতৰ হাৰ বাঢ়ি অহাৰ লগে লগে শিক্ষিত নিৱনুৱাৰ সংখ্যা মিচিং সমাজতো ক্ষীপ্ৰ গতিত বাঢ়িব ধৰিছে। প্ৰতিযোগিতা পূৰ্ণ চৰকাৰী চাকৰি পোৱাটো মিচিং অথবা অন্য জনজাতি সকলৰ বাবে অতি জটিল। সেয়ে জনজাতীয় লোকসকলৰ বাবে চাকৰি সংৰক্ষণ নীতি যথাযথভাবে প্ৰয়োগ কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰক বাধ্য কৰিব লাগে। আৰু অন্য প্ৰকাৰেও নিয়োগ আৰু কৰ্ম সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা উলিয়াবৰ বাবে চিন্তা-চৰ্চা কৰিব লাগে।

৬। মিচিংসকলৰ জনসংখ্যা পিয়ল :- যিহেতু মিচিংসকলে অসম, অৰুণাচল প্ৰদেশ তথা অন্যান্য ঠাইত বাস কৰে। কিন্তু তেওঁলোকৰ জনসংখ্যা প্ৰকৃততে কিমান তাক জানিব পৰা হোৱা নাই । সেয়াই মিচিং সকলৰ প্ৰকৃত জনসংখ্যা কিমান তাক নিশ্চিত কৰিবৰ বাবে মিচিং বাঃনী কৌবাং ৰ উদ্যোগত মিচিং লোক- পিয়লৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

৭। সামাজিক-সাংস্কৃতিক দিশৰ সমস্যা :- মিচিংসকলৰ নিজা পৰম্পৰাগত সামাজিক ৰীতি-নীতি, ধৰ্মীয় আচাৰ-অনুষ্ঠান, সামাজিক প্ৰথা আছে। কিন্তু লক্ষ্য কৰা হৈছে যে স্বাৰ্থান্বেষী অপশক্তিৰ দ্বাৰা পৰিকল্পিত, প্ৰৱৰ্তিত, প্ৰসাৰিত, প্ৰচাৰিত তথা সঞ্চালিত কূট-কৌ4শলে মিচিং সমাজত সামাজিক অৱক্ষয় ঘটাইছে, ধৰ্মীয় বিভ্ৰান্তি-বিশৃঙ্খল সৃষ্টিকৰিছে। অপসংস্কৃতি, দুষ্কৃতিয়ে সমাজক গ্ৰাস কৰি পেলাইছে। মিচিং জাতিগত বৈশিষ্ট্য-ঐতিহ্যৰ স্বকীয়তাত ব্যাখ্যাত জন্মাইছে। এনেবোৰ বিনষ্টকাৰী পৰিৱেশ দূৰীকৰণ কৰিবৰ কাৰণে মিচিং বাঃনী কৌবাং সময়োচিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা দৰকাৰ। ৮। মিচিং ভাষা-সংস্কৃতিৰ বিকাশ সাধন :- মিচিংসকলৰ

নিজা ভাষা-সাহিত্য, লোক ক'লা-সংস্কৃতি, পৰম্পৰাগত লোকাচাৰ বিদ্যমান। সিবিলাকৰ সৰ্বাঙ্গীন বিকাশ আৰু উন্নতিৰ বাবে সুপৰিকল্পিত আঁচনিৰে কাৰ্যব্যৱস্থা লোৱাটো দৰকাৰ। এইক্ষেত্ৰত মিচিং বাঃনী কৌবাং ৰ নেতৃত্ব লৈ বিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা বাঞ্ছনীয়।

৯। মিচিং স্বায়ত্তশাসন প্ৰসংগ :- মিচিংসকলক স্বায়ত্তশাসন প্ৰদান কৰা হৈছে। কিন্তু যি স্তৰৰ স্বায়ত্তশাসন প্ৰদান কৰা হৈছে ই যথোপযুক্ত হোৱা নাই। ইয়াতকৈ উচ্চ স্তৰৰ অধিক ক্ষমতা সম্পন্ন স্বায়ত্তশাসনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। উপযুক্ত স্বায়ত্তশাসন ব্যৱস্থাৰ যোগেদি মিচিংসকলৰ জাতীয় পৰিচয় (Identity) যাতে ৰক্ষা কৰিব পৰা যায় তাৰ বাবে পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিব লাগে। মিচিং স্বায়ত্তশাসন ব্যৱস্থা প্ৰকৃত ৰূপত প্ৰয়োগ কৰিব পৰাকৈ মিচিং বাঃনী কৌবাং এ নিৰ্ণেয়াত্মক ভূমিকা লোৱা বাঞ্ছনীয়।

১০। “মিৰি” নামৰ সলনি “মিচিং” :- মিচিংসকলে নিজে “মিচিং” নামটোক আপোন বুলি ভাবে আৰু আগ্ৰহেৰে সেই নামেৰে নিজৰ পৰিচয় দাঙি ধৰে। কিন্তু ভাৰতৰ সংবিধানত মিচিং জনগোষ্ঠীক “মিচিং” নামটোৰ সলনি মিৰি “Miri” নামেৰে স্বীকৃতি দিয়া হৈছে। তাৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী পঢ়া- শুনা তথা চাকৰি-বাকৰিৰ ক্ষেত্ৰত বহুতো হাৰাহাতি খোৱাৰ লগতে বহুতো সমস্যাৰ মুখামুখি হ'ব লগা হয়। এইটো কথা উল্লেখনীয় যে ১৯২৪ চনত গঠন

কৰা “সদৌ অসম মিৰি সন্মিলন”ক ১৯৫৫ চনত সলনি কৰি মিচিং বাঃনৌ কৌবাং কৰা হ'ল। মিচিংসকলৰ সৰ্ববৃহৎ তথা সৰ্বোচ্চ জাতীয় সংগঠনটোৰ নামটোৰ সতে “মিচিং”টো সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। তাৰোপৰি সাম্প্ৰতিক সময়ৰ সকলোবোৰ মিচিং জাতীয় সংগঠনৰ নাম “মিচিং” নামটো লগত ৰাখি কৰা হৈছে। যেনে মিচিং আগম কৌবাং, মিচিং দূৰবৃ কৌবাং, টাকাম মিচিং পৰিণ কৌবাং, টাকাম মিচিং মিমী কৌবাং, মিচিং মিমাগ কীবাং ইত্যাদি। মিচিং নামটো সমগ্ৰ মিচিং ৰাইজে গ্ৰহণ কৰিছে তথা নীতিগতভাৱে ব্যৱহাৰ কৰিছে। তেনেস্থলত মিচিংসকলৰ জাতিগত নামটো ভাৰতৰ সংবিধানত যাতে “মিৰি”ৰ সলনি “মিচিং” বুলিহে লিখা হয়গৈ – তাৰ বাবে মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙে জৰুৰীভাৱে কাৰ্যকৰী পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা উচিত।

১১। সামগ্ৰিক জনচেতনা গঢ়ি তোলা :- এই টো উল্লেখনীয় যে মিচিংসকলৰ জাতীয়তাবোধ আৰু জাতীয়তাবাদী চিন্তা ধাৰা আছে যদিও জাতীয়তা, জাতিসত্তা ৰক্ষা কৰা তথা উত্তৰণ ঘটাবলৈ হ'লে কোনবোৰ কথাত বিশেষ গুৰুত্ব দিব লাগে, কেনে পন্থা অৱলম্বন কৰিব লাগে, কেনে মানসিকতা ল'ব লাগে সেইবোৰৰ সম্পৰ্কে অধিকাংশ লোকৰেই স্পষ্ট ধাৰণা নাই তথা সচেতনতা নাই । অকল আবেগ সৰ্বস্বভাবধাৰাই সমাজ একোটাক, জাতি একোটাক ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰে যদিহে যুক্তিপূৰ্ণ আৰু বাস্তৱসন্মত কাৰ্য ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নহয়। অতি সংৰক্ষণশীলতা, অন্ধ প্ৰীতি যিদৰে ক্ষতিকাৰক ঠিক সেইদৰে অতি উদাৰতা অতি সৰলতা আৰু সমাজ একোখনৰ বাবে মংগলজনক নহয়। সেয়েহে মিচিং সমাজত বিষয়ভিত্তিক সজাগতা সৃষ্টি কৰি সামগ্ৰিক জনচেতনা গঢ়িতোলাৰ বাবে মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙে কাৰ্যকৰী পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা বাঞ্ছনীয়।

১২। এটা বিশেষ ব্যৱস্থা :- মিচিং সমাজত ভালে কেইটা জাতীয় সংগঠন থকাৰ উপৰিও কেইবাটাও সৰু- বৰ সংগঠন তথা অনুষ্ঠান আছে। এনে অৱস্থাত মিচিংসকলৰ সকলোবোৰ জাতীয় সংগঠন তথা সামাজিক অনুষ্ঠানবোৰ একত্ৰিত কৰি নগাসকলৰ "Naga Ho Ho"ৰ দৰে মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙে এক উচ্চস্তৰীয় সাংগঠনিক অনুষ্ঠান গঢ়ি তুলিব পাৰিনেকি চিন্তা কৰি চাব লাগে।

ওপৰত উল্লেখ কৰা কামখিনি বাঃনৌ কৌবাঙে অকলে নিশ্চয় কৰিব নোৱাৰে। হলেও বাঃনৌ কৌবাঙে এই দিশত নেতৃত্ব দিব পাৰে। সকলোৰে সহায়-সহযোগত কাম কৰি সমস্যাবোৰ সমাধান কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙে মুখ্য ভূমিকা পালন কৰিব পাৰে। সাম্প্ৰতিক সময়ত অসম তথা ভাৰতবৰ্ষৰ সামাজিক, সাংস্কৃতিক অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক পৰিৱেশ পৰিস্থিতিত এনেবোৰ কাৰ্যব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাটো মিচিং বাঃনৌ কৌবাং মূল দায়িত্ব আৰু আশু কৰ্তব্য বুলি বিবেচনা কৰে। জটিলতাপূৰ্ণ আজিৰ পৰিৱৰ্তিত পৰিস্থিতিত মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙে সুস্থ সবল ভূমিকাৰে সকলো প্ৰত্যাহ্বান গ্ৰহণ কৰি মিচিং সমাজৰ মঙ্গল আৰু উন্নতিৰ হকে কাম কৰি যোৱাটো সময়ৰ দাবী। সেয়ে সমুখত আহিপৰা সমস্যাসমূহৰ সমাধানৰ পথ অনুসন্ধান কৰাটো সময়ৰ অমোঘ আহ্বান বুলি বিবেচনা কৰি মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙে সময়োচিত পদক্ষেপ লোৱাটো সকলোৰে কাম্য। ভাৱীকালৰ বাঃনৌ কৌবাঙে সকলো প্ৰত্যাহ্বান অতিক্ৰম কৰি মিচিং সমাজৰ বাবে নতুন দিগন্ত মুকলি কৰিব বুলি ৰাইজে আশা আৰু আস্থাৰে অপেক্ষা কৰিছে।

দীপক কুমাৰ দলে

চৌৰান্নবৈ বৰ্ষত মিচিং বাঃনৗ কৗবাং

১৯৭৮ চনৰ ২৭ অক্টোবৰ। জ'নাই উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ খেলপথাৰত অনুষ্ঠিত হৈছিল মিচিং বাঃনৗ কৗবাঙৰ বিশেষ বাৰ্ষিক অধিবেশন । তেতিয়া আমি পঞ্চম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ। প্ৰথমবাৰৰ বাবে মিচিং বাঃনৗ কৗবাঙৰ অধিবেশনৰ জৰিয়তে সমবেত জন-অৰণ্য চোৱাৰ সৌভাগ্য হৈছিল। সিদিনা অজান আনন্দ আৰু শংকাত একপ্ৰকাৰে অভিভূত হৈ গৈছিলো। পাহৰিব নোৱৰা অভিজ্ঞতা। মিচিং বাঃনৗ কৗবাঙক বৰকৈ জানিবৰ ঔৎস্যুকতা এটাই বান্ধি পেলাইছিল মোৰ অনভিজ্ঞ, কুমলীয়া অন্তৰখনক। পৰৱৰ্তী দিনত খুচৰি খুচৰি যিখিনি পালোঁ, এই নিবন্ধত তাৰেই কিয়দংশ আগবঢ়োৱাৰ প্ৰয়াস কৰিলোঁ।

মিচিং সম্প্ৰদায়ৰ প্ৰথম বি এ চাৰু চন্দ্ৰ দলেদেৰ যেতিয়া মাজুলী চাৰ্কোলৰ বিদ্যালয়সমূহৰ পৰিদৰ্শক আছিল, তেতিয়া তেখেতে মাজুলীৰ বিভিন্ন স্থানৰ বিদ্যালয়বোৰক পৰিদৰ্শন কৰি ফুৰিছিল। তেনেকৈ পৰিদৰ্শন কৰি ফুৰোতেই এবাৰ খেৰকটা পাৰৰ উজনি মাজুলীৰ গেজেৰা গাঁৰত ৰাইজৰ মাজত মিচিংসকলৰ উন্নতিৰ বাবে এখন ডাঙৰ সভা পাতি ৰাইজক শিক্ষাৰ ফল কি তেখেতে তাক বুজাই দিব বিচাৰিছিল। তেখেতৰ কথামতেই শদিয়াৰ পৰা বুৰৈ-ভৰলীলৈ থকা মিচিং ৰাইজক একগোট কৰাৰ উদ্দেশ্যেৰে এখন সভা পাতিবৰ বাবে গেজেৰাবাসী ৰাইজ সদলবলে ওলাই আহিছিল।

১৯২৪ চনৰ শীতকাল । স্থান- গেজেৰা গাঁও। মাজুলী। খেৰকটা পাৰৰ এডোখৰ ওখ বালিময় ঠাই। বাঁহ, খেৰ, কঁহুৱাৰে এখন বিয়াগোম সভাগৃহ। আশা কৰামতেই শদিয়াৰে পৰা ভৰলীৰ মিচিং ৰাইজৰ প্ৰতিনিধিৰ সমাগম। সমাৰেশৰ নাম 'সদৌ অসম মিৰি সন্মিলন'। সিংহভাগে খোজ কাঢ়ি, কিছুমানে নাৱেৰে হিলদল ভাঙি আহি সন্মিলনত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। সভাপতিত্বৰ বাবে হাতীত উঠি আহিছিল গড়মূৰ সত্ৰৰ তেতিয়াৰ সত্ৰাধিকাৰ মানৰদদ উদাৰ পুৰুষ শ্ৰীশ্ৰীপীতাম্বৰ দেৱগোস্বামীদেৰ। সভাপতিৰ আসনৰ পৰা শ্ৰীশ্ৰীপীতাম্বৰ দেৱগোস্বামীদেৱৰ প্ৰগতিৰ হকে দিয়া উদাত্ত ভাষণ আৰু অন্যতম আহ্বায়ক চাৰু চন্দ্ৰ দলেদেৱৰ

ৰসাল পৰিৱৰ্তনকামী বক্তব্যই সন্মিলনখনক সোণত সুৱগা চৰাই অধিক সফল কৰি তুলিছিল। অনগ্ৰসৰ মিচিং সমাজক অগ্ৰসৰতাৰ বাটেৰে আগবঢ়াই নিয়াৰ বাবে প্ৰথম প্ৰতিশ্ৰুতিত পৰিণত হৈছিল ১৯২৪ চনৰ সদৌ অসম মিৰি সন্মিলন। বহুতে এই সন্মিলনখনকে প্ৰথম মিচিং বাঃনৗ কৌবাঙৰ অধিবেশন আখ্যা দিয়ে।
সদৌ অসম মিৰি সন্মিলনৰ সলনি পৰৱৰ্তী কালত ইয়াৰ নামকৰণ কৰা হ'ল মিচিং বাঃনৗ কৌবাঙৰ প্ৰথমাৱস্থাত মিচিং বাঃনৗ কৌবাঙৰ স্থায়ী সভাপতি ৰখাৰ প্ৰথা নাছিল। বাঃনৗ নীবৃং বা সম্পাদকজন সভা আহ্বান কৰাৰ দায়িত্বত আছিল। বহু বছৰ ধৰি এই দায়িত্ব নিষ্ঠাৰে পালন কৰাৰ বাবে মিচিঙৰ প্ৰথম এম.এল.চি. কাৰ্ক চন্দ্ৰ দলেদেৱ সমাজত 'বাঃনৗ নীবৃং' নামেৰে পৰিচিত হৈছিল। শিক্ষা-দীক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত পিছ পৰা সমাজক শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰা, নৈ-পৰীয়া ৰাইজক গৰাখহনীয়াৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰি সংস্থাপন দিয়া, সমাজৰ পৰা কু-প্ৰথাবোৰ আঁতৰাই সমাজখনক চাফ-চিকুণকৈ ৰখা, উঠি অহা ল'ৰা- ছোৱালীবোৰক পঢ়াশালিলৈ পঠিওৱা আদিবোৰেই আছিল সেই সময়ৰ বাঃনৗ কৌবাঙৰ মূল লক্ষ্য। খেকটামুখৰ সমাজপ্ৰেমী বিমলা দলেয়ে মিচিং গাঁওবোৰক চাফ- চিকুণকৈ ৰখাৰ বাবে নিজে হাতত ঝাড়ু লৈ বাট-পথ, চাং তলবোৰ সাৰি ফুৰিছিল। তেখেতক অনুসৰণ কৰি বহুতে ঝাড়ু ধৰি সেই কাম কৰিবলৈ লৈছিল। মিচিং সমাজত বিমলা দলেদেৱ 'ঝাড়ুধৰা বিমলা' নামেৰে জনপ্ৰিয় আছিল।
মিচিং বাঃনৗ কৌবাঙৰ ইতিহাস খুচৰি চালে
আৰম্ভণিৰ অধিবেশনবোৰ অনন্য গৌৰৱৰ অধ্যায় হৈ
ৰ'ব। চাৰু চন্দ্ৰ দলে, বিমলা দলে, কাৰ্ক চন্দ্ৰ দলে, মহী
চন্দ্ৰ মিৰি, চভাল কাগয়ুঙ্, তৰুণ চন্দ্ৰ পামেগামৰ দৰে
সুযোগ্য মিচিং সন্তানে প্ৰতিনিধিত্ব কৰা মিচিং বাঃনৗ কৌবাঙৰ প্ৰথম, দ্বিতীয়, চতুৰ্থ, পঞ্চম আৰু ষষ্ঠ
অধিবেশনবোৰত পৌৰোহিত্য কৰিছিল বৰেণ্য অমিচিং
ব্যক্তিয়ে। তেখেতসকলক স-সন্মানে অধিবেশনৰ সভাপতিৰ আসন শুৱনি কৰিবলৈ আদৰি অনা হৈছিল। তেনেকৈ অধিবেশনত অংশগ্ৰহণ কৰি সভাৰ সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধি কৰা অমিচিং ব্যক্তিসকলৰ ভিতৰত মিঃ কেৰকেৰা চাহাব (তেখেতে বাঃনৗ কৌবাঙৰ নামত ১৯৩৯ চনৰ কাৰ্যনিৰ্বাহক সভাত ৫০ (পঞ্চাশ) টকা আগবঢ়াইছিল), ১৯৫৮ চনৰ অধিবেশনত তদানীন্তন অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী বিমলা প্ৰসাদ চলিহা, ১৯৫৯ চনৰ অধিবেশনত ভাৰত চৰকাৰৰ জনজাতি কমিচনাৰ শ্ৰীকান্ত, ১৯৬৬ চনৰ অধিবেশনত তদানীন্তন ভাৰতৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধী। আছিল অন্যতম। তাহানি কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা আৰু সুধাকণ্ঠ ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ অংশগ্ৰহণেও মিচিং বাঃনৗ কৌবাঙৰ স্ব-মহিমাৰে মহিমামণ্ডিত কৰি ৰাখিব।
মিচিং বাঃনৗ কৌবাঙৰ যত্নতেই মিচিং সমাজৰ পৰা চামে চামে পৰৱৰ্তী কালত শিক্ষিত ব্যক্তি ওলাই আহিবলৈ লয়। মিচিং বাঃনৗ কৌবাঙৰ প্ৰস্তাৱ মৰ্মে ঢকুৱাখনাৰ মাতমৰাত স্থাপন কৰা 'সদৌ অসম মিৰি হাইস্কুল' বিশেষভাৱে মিচিং ৰাইজৰ বাবে আশীৰ্বাদস্বৰূপ। এইখন বিদ্যালয়ৰ পৰাই ডাঃ নোমল পেগু, ৰমেশ মোহন কুলি, লক্ষ্যনাথ দলে প্ৰমুখ্যে বহু গৰাকী সুযোগ্য মিচিং সন্তানে উচ্চ শিক্ষাৰ জখলাৰে সফলতা অৰ্জন কৰি দেশ মাতৃৰ চৰণত সেৱা আগবঢ়াবলৈ সক্ষম হোৱাৰ লগতে পৰৱৰ্তী = কালৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস হৈছিল। ■ পৰৱৰ্তী সময়ত জনশিল্পী মুহিধৰ পেগুদেৱে এইখন বিদ্যালয়তে শিক্ষকতা কৰি জনপ্ৰিয় জাগৰণমূলক মিচিং = আনু-নিঃতম সৃষ্টি আৰু পৰিৱেশন কৰিছিল।
সাংস্কৃতিক পথাৰখনলৈকো মিচিং বাঃনৗ কৌবাঙৰ অৱদান মন কৰিব লগা । বাঃনৗ কৌবাঙৰ অধিবেশনক লক্ষ্য কৰি নিজ নিজ অঞ্চলত সাংস্কৃতিক দলবোৰে মিচিং লোক 7 নৃত্যকে আদি কৰি সৃষ্টিৰ পথাৰলৈ দৃষ্টি ৰাখিছিল। বাৰে- - ৰহনীয়া সাংস্কৃতিক দলক ৰাইজৰ হৃদয় জয় কৰিবলৈ নিপুণ কৰি তুলিছিল জ'নাই অয়ানৰ পৰা অইৰাম বৰিয়ে, গন্ধীয়াৰ

পৰা জীৱন মিপুনে, মাজুলীৰ পৰা তৰুণ চন্দ্ৰ পামেগামে, দিচাংমুখৰ পৰা বিক্ৰমসিং য়েইনে আৰু ঘুণাসুঁতিৰ পৰা নন্দেশ্বৰ পায়েঙে। তেখেতসকলৰ উপৰিও ব্যক্তিগতভাৱে মুহিধৰ পেগু, অই আপ্‌পুন গণেশ পেগু প্ৰমুখ্যে জনপ্ৰিয় শিল্পীসকলে ন ন নিঃতম সৃষ্টি আৰু পৰিৱেশন কৰি অধিবেশনস্থলীক ৰঙে ভৰা কৰিবলৈ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰা পৰিলক্ষিত হৈছিল। বিশেষকৈ অইৰাম বৰি, জীৱন মিথুন আৰু বিক্ৰমসিং য়েইনদেৰৰ কৃষ্টি দলে পৰৱৰ্তী কালত মিচিং নৃত্যৰ পৰিচয় প্ৰদান কৰাই নহয়, মিচিং কৃষ্টিৰ মনোলোভা কঠীয়া ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত ৰোপণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

১৯৫৫ চনত মাল চন্দ্ৰ পেগুদেৰৰ নেতৃত্বত অনুষ্ঠিত ১৯ সংখ্যক গেজেৰা অধিবেশনত কেইটামান গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। উক্ত অধিবেশন অত্যন্ত গুৰুত্বপূৰ্ণ অধিবেশনৰূপে কেবাটাও দিশৰ পৰা স্মৰণীয় হৈ ৰ'ব। অধিবেশনৰ প্ৰস্তাৱবোৰৰ ভিতৰত আছিল—

ক) বাঃনৌ কৌবাঙৰ এগৰাকী স্থায়ী সভাপতি নিযুক্তি।
খ) আলি-আঃয়ে লৃগাং উৎসৱ সমগ্ৰ মিচিঙে ফাগুন মাহৰ প্ৰথম বুধবাৰে পালন কৰা।
গ) 'সদৌ অসম মিৰি সন্মিলন'ৰ পৰিৱৰ্তে কৌবাঙৰ নাম 'মিচিং বাঃনৌ কৌবাং ' ৰখা।

মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ ৰাজ্যিক গণ্ডীতে আবদ্ধ নাৰাখি ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰেক্ষাপটলৈ নিয়াৰ বাবে যত্ন কৰা মহান সন্তানসকলৰ ভিতৰত ললিত কুমাৰ দলেদেৰ অন্যতম আছিল। মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ ২৩ সংখ্যক ৪-৬ ফেব্ৰুৱাৰী, ১৯৬৬, কুলাজান, ধেমাজিত অনুষ্ঠিত অধিবেশনৰ অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ নায়ক 'লিটল নেহৰু ললিত কুমাৰ দালদেৰৰ যত্নতে তেতিয়াৰ ভাৰতৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীৰ অংশগ্ৰহণ আছিল মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ সৰ্বকালৰ স্মৰণীয় অধিবেশন। সভাপতি তৰুণ চন্দ্ৰ পামেগামৰ পৌৰোহিত্যত অনুষ্ঠিত অধিবেশনত অসম-অৰুণাচলৰ উপৰিও উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ বহুগৰাকী নেতাই অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। ৰাজনীতিৰ নেতাৰ পৰা সাংস্কৃতিক জগতৰ স্বনামধন্য শিল্পীসকলৰ অংশগ্ৰহণে আজিও মিচিঙৰ হিয়া-মন সুখ-আনন্দৰ গৌৰৱেৰে মহীয়ান কৰি তোলে। ঐ আপ্পন গণেশ পেগুৰ সপোনপুৰী স্বৰূপ ১৯৬৬ চনৰ কুলাজানত অনুষ্ঠিত বাঃনৌ কৌবাঙৰ অধিবেশনে আজিও মিচিঙৰ মন-প্ৰাণ কাঢ়ি যুগমীয়া স্মৃতিৰ সাক্ষী বহন কৰি আহিছে।

লাহে লাহে মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ ভিতৰ চ'ৰালৈ শিক্ষিত যুৱ চামৰ আগমণ আৰু আকৰ্ষণ বাঢ়ি আহিবলৈ আৰম্ভ হয়। ১৯৭৫ চনৰ ১৩ এপ্ৰিল তাৰিখে মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ ৫০ বছৰ পূৰ্ণ কৰা উপলক্ষে লক্ষীমপুৰৰ বামুণদলনিত মাল চন্দ্ৰ পেগুদেৰৰ সভাপতিত্বত ইয়াৰ ২৫ সংখ্যক অধিবেশনক সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষ ৰূপে পালন কৰে। এই অধিবেশনতে বাঃনৌ কৌবাঙৰ নিয়মাৱলীখনক সংশোধন কৰি 'সংবিধান' নাম দিয়া হৈছিল। মাল চন্দ্ৰ পেগুদেৰৰ নেতৃত্বত ১৯৮৫ চনৰ ২৮-৩০ জানুৱাৰীত বকুলগুৰিত অনুষ্ঠিত কীবাঙৰ ২৮ সংখ্যক অধিবেশনত বাঃনৌ কৌবাঙৰ আমূল পৰিৱৰ্তন বিচাৰি শিক্ষিত যুৱ চামে 'খচৰা প্ৰস্তুত উপসমিতি' গঠন কৰি সংবিধানখনৰ সৰ্বাত্মক সংশোধনৰ পোষকতা কৰিছিল।

ইন্দ্ৰেশ্বৰ পেগুদেৰৰ নেতৃত্বত ১৯৮৮ চনৰ ৩০ সংখ্যক মিংমাং কঠালগুৰি অধিবেশনৰ উল্লেখযোগ্য দিশ আছিল বাঃনৌ কৌবাঙৰ মজিয়াত প্ৰথম বাৰৰ বাবে ৰাজনৈতিক বিষয়ৰ আলোচনা আৰু প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ। প্ৰস্তাৱ মৰ্মে বাঃনৌ কৌবাঙ মিচিংসকলৰ আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে স্বায়ত্তশাসনৰ দাবী উত্থাপন কৰে।

গোলাপ দলেদেৰৰ সভাপতিত্বত ১৯৯২ চনৰ ৩১ সংখ্যক বদতি অধিবেশনৰ উল্লেখযোগ্য দিশ আছিল। মিচিঙৰ অন্যান্য জাতীয় সংগঠনবোৰৰ লগত বাঃনৌ কৌবাঙৰ মতবিৰোধ আৰু অধিবেশন বৰ্জন।

১৯৯৫ চনৰ ৩২ সংখ্যক বিলমুখ অধিবেশনৰ সভাপতি আছিল পূৰ্ণ কান্ত পেগু। এই অধিবেশনত

মিচিঙৰ অন্যান্য জাতীয় সংগঠনবোৰৰ লগত বাঃনৌ কৌবাঙৰ সংঘাত তুংগত উঠে। এই অধিবেশনত দুনেশ্বৰ মদি বাঃনৌ কৌবাঙৰ সভাপতি নিৰ্বাচিত হৈছিল যদিও আন আন জাতীয় মিচিং সংগঠনবোৰৰ লগত মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ সংঘাত বহুদিন ধৰি অব্যাহত হৈ আছিল।

২০০২ চনত গোগামুখত মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ পুনৰ গঠনৰ সভা পদ্মনাথ টাইদদেৱৰ নেতৃত্বত অনুষ্ঠিত হয়। এই সভাতে মিচিং বাঃনৌ কৌবাং পুনৰ গঠন কৰি দেৱেশ্বৰ পেগুদেৱক সভাপতিৰূপে নিৰ্বাচিত কৰা হয়।

২০০৫ চনৰ ২৪-২৭ মাৰ্চত বাঃনৌ কৌবাঙৰ ৩৩ সংখ্যক অধিবেশন সোৱণশিৰিৰ বৰ্ষামুখত দেবেশ্বৰ পেগুদেৱৰ সভাপতিত্বত অনুষ্ঠিত হৈছিল। উক্ত অধিবেশনতে পৰমানন্দ চায়েঙীয়াক সভাপতি ৰূপে নিৰ্বাচিত কৰা হয়। পৰৱৰ্তী কালত মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ মিচিং মিমাগ কীবাঙৰ লগ লাগি কংগ্ৰেছ দলেৰে মিত্ৰতা কৰি মিচিং স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে।

মিচিং বাঃনৌ কৌবাংৰ ৩৪ সংখ্যক অধিবেশন ১৯-২১ মাৰ্চ, ২০১১ তাৰিখত জীয়াধলৰ লক্ষীপথাৰত অনুষ্ঠিত হৈছিল। উক্ত অধিবেশনৰ সভাপতি আছিল বন্ধুৰাম পাৰেদেৱ। মিচিং বাঃনৌ কৌবাংৰ ৩৫ সংখ্যক অধিবেশন ১৯৭৮ চনৰ পিছত দ্বিতীয় বাৰৰ বাবে ৬-৯ মাৰ্চ, ২০১4 তাৰিখত যোৰহাটৰ বাঁহফলাত আয়োজন কৰা হৈছিল। এই অধিবেশনলৈ দেশৰ বহু গৰাকী নেতাক আমন্তন জনোৱা হৈছিল যদিও অংশগ্ৰহণ তেনেই সীমিত আছিল।

মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ ৩৬ সংখ্যক অধিবেশন ২০১৮ বৰ্ষৰ ১-৪ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে আয়োজন কৰা হৈছে জ'নাইৰ জীনকাৰেঙৰ আবতানি লভাত। ইতিমধ্যে মিচিং সমাজ জীৱনলৈ নামি অহা বিভিন্ন পৰিৱৰ্তনবোৰে মিচিং সমাজখনক নতুন পথেৰে আগবঢ়াই নিয়াৰ বাটত এইবাৰৰ মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ অধিবেশনে সুস্থ পথৰ সন্ধান দিব বুলি ৰাইজ আশাবাদী। গৰাখহনীয়া আৰু বানপানীয়ে সৰ্বস্বান্ত কৰা অসহায়ীসকলৰ পুনৰ সংস্থাপনৰ বাবে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰাৰ লগতে ■ সময়ে সময়ে গাঁৱে-ভূঞে মাৰাত্মক ৰূপ ধাৰণ কৰা অন্ধবিশ্বাসবোৰক নিৰ্মূল কৰাৰ বাবে বিজ্ঞানসন্মত আঁচনি গ্ৰহণ কৰি মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ ১০০ বছৰৰ প্ৰাকক্ষণত নতুন ৰূপেৰে উদ্ভাসিত হৈ উঠি আহক আশা কৰো এই বাৰৰ অধিবেশনখন সৰ্বাংগসুন্দৰ হ'ব।

মিচিং বাঃনী কীৰাঙৰ অধিবেশনবোৰৰ সংখ্যা, তাৰিখ, স্থান আৰু সভাপতিসকলৰ নাম উল্লেখ কৰা হ'ল-

১ম	শীতকাল, ১৯২৪	গেজেৰা, মাজুলী	শ্ৰীশ্ৰী পীতাম্বৰ দেৱগোস্বামী
২য়	৭, ৮ মে, ১৯২৭	ভেকেলী, মাজুলী	এ.চি. টলষ্টল
৩য়	৯, ১০ এপ্ৰিল, ১৯২৭	নামঘৰীয়া, ডিব্ৰুগড়	মহীচন্দ্ৰ মিৰি
৪থ	২২, ২৩ এপ্ৰিল, ১৯৩১	জামুগুৰি, লক্ষীমপুৰ	মঃ মুহিবুদ্দিন আহমেদ
৫ম	22, 23 অক্টোবৰ, ১৯৩৩	পথালিপাম, লক্ষীমপুৰ	সৰ্বেশ্বৰ বৰুৱা
৬ষ্ঠ	ফেব্ৰুৱাৰী, ১৯৩৪	মৰনৈ বেবেজীয়া, লক্ষীমপুৰ	শ্ৰীশ্ৰীপীতাম্বৰ দেৱগোস্বামী
৭ম	২৭ ফেব্ৰুৱাৰী, ১৯৩৬	বাগ্মীবৰনীলমণি ফুকন	মাতমৰা, লক্ষীমপুৰ
৮ম	৯ এপ্ৰিল, ১৯৩৭	সোৱণশিৰি, গোলাঘাট	ছাৰ চৈয়দ চাদুল্লা
৯ম	১১ এপ্ৰিল, ১৯৩৮	মহুৰামুখ, গোলাঘাট	ইন্দিৰা মিৰি
১০ম	১৯৪০	বনৰীয়া চাপৰি, মাজুলী	চকভাল কাগয়ুং
১১তম	১৯৪৫	তামুলিছিগা, শোণিতপুৰ	কাৰ্ক চন্দ্ৰ দলে
১২তম	১৯৫০	কুলি গাঁও, ধেমাজি	কাৰ্ক চন্দ্ৰ দলে

১৩তম	১৯৫১	খেকটা, মাতমৰা	লক্ষ্যনাথ দলে
১৪তম		সবিশেষ পোৱা নগ'ল	
১৫তম		সবিশেষ পোৱা নগ'ল	
১৬তম		সবিশেষ পোৱা নগ'ল	
১৭তম		সবিশেষ পোৱা নগ'ল	
১৮তম	২৫ ফেব্ৰুৱাৰী, ১৯৫৫	লোহিতমুখ, গহপুৰ	কুলধৰ চলিহা
১৯তম	২৯-৩০ অক্টোবৰ, ১৯৫৫	গেজেৰা, মাজুলী	মাল চন্দ্ৰ পেগু
২০তম	১৯৫৮	গড়ছিগা, লক্ষীমপুৰ	মাল চন্দ্ৰ পেগু
২১তম	১৫ এপ্ৰিল, ১৯৫৯	মোৱামাৰী, মাজুলী	মাল চন্দ্ৰ পেগু
২২তম	১৫ এপ্ৰিল, ১৯৬১	মলোৱাৰ, মাজুলী	মাল চন্দ্ৰ পেগু
২৩তম	৪-৬ ফেব্ৰুৱাৰী, ১৯৬৬	কুলাজান, ধেমাজি	তৰুণ চন্দ্ৰ পামেগাম
২৪তম	২৯-৩০ নৱেম্বৰ, ১৯৭২	মইনাপৰা, ধেমাজি	ললিত কুমাৰ দলে
২৫তম	২৭ এপ্ৰিল, ১৯৭৫	বামুণদলনি, লক্ষীমপুৰ	মাল চন্দ্ৰ পেগু
বিশেষ অধিবেশন, ১৯৭৫		জেংৰাই চাপৰি,মাজুলী	মাল চন্দ্ৰ পেগু
২৬তম	২৫ মাৰ্চ, ১৯৭৮	বাঁহফলা, যোৰহাট	পুষ্পধৰ পেগু
বিশেষ অধিবেশন, ২৭ অক্টোবৰ, ১৯৭৮		জ'নাই, ধেমাজি	মাল চন্দ্ৰ পেগু
২৭তম	২৮ ফেব্ৰুৱাৰী, ১-২ মাৰ্চ, ১৯৮১	দৃশ্যসুঁতি, লক্ষীমপুৰ	মাল চন্দ্ৰ পেগু
২৮ তম	২৮-৩০ জানুৱাৰী, ১৯৮৫	বকুলগুৰি, ঢকুৱাখানা	মাল চন্দ্ৰ পেগু
২৯ তম	২০-২২ জানুৱাৰী, ১৯৮৭	পাতকি, লক্ষীমপুৰ	ইন্দ্ৰেশ্বৰ পেগু
৩০তম	১৯৮৮	কঠালগুৰি, মিংমাং	ইন্দ্ৰেশ্বৰ পেগু
৩১ তম	১৯৯২	বদতি, মাজুলী	গোলাপ চন্দ্ৰ দলে
৩২তম	১৯৯৫	বিলমুখ, ঢকুৱাখনা	পূৰ্ণ কান্ত পেগু
বিশেষ অধিবেশন, ২002		গোগামুখ, ধেমাজি	পদ্মনাথ টাইদ
৩৩ তম	২৪-২৭ মাৰ্চ, ২০০৫	সোৱণশিৰি,বৰ্ষামুখ	দেবেশ্বৰ পেগু
৩৪তম	১৯-২১ মাৰ্চ, ২০১১	লক্ষীপথাৰ, জীয়াধল	বন্ধুৰাম পাৰেগাম
৩৫তম	৬-৯ মাৰ্চ, ২০১৪	বাঁহফলা, যোৰহাট	পৰমানন্দ চায়েঙ্গীয়া
৩৬ তম	১-৪ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৮	জোনকাৰেং, জ'নাই	পৰমানন্দ চায়েঙ্গীয়া

চাওঁতে চাওঁতে ১৯২৪ চনতে উজনি মাজুলীৰ গেজেৰা গাঁৱত জন্ম লাভ কৰা মিচিং বাঃনৗ কৌবাং ৯৪ বছৰীয়া হ'ল। মিচিং বাঃনৗ কৌবাং ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষ, সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষ আৰু হীৰক জয়ন্তী বৰ্ষও গৰকা হ'ল। পূৰ্বৰ তুলনাত মিচিং সমাজখনেও বহু পৰিৱৰ্তন লাভ কৰিছে। আধুনিক শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ বহু গৰাকী মিচিং সন্তানে দেশ মাতৃৰ সেৱা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। শান্তি প্ৰিয় জনজাতি হিচাপে আজিও মিচিং সমাজ পৰিচিত হৈ আছে। বাঃনৗ কৌবাঙৰ উপৰিও ভাষা- সাহিত্যৰ বাবে মিচিং আগম কৌবাং, সংস্কৃতিৰ বাবে মিচিং

দূৰ কৌবাং, সংগ্ৰামৰ বাবে মিচিং মিমাগ কৌবাং, মহিলা সমস্যাৰ বাবে মিচিং মিমী কৌবাং, ছাত্ৰ সংগঠন তাকাম মিচিং পৰিন কৌবাং আদি জাতীয় সংগঠনেৰে যিকোনো সমস্যাৰ মোকাবিলা কৰিবলৈ আজি মিচিং সমাজত বৰ্তি আছে। কিন্তু অন্য সমাজৰ বা সময়ৰ তুলনাত সমাজখনে যিমান আগবাঢ়িব লাগিছিল, সিমান আগবঢ়া নাই। মিচিঙৰ জাতীয় সমস্যা (ভাৰতীয় সংবিধানত থকা 'মিৰি' শব্দৰ পৰিৱৰ্তে 'মিচিং' শব্দৰ সংশোধন আৰু প্ৰয়োগ, মিচিং ভাষাক মাধ্যমৰূপে প্ৰতিষ্ঠা আৰু বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়ত প্ৰয়োগ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মিচিং আগম কৌবংক বলিষ্ঠ পদক্ষেপ লোৱাৰ দিশত পূৰ্ণ সহযোগ, মিচিং স্বায়ত্তশাসিত

পৰিষদলৈ পৰ্যাপ্ত পুঁজিৰ অনুমোদন আদি) অভিভাৱক সংগঠন মিচিং বাঃনৌ কৌবাঙৰ পুনঃ পু পৰ্যবেক্ষণ কৰি সমাধানৰ গতিময় পথ নিৰ্ণয় কৰ মিচিংসকলক একত্ৰিত কৰি উন্নতিৰ বাটেৰে আগবঢ়াই নিয়াৰ সপোন ৰচোঁতা চাৰু চন্দ্ৰ দলে, মহী চন্দ্ৰ মিৰি , বিমলা দলে, কাৰ্ক চন্দ্ৰ দলে, চকভাল কাগয়ুং প্ৰমুখে স্বনামধন্য সু-সন্তানসকলৰ সপোনক বাস্তৱত ৰূপ দিবলৈ আকৌ এবাৰ অতীত আৰু বৰ্তমানৰ সাঁকোখনক নিমান কৰি আধুনিক মিচিং সমাজখনক ন-কৈ গঢ়ি তোলাৰ সময় আজি সমাগত। আগন্তুক বাঃনৌ কৌবাঙৰ ৩৬ সংখ্যক জ'নাই অধিবেশনে দিয়ক তাৰেই নতুন সন্ধান।

জুৰেল পেগু

মিচিং জনগোষ্ঠী

খেল-গোত্ৰ আৰু উপাধি বিচাৰ

১.১ ৷ মিচিং জনগোষ্ঠী :

ভাৰত চৰকাৰে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ২০৯ টাৰো অধিক আদিম জাতি-জনগোষ্ঠীক অনুসূচিত জনজাতি হিচাপে সাংবিধানিক স্বীকৃতি প্ৰদান কৰিছে। এই আদিম জাতি-জনগোষ্ঠীসমূহৰ ভিতৰত ‘মিচিং’সকল অসমৰ দ্বিতীয় সৰ্ববৃহৎ জনজাতি। ভাষা বিজ্ঞানীসকলৰ মতে মিচিংসকল মূলতঃ মংগোলীয় গোষ্ঠীৰ, তিব্বতবৰ্মী ভাষা পৰিয়ালৰ, উত্তৰ অসম শাখাৰ লোক। সম্প্ৰতি নতুনকৈ ভাষা বিজ্ঞানীসকলে উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ জনগোষ্ঠীসমূহক ভাষাগতভাৱে দুটা ভাগত বিভক্ত কৰিছে। উক্ত ভাগ দুটাক ‘কৰক’ আৰু ‘আবতানি' ভাষাগোষ্ঠী বুলি উল্লেখ কৰিছে। সেইমতে মিচিংসকল 'আবতানি' ভাষাগোষ্ঠীৰ অন্তৰ্গত। কিংবদন্তি, গৱেষণা আৰু অধ্যয়নৰদ্বাৰা প্ৰাপ্ত তথ্যমতে মিচিংসকলৰ উৎপত্তি স্থান চীন-মংগোল-তিব্বত দেশ সংলগ্ন ত্ৰিকোণীয়া ভূমিভাগ বুলি ধাৰণা কৰা হৈছে। চীন দেশৰ প্ৰধান নদী ইয়াংচিকিয়াং আৰু হোৱাংহো উৎপত্তি উপত্যকা মিচিং তথা অন্যান্য তানিগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ আদিম বাসস্থান বুলি ঠাৱৰ কৰা হৈছে। এই আদিম বাসস্থানৰপৰা উক্ত জনগোষ্ঠীৰ লোকসকল খাদ্য আৰু বাসস্থানৰ নিৰাপদ স্থান বিচাৰি ক্ৰমে দক্ষিণ-পশ্চিম চীনলৈ প্ৰব্ৰজন কৰি পৰৱৰ্তী কালত তিব্বতৰ উত্তৰ অংশলৈ গতি কৰি বসতি স্থাপন কৰিছিল বুলি জনা যায়। এই অঞ্চলত বহু বছৰ থকাৰ পিছত নতুন বাসোপযোগী ভূমিৰ সন্ধান কৰি মধ্য তিব্বতলৈ বসতি স্থানান্তৰ কৰে। এই মধ্য তিব্বতত থাকোতেই মিচিং তথা তানিগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ সামাজিক-সাংস্কৃতিক জীৱন পদ্ধতিয়ে পূৰ্ণাংগ ৰূপ ধাৰণ কৰিবলৈ ধৰে বুলি কিংবদন্তি তথা ইতিহাস চৰ্চাৰ জৰিয়তে জনা যায়। মধ্য তিব্বতত বহু বছৰ থকাৰ পিছত উক্ত অঞ্চলৰপৰাও বিভিন্ন কাৰণত তানিগোষ্ঠীৰ লোকসকলে দক্ষিণ তিব্বতলৈ প্ৰব্ৰজন কৰে। দক্ষিণ তিব্বততো বহু বছৰ থকাৰ পিছত লুছা গিৰিপথেদি লাহে লাহে আহি ভাৰতৰ ভূ-খণ্ড, বৰ্তমানৰ অৰুণাচলত প্ৰৱেশ কৰে। দক্ষিণ

তিব্বতৰপৰা ক্ৰমান্বয়ে জনগোষ্ঠী হিচাপে ভাগে ভাগে প্ৰব্ৰজন কৰাসকলৰ ভিতৰত মিচিংসকলেই প্ৰথমেঅৰুণাচলত প্ৰৱেশ কৰিছিল বুলি কিংবদন্তিয়ে কয়। মিচিংসকল অৰুণাচল পাহাৰৰ গেলিং, তুঃতিং, য়িকিয়ং, কাৰ্ক, চিমং, গেকু, আলং, ৰিউ, ৰিগা, মায়াং, দাম্ৰঃ, মাঃব আদি ঐতিহাসিক ঠাইবোৰত বসবাস কৰিছিল। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ উক্ত পাহাৰীয়া অৰণ্য আৰু সমতল ভূমিবোৰত পহু চিকাৰৰ লগতে ঝুম পদ্ধতিৰে কৃষি কৰ্ম কৰি আদিম জীৱন-যাপন কৰিছিল। পিছত লিখিত বুৰঞ্জীয়ে স্পৰ্শ নকৰাৰ বহু বছৰ আগতে অধিক সাৰুৱা কৃষি ভূমিৰ সন্ধানত অসমৰ বৰ নৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰে লগতে চিয়াং, দিবাং, দিহিং, দিচাং, দিখৌ, ধনশিৰি, খেকটা, সোৱণশিৰি, ডিক্ৰং, ৰঙানৈ, জীয়াভৰলী আদি উপনৈসমূহৰ কৃষি উপযোগী সাৰুৱা উপত্যকাসমূহত পৰ্যায়ক্ৰমে থিতাপি লয়। বৰ্তমান মিচিংসকল অসমৰ ধেমাজি, লখিমপুৰ, শোণিতপুৰ, গোলাঘাট, যোৰহাট, শিৱসাগৰ, ডিব্ৰুগড়, তিনিচুকীয়া এই আঠখন জিলাৰ অন্তৰ্গত ২৮ খনৰো অধিক ৰাজহ চক্ৰ আৰু গুৱাহাটী মহানগৰৰ পাঁচটা অঞ্চল সাঙুৰি প্ৰায় দুহেজাৰখন গাঁৱত বসবাস কৰি আছে। লগতে তাহানিৰ 'নেফা' তথা বৰ্তমান অৰুণাচল প্ৰদেশৰ পূব চিয়াং, দিবাং ভেলী আৰু লোহিত এই তিনিখন জিলাতো স্বকীয় পৰম্পৰা আৰু নিজস্ব ৰীতি-নীতিৰে ৩৪ খনৰো অধিক গাঁৱত বসবাস কৰি আছে। অসম আৰু অৰুণাচলত থকা লোকসকলক সাঙুৰি মিচিং জনগোষ্ঠীৰ মুঠ জনসংখ্যা বাৰ লাখৰো অধিক হোৱা সম্ভাৱনা আছে।

মিচিং শব্দৰ অৰ্থ হ'ল— মি = মানুহ, চিং - আত্মীয় বা একে ভাষা-সংস্কৃতিৰ লোক। পিছে অধিকাংশ মিচিঙে নিজকে 'আমি' (মানুহ) + 'আন্চিং' (শীতল) = মিচিং অৰ্থাৎ শীতল মনৰ মানুহ বা সহজ-সৰল, শান্তিপ্ৰিয় জনগোষ্ঠী বুলি নিজকে পৰিচয় দিব বিচাৰে বা পৰিচয় দি ভাল পায়। ভৈয়ামলৈ অহাৰ পিছৰপৰাহে মিচিঙৰ ঠাইত "মিৰ্'শব্দৰ প্ৰচলন হ'ব ধৰে। মিচিংসকলৰ সংস্কৃতি, ৰীতি- নীতি তথা পৰম্পৰাৰ ৰক্ষক আৰু পালকজনক 'মিবু' বা 'মিৰ্' বোলা হয়। এই মিবু বা মিৰু দেওধাই বা পুৰোহিতৰ সমকক্ষ। ওচৰৰ জনগোষ্ঠীবোৰে মিচিঙৰ স্বকীয় সংস্কৃতি, ৰীতি-নীতি, পৰম্পৰা দেখি বিমুগ্ধ হৈ ৰক্ষক আৰু পালকজনৰ নামেৰে এই বিশেষ জনগোষ্ঠীটো 'মি> মিৰি' বুলি সম্বোধন কৰিছিল বোধহয়। মনস্তাত্ত্বিক দিশৰপৰা বিচাৰ কৰি চালে এনেকৈয়ে মিচিঙৰ ঠাইত মিৰি শব্দৰ প্ৰচলন হোৱা যেন ধাৰণা হয়। ভাৰত স্বাধীন হোৱাৰ পিছত ভাৰতীয় সংবিধান লিপিবদ্ধ হোৱাৰ সময়ত 'মিৰি জনজাতি নামকৰণেৰে অন্তৰ্ভুক্তি হোৱাৰ লগে লগে চৰকাৰী নথি- পত্ৰসমূহত মিচিঙৰ ঠাইত 'মিৰি' শব্দই ঠাই পায় । ১:২। খেল বা ফৈদ :

মিচিং জনগোষ্ঠীৰ অন্তৰ্গত খেল বা ফৈদ (ope:) কেইবাটাও আছে। বৰ্তমান ব্যৱহৃত হৈ থকা এই খেল বা ফৈদবোৰ হ'ল–১। দৌলু(Délu) ২। পাগ্ৰঃ (Pagro) ৩। মঃয়ুং (Moying) ৪। চাঃয়াং (Sayang) ৫। অয়ান (Oyan) ৬। দাগ (Dambug) ৭। চামুগুৰিয়া (Samuguriya) ৮। বিহিয়া (Bihiya) ৯। তামাৰ বংকোৱাল (Tamar Bongkual)।

১:২। গোত্ৰ :

মিচিং জনগোষ্ঠীৰ খেলসমূহৰ অন্তৰ্গত গোত্ৰ (Gumin) আমি জনাত বিছটাৰো অধিক আছে। বৰ্তমান ব্যৱহৃত হৈ ▪ থকা এই গোত্ৰবোৰ হ'ল — ১। কন্দাৰ (Kondar) 2। কন্তু (Kontu) ৩। কেবঃ (Kebo) ৪। কেদঃ (Kedo) ৫। চঃব (Sobo) ৬। চঃ (So do) | চুঙাৰ (Sungar) ৮। জঃতৃৰ (Jotir) ৯। জঃব s (Jobo) ১০। তঃৰি (Tori) ১১। পাংকং (Pangkong) ১২। পাদং (Pédong) ১৩। বকি B (Boki) ১৪। বজু (Boju) ১৫। বনুং (Bonung) ১৬। বমি (Bomi) ১৭। বজুম (Bojum) ১৮। লংগৃহ - (Longging) ১৯। লঃয় (Lo: yo) ২০। লঃয়ং 5- (Loyong) ২১। লং (Loring) 22। লংকং বা (Lingkong) ২৩। য়ঃব (Yo:bo)।

১:৩। উপাধি ঃ

মিচিং জনগোষ্ঠীৰ গোত্ৰসমূহৰ অন্তৰ্গত উপাধি (Opin) ৰ সংখ্যা পঞ্চাছটাৰো অধিক বুলি ক'ব পাৰি। পিছে গোত্ৰসমূহত অন্তৰ্ভুক্ত নোহোৱা উপাধিৰ সৈতে মিচিঙৰ উপাধিৰ সংখ্যা নব্বৈটাৰো অধিক আছে বুলি আমি জানিব পাৰিছো। বৰ্তমান ব্যৱহৃত হৈ থকা এই উপাধিবোৰ হ'ল — (১। অয়েঙীয়া (Oyenngiya) ২। ইৰিং (Ering)। কাগয়ুং (Kagyung) ৪। কাদং (Kardonng) ৫। কামান (Kaman) ৬। কাম্তি (Kamti) ৭। কাৰি (Kari) ৮। কপ্তাক (Koptak) ৯। কুলি (Kuli) ১০। কুম্বাং (Kumbang) ১১। কুটুম (Kutum) ১২। গাম (Gam) ১৩। গাতাগ (Gatag) 18 গাঃৰে (Gare) ১৫। ঙাতে (Ngate) ১৬। চাৰহ / চাৰঃ (Saroh / Saro) ১৭। চায়ে ঙীয়া (Sayengiya) ১৮। চাংমাই (Sangmai) ১৯। সাতুলা (Satula) ২০। চিন্তে (Sinte :) ২১। চিৰাম (Siram) ২২। চ্ঃৰাং (Si rang) 23। চন্দি (Sondi) 24। চুংক্ৰাং (Sungkrang) 25। জিমে (Jime :) ২৬। তাহু (Tahu) ২৭। তাকু (Taku) ২৮। টাইদ/টাঅ্মদ (Taid) ২৯। টাই (Tai) ৩০। তাৱ (Tao) ৩১। তাঞ (Tanyo) ৩২। তাৰাক (Tarak) ৩৩। টায়ে (Taye) ৩৪। টায়েং (Tayeng) ৩৫। টায়ুং (Tayung) ৩৬। দাং (Dang) ৩৭। দাৰ (Dao) ৩৮। দাঃচাং (Dasang) ৩৯। দাপাগ (Dapag) ৪০। দাউক (Dauk) ৪১। দাগ (Darig) ৪২। দালং (Dalong) ৪৩। দলে (Dole :) ৪৪। নৰহ / নৰঃ (Noroh / Noro) ৪৫। পাৰ (Pao) ৪৬। পাৱ গাঃম (Pao Gam) ৪৭ | পাতিৰ পাঃত্ৰ (Patir) ৪৮। পাগ্ং (Pagdung) ৪৯। পাঃজে (Pa:je) ৫০। পাতিৰি (Patiri) ৫১। পাঠৰি (Pathori) ৫২। পাটগিৰি (Patgiri) ৫৩। পাঃদুন (Pa:dun) ৫৪। পাংগৃহ (Pangging) ৫৫। পাওয়াং (Payéng) ৫৬। পাঃএবং (Panyang) ৫৭। পাঃমে (Pa:me) ৫৮। পাঃমে গাম (Pame Gam) ৫৯। পাঃদি (Padi) ৬০। পাহাদি (Pahadi) ৬১। পাঃইত (Pa:it) ৬২। পাংচাৰ (Pasar) ৬৩। পাঃচুং (Pa: sung) ৬৪। পায়ন (Payon) ৬৫। পায়ুন (Payun) ৬৬। পেঃগু (Pe:gu) ৬৭। পীৰ্তিন (Pértin) ৬৮। পীৰমে (Pérme :) ৬৯। পগাগ (Pogag) ৭০। পলাং (Poléng) ৭১। বাঃঢ়ং (Basing) ৭২। বৰি (Bori) ৭৩। বৰাং (Borang) ৭৪। মেধি (Medhi) 45। মেদক/মৌদক (Médok) ৭৬। মিচং (Misong) ৭৭। মিৰাং (Mirang) ৭৮। মিলি (Mili) ৭৯। মিপুন (Mipun) ৮০। মিৰি (Miri) ৮১। মঃদি (Modi) • ৮২। মঃৰাং (Morang) ৮৩। মঃয়ং (Mo: yong) ৮৪। ৰাতান (Ratan) ৮৫। ৰীগন (Régon) | ৰিবা (Riba) ৮৭। চং (Risong) ৮৮। লাগাচু - (Lagasu) ৮৯। লাচন (Lason) ৯০। লীগঃ (Légo) ৯১। লঃয়িং (Loying) ৯২। য়েইন/য়াঅন (Yéin) 9৩। য়িঃবাং (Yirang)।

আকৌ অনামিচিঙৰপৰাও উপাধি পৰিৱৰ্তন নকৰাকৈ কিছুমানে মিচিং জনগোষ্ঠীৰ অন্তৰ্ভুক্ত হৈ আছে। এইবোৰ হ'ল— ১। আগৰৱালা ২। কছাৰী ৩। কোঁৱৰ ৪। গগৈ ৫। গোহাঁই ৬। গোৱালা ৭। বৰুৱা ৮। সন্দিকৈ ইত্যাদি। অৱশ্যে ইয়াৰে কিছু অংশই নিজা উপাধিৰ পৰিৱৰ্তে মিৰি লিখা দেখা যায়।

উল্লেখ্য যিবোৰ উপাধি বিশ্লেষণ কৰি গোত্ৰ নিৰ্ণয় কৰিব পাৰি সেইবোৰ মিচিঙৰ বিভিন্ন খেলৰ অন্তৰ্ভুক্ত। আনহাতে যিবোৰ উপাধিৰ গোত্ৰ নিৰ্ণয় কৰিব নোৱাৰি সেইবোৰ বিভিন্ন । উৎসৰপৰা মিচিং জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াত চামিল হৈ বৃহত্তৰ । মিচিং সমাজ গঢ় দিয়াত সৰ্বতোপ্ৰকাৰে সহায় কৰিছে।

M.: 9954728268

ৰয়েল পেগু

আবতানি বংশধৰৰ শিপাৰ সন্ধান অৰুণাচলৰ দামৰত আদি-মিচিঙৰ অভিৱৰ্তন

শিপা নথকাকৈ যেনেদৰে এজোপা গছ থিয় হৈ জীয়াই থাকিব নোৱাৰে একেদৰে শিপা বা মূল নথকা কোনো জাতি-জনগোষ্ঠীয়ে স্বকীয় পৰিচয়েৰে এই পৃথিৱীত বৰ্তি থাকিব নোৱাৰে। সম্প্ৰতি বিশ্বজুৰি ক্ষুদ্ৰ অতি ক্ষুদ্ৰ জাতি-জনগোষ্ঠীয়ে নিজৰ শিপা বা মূলৰ সন্ধানত ব্ৰতী হৈছে। শিপাৰ পৰা বিচ্ছিন্ন হৈ জীয়াই থকা কিমান যন্ত্ৰণাদায়ক, সেইটো শিপা হেৰুওৱাজনেহে বুজে। সেয়েহে আজি বিশ্বৰ প্ৰান্তে প্ৰান্তে চলিছে মানুহৰ নিজৰ শিপাৰ সন্ধান। মানুহৰ শিপাৰ সন্ধান কেৱল এক প্ৰপঞ্চ নহয়, বৰঞ্চ ই মানৱ প্ৰেমৰ গান। সেয়েহে মানুহৰ সিৰাই সিৰাই প্ৰোথিত হৈ আছে শিপাৰ মোহ। শিপাৰ মোহত বন্ধ আবতানি বংশধৰসকলৰ আদি-মিচিং দুই জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলে নিজৰ শিপাৰ সন্ধানত তথা কৃষ্টি-সংস্কৃতি তথা সৰ্বতোপ্ৰকাৰ সমন্বয়ৰ বাৰ্তা লৈ যোৱা ১৬ ডিচেম্বৰৰ (২০১৭) পৰা তিনিদিনীয়কৈ অৰুণাচল প্ৰদেশৰ আপাৰ চিয়াং জিলাৰ ঐতিহাসিক দামৰ গাঁৱত আদি বাঃনী কীবাং আৰু মিচিং বাঃনৌ কৌবাং উদ্যোগত আৰু আদি-মিচিং বাঃনৌ কৌবাং সহযোগত প্ৰথমবাৰলৈ যৌথ অভিৱৰ্তন অনুষ্ঠিত কৰা হয়। আদি-মিচিঙৰ প্ৰথম যৌথ অভিৱৰ্তন উপলক্ষে অৰুণাচল প্ৰদেশৰ আপাৰ চিয়াং জিলাৰ ঐতিহাসিক দামৰ গাঁওখন আদি-মিচিঙৰ মিলনতীৰ্থ তথা সংস্কৃতিক সমন্বয়ৰ থলীলৈ পৰিণত হয়। কাৰ্যতঃ সমন্বয়ৰ নতুন বাৰ্তা লৈ সফল সামৰণি পৰে আদি-মিচিঙৰ প্ৰথমখন যৌথ অভিৱৰ্তন। বৰ্তমান ৰাজনৈতিক তথা ভৌগোলিকভাৱে দুখন ৰাজ্য, অসম-অৰুণাচল প্ৰদেশ। পূৰ্বতে বৃহত্তৰ অসমৰে অন্তৰ্গত তথা সূৰ্যোদয়ৰ দেশ হিচাপে পৰিচিত হিমালয়ৰ পাদদেশত অৱস্থিত অৰুণাচল প্ৰদেশ। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ অন্যতম 'আদি' জনগোষ্ঠী আৰু অসমৰ অন্যতম জনগোষ্ঠী 'মিচিং'সকল একে বংশধৰ, একে শিপা বা মূলৰ আবতানিৰ উত্তৰাধিকাৰ।

'দামৰ' ভাৰত-চীন সীমান্তৰ আপাৰ চিয়াং জিলাৰ যানী নদীৰ পাৰৰ সুউচ্চ পৰ্বতৰ টিলাত অৱস্থিত এখন মনোৰম গাঁও। সুউচ্চ পৰ্বতৰ অভিব্যাপ্ত সেউজীয়াৰ মাজে মাজে কমলা বাগানৰ হালধীয়া বোল, আকাশ চুমি থকা পৰ্বতৰ ভাঁজে ভাঁজে বৈ অহা যানী নদীৰ কুল-কুল্ মাত, অবিৰত বতাহৰ হুহু শব্দৰ সুৰিয়া পৰিবেশে বিৰাজ কৰা নৈসৰ্গিক সৌন্দৰ্যৰ মাজত দামৰ গাঁও যেন মৰতৰ সৰগ। আমি সিদিনা জোনাইৰ পৰা ৰুকচিং চেকগেট পাৰ হৈ পাচিঘাট হৈ চিয়াং নদীৰ ওপৰৰ ৰাণাঘাট দলং পাৰ হৈ প্ৰথমতে চিয়াং নদী আৰু পিচত যানী নদীৰ পাৰে পাৰে থকা সৰ্পিল গিৰিপথেৰে গৈ উপস্থিত হৈছিলো দামৰ গাঁৱত। ঐতিহাসিক দামৰ গাঁৱত উপস্থিত হয়েই গাঁওবাসী ৰাইজৰ অতিথি আপ্যায়নত আমি সকলোৱে অভিভূত-মুগ্ধ হ'লো। অসম-অৰুণাচল প্ৰদেশৰ মিচিং আৰু আদিসকলৰ সাংস্কৃতি সমন্বয়, ভাষ-সাহিত্য, আৰ্থ-সামাজিক উত্তৰণ আদিৰ বিষয়ৰ আলোচনাই স্বাভাৱিকতে অভিৱৰ্তনত গুৰুত্ব পায়। অভিৱৰ্তনৰ প্ৰথম দিনা অৰ্থাৎ ১৬ ডিচেম্বৰত অসম-অৰুণাচল প্ৰদেশৰ বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা অহা প্ৰতিনিধিসকলৰ মাজত চা-চিনাকি পৰ্ব অনুষ্ঠিত হোৱাৰ পিচত আদি-মিচিঙৰ লোককৃষ্টি-সংস্কৃতি প্ৰদৰ্শন কৰা হয়। ইপিনে দ্বিতীয় দিনা আদি বাঃনী কীবাঙৰ সভাপতি কাঙিৰ জামহৰ সভাপতিত্বত অনুষ্ঠিত যৌথ অভিৱৰ্তনৰ মূল আলোচনা সভাত অৰুণাচল প্ৰদেশৰ গেকু-মাৰয়াং সমষ্টিৰ বিধায়ক অলম পায়াঙে মুখ্য অতিথি হিচাপে অংশগ্ৰহণ কৰে। তদুপৰি সভাত মে'ব সমষ্টিৰ বিধায়ক লম্ব টায়েং, আদি বাঃনৗ কৗবাং উপ- সভাপতি টনি পেৰটিন, গেতম বৰাং, সাধাৰণ সম্পাদক বদং য়িৰিং, তাবুং ইৰিং, আদি আগম কেবাঙৰ সভাপতি কালিং বৰাং, সাধাৰণ সম্পাদক তাজিং তাকি, বিশিষ্ট সমাজকৰ্মী থমাছ বৰাং, ডাঃ ডি পেৰটিন, মিচি বাঃনী কাঁবাঙৰ সভাপতি পৰমানন্দ চায়েঙীয়া, উপ-সভাপতি গোপাল দলে, জ্যোস্না পেগু দলে, সাধাৰণ সম্পাদক গিৰীন মৰাং, সহকাৰী সম্পাদক গোপাল মিলি, জোনাই বাংকীৰ সভাপতি অতুল পেগু, আদি-মিচিং বাঃলী কীবাঙৰ সভাপতি ৰাজু মেদক, সাধাৰণ সম্পাদক অকম য়চং, মিচিং আগম কেবাঙৰ সভাপতি গোবিন্দ টাইদ, উপ-সভাপতি হৰিনাৰায়ণ পেগু, মিচিং আগম কেবাঙৰ প্ৰাক্তন সভাপতি ডাঃ ঘনকান্ত লাগাছু, মিচিং দূৰ কেবাঙৰ উপদেষ্টা একলব্য গাম, সভাপতি সুৰুজ কুমাৰ পাতিৰি, উপ-সভাপতি ড° পবিত্ৰ কুমাৰ পেগু, অশ্বিনী পেগু, মিচিং স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদৰ অধ্যক্ষ সুনীল পেগু, কাৰ্যবাহী সদস্য জহান দলে, মূলাকান্ত পেগু, যজ্ঞেশ্বৰ কুটুম, সাধাৰণ সদস্য অনিল পায়েং, প্ৰতাপ টায়ে, টি এম পি কেৰ সভাপতি নৰেশ কুম্বাং, সাধাৰণ সম্পাদক পদ্মলোচন দলে, উপদেষ্টা ইন্দ্ৰ কুমাৰ চুংক্ৰাং, জোনাই জিলা সমিতি টি এম পি কেৰ সভাপতি কলীয়া পেগু, সম্পাদক পংকিল পাতিৰ আদিৰ লগতে অসম-অৰুণাচল প্ৰদেশৰ বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা অহা চাৰি শতাধিক প্ৰতিনিধিয়ে অংশগ্ৰহণ কৰে। নিশা সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানত যশস্বী কণ্ঠশিল্পী তৰাৱতী মিলি বৰিৰ লগতে পৰেশ পাংগিং, নৱ কিশোৰৰ টাৱ, অনুমতি চিচাম, ভৰত পেগু, দিলীপ নৰহ আদি ন-পুৰণি শিল্পীয়ে গীত পৰিৱেশন কৰাৰ উপৰি গালী মেছাকী, জীয়া ভৰলী, দামৰ, ইটানগৰৰ পৰা অহা শিল্পীৰ দলে নৃত্য পৰিৱেশন কৰে। সম্প্ৰতি বিশ্বায়নৰ যুগত বিশ্বৰ ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ জাতি-জনগোষ্ঠীৰ পৰিচয়, ভাষা, কৃষ্টি-সংস্কৃতিয়ে বিপন্ন হৈ অহাৰ সময়ত আবতানিৰ বংশধৰ আদি-মিচিঙৰ শিপাৰ সন্ধান তথা ঐক্য, সাংস্কৃতিক সমন্বয়, ভাষা-সাহিত্য আৰু আৰ্থ-সামাজিক উত্তৰণৰ বাবে অভিৱৰ্তন অনুষ্ঠিত কৰাটো নিশ্চিয়কৈ সময়োচিত পদক্ষেপ। অভিৱৰ্তনত বিশেষকৈ আবতানি বংশধৰ অৰুণাচল প্ৰদেশৰ দ্বিতীয় বৃহৎ আদি জনগোষ্ঠী আৰু অসমৰ মিচিং জনগোষ্ঠীৰ কৃষ্টি-সংস্কৃতি উত্তৰণৰ বাবে আদি-মিচিঙৰ সাংস্কৃতিক গৱেষণা বিভাগ এটা গঠন

কৰা আৰু সংশোধিত ৰোমান লিপিত আদি-মিচিং ভাষা- সাহিত্য চৰ্চা তথা উত্তৰণৰ বাবে শৈক্ষিক ব'ৰ্ড গঠন কৰাৰ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰা হয়। তদুপৰি তিনি বছৰৰ মূৰে মূৰে আদি বাঃনী কীবাং আৰু মিচিং বাঃনৌ কৌবাং যৌথ অভিৰৰ্তন অনুষ্ঠিত কৰা, ৰাজধানী দিল্লীৰ লগতে বিভিন্ন ঠাইত আদি-মিচিং অতিথি শালা স্থাপন কৰা, দামৰক আদি-মিচিঙৰ সামাজিক-সাংস্কৃতিক কেন্দ্ৰ হিচাপে গঢ়ি তোলা, আদি-মিচিং সাংস্কৃতিক ভৱন নিৰ্মাণ কৰা, আবতানি বংশধৰসকলৰ আপুৰুগীয়া সম্পদ সংৰক্ষণ, পৰ্যটন উদ্যোগ বিকাশ সাধন আদিৰ বিষয়ত কেইবাটাও গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰা হয়।
অসম-অৰুণাচল প্ৰদেশৰ অন্যতম নৃ-গোষ্ঠী হিচাপে পৰিচিত আদি-মিচিংসকল নৃতাত্ত্বিক দিশৰ পৰা মংগোলয়ড বা মংগোলীয় জনগোষ্ঠীৰ লোক। ভাষাতত্ত্বৰ ফালৰ পৰা আদি-মিচিঙৰ ভাষা বৃহত্তৰ চীন-তিব্বতীয় পৰিয়ালৰ উত্তৰ অসম শাখা ভাষা গোষ্ঠীৰ অন্তৰ্গত। মংগোলীয় জনগোষ্ঠীৰ ভাষা তিব্বতবৰ্মী ভাষাৰ মূল চীন-তিব্বতী বা কিৰাত। চীন-তিব্বতী ভাষাক ঘাইকৈ দুটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে যেনে- (ক) তিব্বতবৰ্মী আৰু (খ) চীন শ্যামীয়। চীন শ্যামীয় ভাষা চীন, থাইলেণ্ড আদি কৰি কম্বোডিয়া পৰ্যন্ত বিয়পি আছে। আকৌ তিব্বতবৰ্মী ভাষাক কেইবাটাও শাখাত ভাগ কৰা হৈছে, যেনে- (ক) তিব্বতী শাখা, (খ) হিমালয় শাখা, (গ) অসমবৰ্মী শাখা আৰু (ঘ) উত্তৰ অসম শাখা। উক্ত বিভাজনৰ আদি-মিচিংসকলৰ ভাষা উত্তৰ অসম শাখাৰ । তদুপৰি চুবুৰীয়া অৰুণাচল প্ৰদেশৰ নিচি, গালং, আপাতানি, পাচি, পাদাম, মিঞং, পাংগিং, বৰি, ৰকাৰ, কমকাৰ, চিমং, পাইলিব, মিলাং আদি উত্তৰ অসম ভাষা গোষ্ঠীৰ অন্তৰ্গত। এই উত্তৰ অসম ভাষা গোষ্ঠীৰ লোকসকলে নিজকে আবতানিৰ বংশধৰ বুলি পৰিচয় দিয়ে। তেওঁলোকে আদিম বসতি স্থান দক্ষিণ-পশ্চিম চীনৰ হোৱাংহো আৰু ইয়াংচিকিয়াং নদীৰ পাৰৰ ভূমি এৰি প্ৰাচীন কালতে তিব্বতৰ মাজেৰে চাংপো-চিয়াং নদীৰ বুকুৰে প্ৰব্ৰজন কৰি আহিছিল। জনপ্ৰবাদমতে, এই লোকসকলে নিজকে স্বৰ্গৰ পৰা সোণ-ৰূপৰ জখলাৰে নামি অহা বুলি বৰ্ণনা কৰা পোৱা যায়। প্ৰবাদমতে 'কিলিংকাংগী' বা 'কিলিং তাং' নামৰ সুউচ্চ পৰ্বতৰ পৰা সোণ-ৰূপৰ জখলাৰে এওঁলোক নামি আহিছিল। স্বৰ্গ মানে হয়তো সুউচ্চ পৰ্বত আৰু সোণ-ৰূপৰ জখলা মানে সোণ-ৰূপবৰণীয়া দুডাল গছ-লতা বগাই নামি আহিছিল। আবতানিৰ বংশধৰ আদি-মিচিংসকলে প্ৰাচীন কালতে তিব্বতৰ পৰা প্ৰব্ৰজন কৰি আহি বৰ্তমানৰ অৰুণাচল প্ৰদেশ হৈ ভাৰতত প্ৰৱেশ কৰি টুটিং, কাৰক, দামৰ আদিত ঠাইত বহু বছৰ ধৰি বসবাস কৰাৰ পিচত মিচিংসকলে এই দমৰাৰ পৰাই প্ৰথমে ভৈয়ামলৈ নামি আহি অসমত বসতি বিস্তাৰ কৰে। দীঘলীয়া প্ৰব্ৰজনৰ পিচত মিচিংসকল ভৈয়ামলৈ নামি অহাৰ বিপৰীতে বাকীসকল চিয়াং, ডিবাং, লোহিত আদি নদীক কেন্দ্ৰ কৰি গঢ়ি তুলিলে সভ্যতা-সংস্কৃতি। মিচিংসকল সোৱণশিৰিৰ লগতে উজনিৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ দুয়োপাৰে বিস্তীৰ্ণ অঞ্চলব্যাপী বসতি বিস্তাৰ কৰে। স্বকীয় সামাজিক লোকাচাৰ আৰু কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰে সমৃদ্ধ আবতানিৰ বংশধৰ আদি-মিচিংসকলৰ আছে নিজা পৰিচয়। কিন্তু দীঘলীয়া প্ৰব্ৰজন আৰু অৱশেষত ৰাজনৈতিক-ভৌগোলিক সীমাই আজি আদি-মিচিংসকলক আৰুণাচল আৰু অসম বুলি ভাগ কৰিলেও তেজৰ সম্পৰ্ক থকা এই দুই জনগোষ্ঠীৰ মাজত আজিও আছে আত্মিক বান্ধোন সম্পৰ্ক।
আদি-মিচিংসকলৰো আছে শিপাৰ প্ৰতি এৰাব নোৱৰা টান। সেয়েহে আজি আৰম্ভ হৈছে আবতানিৰ বংশধৰ আদি মিচিঙৰ শিপাৰ সন্ধান। শিপা বিচাৰি দামৰৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা অভিৰৰ্তনে কেৱল আদি-মিচিঙৰ নহয় আবতানি বংশধৰৰ অন্তৰ্গত নিচি, গালং, আপাতানি, পাচি, পাদা মিঞং, পাংগিং, বৰি, বকাৰ, কমকাৰ, চিমং, পাইলিব, মিলা

আদি সকলো জনগোষ্ঠীৰে সমন্বয়ৰ নতুন দুৱাৰ মুকলি কৰিব বুলি আশা কৰিব পাৰি। উত্তৰ অসম ভাষা গোষ্ঠীৰ লোকসকলে নিজকে 'আবতানি' নামৰ পিতৃপুৰুষৰ বংশধৰ বুলি পৰিচয় দিয়ে। সেয়েহে তেওঁলোকে নিজকে 'তানিগোষ্ঠীৰ লোক বুলি পৰিচয় দিয়ে আৰু তেওঁলোকে কোৱা ভাষা বা দোৱানটোক 'তানি আগম' বুলি কয়। সভ্যতাৰ পথত বগাই যিমানেই উন্নতি-প্ৰগতিৰ সোপান ৰচনা নকৰক কিয়, নিজৰ শিপা নথকা কোনো জাতিৰ স্বকীয় পৰিচয় থাকিব নোৱাৰে, নেথাকে কোনো জাতিসত্তা। সেয়েহে স্বকীয় পৰিচয় ৰক্ষা আৰু জাতিসত্তাৰ সুৰক্ষাৰ প্ৰতি সদা সচেতন আবতানি বংশধৰসকলৰ সম্প্ৰতি শিপাৰ সন্ধানৰ নিশ্চয় আছে গুৰুত্ব, আছে প্ৰাসংগিকতা। অদূৰ ভৱিষ্যতে অসম-অৰুণাচল প্ৰদেশৰ আবতানিৰ বংশধৰসকলৰ মাজত শিপা বা মূলৰ সন্ধানে সৰ্বতোপ্ৰকাৰ সমন্বয় আৰু সমৃদ্ধিশালী জাতি গঠনৰ প্ৰতি নতুন বাৰ্তা কঢ়িয়াই আনক সেয়ে আমাৰ কামনা। শিপাৰ সন্ধানত ব্ৰতী আবতানিৰ বংশধৰসকললৈ আমাৰ ফালৰ পৰা থাকিল শুভাশিস।

ম'বাইল ঃ ৯৯৫৪৬৩৮৯৬৭

বাছাৰাম দলে

মিচিং ভাষা অধ্যয়ন আৰু প্ৰসাৰতা

পটভূমি :

মিচিংসকল মংগোলীয় জাতিৰ আৰু তিব্বতবৰ্মী ভাষা গোষ্টীৰ এক বিৰাট শক্তিশালী জনগোষ্ঠী। তিব্বতবৰ্মীয় বুলি ক'লে তেওঁলোকৰ প্ৰাচীন সভ্যতা দক্ষিণ-পশ্চিম চীন দেশৰ য়াংছিকিয়া আৰু হোৱাংহো নদীৰ সংগম স্থলৰ উপত্যকাত এসময়ত জিলিকি থকা মানৱ গোষ্ঠী।

অন্যান্য জনগোষ্ঠীৰ দৰে তেওঁলোকৰো স্বকীয় ভাষা আছে। যি কি নহক তেওঁলোক এটা সময়ত অতীতৰ বসিস্থলৰ পৰা ভৈয়ামলৈ প্ৰব্ৰজন ঘটিল আৰু নিজৰ ভাষা আৰু সংস্কৃতিৰো সামান্য হ'লেও নতুন সমাজৰ লগত বিলীন হ'ল। তেওঁলোকৰ ভাষাক মিচিং ভাষা বুলি কোৱা হয়।

তিব্বতবৰ্মী ভাষাক প্ৰধানত তিনিটা ভাগত ভাগ কৰিছে যেনে—

(১) তিব্বতী শাখা

(২) হিমালয় শাখা (৩) অসমবৰ্মী আৰু

(৪) উত্তৰ অসম শাখা

উত্তৰ অসম শাখাৰ অন্তৰ্ভুক্ত জনগোষ্ঠীসমূহৰ ভাষাবোৰ হ'ল— হ্রুচ আদি, মিচিং,

নিচি আৰু মিচিমি। ইয়াৰে হ্রুচ আৰু মিচিমিক বাদ দি নিচি, আদি আৰু মিচিং একে ভাষাগোষ্ঠীৰ অন্তৰ্গত। তেওঁলোকে ব্যৱহাৰ কৰা ভাষাক সাধাৰণতে 'তানি আগম' বুলিও নামকৰণৰ তাৎপৰ্য বহন কৰে।

মূলত কৃষিজীৱী মিচিং লোকসকল গাঁৱলীয়া পৰিৱেশত বসবাস কৰে আৰু আৰ্থ- সামাজিক দিশত যথেষ্ট পিছ পৰা। যাতায়াত অসুবিধা, বিশুদ্ধ খোৱাপানীৰ অভাৱ, প্ৰাথমিক

চিকিৎসা সেৱাৰ পৰা বঞ্চিত, বিজুলি বাতিৰ অভাৱ, প্ৰতি বছৰে বানপানী তথা গৰাখহনীয়াৰ তাণ্ডৱ নৃত্যত ভোগা, উচ্চ শিক্ষা লাভৰ বাবে মানদণ্ড বিদ্যালয়ৰ নাটনি আদি এশ এবুৰি সমস্যাৰে জৰ্জৰিত মিচিং সমাজ। যোৱা কেই দশকৰ পৰা কিছু সংখ্যক মিচিং ব্যক্তিয়ে নিজৰ সীমিত উপাৰ্জনৰ ধনেৰে ত্যাগ অহোপুৰুষাৰ্থ আৰু মন প্ৰচেষ্টাত শিক্ষিত হৈ চৰকাৰী কৰ্ম জীৱনেৰে নগৰে-চহৰে বসবাস কৰিলেও তেওঁলোকৰ আচল পৰিচয় চহাজীৱনৰ মিচিং সমাজহে।
কৃষিজীৱী মিচিং সমাজৰ প্ৰধান খেতি-হিচাপে খৰালি বতৰত আহু খেতিয়েই অগ্ৰাধিকাৰ পায়। বৰ্তমানে শালি খেতিও জন-সমাজ প্ৰভাৱ পৰিছে। খেতি পথাৰবোৰ সাধাৰণতে গাঁৱৰ পৰা বহু কিলোমিটাৰ আঁতৰত অৱস্থিত হোৱা বাবে আহু খেতিৰ কৃষিকৰ্মৰ বাবে কুকুৰা ডাকৰ পাছতেই শোৱাপাটী এৰিবলগীয়া হয়। বিশেষকৈ পুৰুষসকলে পুৱাতেই গৰু, ম'হ খেদি নি পথাৰত হাল- কোৰ বাব লাগে। প্ৰায় পুৱা ৩-৪ বজাৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা পথাৰ যাত্ৰা সামৰাৈ দুপৰবেলা হয়। এনে কামৰ সময়ত নিজৰ সন্তানবোৰকো কৃষি কৰ্মত নিয়োজিত বা অন্যান্য কামত লগায়। পঢ়া-শুনা কামতকৈ পিতৃ-মাতৃৰ সহায়ক হিচাপে অধিক গুৰুত্ব দিয়ে।

অন্ধবিশ্বাসঃ

মিচিং জনগোষ্ঠীৰ লোক আশী শতাংশ নিৰক্ষৰ অশিক্ষিত, অন্ধবিশ্বাস আৰু কুসংস্কাৰ আদিৰে পৰিপূৰ্ণ । অকল এয়াই নহয় বানপানীৰ নিচিনা প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগেও নৈপৰীয়া কৃষিজীৱী মিচিংসকলৰ আৰ্থ-সামাজিক দিশত জুৰুলা কৰে। মিচিং সমাজৰ প্ৰধানকৈ অন্ধবিশ্বাসে গ্ৰাহ কৰিছে। মিচিং সমাজত অন্ধবিশ্বাসৰ যোগেদি আন সমাজক দেখি- শুনি পূজা-পাতলৰ বাহিৰেও ভিত্তিহীন কিছুমান কৰ্মত নিমজ্জিত হোৱা দেখা যায়। মিচিং সমাজৰ বহু প্ৰতিবেশী লোকে পালন কৰা দেখা যায়। যিবোৰ অন্ধবিশ্বাসৰেই ফল বুলি ক'ব লাগিব। প্ৰগতিশীল বা বিজ্ঞানৰ নতুন প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ যুগতো মিচিং সমাজত সামাজিক দিশত এনেধৰণৰ কিছুমান অন্ধবিশ্বাস আছে যিবোৰ কাৰণত অন্য উন্নত সমাজত সমানে ফেৰ মাৰিব নোৱাৰে বা হাঁহিয়াত পাত্ৰ হোৱাৰ বাহিৰে আন একো হ'ব নোৱাৰে। মিচিং সমাজত এনে ধৰণৰ অন্ধবিশ্বাসৰ কাৰণ নিৰীক্ষণ কৰি চালে তলৰ কাৰকবোৰ পোৱা যায়—

(১) পৰিৱেশ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ প্ৰতিকূলতা
(২) নিৰক্ষৰতা
(৩) পৰম্পৰাগত লোকবিশ্বাসে আৰু জনশ্ৰুতিৰ প্ৰধান্যতা।
(৪) ভণ্ড কবিৰাজসকলৰ সমাজত প্ৰশ্ৰয় দিয়া ।
(৫) সহজ-সৰল হোজা স্বভাৱ ।
(৬) শিক্ষিত চামৰ সমাজ সংস্কাৰৰ প্ৰতি থকা উদাসীনতা আৰু অনুসন্ধিসা, বিজ্ঞান মানসিকতাৰ অভাৱ।
(৭) নতুন দৃষ্টিভংগীক আদৰি নোলোৱা । মিচিং সমাজত অন্ধবিশ্বাসৰ সীমা নাই। চিকিৎসা বিজ্ঞানে নতুন মাত্ৰাৰ দিয়া দিশটো বহুতো উদাহৰণ পোৱা যায়। অন্ধবিশ্বাসই মিচিং সমাজৰ প্ৰগতিৰ বাধাৰ প্ৰাচীৰ হৈ দেখা দিছে।

মিচিং ভাষা প্ৰসাৰতা :

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলক বহু ভাষাবিদৰ ভঁৰাললৈ ৰূপান্তৰিত কৰিছে। নানা নৃগোষ্ঠীৰ লোককৃষ্টি-সংস্কৃতিক বৈশিষ্টৰ সমল তথা ভাষা-সাহিত্যৰ বিভিন্ন উপাদানেৰে সমৃদ্ধ হৈ সমন্বয়ৰ পৰম্পৰা অটুট ৰাখিছে। এই ভাষা-সাহিত্য 1 সংস্কৃতিৰ প্ৰাচুৰ্য ভৰা সমাহৰত অসমৰ খিলঞ্জীয়া বাসিন্দা 1 মিচিংসকলেও এক অন্যতম স্থান দখল কৰিছে।

ভাষাতাত্বিকসকলৰ মতে মিচিং ভাষাৰ পূৰ্ব পূৰুষ
তিব্বত চীন বা চীনা তিব্বতীয়ে ভাষা মূলৰ । চীন তিব্বতীয়
ভাষা পৰিয়ালটো প্ৰথমে দুটা ভাষাত বিভক্ত হ'ল। ভাগ
পী দুটা হ'ল (১) তিবতবৰ্মীয় (২) চীন শ্যামীয়। তিবতবৰ্মীয়
ই পৰিয়ালটো আকৌ তিব্বতী শাখা, হিমালয় শাখা, উত্তৰ
অসম শাখা, আৰু অসমবৰ্মী শাখা এই চাৰিটা ভাগত ভাগ
ন

কৰা হৈছে। ইয়াৰে উত্তৰ অসম শাখা নামৰ পৰিয়ালটোৰ ভিতৰত মিচিং ভাষা অন্তৰ্গত। তানি গোষ্ঠীৰ অন্তৰ্গত সকলো ভাষিক পৰিয়াল যেনে নিচি, গলং, আদি আৰু মিচিং এই উত্তৰ অসম শাখাৰ ভিতৰত পৰে ।

মিচিং ভাষাক লিখিত ৰূপ দি ইয়াৰ সংৰক্ষণ, চৰ্চা আৰু বিকাশ সাধনৰ বৃহৎ লক্ষ্য আৰু সংসল্পৰে আগবঢ়া সংগঠণটো হৈছে মিচিং আগম কীবাং। ১৯৭২ চনৰ ১৮ এপ্ৰিলত জন্মলাভ কৰা এই অনুষ্ঠানটিৰ অহোপুৰুষাৰ্থ তৎপৰতা আৰু কাৰ্যসূচীৰে মিচিং সমাজৰ শিক্ষিত, ভাষাবিদ, সাহিত্যসেৱী লোকৰ সহযোগৰ প্ৰতিফল ৰূপে মিচিং ভাষাই আজি কিছু পৰিমানে হ'লেও অগ্ৰগতি লাভ কৰিব পাৰিছে। এটা ভাষা প্ৰকৃতাৰ্থত ভাষা হিচাপে স্বীকৃতি তথা জীয়াই থাকিবলৈ হ'লে ইয়াৰ ভেটি ভাষাতাত্বিক দিশৰ পৰা সৰল তথা যুক্তি -যুক্ততা পূৰ্ণ হ'ব লাগিব । ইয়াক প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ যাওঁতে ভাষাটিৰ ব্যাকৰণ, অভিধান ৰচনাৰে ধ্বনিগত ৰূপগত, শব্দগত আদি দিশবোৰ পূৰ্ণৰূপত শুদ্ধ প্ৰতিপন্ন হ'ব লাগিব। সেই হিচাপে মিচিং ভাষাত আজি ৰচিত হৈছে ব্যাকৰণ, অভিধান, পৰিভাষা তথা সাহিত্য বিষয়ক বিভিন্ন পুথি-পাঁজি। মিচিং ভাষাত দুই এখন ব্যাকৰণ অভিধান প্ৰকাশিত হ'লেও মিচিং সমাজে এতিয়া মিচিং ভাষা পূৰ্ণ ভাষা হিচাপে পূৰ্ণ ৰূপত প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে বুলি ভবাটো উচিত নহ'ব। ১৯২৪ চনৰ অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতিৰ অভিভাষণত লক্ষীনাথ বেজবৰুৱাদেৱে কৈছিল—" ব্যাকৰণ অভিধান নাথাকিলে ভাষা আৰু সাহিত্যহে দাঙি মেলা গৰুৰ দৰে হ'ব আৰু সেই সাহিত্য সেই ভাষাৰ উপদ্ৰৱত কাৰো টাটী চকোৱা এখনো নাথাকি।" বেজবৰুৱাদেৱৰ বক্তব্যই এটা ভাষাত ব্যাকৰণ অভিধান নাথাকিলে হ'ব পৰা বিপৰ্যয়ক স্পষ্ট ৰূপত উল্লেখ কৰিছে। কিন্তু এইটোও ঠিক যে নামত ব্যাকৰণ আৰু অভিধান থাকিলেই নহ'ব কিয়নো ড০যোগেন্দ্ৰ নাৰায়ন "ভূঞাদেৱৰ দৃষ্টিত "ভাষা-সাহিত্যক সুনিয়ন্ত্ৰিত কৰিবলৈ হ'লে ব্যাকৰণ অ্যাৰু অভিধানবোৰ দোষমুক্ত হ'বই লাগিব । বিজ্ঞান সন্মতভাৱে প্ৰণীত নহ'লে ত্ৰুটিপূৰ্ণ ব্যাকৰণ আৰু অভিধান ভাষা বা সাহিত্যে এটাক পৰিচ্ছন্ন ৰূপ দিব নোৱাৰে । ১৯৪১ চনত অসমীয়া ভাষা আৰু ভাষাতাত্বিক ক্ষেত্ৰখনত এটা নতুন যুগৰ সূচনা হল- ড° বানীকান্ত কাকতিৰ Assamese, Its Formations and Devel- opment নামৰ গ্ৰন্থখন প্ৰকাশৰ পাছতহে। মিচিং ভাষাকো বৰ্তমান বৈজ্ঞানিক দৃষ্টি আৰু পদ্ধতিৰে বিচাৰ-বিশ্লেষণ কৰিবলৈ ভাষাবিদসকলে প্ৰচেষ্টা চলাই আহিছে যদিও পূৰ্ণাঙ্গ ৰূপলৈ এতিয়াও বহু দূৰ আগুৱাব লাগিব। ভাষাটিৰ প্ৰতি আগ্ৰহী মনোভাৱেৰে চৰ্চা কৰা মিচিং সমাজত ভাষাজ্ঞানীলোকৰ অভাৱ ভাষাটিৰ অস্তিত্বৰ প্ৰতিয়ে ভাবুকি স্বৰূপ। এটা সময়ত হ'বগৈ পাৰে। মিচিং সমাজতো অসমীয়াৰ দৰে ভাষা বিজ্ঞানী আৰু পাণ্ডিতৰ আবিৰ্ভাৱ কৰাব লাগিব। মিচিং ভাষা-সাহিত্যতো ব্যাকৰণৰ সংস্কাৰ আৰু সংশোধন ঘটাব লাগিব। মিচিং ভাষাৰ ব্যাকৰণ আত্মপ্ৰতিষ্ঠা সম্ভৱ কৰি তুলিব লাগিব আৰু আখৰ জোটনিৰ নিৰ্ভুল আৰু বিজ্ঞানসন্মত নীতিৰে প্ৰণীত মিচিং ভাষাৰ অভিধান প্ৰকাশ কৰি বহলভাৱে প্ৰচাৰ কৰিব লাগিব। তেতিয়াই মিচিং ভাষাটিও স্বকীয়ভাৱে মহিমামণ্ডিত ভাষা বুলি বিদ্বৎ সমাজে যাতে স্বীকৃতি দিব। মিচিং ভাষাত, ভাষা বিষয় আৰু শব্দ সম্ভাৰ বিষয়ক পুথিসমূহৰ ভিতৰত বানান পদ্ধতি, Mising Gomlam, A Dictionary of the Mising Languagage, Mising Gonpir Kumsung, Gomig, Momnu আৰু ইয়াৰ ওপৰ লৰেইনৰ A Dic- tionary of the Abor Miri Language Out- line Grammer of Shaiyang Miri Language মিচিং ভাষা চৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট অবদান আগবঢ়াইছে যদিও কিমান জন মিচিং শিক্ষিত চামে পঢ়িছে? প্ৰাথমিক পৰ্য্যায়ৰ সেই পুথিবোৰৰ আঁত ধৰি এই ভাষাটিৰ পুংখানুপুংখ বিশ্লেষণ, অধ্যয়নৰ দ্বাৰা এতিয়াও উন্মুক্ত। বিশেষকৈ এই ভাষাৰ সাহিত্য চৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰত আটাইতকৈ জটিল ৰূপত দেখা দিয়া সমস্যা হৈছে পৰিভাষাৰ সমস্যা। স্বতন্ত্ৰ ভাষা

হিচাপে যদিও মিচিং ভাষাত শব্দৰ অভাৱ নহয় তথাপি হেজাৰ হেজাৰ পৰিভাষিক শব্দ গঠনৰ নাটনিয়ে লেখক চামক হাবাথুৰি খুৱাইছে। অভিধানৰ ক্ষেত্ৰটো ভাষাৰ সকলো দিশ সামৰিব পৰাকৈ অভিধান প্ৰণয়ন কৰিব বা যোগাৰ দিব পৰা নাই। কিয়নো অভিধান ৰচনা শব্দৰ প্ৰয়োগ ভিত্তিক হোৱাৰ বাহিৰেও ভাষাভিত্তিক, কালানুক্ৰমিক, উপভাষাভিত্তিক, বিষয়ভিত্তিক সমূহৰ ওপৰতো সামৰি ৰচিত হ'ব লাগে। ইয়াৰ বাহিৰেও ন-শিকাৰুৰ বাবে, প্ৰাপ্তবয়স্কৰ বাবে, বিদেশী লোকৰ বাবে, জীৱনী অভিধান, বিদেশী শব্দাদিৰ অভিধানো আছে আৰু সেই বিষয়বোৰতো মিচিং ভাষা প্ৰসাৰতা কৰা নমস্য ব্যক্তিসকলে হাত দিব লাগিব। মিচিং ভাষাবিষয়ক যি দুই এখন ব্যাকৰণ পুথি প্ৰকাশ পাইছে, মিচিং ভাষা জ্ঞানৰ বাবে পৰ্য্যাপ্ত নহ'ব । মিচিং ভাষাত ব্যাকৰণ প্ৰণয়নৰ যোগেদি এক আন্দোলনৰ জোৱাৰ আনিব লাগিব মিচিং গাঁৱলীয়া শিক্ষিত চামৰ মাজত। এই ব্যাকৰণ বা পুথিবোৰে সেই চামৰ হিয়াক পতিয়ান নিয়াব পাৰিব লাগিব। যিহেতু নিজৰ মাতৃভাষাৰ স্বৰূপটো হিয়াভৰা মৰমেৰে চিনি পাবলৈ হ'লে ব্যাকৰণৰ শিক্ষা নিত্যান্ত প্ৰয়োজন কিন্তু সেই প্ৰয়োজনীয় শিক্ষাটোৰ প্ৰতিয়েই শিক্ষাৰ্থী, শিক্ষক তথা সাধাৰণ মিচিং পাঠকসকলো বৰ আগ্ৰহী নহয়, এনেবোৰৰ বাবে হ্ৰস্ব মা দি যোগেদি গাঁৱবোৰত প্ৰশিক্ষণৰ দ্বাৰা আকৰ্ষণ কৰাব লাগে । তাকে কাৰিবলৈ পাঠ্যপুঠিৰ আৰু আগ্ৰহী ভাষাবিদৰ অভাৱ, কাৰণ উপযুক্ত পাঠ্যপুথিৰ অভাৱ তথা শিক্ষা পদ্ধতিৰ দোষত ব্যাকৰণৰ প্ৰতি অনীহাবোধ হোৱা বা ভাষাবিদ থাকিলেও সময়ৰ অভাৱ। উচ্চ পৰ্যায়ৰ বিশ্লেষণাত্মক ব্যাকৰণৰ অভাৱ পূৰণ কৰাৰ আগতে বৰ্তমান ভাষাটিক প্ৰতিষ্ঠাপিত কৰিবৰ বাবেই প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত এতিয়াও মিচিং ভাষাৰ ব্যাকৰণৰ অভাৱেই বহু দিনীয়া। উল্লেখ্যৰ প্ৰয়োজন লিখিত ৰূপত আত্মপ্ৰকাশ হোৱাৰ বিয়াল্লিচ বছৰ গৰকাৰ পাছতো এই দিশত আলোড়ন বা জাগৰণ কৰিব নোৱাৰাটো মিচিং ভাষা প্ৰসাৰতাৰ ক্ষেত্ৰত ভাষা বিদসকলৰ বাবে এক প্ৰকাৰ সক্ৰিয়তাৰ প্ৰত্যাহবান বুলি ক'ব পাৰি। মিচিং ভাষাক অসম চৰকাৰে স্বীকৃতি প্ৰদান কৰি প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত তৃতীয় আৰু চতুৰ্থ শ্ৰেণীত পাঠদানৰ ব্যৱস্থাও প্ৰৱৰ্তন কৰিবলৈ মিচিং অধ্যুষিত বিদ্যালয় সমূহত ১৯৮৬ চনতে পৰীক্ষামূলকভাৱে প্ৰৱৰ্তিত হোৱাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন তথা প্ৰকাশ কৰি পঢ়োৱাৰ ব্যৱস্থাও কৰা হ'ল। কিন্তু অতি পৰিতাপৰ কথা প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত পাঠদানৰ নামত অত্যাৱশ্যকীয় পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন উচ্চ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক শিক্ষাদানৰ ক্ষেত্ৰত ল'ব লগা ব্যৱস্থা কৰ্তৃপক্ষৰ ফালৰ পৰাও কোনো পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা হোৱা নাই। যি দুই এখন পুথি বিদ্যালয়ত পঢ়াবলৈ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছিল সেইবাৰেই প্ৰায় তিনিটা দশক ধৰি পঢ়াই আহিছে। আৱৰ্তন, বিপৰৱৰ্তন আৰু পৰিৱৰ্তন একো নকৰাকৈ এটা ভাষাক দৈনন্দিন ব্যৱহাৰৰ লগতে বিদ্যালয়তনিক দিশত পৰ্যাপ্ত পৰিমানৰ পুথি প্ৰকাশেৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক যথোপযুক্ত শিক্ষা প্ৰদান কৰিব নোৱৰালৈ ভাষাটোৰ বিকাশ কেনেকৈ সম্ভৱ বা কিদৰে হ'ব। এটা জাতিৰ বিষয়ে উন্নত গুণ আহৰণ কৰিবলৈ হ'লে সেই জাতিৰ মাতৃভাষাও হৈছে এক শ্ৰেষ্ঠ মাধ্যম। ওচৰ চুবুৰীয়া বড়ো ভাষা বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্যন্ত শৈক্ষিক দিশত গতি লাভ কৰি অষ্টম অনুসূচীটো। অন্তৰ্ভুক্ত হ'ল। তদুপৰি বড়ো ভাষাৰ সাহিত্যিকে সাহিত্য অকাদেমী বঁটাও লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থবান হৈছে। তেওঁবিলাকৰ ভাষা-সাহিত্যৰ সেই প্ৰগতিৰ প্ৰেৰণাৰে মিচিং জাতিও আগবাঢ়িব লাগিব একতা আৰু কৰ্তব্য নিষ্ঠাৰে সাহিত্য চৰ্চা প্ৰসাৰতাৰ যোগেদি।
মিচিং ভাষাটি লিখিত ৰূপত প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাৰ পিছৰ পৰা সমগ্ৰ অসম তথা অৰুণাচল প্ৰদেশৰ মানুহে মিচিং সমাজৰ কাৰণে এক মিচিং ভাষাৰ ওপৰত প্ৰেমৰ ঢৌ সঞ্চাৰিত হৈ ভাষা-সাহিত্য অধ্যয়নৰ পৰিৱেশ গঢ়ি উঠিছে। সেই ভাষা প্ৰেমৰ ঢৌতে মিচিং ভাষা-সাহিত্যৰ

অধ্যয়নৰ দিশটো বৰ্তি হৈ আছে। ৰচিত হৈছে বিভিন্ন
বিষয়ৰ পুথি প্ৰকাশিত হৈছে বাৰ্তালোচনী, বাতৰি কাকত

চেগা-চোৰোকাকে হলেও কিন্তু সেই বিভিন্ন বিষয়ৰ প্ৰকাশনবোৰ প্ৰণালীবদ্ধ সু-সংগঠিত ৰূপত নোহোৱাৰ বাবে সেইবোৰক বিশেষ মান্যতাৰে জুখিব নোৱাৰি। ভাষা- সাহিত্যৰ বিকাশত সেইবোৰৰ মূল্য আৰু অৱদান বিচাৰ্যৰ বিষয়। সেই সকলোবোৰ প্ৰকাশন চালি-জাৰি চালে লোকসংস্কৃতি আৰু কাব্য বিষয়ক ৰচনাই প্ৰাধান্য লাভ কৰা দেখা যায়। ভাষা-সাহিত্যৰ অতি প্ৰয়োজনী ভাগ শিশু সাহিত্য, গল্প, নাটক, উপন্যাস, ৰচনা, লোকসাধু আদি বিষয়ক লেখা এনেধৰণৰ নায়েই বুলিব পাৰি। কিন্তু প্ৰণিধানযোগ্য যে যোৰহাট মিচিং আগম কীবাঙে আগশাৰী বাৰ্তালোচনীয়ে যোৰহাটবাসীৰ বাবে "ডাকৰ" পাঠকৰ অজ্ঞাত। সাহিত্যৰ সেই দিশবোৰৰ ৰচনা সম্ভাৰেৰে মিচিং ভাষা সাহিত্যৰ ভঁৰাল টনকিয়াল হ'ব লাগিব। বিভিন্ন ভাষাৰ বিখ্যাত লেখকৰ বছা বছা ৰচনা মিচিং ভাষাত অনুবাদৰ ব্যৱস্থাও থাকিব লাগে। উন্নত ভাষা সাহিত্যৰ পদানুসৰণ কৰি মিচিং ভাষা-সাহিত্যকো বিশ্ব দৰবাৰত প্ৰতিষ্ঠিত কৰিব পাৰিব লাগিব। তেতিয়াহে মিচিং ভাষা কোৱা মিচিং জাতিয়ে সভ্য সমাজত এক পূৰ্ণ পৰ্যায়ৰ জাতি হিচাপে চিনাকি দিব পাৰিব। ইয়াকে কৰিবলৈ যাওতে সমগ্ৰ মিচিং সমাজে মিচিং ভাষাটোৰ প্ৰগতিৰ হকে হাত উজাৰি দিব লাগিব। এই ভাষাৰে দৈনন্দিন কথা বাৰ্তা তথা লিখা মেলাও কৰিব লাগিব। সকলোকে পুথিবোৰ পঢ়াৰ বাবে উদগনি দিব লাগিব। কিয়নো এটি ভাষা জীয়াই থাকিব ইয়াৰ দৈনন্দিন ব্যৱহাৰ আৰু প্ৰয়োগৰ ওপৰত। সংস্কৃত ভাষাত কথা কোৱা মানুহৰ অভাৱ আৰু সেই মতেব্যৱহাৰো কম, সেয়েহে ই আজি মৃত প্ৰায় ভাষা। এটা ভাষাক যেতিয়াই ভৱিষ্যত প্ৰজন্মই ক'ব নোৱাৰে বা নজনা হৈ যায় তেতিয়া লাহে লাহে ভাষাটিৰ প্ৰতি অজ্ঞতাৰ যোগেদি বিলুপ্তি প্ৰক্ৰিয়াৰ পিনে ধাবিত হয় ।

এক তথ্যমতে সমগ্ৰ বিশ্বত বৰ্তমান প্ৰচলিত সাত হাজাৰৰো অধিক ভাষাৰ পঞ্চাশ শতাংশ ভাষাই বিলুপ্তিৰ পথত আগবাঢ়িছে। ইয়াৰ কেতবোৰ ভাষা, অহা শতিকা অথাৎ বাইশ শতিকাতেই সম্পূৰ্ণ ৰূপে বিলুপ্তি হ'ব বুলি ভাষা তাত্বিকসকলে আশংকাত ভুগিছে। যেনেকৈ বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ উদ্ভিদ আৰু জীৱ-জন্তু বিলুপ্তি প্ৰায় হৈ আহিছে ভাষাৰ ক্ষেত্ৰটো সেই প্ৰক্ৰিয়া অৱধাৰিতভাৱে আহি পৰিছে। পাৰিপাৰ্শ্বিকবিদ, নৃতত্ববিদসকলৰ মতে জীৱ- বৈচিত্ৰ্যই যেনেকৈ সংশ্লিষ্ট অঞ্চলবোৰৰ জন-সমষ্টিৰ সংস্কৃতিত, ব্যাপক প্ৰভাৱ পেলায় তেনেকৈ বিভিন্ন জন- গাষ্ঠীৰ ভাষাসমূহেও সংস্কৃতিক বৈচিত্ৰ্যক সমৃদ্ধি ৰূপত দাঙি ধৰে, একো একোটা জনগোষ্ঠীৰ তেওঁলোকৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক বাতাবৰণ সম্পৰ্কে উপলব্ধি আৰু গোষ্ঠীৰ সমূহীয়া জ্ঞান তেওঁলোকৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক ভাষাসমূহৰ মাজত সমৃদ্ধ ৰূপত সঞ্চিত কৰি ৰাখে, সেয়েহে ভাষা বিলুপ্তিয়ে জীৱ-বৈচিত্ৰ্যৰ প্ৰতিও ভয়ানক সংকট মাতি আনিব। আফ্ৰিকাত বিপন্ন ভাষাৰ সংখ্যা বেছি ৯৬ টা। ভাৰতৰ পিছতে স্থান আমেৰিকা, ব্ৰাজিল, ইন্ডোনেছিয়া আৰু মেক্সিকো, ইউনেস্কৰ ৱেবছাইটে প্ৰকাশ কৰা তথ্য অনুযায়ী যোৱা তিনিটা প্ৰজন্মৰ ভিতৰতে বিশ্বত ১৯৯ টা ভাষা কোনোমতে জীয়াই আছে। যি কেইটা ভাষাৰ কথা কোৱা মানুহ দহজনৰো কম। বিশ্বত কমেও ১২ টা মান ভাষা আছে। যি ভাষা মাত্ৰ এজনকৈ লোকেহে ক'ব পাৰে। সেই লোকজনৰ মৃত্যুৰ পিছত তেওঁ কোৱা ভাষাটোৰ বিলুপ্তি নিশ্চিত—এইদৰে বিশ্বৰ পৰা হেৰাই গৈছে বহু ভাষা। ভাষা বিলুপ্তি হোৱাৰ বহু কাৰণৰ ভিতৰত প্ৰধান হ'ল যুদ্ধ-বিগ্ৰহ, প্ৰাকৃতিক বিপৰ্যয় আৰু অৰ্থনৈতিক সমস্যা, যুদ্ধ বিগ্ৰহ আৰু প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগত বিলুপ্ত হয় বহু জাতি-জনজাতি। বহুতে প্ৰাণৰ ভয়ত এঠাইৰ পৰা আন এঠাইলৈ গৈ সেই ঠাই স্থানীয় ভাষা গ্ৰহণ কৰি তাত বসতি স্থাপন কৰে আৰু তেওঁলোকৰ ভাষা লাহে লাহে বিলোপ হয়। চুনামিয়ে আন্দামান নিকোবৰ দ্বীপুপুঞ্জৰ বহু মানুহ আৰু বহু ভাষা উটুৱাই লৈ গ'ল। অন্দামান নিকোবৰ সৰু সৰু কিছুমান দ্বীপত কাম কৰা বহুকেইটা জনজাতিয় গোষ্ঠীৰ ভাষা ইতিমধ্যে বিলোপ্ত ঘটিছে। তেওঁলোকৰ জনসংখ্যা আজি

কাৰোবাৰ দহজন কাৰোব এশজন। এইদৰে চুনামিয়ে বহুতক নিশ্চিহ্ন কৰি দিলে। বেমাৰ আজাৰতো বহুত মৃত্যু হৈ কিছুমান অতি ক্ষুদ্ৰ জাতি নিশ্চিহ্ন হৈ গৈছে। ইউনেস্কৰ মতে উত্তৰ-পূব ভাৰতত নটা ভাষা ইতিমধ্যে বিলুপ্তি ঘটিছে। ভাষাৰ উপযুক্ত সংৰক্ষণ নহ'লেও কিছুমান ভাষা জীয়াই ৰখা সম্ভৱ নহ'ব। অৰ্থনৈতিক কাৰণত প্ৰব্ৰজন কৰা মানুহে নিজৰ ভাষা এৰি অন্য ভাষা গ্ৰহণ কৰাৰ উদাহৰণ তিনিটা জাতি উল্লেখ কৰিলো। এই প্ৰসঙ্গতে এই কথা উল্লেখযোগ্য যে ভাৰবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ কথিত ভাষাৰ সংখ্যা সমগ্ৰ ইউৰোপ মহাদেশৰ ভাষাসমূহৰ দুগুণ। ভাষাৰ এই অফুৰন্ত ভাণ্ডাৰ নিঃসন্দেহে এছিয়া মহাদেশৰ ভিতৰতে বৈচিত্ৰ্যময় তথা চহকী। সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজ্যসমূহৰ ভাষা বিলাকৰ মুঠ সংখ্যাতকৈ উত্তৰ-পূবৰ ভাষাবোৰ সংখ্যাগতভাৱে অধিক। তদুপৰি বিশ্বৰ ভিতৰতেই এই অঞ্চলত অলিখিত কথিত ভাষাৰ সংখ্যা সৰ্বাধিক। ইয়াৰ কাৰণ হিচাপে অষ্ট্ৰেলিয়া মহাদেশৰ La. Trobe Universityৰ ড° মাক উইলিয়াম পষ্টে এইদৰে দৰ্শাইছে—

১) ক্ষুদ্ৰ ভাষাসমূহৰ সঠিক মূল্যাঙ্কণৰ প্ৰতি আগ্ৰহ নোহোৱা ।
২) ভাষাসমূহৰ আগন্তুক দিনসমূহত আহিব পৰা জটিল পৰিস্থিতিৰ প্ৰতি সচেতনতা নথকা ।
৩) স্থানীয়ভাৱে ভাষাবোৰৰ শিকোৱা বা প্ৰশিক্ষণৰ সা- সুবিধা নথকা
৪) স্থানীয় ভাষাবিদসকলৰ বিনিযোগৰ সুবিধা নথকা । বৰ্তমানো অৰ্থাৎ গাৰোসকলৰ ভাষা গৱেষক হিচাপে

২০০৪ চনৰ পৰা আত্মনিযোগ কৰা ড° পষ্টে কয় যে মিচিঙৰ কোনো এটা ভাষাই ভাষাবিদৰ দ্বাৰা অৰ্থপূৰ্ণভাৱে অধ্যয়ন কৰা হোৱা নাই। উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ভাষাসমূহৰ বিকাশ সাধনৰ বাবে তেওঁ দিয়া ধৰণেৰে পৰামৰ্শ আকৌ আগবঢ়াইছে—

১) এখন সহজবোধ বৰ্ণনাত্মক ব্যাকৰণ
২) এখন বহলভিত্তিক দ্বিভাষিক অভিধান
৩) এখন বহলভিত্তিক বিশ্লেষণাত্মক শব্দ-বাক্যৰ সম্ভাৰ
৪) এখন শুদ্ধ, ব্যৱহাৰিক বানান পদ্ধতি
৫) পুংখানুপুংখ ৰূপত কথিত শব্দৰ সংগ্ৰহ
৬) ভাষা হিচাপে পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন । গতিকে মৃতপ্ৰায় ভাষা বা ভাষাবিলুপ্তি প্ৰক্ৰিয়াৰ বিভিন্ন দিশবোৰ জনাৰ পিছত মিচিং ভাষাক, পূৰ্ণ ৰূপত প্ৰতিষ্ঠিত কৰিবৰ বাবে আগম কীবাঙৰ সবল, সাহসী আৰু দূৰদৰ্শী নেতৃত্ব আৰু পদক্ষেপৰ প্ৰয়োজন। সমগ্ৰ মিচিং সমাজে কীবাঙৰ সময়োচিত কাৰ্য ক্ৰমণিকাত সহযোগ কৰাৰ লগতে ভাষাটিৰ দৈনন্দিন প্ৰয়োগত সচেতন হব লাগিব। আজিৰ প্ৰজন্ম ভুলৰ পৰিণতিত যাতে ভৱিষ্যতৰ প্ৰজন্মৰ বাবে যাতে মিচিং ভাষাই গাঁও আৰু নগৰ-চহৰ বা সকলোতে বিপৰ্যয় গৰাহত নপৰে তাৰ বাবে সকলোৱে দায়িত্ব বুলি ল'বই লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত মিচিং আগম কীবাঙে বলিষ্ট পদক্ষেপ মুৰপাতি ল'ব লাগিব। এই দিশত ড° পষ্টৰ বক্তব্য আৰু পৰামৰ্শবোৰ শিৰোধাৰ্য কৰি আগবাঢ়িলে নিশ্চয় মিচিং ভাষাই প্ৰগতিৰ ৰুদ্ধ দুৱাৰ খুলি আগবাঢ়িব পাৰিব

বিশ্ব বিখ্যাত 'নেচাৰ' নামৰ আলোচনীত অধ্যাপক "বিল চাউথলেগু" ৰ এটা প্ৰবন্ধৰ মতে জীৱ-জন্তুৰ বিলুপ্তিৰ প্ৰক্ৰিয়া যিটো সূত্ৰৰ আধাৰত ঠিৰাং কৰিব পাৰে, ভাষা এটাৰ দিশটো সেই একেই সূত্ৰ প্ৰযোজ্য হয়। ভাষা বিলুপ্তিৰ প্ৰক্ৰিয়াটো কেইবাটাও পৰ্যায়ৰ মাজেদি মুখা-মুখি হ'ব লগা হয়। তাৰে মুখ্যত তিনিটা উল্লেখ্য— ১) বিলুপ্তি আৰম্ভণী : যদি প্ৰাপ্ত বয়সস্থ লোকৰ বাদে

খুব কম সংখ্যক লোকেহে ভাষাটো ব্যৱহাৰ কৰে। ২) অধিক বিলুপ্তিঃ যদি মাত্ৰ ৪০ বছৰৰ অধিক লোকেহে ভাষাটো ব্যৱহাৰ কৰে।
৩) বিপদজনক বাবে বিলুপ্তিঃ যদি ৭০ বছৰৰ অধিক বয়সৰ লোকেহে ভাষাটো ব্যৱহাৰ কৰে। ভাষা এটা বিলুপ্তি প্ৰক্ৰিয়াটো সমাজৰ অজ্ঞাতেই ভাষাৰ ৰূপান্তৰৰ (Language shifting) মাজেদি দীৰ্ঘ

পৰিক্ৰমাৰে আগবাঢ়ে। মিচিং ভাষাটো যদি এতিয়াই শিক্ষা দানৰ বাবে চৰকাৰ তথা সমাজৰ বিজ্ঞ চামে আন্তৰিকতাৰে আৱশ্যকীয় পদক্ষেপ গ্ৰহণ নকৰে তেন্তে অদূৰ ভৱিষ্যতৰ বাবে ভাষাটো বিলুপ্তি হ বগৈ পাৰে। এটা প্ৰজন্মৰ বাবে ভাষাৰ বিপৰ্যয় অজ্ঞাত হ'লেও কেইবাটাও প্ৰজন্মৰ সামূহিক জ্ঞানেৰে এচামে ইয়াৰ অস্তিত্ব প্ৰত্যক্ষ কৰিব।
মিচিং ভাষাটো যে স্বয়ং সম্পূৰ্ণ ভাষা, সেই বিষয়ে বৈয়াকৰণিক তথা ভাষাতত্ব সম্বন্ধীয় বিজ্ঞান সন্মতভাৱে লিপিবন্ধ এখন পুথিৰ অভাৱ আজি সকলোৱে প্ৰতি মুহূৰ্ততে উপলব্ধি কৰে। আমাৰ সমাজত ডং বাণীকান্ত কাকতি ড সুনীতি কুমাৰ চট্টোপাধ্যায়ৰ আৰু প্ৰমোদ চন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্যৰ নিচিনা ভাষাবিদৰ আছে। কিন্তু আমি সুযোগ দিব পৰা নাই কিম্বা পৰিৱেশ নাই । প্ৰমোদ চন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্যই বাৰ বছৰ ধৰি গৱেষণামূলক অধ্যয়নৰ ফল A Descriptive Analyses of the Bodo Language পুথিখনিয়ে বড়ো ভাষাৰ মূল সুঁতিটো তৈয়াৰ কৰি আজিৰ পৰ্যায় প্ৰাপ্ত এক মহৎ অৱদান আগবঢ়ালে। কিন্তু আমি মিচিং ভাষাৰ মূল সুঁতি তৈয়াৰ কৰিব পৰা গৱেষণাগাৰ আৰু এজন ভাষাবিদৰ প্ৰয়োজন। ভট্টাচাৰ্যৰ যিখন পুথিয়ে ফালজী এণ্ড ফনেটিক্সত ভাষাটিৰ স্বৰ বৰ্ণ, ব্যঞ্জন বৰ্ণ, উপ-স্বৰবৰ্ণ, সুৰ ধ্বনি বৈচিত্ৰ, বিভিন্নতা, শব্দ বিভিন্নতা আদি মফোফনেমিক্স খণ্ডত ভাষাটোৰ উচ্চাৰণ আৰু উচ্চাৰণৰ ৰূপান্তৰ বিষয়ে বিশদ তথ্য মফেমিক্স এণ্ড টেকনিক্স ভাষাৰ ধ্বনি শব্দৰ আন্তঃগাঁথনি ধ্বনিৰ বিভিন্ন ৰূপ আৰু ঠাই বিশেষে শব্দ আৰু ধ্বনিৰ বিভিন্নতা আৰু শেষৰ খণ্ডত আছে ভাষাৰ ব্যাকৰণ তথা বাক্য ব্যাকৰণ। মিচিং আগম কীবাঙে এনে ধৰণৰ ভাষাতত্বৰ দিশবোৰৰ ওপৰত ভাষাবিদৰ সমাহাৰত দীৰ্ঘম্যাদী আঁচনি যোগেদি বা ব্যক্তিগতভাৱে মিচিং, অ-মিচিং ভাষাবিদক ভাষাটি চৰ্চা বা গৱেষণাৰ বাবে উৎসাহিত আৰু সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ দৰকাৰ ।
মিচিং ভাষাটিৰ ভেটি আধিক শক্তিশালী আৰু উন্নতৰ দিশলৈ আগবঢ়াই নিবলৈ পূৰ্ণ পৰ্যায়ৰ বৃহৎ কলেব = অভিধানৰ প্ৰয়োজন অনস্বীকাৰ্য। আজি তাৰিখলৈকে মিচিং ■ ভাষাৰ অভিধান আঙুলিৰ মূৰত লিখিব পৰা আৰু তাৰ ভিতৰত আছে JH. Lorraine ৰ A dictionary of Abor Miri Language (1909) অধ্যাপক টাবুৰাম টাইদৰ A Dictonary of the Mising Language (1995) আৰু Mising Gompir Kumsung (2000) কেইখনেই অভিধানৰ মূল ভেটিত অৱতৰণ কৰিছেহি। এই তিনিখন অভিধানে মিচিং ভাষা সম্পৰ্কত বহু অভিধানিক তথ্য পূৰণ কৰি আহিছে। অভিধানৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ, যেনে শব্দ ভিত্তিক ভাষাভিত্তিক কালানুক্ৰমিক, সাহিত্যক ভিত্তিক উপ-ভাষাভিত্তিক তথা বিষয়ভিত্তিক আদিৰ ওপৰতো মিচিং ভাষাত ক্ৰমান্বয়ে ৰচনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা যুগৰ আপেক্ষে সময়ৰ আহ্বান । ইয়াৰ উপৰি ন-শিকাৰৰ বাবে, প্ৰাপ্ত বয়স্কৰ বাবে, বিদেশী লোকৰ বাবে জীৱন অভিধান বিদেশী শব্দ আদিৰ অভিধান সম্পকেও মিচিং ভাষাত অভিধান ৰচনা কৰিব লাগে । কাৰণ মিচিং ভাষাত থকা উপ-ভাষাসমূহৰ ক্ষেত্ৰতো ভিন্নতাৰে উপভাষীয় অভিধান ৰচনা কৰিব পাৰে। মূল ভাষাৰ পৰা উপ-ভাষাৰ আদান-প্ৰদান প্ৰথাটোকে বিল ছাউথলেণ্ড (Bill Southland) ৰ আলোচনীৰ মতে বংশ বৃদ্ধিৰ লগত একেই । গতিকে ভাষাটি তেতিয়াহে অধিক শক্তিশালী হ'ব। আগম কীবাংৰ তৎপৰতাত আৰু এখন- দুখন অভিধান প্ৰণয়নৰ প্ৰস্তুতি চলাই থকাটো অতি শুভ লক্ষণ আৰু ভাষাটিৰ বাবে আশীৰ্বাদ স্বৰূপ হ'ব। তদুপৰি আগত উল্লেখ কৰি অহা বিষয়সমূহৰ ওপৰতো বিদ্বৎ সমাজক আহ্বান জনাও যে অভিধান ৰচনা কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহক। মিচিং ভাষাত মৌলিক সাহিত্য চৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰত লেখক সমাজৰ বাবে আটাইতকৈ

লাগতিয়াল দিশটো হৈছে পৰিভাষা বিষয়ক পুথি। লিখিত ৰূপত নৱ প্ৰস্ফুটিত মিচিং ভাষাত পৰিৱেশ পৰিস্থিতিতন্ত্ৰ সাপেক্ষে সাহিত্য ৰচনাত প্ৰচুৰ পৰিমানৰ পৰিভাষিক শব্দ প্ৰয়োজন। এই সমস্যাটিৰ সমাধানৰ অৰ্থে কীবাঙে 'গমনু' নামৰ এখনি

পৰিভাষাৰ পুথি প্ৰকাশ কৰি উলিয়ালে নহ'ব ইয়াক বহুলভাৱে প্ৰথমতে মিচিং অধ্যুষিত অঞ্চলত অবিৰত ভাৱে প্ৰচাৰ চলাব লাগে । এনেদৰে প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ কাম হিচাপে তেনে কৰিলে ‘গমনু’ৱে লেখক সমাজক যথেষ্ট উপকৃত কৰিব বুলি ভবাৰ থল আছে। তথাপি দফা-দফাকৈ প্ৰতি বছৰে গমনুৰ কলেবৰ বৃদ্ধি হোৱাটো আমি সকলোৱে কামনা কৰো। সাম্প্ৰতিক সময়ত আগম কীবাঙে গমনুখন প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাৰ নিয়ম-নীতি মতে আগ বাঢ়িলেহে এসময়ত গমনুৱেও পূৰ্ণাংগ ৰূপ পাব । মিচিং ভাষাত আৰু এটা প্ৰয়োজনীয় পুথি সংযোজন হ'ব লাগে— জ্ঞান-ভাণ্ডাৰ অৰ্থাৎ থেছা ৰাছ। (Thesau- rus) প্ৰণয়ন কৰাটো। যি পুথিত অভিধান, ব্যাকৰণ, বানান পদ্ধতিৰ বাহিৰেও এই বিষয়ৰ পুথিও মিচিং ভাষাৰ বাবে আৱশ্যক। এটা শব্দই বিভিন্ন অৰ্থ প্ৰকাশ কৰা বহু শব্দ মিচিং ভাষাতো আছে। এনে বিভিন্ন অৰ্থ প্ৰকাশক পুথিখন হৈছে— থেছাৰাছ। The New International WEB STER's Pocket Referance Libraryৰ সংকলন আৰু প্ৰকাশ কৰি হাতপুথিৰ নিচিনা কৈ মিচিং আগম কীবাঙেও ভাষাটিৰ বিষয় অভিধান ব্যাকৰণ থেছাছ আদি বিষয়ত হাতপুথি আকাৰত পুথি প্ৰকাশৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে । তেন্তে ব্যৱস্থাই ভাষাটিৰ ভেটি সবল শক্তি কৰাই নহয় ভাষাটোৰ বিষয়ে মিচিং,অ-মিচিং সকলোৰে বাবে ভাষা চৰ্চা প্ৰেৰণাৰ উৎস হ'ব আৰু কম সময়ৰ ভিতৰত লাগতিয়াল প্ৰাথমিক জ্ঞানখিনিও আয়ত্ত্ব কৰাত সহায় হ'ব ।

মিচিং আগম কীবাঙৰ নেতৃত্বত প্ৰতি দুই তিনি মাহৰ মুৰে মুৰে ভাষাবিষয়ক জ্ঞান থকা নবীন-প্ৰবীন মিচিং, অমিচিং সকলোকে সামৰি নিয়মীয়াকৈ ভাষা চৰ্চাৰ ব্যৱস্থা ল'ব লাগে, প্ৰতিটো বিষয়ৰ ওপৰত অংশগ্ৰহণ কৰাকে লিখিতভাৱে বক্তব্য দাঙি ধৰাৰ বাবে আজিৰ নিচিনাকৈ কৰ্মশালা আহ্বান কৰিব লাগে, সেই তথ্যপাতিবোৰ পিছৰ পৰ্যায়ত পুনৰীক্ষণ পদ্ধতিৰে সাৰমৰ্মখিনি উলিয়াই ভাষাতত্ত্বৰ বহুত তথ্য উদ্ধাৰ কৰিব পৰা হব। যিহেতু সমলবোৰ আমাৰ সমাজৰ মাজতে সিঁচৰিত হৈ আছে। সেই বোৰকেই আমি প্ৰণালীবদ্ধভাৱে সংকলিত কৰাতে। হ'ব সময়ৰ এক ডাঙৰ প্ৰত্যাশা স্বৰূপ।

এই ভাষা চৰ্চাৰ লগতে ইয়াক জনসাধাৰণৰ মাজত প্ৰকাশ কৰি বহুল ভাৱে প্ৰচাৰ কৰাটো অত্যন্ত জৰুৰী ইয়াৰ যোগেদি পাঠক সমাজৰ মাজত থকা অভিজ্ঞ লোকৰ দৃষ্টিআকৰ্ষণ কৰি পৰামৰ্শ লাভ কৰিব পাৰি। সেইবোৰে কামৰ বাবে আগম কীবাঙৰ প্ৰতি মাহে বাতৰি কাকত এখন নিয়মীয়াকৈ প্ৰকাশৰ ব্যৱস্থাটোও আগ ভাগ ল'ব পাৰে। তদুপৰি বাৰ্ষিক কৌবাংৰ মুখপত্ৰখনো তিনিমাহৰ অন্তৰে, প্ৰকাশ কৰি উলিয়ালে ভাষা চৰ্চাৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি হ'ব। লগতে ভাষা শিক্ষা বিষয়ক আলোচনাৰ যোগেদি মিচিং ভাষা খণ্ডটোও নিয়মিতভাৱে প্ৰকাশ কৰিলে সকলো শ্ৰেণীৰ লোকৰ বাবে ভাষা শিকাটো সহজ হৈ উঠিব।

ওপৰৰ পৰ্যালোচনাৰ পৰা দেখা পোৱা গ'ল যে মিচিং ভাষাক স্বয়ং সম্পূৰ্ণ ভাষা বুলি প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ এতিয়াও মিচিং আগম কীবাং তথা মিচিং সমাজৰ কৰণীয় বহুত কাম বাকী আছে। বৰ্তমানৰ প্ৰগতিৰ হেঙাৰবোৰ তন্ন- তন্নকৈ বিশ্লেষণ কৰি সেইবোৰৰ সমাধানাৰ্থে বিভিন্নজনৰ গ্ৰহণযোগ্য পৰমৰ্শমতে আগবাঢ়ি তথা সকলো মিচিঙে আৰ্থিক, শাৰীৰিক আৰু মানসিক শক্তি যোগালেহে মিচিং ভাষাক এক সৰ্বাংগ সুন্দৰ ভাষা হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰিব বুলি আমাৰ দৃঢ় বিশ্বাস । (বিঃ দ্ৰঃ তথ্যপাতি যোগানৰ ক্ষেত্ৰত অন্য গ্ৰন্থৰ সহায়
লোৱা হৈছে)

দূৰভাষঃ- ৮১৩৫৯১৫৫১৫

সীতাৰাম দলে

মিচিং সমাজত শিক্ষাৰ সমস্যা

মিচিং সমাজত শিক্ষাৰ সমস্যা শীৰ্ষক আলোচনাটি আগবঢ়াই লৈ যোৱাৰ আগতে শিক্ষা মানেনো কি এই সম্পৰ্কত দুআষাৰ কৈ ল'ব বিচাৰিছোঁ। সাধাৰণ অৰ্থত ব্যক্তিৰ মাজত আনুষ্ঠানিকভাৱে বা অনানুষ্ঠানিকভাৱে জ্ঞান হস্তান্তৰ কৰা আৰু আহৰণ কৰা প্ৰক্ৰিয়াটোৱেই হৈছে শিক্ষা। শিক্ষাক জন্মগত আৰুআহৃত আচৰণৰ পৰিৱৰ্তন বুলিও ক'ব পাৰি। মানুহক জ্ঞানৰ আলোকেৰে আলোকিত কৰা মানৱ সভ্যতাৰ প্ৰগতিৰ সোপানটোৱেই হৈছে শিক্ষা। শিক্ষা হৈছে সুখ-দুখ বিচাৰ কৰিব পৰা ক্ষমতা; ই সঞ্জীৱনী অমৃত সদৃশ। শিক্ষাই জ্ঞান, জ্ঞানেই শক্তি। শিক্ষা হৈছে জীৱনৰ নানা সমস্যাৰ মুখামুখী হোৱাৰ যোগ্যতা অৰ্জন কৰাৰ উপায়। এনে জ্ঞান আৰু শক্তিদায়িনী শিক্ষাকে আজিলৈকে সৰহ সংখ্যক মিচিং গাঁৱতে সঠিকভাৱে দিব পৰা হোৱা নাইবা ইয়াক আহৰণৰ ক্ষেত্ৰত নানা প্ৰতিকূল পৰিৱেশ-পৰিস্থিতিয়ে হেঙাৰ হিচাপে থিয় দি আছে। তলত আলোচিত কথাখিনিত দৃষ্টি দিয়াৰ পিচতে কথাটো স্পষ্ট হৈ পৰিব।

অসম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ সাম্প্ৰতিক মিচিং সমাজ শিক্ষাৰ এশ এবুৰি সমস্যাৰে জৰ্জৰিত। ভাষা সমস্যাক প্ৰাথমিক সমস্যা হিচাপে চিহ্নিত কৰিব পাৰি। ওপৰ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ- ছাত্ৰীৰ বাবে ই অৱশ্যে প্ৰধান সমস্যা নহয়। অসমৰ বৰাক উপত্যকা আৰু বড়ো স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদ এলেকাৰ বাহিৰে বাকী সকলোতে অসমীয়া মাধ্যমত শিক্ষাদান কৰা হয়। এই হিচাপে মিচিং অধ্যুষিত অঞ্চলো তাৰ ভিতৰত পৰে। অৰুণাচল প্ৰদেশত ইংৰাজী ভাষাক শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে গ্ৰহণ কৰা হৈছে বুলি জানিব পৰা যায়। মিচিংসকলৰ মাতৃভাষা মিচিং; দ্বিতীয় ভাষা অসমীয়া। মিচিংসকলৰ বহুতো ভিতৰুৱা অঞ্চলৰ ল'ৰা-ছোৱালী বাদেই বহুতো বয়স্ক লোকেও অসমীয়া ভাষা ভালকৈ ক'ব নোৱাৰে; বুজেও কম। মাতৃভাষাত শিক্ষাদান নকৰি ভালকৈ নুবুজা অসমীয়া ভাষাত শিক্ষাদান কৰাত বহুতো ভিতৰুৱা গাঁৱৰ মিচিং ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ভালদৰে শিক্ষা আহৰণ কৰিব পৰা নাই। আনহাতে মিচিং গাঁওসমূহত থকা বহু প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত অমিচিং লোকে শিক্ষকতা কৰে। তেওঁলোকে বৰ আগ্ৰহেৰে শিক্ষাদান কৰিবলৈ যত্ন কৰিলেও তেওঁলোকৰ মুখৰ ভাষাক স্পষ্টকৈ বুজি নোপোৱাৰ বাবে শিক্ষক আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ মাজত ভাষাগত ব্যৱধানৰ

সৃষ্টি হয়। শিক্ষা আহৰণ কৰাত সুচলতা অনুভৱ নকৰে। নজনা-নুবুজা ভাষাৰে শিক্ষাদান কৰা কাৰণে তেনে এলেকাৰ শিশুৱে শিক্ষকে শিকোৱা পাঠবোৰ ভালদৰে আয়ত্ত কৰিব নোৱাৰে। বহু মিচিং অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েই শিক্ষকে যি বুজায় তাৰ বিষয়বস্তু বুজি পোৱাৰ সলনি কেৱল শুনিহে থাকে; বেছিভাগ কথাই বুজি নাপায, নাইবা বুজি পালেও কিছু পলমকৈহে বুজি পায়। ফলত শিক্ষাগ্ৰহণ বাধাগ্ৰস্ত হয়। মাতৃভাষাত শিক্ষাগ্ৰহণ যিমান ফলপ্ৰসূ হয় আন ভাষাত শিক্ষাগ্ৰহণ সিমান ফলপ্ৰদ নহয়।

মিচিংসকলৰ হুলস্থূলীয়া ঘৰুৱা পৰিৱেশক নিঃসন্দেহে তেওঁলোকৰ শিক্ষাৰ অন্যতম প্ৰধান সমস্যা বুলি ক'ব পাৰি। তেওঁলোকৰ ঘৰুৱা পৰিৱেশে ল'ৰা-ছোৱালীহঁতৰ শিক্ষাগ্ৰহণত নেতিবাচক প্ৰভাৱ পেলায়। আজিৰ তাৰিখলৈকে প্ৰায় নব্বৈ শতাংশতকৈও অধিক মিচিং লোকে গাঁৱত বাস কৰে। গতিকে ঘৰুৱা পৰিৱেশে মিচিং ল'ৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষাত প্ৰভাৱ পেলোৱাৰ কথা ক'বলৈ হ'লে গাঁৱৰ ঘৰুৱা পৰিৱেশৰ কথাই ক'ব লাগিব। মিচিং ঘৰবোৰত বা গাঁওসমূহত ছাত্ৰ- ছাত্ৰীৰ অধ্যয়নৰ পৰিৱেশ নাই বুলিয়েই ক'ব পাৰি। তেওঁলোকৰ চাংঘৰবোৰ কোঠাবিহীন, মুকলিমূৰীয়া। এটা মাত্ৰ কোঠাৰ ঘৰৰ দৰে। পৰিয়ালৰ সকলোৱে জুম বান্ধি থকা তেনে দীঘল মুকলিমূৰীয়া ঘৰতে ল'ৰা-ছোৱালীহঁতে পঢ়াশুনা কৰিব লগা হয়। তেওঁলোকৰ বাবে আছুতীয়া পঢ়া- কোঠাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া নহয়। ল'ৰা-ছোৱালীহঁতে পঢ়ি থকা সময়তে ঘৰৰ মানুহে ওচৰতে কথা-বতৰা পাতি থাকে। আলহী আপ্যায়নো একে ঠাইতে কৰা হয়। ভূতৰ ওপৰত দানহ পৰাদি তাতে গধূলিৰপৰা মাজনিশালৈকে মদ্যপান কৰি হুলস্থূল কৰি থাকে। গতিকে ঘৰত প্ৰতিনিয়ত হুলস্থূলীয়া পৰিৱেশ বিৰাজ কৰি থাকে। তেনে গোলমলীয়া পৰিৱেশত ল'ৰা-ছোৱালীহঁতে একান্তমনে পঢ়া-শুনা কৰিব নোৱাৰে, তেওঁলোকৰ পঢ়াবোৰ ভালকৈ মনত ৰখাতো দূৰূহ হৈ পৰে । ইসমাজৰ ভৱিষ্যৎ ধৰণী স্বৰূপ উঠি অহা ল'ৰা-ছোৱালীহঁতৰ জীৱন গঢ়াৰ অনুশীলনী বিঘ্নিত কৰে। গাঁওবোৰত সাহিত্য চৰ্চাৰ পৰিৱেশো নাই বুলি ক'লেও অত্যুক্তি কৰা নহয়। আজিকালি দুই এক সচেতন আৰু শিক্ষানুৰাগী অভিভাৱকে ল'ৰা-ছোৱালীহঁতৰ অধ্যয়নৰ সুবিধাৰ্থে আছুতীয়া পঢ়া- কোঠাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিবলৈ লৈছে যদিও ই এপাচি কচু শাকত এটা জালুকৰ দৰে। আমোদপ্ৰিয় মিচিংসকলে প্ৰতিবছৰে তেওঁলোকৰ বছৰেকীয়া উৎসৱ আলিঃ-আঃয়ে লৃগাং আৰু কেইবছৰমানৰ অন্তৰে অন্তৰে পঃৰাগ উৎসৱ বৰ উলহ- মালহেৰে উদ্‌যাপন কৰে। ব'হাগ বিহু আৰু মাঘ বিহুও একেদৰে পালন কৰে । অনুষ্টুপীয়াকৈ হ'লেও কাতি বিহুও পালন কৰে। শিৱৰাত্ৰি, কালী পূজা, মিচিং গাঁৱৰ বহুতো পৰিয়ালৰ ঘৰত পৰিয়ালৰ সকলো সদস্য শুবৰ বাবে ঠাইৰ অভাৱ। নিজৰ ঘৰত শুবলৈ ঠাই নথকা পৰিয়ালৰ ল'ৰা- ডেকাবোৰে আনৰ ঘৰলৈ গৈ শুবলগীয়া হয়। আনৰ ঘৰতো শুবলৈ ঠাই নহ'লে বহুসময়ত কাৰ্যতঃ উজাগৰী নিশা যাপন কৰিব লগীয়া হয়। কেতিয়াবা আকৌ কোনোবা এঘৰৰ চাংঘৰৰ তুংগীঙ (আগ বাৰাণ্ডা)ত শুবলগীয়া হয়। গাৰু বুলিবলৈ কাঠৰ পীৰা, কেতিয়াবা মিচিং ঢেঁকীৰ দীঘল ঢেঁকীথোৰা। বিছনাৰ কথা আৰু কি ক'ম। বিছনা চাদৰবিহীন কাঠৰ তক্তা বা ফলা বাঁহৰ চাঙেই বিছনা। মহৰ উৎপাত আৰু গৰমৰ প্ৰকোপত টোপনি যোৱা-নোযোৱা একাকাৰ হৈ যায়। এই নিবন্ধকো তাৰ এজন ভোক্তভোগী। শোৱা ঠাইৰ অভাৱত ডেকা বয়সত ময়ো কেবাবাৰো বিনিদ্ৰ ৰজনী পাৰ কৰিছোঁ। আন ঠাইৰ কথা নাজানো, অলপ বুজন হ'লেই আমাৰ এলেকাত ডেকা ল'ৰাবোৰক নিজৰ ঘৰত শুবলৈ দিয়াতকৈ আনৰ ঘৰত শুবলৈ উৎসাহিত কৰিছিল। কিছুমান পৰিয়ালে নিজৰ ঘৰত

তেওঁলোকৰ বাবে শোৱা ঠাইৰ ব্যৱস্থাই নকৰিছিল। পিচপৰা অঞ্চলত এই চিন্তাধাৰা আৰু দৃষ্টিভংগী -বেছি পৰিমাণে এতিয়াও অব্যাহত আছে। বহুতো মিচিং = গাঁৱত পূৰ্বে 'কৃত্গ গুনাম' (চাঙৰ তলত যোৱা) বুলি এটা অশুভ । পৰম্পৰা আছিল। এই লোকাচাৰত ডেকাল'ৰাই ৰাতি চাঙৰ তলৰপৰা হাত উঠাই গাভৰু ছোৱালীৰ গাত ধৰি কথা পাতি থাকে। তেনে কাৰ্যৰ বাবে যুৱক-যুৱতী দুয়োটাৰে টোপনি কম-

খতি হয়। ই স্বাস্থ্যহানি কৰাৰ উপৰি পঢ়া-শুনাতো ক্ষতিক প্ৰভাৱ পেলায়। সুখৰ কথা, এই অশুভ আচাৰ-আচৰণ এতিয়া নাইকিয়া হৈ পৰিছে। তথাপি অ'ত ত'ত ভিতৰুৱা গাঁওবোৰত এতিয়াও ছেগা চোৰোকাকৈ চলি থকা বুলি শুনা যায়। ইয়াক যিমানেই তুৰন্তে সম্পূৰ্ণভাৱে বিদায় দিব পৰা যায় সিমানেই মংগল। বিশ্বকৰ্মা পূজা, গণেশ পূজা, সত্যনাৰায়ণ পূজা, ষট পূজা আদিও এৰি নিদিয়ে। এইবোৰৰ বাহিৰেও ৰাতি প্ৰায়ে ঢোল বজাই অই-নিঃতম গাই নাচি চোতাল ধেমালি লন্তা চঃমান) কৰি আনন্দ-স্ফূৰ্তি কৰে। কেতিয়াবা অন্য গাঁৱৰ আলহী ছোৱালী আহিলেও এই চঃমান কৰে। কোনো কোনো গাঁৱত ৰাজহুৱা আলোচনাৰ বাবে মানুহ গোট খুৱাব লগা হ'লেও চোতাল ধেমালিৰ আয়োজন কৰি মানুহ গোটায়। গৰমকালিৰ ৰাতি ল'ৰা-ছোৱালী, ডেকা- গাভৰুহঁতে বিভিন্ন পৰম্পৰাগত খেল খেলি ৰং-ধেমালি কৰে। পঢ়াশলীয়া শিক্ষা গ্ৰহণ নকৰা ল'ৰা-ছোৱালী, ডেকা- গাভৰুহঁতে প্ৰধানকৈ এই খেল খেলে যদিও বিজুলী সংযোগ নথকা গাঁওবোৰত উৎকট গৰমত পঢ়িব নোৱাৰি স্কুলীয়া ছাত্ৰ- ছাত্ৰীসকলেও এনে খেলত যোগ দি সময় পাৰ কৰে। বেলেগ গাঁৱত বিয়া হোৱা ছোৱালীবোৰ পিতৃগৃহলৈ 'যাগে চুগলাদ, 'দুঃনী গুলাদ'(আঠ মঙলা) আদিত লগত ডেকা-গাভৰু লৈ আহিলে তেওঁলোকক গাঁৱৰ ডেকা-গাভৰুৱে ঘৰে ঘৰে ফুৰায় আৰু ৰাতি চোতাল ধেমালিৰ আয়োজন কৰে। বছৰৰ যিকোনো সময়তে যিকোনো অৱস্থাতে মিচিং গাঁৱবোৰত কিবা নহয় কিবা এটা উপলক্ষ্য ওলায়েই, য'ত গাঁৱৰ প্ৰায়বোৰ মুনিহ- তিৰোতা, ল'ৰা-ছোৱালী আৰু ডেকা-গাভৰু গোট খাই ৰং- তামাচা আৰু ভোগ-বিলাসত মজি থাকে। বিভিন্ন উৎসৱ- পাৰ্বণ, বিয়া-সবাহ, পূজা-সকাম আদিত স্বৰবৰ্ধক যন্ত্ৰ বা মাইক ব্যৱহাৰ কৰি হাই-উৰুমি কৰি থকা দেখা যায়; যিটো পৰিৱেশ সমীপৱৰ্তী অমিচিং গাঁৱত দেখা নাযায়। মিচিংসকলৰ এনে স্থূলস্থূলীয়া সামাজিক পৰিৱেশে তেওঁলোকৰ গ্ৰাম্য জীৱনৰ শৈক্ষিক বাতাৱৰণ সম্পূৰ্ণৰূপে বিনষ্ট কৰি পেলাইছে। বিদ্যাৰ্থীসকলৰ অধ্যয়নত ইপ্ৰভূত বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলাইছে। শিক্ষাৰ্থীসকলে শিক্ষান্ত পৰীক্ষাবোৰত সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হোৱা টান হৈ পৰে। তেওঁলোকৰ মাজৰপৰা আশানুৰূপভাৱে তীক্ষ্ণ মেধাৰী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ওলাব পৰা নাই। উচ্চ ও উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষান্ত পৰীক্ষাবোৰৰ প্ৰথম দহটা বা বিশটা স্থানত মিচিং ছাত্ৰ- ছাত্ৰীৰ নাম সচৰাচৰ দেখিবলৈ নোপোৱাৰ ই অন্যতম প্ৰধান কাৰণ। বিদ্যালয়ৰ শিক্ষককে ধৰি ডেকাৰপৰা বয়স্ক লোকলৈকে গাঁওবোৰত জুম বান্ধি মুকলিকৈ তাচ খেলা আৰু মদৰ আড্ডাত বহা কাৰ্যইও উঠন ডেকাহঁতৰ শিক্ষাগ্ৰহণত কুপ্ৰভাৱ পেলায়।

মিচিং গাঁৱৰ বহুতো পৰিয়ালৰ ঘৰত পৰিয়ালৰ সকলো সদস্য শুবৰ বাবে ঠাইৰ অভাৱ। নিজৰ ঘৰত শুবলৈ ঠাই নথকা পৰিয়ালৰ ল'ৰা-ডেকাবোৰে আনৰ ঘৰলৈ গৈ শুবলগীয়া হয়। আনৰ ঘৰতো শুবলৈ ঠাইনহ'লে বহুসময়ত কাৰ্যতঃ উজাগৰী নিশা যাপন কৰিব লগীয়া হয়। কেতিয়াবা আকৌ কোনোবা এঘৰৰ চাংঘৰৰ 'তুংগীং'বা আগ-বাৰান্দাত শুবলগীয়া হয়। গাৰুবুলিবলৈ কাঠৰ পীৰা, কেতিয়াবা মিচিং ঢেঁকীৰ দীঘল ঢেঁকীথোৰা। বিছনা-পত্ৰৰ কথা আৰু কি ক'ম। খালী চাং। জাকালি এখন বিছনা চাদৰ অথবা থৈলা। মহৰ উৎপাত আৰু গৰমৰ প্ৰকোপত জহকালি টোপনি যোৱা- নোযোৱা একাকাৰ হৈ পৰে। জাৰকালিও পৰ্যাপ্ত গৰম নিহালিৰ অভাৱত টোপনি সম্পূৰ্ণ নহয়। এই নিবন্ধকো তাৰ এজন ভুক্তভোগী । শুৱা ঠাইৰ অভাৱত ডেকা বয়সত ময়ো কেবাবাৰো বিনিদ্ৰ ৰজনী পাৰ কৰিছোঁ। আন ঠাইৰ কথা নাজানো, অলপ বুজন হ'লেই আমাৰ এলেকাত

ডেকা ল'ৰাবোৰক নিজৰ ঘৰত শুবলৈ দিয়াতকৈ আনৰ ঘৰত শুবলৈ উৎসাহিত কৰিছিল। কিছুমান পৰিয়ালে নিজৰ ঘৰত তেওঁলোকৰ বাবে শোৱা ঠাইৰ ব্যৱস্থাই নকৰিছিল। এই ব্যৱস্থা বা দৃষ্টিভংগী পিচপৰা অঞ্চলৰপৰা এতিয়াও আঁতৰা নাই। মিচিংসকলৰ জীৱিকাৰ প্ৰধান সম্বল কৃষি। তেওঁলোকৰ আবাল-বৃদ্ধ-বণিতা সকলোৱে অহৰহ কৃষি কৰ্মত নিয়োজিত হৈ থাকে। মিচিং পৰিয়ালৰ বহুতো পঢ়াশলীয়া ল'ৰাই পুৱাতে শুই উঠি হাল বাবলৈ যায়। হাল

মেলি আহি লৰালৰিকৈ বিদ্যালয়লৈ যায়। বিদ্যালয়ৰপৰা অহাৰ পাচতো পথাৰলৈ দৌৰ মাৰে। ছোৱালীবোৰেও ৰাতি নৌ-পুৱাওঁতেই শুই উঠি ধান খুন্দা, বন নিৰাবলৈ যোৱা, ধান দোৱা আদি কামত লাগি যায়। সন্ধিয়া ছয় বজামানৰ পৰাহে পঢ়াৰ সময় পায়। সেইখিনি সময়তো নীৰৱে অধ্যয়ন কৰাৰ সুবিধা আৰু পৰিৱেশৰ অভাৱ। সৰহভাগ গ্ৰাম্য মিচিং পৰিয়ালেই আৰ্থিকভাৱে টনকিয়াল নহয়। ল'ৰা-ছোৱালীৰ পঢ়াত প্ৰয়োজনীয় খৰচ-পাতি যোগান ধৰাত অক্ষম। অভিভাৱকৰ আৰ্থিক দুৰৱস্থাৰ বাবে ল'ৰা-ছোৱালীহ'তে ঘৰুৱা পথৰুৱা কামৰ বোজা বহন কৰিব লগা হয়। ৰাতিপুৱাই শুই উঠি কামলৈ যাবলগীয়া হোৱা ল'ৰা-ছোৱালীবোৰক দিনত বিদ্যালয়ত পাঠ গ্ৰহণৰ সময়ত টোপনিয়ে হেঁচা মাৰি ধৰে। অত্যধিক পৰিশ্ৰমৰ ফলস্বৰূপে ৰাতিও সোনকালেই নিদ্ৰাদেৱীৰ কোলাত ঢলি পৰে। আনহাতে বহুতো দুখীয়া পৰিয়ালৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে পঢ়াশালিৰ মুখেই দেখা নাপায়। বহুতো অভিভাৱকে ল'ৰা-ছোৱালীহঁতে নিয়মিতভাৱে বিদ্যালয়লৈ গৈছেনে নাই তাৰ খবৰ নাৰাখে। সকলোৰে কথা নকওঁ, কিছুমান ল'ৰা-ছোৱালীয়ে নামমাত্ৰ বিদ্যালয়লৈ অহা- যোৱা কৰি থাকে বুলি ক'লেও অত্যুক্তি কৰা নহয়। অভিভাৱক নিৰক্ষৰ, অজ্ঞ আৰু অসচেতন হোৱা বাবে সন্তানক সময়োচিত আৰু উপযুক্ত পথ-নিৰ্দেশনা দিব নোৱাৰে, ফলদায়ক অনুশাসনত ৰখাত অপাৰগ।

মিচিং অধ্যুষিত অঞ্চলৰ সৰহভাগ বিদ্যালয় গৃহৰ অৱস্থাই বেয়া। পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থাও ভাল নহয়। প্ৰায়বোৰ বিদ্যালয় গৃহই অসম আৰ্হিৰ আৰু ভগা-ছিগা। ডেস্ক-বেঞ্চ (মেজ-পীঠ)ৰ বৰ অভাৱ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে কঠ, ঢাৰি আৰু থৈলাত বহি পাঠ গ্ৰহণ কৰিব লগা হয়। পেট পেলাই লিখন কাৰ্য কৰিব লগা হয়। ওপৰত টিনৰ চালি দি আটাল নলগোৱা আৰু বিজুলী সংযোগনথকা বিদ্যালয় গৃহৰ সংখ্যাই অধিক। কোনো কোনো বিদ্যালয়ত বেৰেই নাই। বহুতো বিদ্যালয়ত আকৌ খিড়িকীৰ ব্যৱস্থাইনাথাকে। ফলস্বৰূপে বিদ্যালয়ৰ ভিতৰত প্ৰয়োজনীয় পোহৰৰ অভাৱ আৰু গৰমৰ প্ৰকোপত শিক্ষাদান আৰু শিক্ষাগ্ৰহণ দুয়োটাতে অসুবিধাৰ সন্মুখীন হয়। বিদ্যালয়সমূহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যাৰ অনুপাতে শিক্ষকৰ সংখ্যা কম। ছজন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী থাকিব লগীয়া বহু বিদ্যালয়তে দুজনবা তিনিজন কৈহে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আছে। শিক্ষক নিযুক্তিৰ পিচতো দুৰ্গম অথবা যাতায়াত অসুবিধা দোহাইদি অন্য বিদ্যালয়লৈ বদলি হৈ গুচি যায়। খালী পদবোৰ খালী হৈয়ে থাকি যায়। এইবোৰ চাওঁতা কেও নাই। সৰহীয়া শ্ৰেণী বা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থকা বিদ্যালয়ত এজনীয়া বা দুজনীয়া শিক্ষকে সম্পূৰ্ণ পাঠদান কৰাত সমৰ্থ নহয়। কিছুমান মিচিং গাঁৱৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষাদান কাৰ্য কিদৰে প্ৰহসনত পৰিণত হৈছে তাৰ এটা উদাহৰণ দিয়াৰ লোভ সামৰিব নোৱাৰিলোঁ। আমাৰ গাঁৱৰ ওচৰৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয় এখনৰ সন্মানীয় শিক্ষক এজনৰ কথা। প্ৰাথমিক বিদ্যালয়খনৰ শিক্ষকজন গাঁৱৰে মানুহ। শিক্ষক মাত্ৰ এজন। শিক্ষকজনৰ ঘৰ বিদ্যালয়ৰ ওচৰতে। বিদ্যালয়লৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অহাৰ পাচত শিক্ষকজনে ঘৰৰপৰাই চিঞৰি চিঞৰি কয় এইদৰে অই ল'ৰাহঁত, তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে প্ৰথম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ- ছাত্ৰীক নেওতা পঢ়াই থাক আৰু দ্বিতীয় শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ- ছাত্ৰীসকলে অংক কৰি থাক। এনেকৈ নিৰ্দেশ দি বিছনাত পৰে। কিছু সময় শুৱাৰ পাচত সাৰ পাই পুনৰ চিঞৰি কয়- -অই ল'ৰাহঁত, জিৰণি। জিৰণি দি আকৌ শুবলৈ ধৰে। ভালেমান সময় শুৱাৰ পাচত সাৰ পাই শেষ চিঞৰটো মাৰি কয়--অই ল'ৰাহঁত, ছুটী। শিক্ষকজনে বিদ্যালয়লৈ নোযোৱাকৈয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পঢ়ায়, জিৰণি

দিয়ে আৰু বিদ্যালয় ছুটীও দিয়ে। তাৰ পৰিণতি কি হৈ ছিল আপোনালোকে নিশ্চয় অনুমান কৰিব পাৰিছে। কেবাবছৰলৈ গাঁওখনৰপৰা এগৰাকী ছাত্ৰ বা ছাত্ৰীও প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ব পৰা নাছিল। শিক্ষকজনে হয়তো নিয়মীয়াকৈ তেনেকুৱা কাম কৰা নাছিল। কিন্তু এদিন আমি স্বয়ং প্ৰত্যক্ষ কৰিছোঁ। এই কথাটো আমি অলপো অতিৰঞ্জিত কৰা নাই। ই বাস্তৱ ঘটনা। সম্ভৱতঃ তেনে শিক্ষক দ্বিতীয় এজন ক'তো নোলাব ।

মিচিং অধ্যুষিত এলেকাৰ বিদ্যালয়বোৰত প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত শিক্ষকৰ বৰ অভাৱ। অপ্ৰশিক্ষিত শিক্ষকে শিক্ষাৰ্থীক উপযুক্ত শিক্ষা দিয়াত ব্যৰ্থ হয়। বৰ ভিতৰুৱা অঞ্চলত অৱস্থিত বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল উন্নত শিক্ষণ পদ্ধতিৰ বিষয়ে জ্ঞাত নহয়। বৃত্তিগত অৰ্হতাবিহীন শিক্ষকৰপৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে আধুনিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ শিক্ষা লাভ কৰাৰপৰা বঞ্চিত হৈ আছে। আনহাতে প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত শিক্ষক থাকিলেও বিদ্যালয়ত উপযুক্ত ব্যৱস্থা আৰু পৰিৱেশ নথকাৰ বাবে প্ৰয়োগ কৰা সম্ভৱ নহয়। বিজুলী যোগান নথকাৰ বাবে দূৰদৰ্শন গ্ৰাহক যন্ত্ৰ (টি, ভি), বেঁতাৰ যন্ত্ৰ (ৰেডিঅ') আৰু তথ্য সঞ্চয় যন্ত্ৰ (কম্পিউটাৰ) জাতীয় প্ৰযুক্তিবিদ্যা ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা নাযায়। মিচিং অধ্যুষিত অঞ্চলৰ প্ৰায়বোৰ বিদ্যালয়ৰে চাৰিসীমা উন্মুক্ত হৈ থকা দেখা যায়। আবৃত্তহীন বিদ্যালয়ৰ চৌহদত গৰু-ম'হ, গাহৰি-ছাগলী সোমাই মলত্যাগ কৰি লেতেৰা কৰি ৰাখে । ই বেমাৰৰ বীজাণু বিয়পাব পাৰে; বিদ্যালয়ৰ নিৰাপত্তা বিঘ্নিত কৰাৰ সম্ভাৱনা থাকে। যিকোনো সময়তে বাহিৰা মানুহ সোমাই অবাঞ্ছিত পৰিস্থিতি সৃষ্টি কৰাৰ সম্ভাৱনাকনুই কৰিব নোৱাৰি। বেছিভাগ বিদ্যালয়তে স্বাস্থ্যসন্মত পায়খানা আৰু প্ৰস্ৰাৱখানা নাই। বিশুদ্ধ খোৱাপানীৰ ব্যৱস্থা অনুপস্থিত। বিদ্যালয়বোৰত কিতাপ-পত্ৰৰ যোগান অনিয়মীয়া হোৱা আৰু শিক্ষণ সঁজুলিৰ অভাৱ হোৱা লক্ষ্য কৰা যায়। শিক্ষণ সঁজুলিৰ অভাৱে ব্যৱহাৰিক শিক্ষা প্ৰদানত সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰে। বহুতো বিদ্যালয়ত পুথিভঁড়ালেই দেখা নাযায়। থকাবিলাকতো প্ৰয়োজনীয় কিতাপ-পত্ৰনাথাকে। বছৰেকীয়া উৎসৱৰ দৰে বছৰি অহা প্ৰলয়ঙ্কৰী বান মিচিং এলেকাৰ শিক্ষাগ্ৰহণৰ আন এটা প্ৰধান সমস্যা। প্ৰায় নব্বৈ শতাংশ মিচিং গাঁৱেই সংহাৰী বানত আক্ৰান্ত হয়। মিচিংএলেকাৰ বাট-পথ এনেয়ে বেয়া; তাতে বানপানীয়ে যাতায়াত ব্যাহত কৰাৰ ফলত তেওঁলোকৰ এলেকাৰ পঢ়াশালিবোৰত সেই সময়ত পাঠদান অনিয়মীয়া হয়। শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল বিদ্যালয়লৈ অহা-যোৱা কৰাত অসুবিধা হয়। দূৰৰপৰা অহা শিক্ষকে যাতায়াত অসুবিধা দেখুৱাই বিদ্যালয়লৈ দেৰিকৈ আহি সোনকালে উভতি যোৱা নৈপৰীয়া মিচিং অঞ্চলৰ বিদ্যালয় শিক্ষকৰ নিত্য-নৈমিত্তিক কাৰ্য। যিসকল শিক্ষক গাঁৱৰে, তেওঁলোকেও সাধাৰণ সকাম- নিকামতো বিদ্যালয়লৈ নাযায়। সিপিনে মিচিং সমাজত সকাম-নিকামৰ পয়োভৰ থাকেই। শিক্ষাৰ্থীয়ে তাৰ পৰিণতি ভোগ কৰে। কিছুমান ঠাইত বহুদিনলৈ বিদ্যালয় বন্ধ কৰি ৰাখিব লগীয়া অৱস্থা হয়। বানপানীয়ে প্ৰতি বছৰে বহুতৰ ঘৰ- দুৱাৰ উটুৱাই লৈ যোৱা বাবে নতুন নতুন ঠাইত বসতি স্থাপন কৰিব লগা হোৱাত শিক্ষাৰ্থীসকলৰ শিক্ষাগ্ৰহণেই মহা সমস্যাত পৰে। গৰাখহনীয়াৰ কবলত পৰি বহু পৰিয়ালে অঘৰীৰ দৰে জীৱন-যাপন কৰিব লগা হোৱাত ল'ৰা- ছোৱালীহঁতৰ শিক্ষাগ্ৰহণ বাধাপ্ৰাপ্ত হয়। বহুতো ঠাইত বানপীড়িত ৰাইজে নিজৰ ঘৰ-দুৱাৰ এৰি অস্থায়ী শিৱিৰত পষেক-এমাহ পৰ্যন্ত থাকিব লগীয়া হয়। ফলস্বৰূপে বিদ্যালয়ত পাঠ গ্ৰহণ কৰাটো বাদেই ঘৰত পঢ়াশুনা কৰাও টান হৈ পৰে। মুঠতে বান-গৰাখহনীয়াই নৈপৰীয়া অনেক মিচিং লোকক ভিকহুত পৰিণত কৰিছে। বানত বিধ্বস্ত হৈ পেটৰ ভাত মুঠিকেই যোগাৰ কৰাত অসুবিধাৰ সন্মুখীন হোৱা অভিভাৱকসকলে সন্তানক শিক্ষা আহৰণ কৰোৱাৰ ক্ষেত্ৰত সমস্যাৰ অথাই সাগৰত পৰি হাবুডুবু খায় ।

গ্ৰামাঞ্চলৰ বহুতো অশিক্ষিত মিচিং অভিভাৱকে শিক্ষাৰ মূল বুজি নাপায়। জাতিৰ সামগ্ৰিক উন্নতিৰ প্ৰতি তেওঁলোক উদাসীন। শিক্ষা-দীক্ষা লৈ বা ল'ৰা-ছোৱালীক শিক্ষা-দীক্ষা দি স্বচ্ছল আৰু উন্নত জীৱন-যাপন কৰাৰ কথা নভবাৰ দৰে।

নিৰক্ষৰ পিতৃ-পিতামহসকলে যেনেদৰে পেটে-ভাতে খাই জীৱন-যাপন কৰি গ'ল তেদেৰেই যেন জীৱননিৰ্বাহ কৰি যাবৰ মন। সন্তানৰ পঢ়াৰ খৰচ যোগান ধৰাত অক্ষম বহুতো অভিভাৱক পূজা-সকামৰ ব্যয়ৰ ধন উলিওৱাত সক্ষম। আনহাতে আৰ্থিক অনাটনৰ বাবে কিছুমান সচেতন, বিদ্যানুৰাগী আৰু বিবেচক অভিভাৱকে তেওঁলোকৰ সন্তানক বিদ্যালয়লৈ পঠাবলৈ সমৰ্থ নহয়।

মিচিং অধ্যুষিত অঞ্চলত উচ্চশিক্ষাৰ অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান বৰ কম। কাৰিকৰী আৰু বৃত্তিমুখী শিক্ষানুষ্ঠান নায়েই। দুখীয়া অভিভাৱকে দূৰত ছাত্ৰাবাস বা আবাসিক গৃহত সন্তানক ৰাখি শিক্ষা আহৰণ কৰোৱাত সমৰ্থ নহয় । গতিকে আৰ্থিকভাৱে দুৰ্বল মিচিং অভিভাৱকসকলৰ বাবে ইও সৰু সমস্যা নহয়। মিচিংসকলৰ সাতামপুৰুষীয়া জীৱন- ধাৰণ পদ্ধতিও শিক্ষা আহৰণৰ অনুকূল নহয়। তেওঁলোকৰ বহুতৰে দৃষ্টিভংগী “আকালো নাই, ভঁড়ালো নাই”ৰ দৰে। চৌদিশৰ পৃথিৱীখন কেনেদৰে আগবাঢ়ি গৈছে বহুতে তাৰো খবৰ লোৱাৰ প্ৰতি আগ্ৰহী নহয়। মাত্ৰাতিৰিক্ত মদ্যপান কৰা হেতুকে বহুতৰ মগজু অকামিলা। বিকল বুলিয়েই ক'ব পাৰি। সুষ্ঠভাৱে চিন্তা কৰাৰ শক্তি নাই। দূৰলৈ চিন্তা কৰিব পৰাতো আৰু বহুত দূৰত। সন্তানৰ শিক্ষা-দীক্ষাত প্ৰয়োজনীয় মনোযোগ দিয়াত তেনে লোকসকল অপাৰগ। মিচিংসকলৰ মান্ধাতাযুগীয়া অবৈজ্ঞানিক কৃষি পদ্ধতিৰ বাবে সৰহ সময় তাত ব্যয় কৰিব লগা হয়। কৃষিকাৰ্যত অভিভাৱকক সহায় কৰিব লগা হোৱা শিক্ষাৰ্থীসকলৰ কৃষি উৎপাদনৰ বাবে কৰা কায়িক পৰিশ্ৰমত যথেষ্ট সময় ব্যয় হয়। প্ৰয়োজন অনুপাতে পঢ়াৰ সময় নাপায়। ফলস্বৰূপে দুখীয়া কৃষকৰ সন্তানে প্ৰয়োজনীয় আনুষ্ঠানিক শিক্ষা আহৰণত সমস্যাৰ সন্মুখীন হয়। ভাল প্ৰশিক্ষিত শিক্ষকৰ অভাৱ আৰু শিক্ষাৰ উপযুক্ত আন্তগাঁথনিৰ অভাৱৰ কাৰণে বহুতো মিচিং এলেকাৰ শিক্ষাৰ্থীয়ে গুণগত শিক্ষা লাভৰপৰা বঞ্চিত হৈ আছে। মিচিং সমাজত গাঁৱৰ নিচেষ্ট অজ্ঞ লোকসকলে শিক্ষিত শ্ৰেণীৰ পথ-নিৰ্দেশনা লাভ কৰিব পাৰিছে বুলি ক'ব পৰা অৱস্থাও দেখা নাযায়। আনহাতে আকণ্ঠ মদত ডুবি থকা বহুতো অশিক্ষিত গঞা লোকেও বিজ্ঞজনৰ বুজনি শুনিবলৈ প্ৰস্তুত নহয়। মিচিং সমাজৰ শিক্ষাৰ প্ৰসাৰত সমস্যা হিচাপে থিয় দি থকা কাৰকবোৰ দূৰ কৰিবৰ বাবে গভীৰভাৱে চিন্তা কৰিবৰ হ'ল। অগত্যা অনগ্ৰসৰ মিচিং সমাজ অনগ্ৰসৰ হৈয়েইৰ'ব। শিক্ষিত মিচিং সমাজে শিক্ষাৰ মূল বুজি নোপোৱা অশিক্ষিত অজ্ঞ মিচিং জনসাধাৰণক শিক্ষাৰ মূল্য, গুৰুত্ব আৰু উপকাৰিতাৰ বিষয়ে অৱগত কৰাই সজাগ কৰি তুলিব লাগিব । শিক্ষাৰ্থীসকলক অধ্যয়নৰ বাতাৱৰণ দিবলৈ আহ্বান জনাব লাগিব। অভিভাৱকসকলে শিক্ষাৰ্থীসকলক আছুতীয়া পঢ়া- কোঠাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগিব, মদ্যপান কৰি হুলস্থূল কৰা বদ অভ্যাস এৰি পেলাব লাগিব, ঘৰত পৃথক বৈঠকখানাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব, নিজেও অধ্যয়নপিপাসু হোৱা উচিৎ হ'ব আৰু তেওঁলোকৰ জীৱন-ধাৰণ পদ্ধতিৰো যুগোপযোগী । পৰিৱৰ্তন সাধন কৰিব লাগিব ইত্যাদি। ইয়াৰোপৰি

■ বিদ্যালয়বোৰত বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষবা চৰকাৰে শিক্ষক-ছাত্ৰৰ অনুপাত সঠিক ৰূপত ৰাখিব লাগিব, প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত শিক্ষক নিযুক্তিত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব লাগিববা নিযুক্তিপ্ৰাপ্ত শিক্ষকৰ প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰাত জোৰ দিব লাগিব। বিদ্যালয় গৃহবোৰ উপযোগী হোৱাকৈ নিৰ্মাণ কৰি তাত বিজুলী সংযোগ কৰা, চাৰিওফালে প্ৰাচীৰ দি ঘেৰি ৰখা, স্বাস্থ্যসন্মত শৌচাগাৰ- প্ৰস্ৰাৱাগাৰ আৰু বিশুদ্ধ খোৱাপানী আদি ব্যৱস্থা কৰাত জোৰ দিব লাগিব। সন্তানৰ পঢ়া-শুনাৰ কামত অভিভাৱকসকলে সঠিকভাৱে তদাৰক কৰিব লাগিব। মিচিং অধ্যুষিত অঞ্চলতো উচ্চশিক্ষাৰ অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান গঢ় দিয়াত তৎপৰ হ'ব লাগিব; কাৰিকৰী আৰুবৃত্তিমুখী শিক্ষানুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ বাবে চৰকাৰৰ ওচৰত জোৰদাৰ দাবী উত্থাপন কৰিব লাগিব । যাতায়াতৰ সুব্যৱস্থা

কৰিবলৈ বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষৰা চৰকাৰক সৈমান কৰাব লাগিব। মিচিং অধ্যুষিত অঞ্চলৰ সুচল শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ বাবে ৰাজনৈতিক সদিচ্ছাৰো খুবেই প্ৰয়োজন। জাতীয় সংগঠনসমূহে সবল আৰু সক্ৰিয় ভূমিকা পালন কৰিব লাগিব। মিচিং সমাজৰ শিক্ষিত শ্ৰেণীয়ে গাঁৱলৈ ঘূৰি চোৱাটো ভাগ্যবিধায়কৰ কাম হ'ব।

শৈলেন বৰুৱা

সামাজিক মাধ্যমৰ গুৰুত্ব আৰু ছাত্ৰ সমাজত ইয়াৰ প্ৰভাৱ

(Importance of Social Media and Its impact on Student)

বিশ্বজুৰি বন্দিত হৈছে সামাজিক মাধ্যম। উৎকৰ্ষতাৰ মাধ্যম ৰূপেও বিবেচিত হৈছে সামাজিক মাধ্যমসমূহ। মাধ্যম— এনে এটা শব্দ যাৰ অৰ্থ ব্যাপক। এক কথাত চমুকৈ বুজাবলৈ হ'লে এজনৰ লগত এজনৰ বা এজনৰ লগত দহজনৰ সংযোগী পন্থাটোকেই মাধ্যম বোলা হয়। এটা উদাহৰণেৰে মাধ্যমক বিশ্লেষণ কৰো — নদী এখনৰ দুইকুল সংযোগৰ প্ৰাচীন মাধ্যম আছিল নাও বা ভূৰ। একেখন নদীৰ অৰ্বাচীন মাধ্যম হ'ল এখন দলং। মাধ্যমৰ পৰিৱৰ্তন হয়। এই পৰিৱৰ্তন দ্ৰুতৰ পৰা দ্ৰুততৰ হয়; পৰিৱৰ্তিত সময়ত নদীখন পাৰ হ'বলৈ নাৱেৰে যিমান সময় লাগিছিল তাৰ তুলনাত দলঙেৰে পাৰ হ'বলৈ কম সময় লাগে। একেদৰে নাৱেৰে পাৰ হ'বলৈ যিকন কষ্ট কৰিব লগা হৈছিল তাৰ তুলনাত দলঙেৰে যাতায়াত অধিক সুচল হৈ পৰিল । এই তুলনাৰ পৰাই স্পষ্ট হয় মানৱ সমাজে সময়ৰ ইতিহাসত মাধ্যমৰ পৰিৱৰ্তন সাধে নিজা প্ৰয়োজনত তথা নিজা সুবিধাৰ বাবে। গণ মাধ্যমেও বিভিন্ন স্তৰ পাৰ হৈ আহিছে। শিল্প বিপ্লৱে আনি দিয়া প্ৰচুৰ সহজলভ্য উপাদানক ভিত্তি কৰিয়ে পৰৱৰ্তী সময়ত গণ মাধ্যমৰ ৰূপ, গুণ, অলংকাৰ সলনি হৈ আহিছে। ৰেডিঅ'ৰ অৱিস্কাৰে গণ মাধ্যমত জোৱাৰ তুলিছিল। কিন্তু ৰেডিঅ' তৰংগক চালুকীয়া অৱস্থাত জাহাজসমূহৰ মাজত বা মাজ সাগৰৰ পৰা উপকূললৈ বাৰ্তা প্ৰেৰণৰ বাবেহে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। তেতিয়া ৰেডিঅ' তৰংগ আছিল মুক্ত আৰু যি ইচ্ছা কৰে সিয়েই ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিছিল। কিন্তু ৰেডিঅ'ৰ তৰংগ ব্যৱহাৰেৰে যে গণ মাধ্যমলৈ পৰিৱৰ্তন হৈ প্ৰচুৰ জনপ্ৰিয়তা আনিব পাৰে তাৰ সাক্ষী আছিল — টাইটানিক নামৰ আটলান্টিক মহাসাগৰত ডুব যোৱা সেই দুৰ্ভগীয়া জাহাজখন ।

নিউয়ৰ্কৰ এখন ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠানৰ ওপৰত মাৰ্কনি কোম্পানীৰ যুৱ অপাৰেটৰ ডেভিড চাৰনভে ১৯৪২ চনৰ ১৫ এপ্ৰিলত কৰ্মৰত অৱস্থাতে লাভ কৰে এক ত্ৰাণ বাৰ্তা। সেয়া আছিল টাইটানিক ক্ৰমশঃ ডুবিবলৈ ধৰা আৰু সহায় বিচাৰি প্ৰেৰণ কৰা এক বাৰ্তা। সুদীৰ্ঘ ৭২ ঘণ্টা ধৰি নিজ কামত লাগি এইজন যুৱ অপাৰেটৰজনে বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰৰ সাংবাদিকলৈ প্ৰেৰণ কৰিছিল টাইটানিক ডুব যোৱাৰ সংবাদ। এফালে উদ্ধাৰ কাৰ্যৰ বাবে বাৰ্তা প্ৰেৰণ, আনফালে সংবাদ যোগান। এই দুই কৰ্মৰ ফলতে ৰেডিঅ' তৰংগও যে বাতৰি বা গণ মাধ্যমৰ দ্ৰুত বাৰ্তাবাহক হ'ব পাৰে সেই কথা প্ৰমাণ হৈছিল। এই ঘটনাৰ বহু পূৰ্বৰে পৰা অৰ্থাৎ প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধৰ (১৯১৪-১৮) পিছৰে পৰা ৰেডিঅ' তৰংগৰ ব্যৱহাৰ হৈ আছিল যদিও এক কথাত ই বাতৰি মাধ্যমৰূপে ব্যৱহাৰ হোৱা নাছিল।

এই ঘটনাই প্ৰমাণ কৰে প্ৰথম অৱস্থাত একেটা মাধ্যমৰ আৰম্ভণিক লৈ কোনোধৰণৰ ভৱিষ্যদ্বাণী কৰিব পৰা নাযায়। সেইসূত্ৰে বৰ্তমানৰ সামাজিক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰ আৰু জনপ্ৰিয়তা আজিৰ দৰেই থাকিব বুলি ক'ব পৰা নাযায়। টেলিগ্ৰাফ যন্ত্ৰৰ সহায়ত ১৮৪৪ চনৰ ২৪ মে'ত আমেৰিকাৰ চিত্ৰশিল্পী তথা নিউয়ৰ্ক বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ললিত কলা বিভাগৰ অধ্যাপক এফ বি মৰ্ছে 'ডট এণ্ড দ্যাচ' সংকেত উদ্ভাৱন কৰি বাল্টিমোৰৰ পৰা ৱাশ্বিংটন ডি চি লৈ দূৰ সংযোগৰ প্ৰথম বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰি বিশ্বৰ প্ৰথম দূৰ সংযোগৰ যুগ আৰম্ভ কৰে। পৰ্যায়ক্ৰমে এই দূৰ সংযোগৰ বিকাশ সাধন হৈছে আৰু আজিও ইয়াৰ ৰূপান্তৰিত প্ৰভাৱ মানৱ জাতিৰ মাজত আছে। সেয়েহে ক'ব পাৰি ১৮৯৬ চনত গুগলিয়েলমো মাৰ্কনিয়ে অনাতাঁৰ যন্ত্ৰ আৱিষ্কাৰ কৰাৰ চাৰিটা দশকৰ পিছত সংঘটিত টাইটানিক দুৰ্ঘটনাই ইয়াৰ চমকপ্ৰদ প্ৰসাৰ ঘটাবলৈ সক্ষম হৈছিল। ঠিক একেদৰে ১৯৪৫ চনত প্ৰসিদ্ধ ব্ৰিটিছ কল্প কাহিনী লেখক আৰ্থাৰ চি ক্লাকে ৰচনা কৰা 2001: A Space Odyssey নামৰ গ্ৰন্থত মহাকাশত কৃত্ৰিম উপগ্ৰহ স্থাপন কৰাৰ অবিশ্বাস্য কাহিনী সন্নিৱিষ্ট হৈছিল। তাত লেখকে পৃথিৱীৰ পৰা মহাকাশৰ উপগ্ৰহলৈ প্ৰেৰণ কৰা শব্দ, সংকেত পুনৰ পৃথিৱীলৈ ঘূৰাই পঠাব পৰা যায় বুলি উল্লেখ কৰা কল্পিত কাহিনীৰ ভিত্তিতে ১৯৫৭ চনৰ ৪ অক্টোবৰত ছোভিয়েট ৰাছিয়াই স্পুটনিক-১ নামৰ কৃত্ৰিম উপগ্ৰহ মহাকাশত স্থাপন কৰে। ১৯৫৮ চনৰ ৩১ জানুৱাৰীত আমেৰিকাই এক্সপ্লোৰাৰ-১ আৰু ১৯৭৫ চনৰ ১৯ এপ্ৰিলত ভাৰতে আৰ্যভট্ট নামৰ কৃত্ৰিম উপগ্ৰহ মহাকাশত স্থাপন কৰি আৰ্থাৰ চি ক্লাৰ্কে কৰা কল্পনা বা অবিশ্বাস্য ঘটনাক বিশ্বাসযোগ্য আৰু বাস্তবায়িত কৰি তোলে।

দেখাত ওপৰৰ কথাখিনিৰ লগত আজিৰ বিষয়- সামাজিক মাধ্যমৰ সৈতে সামঞ্জস্য নাই যেন লাগে। কিন্তু এইখিনি তথ্য বেকত কৰাৰ মূল উদ্দেশ্য হ'ল — সামাজিক মাধ্যমৰ পূৰ্বে গণ মাধ্যমৰ বিকাশ আৰু স্তৰ জনাটো অতীব প্ৰয়োজন। যিহেতু একোটা মাধ্যমৰ জন্ম কাহিনী আৰু প্ৰসাৰৰ লগত সেই কালৰ অদ্‌ভূত-ত চ-অবিশ্বাস্য কাহিনীৰ লগতে সামাজিক জীৱন সংপৃক্ত হৈ আছে সেয়ে গণ মাধ্যমৰ ইতিহাসৰ সম্যক জ্ঞান নহ'লে সামাজিক মাধ্যমৰ গুৰুত্ব বুজি পোৱাত অসুবিধা হয়। গণ মাধ্যমৰ বোকোচাত উঠিয়েই পালিত হৈছে- সামাজিক মাধ্যম। সামাজিক মাধ্যম বুলি ক'লে আমি সততে ফেচবুক আৰু ৱাটছএপৰ কথাই জানো। কিন্তু ইয়াৰ উপৰি Google plus, Blogs, Twitter, Instagram, Youtube আদিও সামাজিক মাধ্যমৰ অন্তৰ্ভুক্ত।

সাম্প্ৰতিক বিশ্বত ফেচবুক ব্যৱহাৰকাৰীৰ সংখ্যা ৫০০ মিলিয়ন অতিক্ৰম কৰিছে। টুইটাৰ ব্যৱহাৰকাৰীৰ সংখ্যা ২০০ মিলিয়নৰ ওপৰ হৈছে। ব্লগ, ই টিউব আদিৰ ব্যৱহাৰকাৰীৰ প্ৰকৃত তথ্য পাবলৈ নাই। বিশ্বৰ কোটি কোটি মানুহে এই সামাজিক মাধ্যমবোৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ মূল কাৰণ কিহ'ব পাৰে? এইক্ষেত্ৰত নানা মুনিৰ নানা মত পোৱা যায়। সকলো কথা বিতংকৈ আলোচনা কৰিবলৈ হ'লে ই এখন

গ্ৰন্থৰ ৰূপ পাব। সেয়ে থাউকতে ক'বলৈ হ'লে মানুহে তথ্য সৰবৰাহ সচেতনতাৰ লগতে মনোৰঞ্জনৰ মাধ্যম ৰূপেই সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ ধৰিছে। দ্বিতীয়তে গণ মাধ্যমে সমাজ এখন সামগ্ৰিক ভাৱে সামৰি লয়। ব্যক্তি বিশেষৰ ক্ষেত্ৰত গণ মাধ্যম দায়বদ্ধ নহয় বা ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক ৰূপে গণ মাধ্যম পৰিচালিত নহয়। তাৰ বিপৰীতে সামাজিক মাধ্যমে ব্যক্তিৰ পৰা ব্যক্তিলৈ, ব্যক্তিৰ পৰা অনুষ্ঠানলৈ বা ব্যক্তিৰ পৰা ৰাজহুৱা ক্ষেত্ৰলৈ অবাধে বিচৰণ কৰিব পৰা সুযোগ-সুবিধাৰ বাবেই ই ব্যক্তি বা ব্যক্তি সমষ্টি বা সমাজৰ মাজত গুৰুত্ব লভিবলৈ সক্ষম হৈছে। তদুপৰি সামাজিক মাধ্যমৰ কোনো নিৰ্দিষ্ট পৰিচালক নথকাৰ বাবে প্ৰতিজন লোকেই ইয়াত মুক্ত বিচৰণ কৰিব পাৰে, স্বাছন্দ্যে মনৰ ভাৱ প্ৰকাশ কৰিব পাৰে, বিতৰ্কৰ ধুমুহাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে, নিজৰ বুদ্ধিদীপ্ততাক প্ৰকট কৰি তুলিব পাৰে। ফলত একোজন একোজনকৈ ব্যক্তিৰ মত সংগঠিত কৰি সমাজৰ ভালৰ বাবে সামাজিক মাধ্যমতে একোখন সমাজ (গ্ৰুপ) গঠন হোৱা দেখা যায়। এই মুক্ত চিন্তাৰ সামাজিক প্লেটফৰ্মখনে সেয়েহে দিনে দিনে সামাজিক ক্ষেত্ৰত বিপুল জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিছে। অৱশ্যে পৰিচালক বিহীন ভাৱে পৰিচালিত সামাজিক মাধ্যম লেকাম নোহোৱা ঘোঁৰাৰ দৰে হোৱাৰ বাবে বহুক্ষেত্ৰত সামাজিক মাধ্যমৰ নেতিবাচক দিশো প্ৰকট হয়। আজিৰ আলোচনাৰ বিষয় যিহেতু সামাজিক মাধ্যমৰ গুৰুত্ব আৰু ছাত্ৰ সমাজত ইয়াৰ প্ৰভাৱ। সেয়ে ইয়াৰ সামগ্ৰিক নেতিবাচক দিশ পৰ্যালোচনা কৰাৰ এয়া সময় নহয়। ইয়াৰ বিপৰীতে ছাত্ৰ সমাজত পৰা ইতিবাচক- নেতিবাচক দিশহে পিছৰ পৰ্যায়ত আলোচনা কৰা হ'ব ।সামাজিক মাধ্যমৰ প্ৰভাৱ ছাত্ৰ সমাজৰ ওপৰত পৰে। এই প্ৰভাৱ ধনাত্মক বা ইতিবাচক ৰূপত পৰাৰ সমান্তৰাল ভাৱে ঋণাত্মক বা নেতিবাচক ৰূপতো পৰা দেখা যায়। প্ৰথম কথা ছাত্ৰই সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰে কিয়? ইয়াৰ উত্তৰ এয়ে যে নজনাক জনাৰ আৰু নেদেখাক চোৱাৰ মানুহৰ স্বভাৱজাত বৈশিষ্ট্যৰ বাবে ছাত্ৰ সমাজেও সামাজিক মাধ্যমত ভুমুকি মাৰে। এই মনস্তাত্বিক কাৰণৰ লগতে তথ্যৰ বাবে ছাত্ৰই ইণ্টাৰনেট চাৰ্চ কৰে। সামাজিক মাধ্যমৰ ভিতৰত ফেচবুক যিহেতু এক জনপ্ৰিয় চাইট সেয়ে ফেচবুকৰ প্ৰথম প্ৰেমত পৰাৰ পিছত যিকোনো এজন ছাত্ৰই ইয়াৰ পৰা সহজে মূৰ দাঙিব নোৱাৰে। কাৰণ ফেচবুকত ছাত্ৰ এজনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয়-অপ্ৰয়োজনীয় সকলো ধৰণৰ মানসিক খাদ্যৰ অভাৱ নাই। কাৰোবাৰ যদি চিত্ৰকলাত ৰাপ তেওঁ ফেচবুকৰ জৰিয়তে ভাৰ্চুৱেল পৃথিৱীখনত চিত্ৰৰ ৰং-ৰূপ পান কৰিব পৰা বিপুল সম্ভাৰ প্ৰতিনিয়ততে লাভ কৰে। ৰাজনীতি, অৰ্থনীতি, বিজ্ঞান, চিনেমা, গান, কবিতা, ফটোগ্ৰাফী আদি সকলো বিষয়ৰ বিবিধ সম্ভাৰ ফেচবুকৰ বুকুতে লুকাই আছে। কৈশোৰ বা যুৱ কালৰ ছাত্ৰ এজনৰ বাবে আজিৰ পৃথিৱীৰ নিত্য নতুন খবৰ বা উপাদান ফেচবুকত উপলব্ধ।

ছাত্ৰৰ বাবে তথ্যৰ প্ৰয়োজন হয়, এই তথ্য যিকোনো সামাজিক মাধ্যমত আছে বা বিচাৰিলে আনে যুগুতাই দিয়ে। ইয়ে প্ৰমাণ কৰে শ্ৰেণী কোঠাত ছাত্ৰজনৰ শিকন কম হৈছে। যাৰ বাবে তেওঁ সামাজিক মাধ্যমলৈ যাব লগা হৈছে। ফলত ছাত্ৰজনে শ্ৰেণী কোঠাৰ শিক্ষণ পদ্ধতিৰ প্ৰতি অনিহা প্ৰকাশ কৰি ভাৰ্চুৱেল পৃথিৱীখনত ভ্ৰমণৰ বাবে আগ্ৰহী হৈ পৰে । ই নিশ্চিত ভাৱেই ছাত্ৰজনৰ বাবে সামাজিক মাধ্যমৰ নেতিবাচক প্ৰভাৱ। এই কথা বিশ্বজুৰি চৰ্চিত হৈছে যে যিসকল ছাত্ৰই ছ'চিয়েল মিডিয়াৰ কেবাটাও চাইট উপভোগ কৰে, তেওঁলোকৰ বিদ্যায়তনিক পাৰদৰ্শিতা হ্ৰাস পায়। সৃজন শক্তিৰ ক্ষেত্ৰতো নেতিবাচক প্ৰভাৱ

পৰে। অত্যধিক পৰিমাণে সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰাৰ ফলত ছাত্ৰৰ মন সংযোগ সক্ষমতা হ্ৰাস পায়। যি কথা শ্ৰেণী কোঠাত পৰিস্ফুট হয়। সামাজিক মাধ্যমত বেছি সময় খৰচ কৰা ছাত্ৰৰ বাস্তৱত সামাজিক মানুহ হ'বলৈ সময়ৰ অভাৱ ঘটে। কাৰণ ভাৰ্চুৱেল পৃথিৱীত। মানুহৰ মুখামুখি নোহোৱাকৈ মানুহৰে সংযোগ স্থাপন কৰিব পাৰি। সেয়ে বাস্তৱত তেনে ছাত্ৰৰ মানুহৰ সৈতে

যোগাযোগ কমি যায়।

ফেচবুক বা আন সামাজিক মাধ্যমত লিখা মেলা কৰা ছাত্ৰৰ বানান আৰু ব্যাকৰণত ভুল ৰৈ যায়। কাৰণ এইখন পৃথিৱীত শব্দটো বুজিলেই হ'ল, তাত শুদ্ধ বানান লিখিবই লাগিব বুলি কোনো নীতি নাই। আনহাতে ভুল বানান শুদ্ধ কৰিবলৈ Spelling checkerৰ সহায় ল'ব লগা হয়। এই Checkerতো আকৌ সমস্যা। দহোটামান সাম্ভাব্য বানান থাকে, তাৰ ভিতৰৰ পৰা শুদ্ধ বুলি ভাবি এটা ল'ব লাগে। ফলত ছাত্ৰজন দোধোৰ মোধোৰত পৰে কোনটো বা শুদ্ধ, কোনটো অশুদ্ধ। টো বা শুদ্ধ, সেয়ে ছাত্ৰৰ ওপৰত সামাজিক মাধ্যমে পেলোৱা নেতিবাচক দিশৰ ক্ষেত্ৰত বানানৰ সমস্যা এক উল্লেখযোগ্য দিশ।

সামাজিক মাধ্যম ৰূপে ফেচবুক গুগুলৰ দৰে চাৰ্চ ইঞ্জিন নহয়। সেয়ে চাৰ্চ ইঞ্জিনৰ বিপৰীতে ছ'ছিয়েল মিডিয়াক ছাত্ৰই তথ্য সংগ্ৰহৰ মাধ্যম ৰূপে ব্যৱহাৰ কৰিলে বহুক্ষেত্ৰত ঠগ খোৱাৰ আশংকা আছে। কাৰণ ফেচবুকত তথ্যৰ শুদ্ধতা নাথাকিব পাৰে, যি ছাত্ৰ এজনক ভয়ংকৰ ভাবে ক্ষতি কৰিব পাৰে। দ্বিতীয়তে ফেচবুকত যিকোনো এটা বিষয়ৰ ওপৰত জানিবলৈ বিচাৰিলে মুহূৰ্তৰ ভিতৰতে বহু লোকে (ফেচবুক বন্ধু) বিষয়টোৰ ওপৰত মতামত দিয়ে। কিন্তু এনে মতামত মূল বিষয়টোৰ ক্ষেত্ৰত কিমান বিশুদ্ধ সেয়া ছাত্ৰ এজনে ঠাৱৰ কৰিবলৈ অক্ষম হ'লেই, তেওঁ বিপদত পৰাটো নিশ্চিত।

ছাত্ৰ জীৱনত ফেচবুক অপব্যৱহাৰ কৰিলে ছাত্ৰ এজনে পিছৰ জীৱনত তাৰ ফল ভূগিব লগাতো পৰে। আজিকালি কৰ্পৰেট খণ্ডত চাকৰি প্ৰাৰ্থীৰ সাক্ষাৎকাৰৰ পূৰ্বে প্ৰাৰ্থীজনৰ ছ'ছিয়েল নেটৱৰ্কিং চাইট নিৰীক্ষণ কৰে নিয়োগ বাৰ্তাই। যিকোনো এজন ফেচবুক ব্যৱহাৰকাৰীৰ একাউণ্ট নিৰীক্ষণ কৰিলেই মানুহজনৰ ব্যক্তিত্বৰ আভাস পোৱা যায়। সেয়ে নিয়োগ কৰ্তাই চাকৰি প্ৰাৰ্থীৰ অৰ্হতাৰ বিভিন্ন দিশ চালি জাৰি চোৱাৰ লগতে প্ৰাৰ্থীজনৰ ছ'ছিয়েল নেটৱৰ্ক কেনেকুৱা, তাক পৰীক্ষা কৰে। সেয়েহে সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰকাৰীৰ ফেচবুক, টুইটাৰ আদিৰ একাউণ্ট নিৰীক্ষণ কৰিয়েই নিয়োগ কৰ্তাই প্ৰাৰ্থী নিৰ্বাচন নিশ্চিত কৰে। তেনেক্ষেত্ৰত লিখিত-মৌখিক আদিত সুকলমে উত্তীৰ্ণ হ'লেও একমাত্ৰ ছ'ছিয়েল নেটৱৰ্কিঙত আপত্তিজনক কিবা দেখিলে নিয়োগকৰ্তাই সাক্ষাৎকাৰৰ পূৰ্বেই তেনেজন চাকৰি প্ৰাৰ্থীৰ নাম কৰ্তন কৰিব পাৰে। একেদৰে দেখাক দেখি নামত ফেচবুক একাউন্ট খুলি ব্যৱহাৰ নকৰিলে ইয়ো চাকৰি প্ৰাপ্তিৰ ক্ষেত্ৰত হেঙাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে। মাৰ্জিত ৰুচিৰে ফেচবুক ব্যৱহাৰ কৰা বা নিজ সৃজন প্ৰতিভাৰে ফেচবুকৰ ৱাল উজ্বলাই তোলা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে তেনেধৰণৰ নিয়োগ কৰ্তাৰ কৃপাদৃষ্টি লাভ কৰাটো নিশ্চিত। আনহাতে নামত ফেচবুক একাউন্ট খুলি বছৰৰ পিছত বছৰ এটাও আপডেট নিদিয়া বা নিজ অভিৰুচিৰ বৰ্হি প্ৰকাশ ঘটাবলৈ সুযোগ পোৱা স্বত্বেও সেই সুযোগ ব্যৱহাৰ নকৰা চাকৰি প্ৰাৰ্থীৰ বাবে সামাজিক মাধ্যম চাকৰি প্ৰাপ্তিৰ বাবে হেঙাৰ স্বৰূপ। অৱশ্যে এই কথা সত্য যে সকলোধৰণৰ চাকৰিৰ বাবে সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰাটো বাধ্যতামূলক অন্যতম অহতা নহয়। অৰ্থাৎ পোনপতীয়া বা মুকলিমূৰীয়াকৈ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত সামাজিক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰ কৰাটোক অৰ্হতা বুলি এতিয়াও বিবেচনা কৰা নাই। ইয়াৰ বিপৰীতে একাংশ = ক'ৰ্পৰেট খণ্ডই দক্ষ, অভিজ্ঞতা সম্পন্ন, চতুৰ আৰু কৌশলী প্ৰাৰ্থী বিচাৰে। তেনে কোম্পানী সমূহে প্ৰাৰ্থীৰ অজ্ঞাতে তেওঁৰ সামাজিক মাধ্যমৰ প্ৰফাইল প্ৰত্যক্ষ * কৰে। প্ৰসংগক্ৰমে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে ক'ৰপ'ৰেট খণ্ডত এজন উপযুক্ত চাকৰি প্ৰাৰ্থীক নিৰ্বাচন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ব্যক্তিত্বৰ পৰীক্ষা (Personality Test)

লোৱা দেখা যায়। আজিকালি অৱশ্যে এই পৰীক্ষাৰ বিপৰীতে ৰ কিছুমান কোম্পানীয়ে প্ৰাৰ্থীৰ সামাজিক মাধ্যমৰ একাউণ্টবোৰ গোপনে নিৰীক্ষণ কৰি প্ৰাৰ্থীজনৰ ব্যক্তিত্ব কেনে হ'ব তাৰ আভাস লয়। সেয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে - ফেচবুককে ধৰি যিকোনো সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ হ কৰিলে, তাক আৰম্ভণিৰ পৰা শৃংখলাবদ্ধ আৰু নিজা ৰুচি

অনুযায়ী মাৰ্জিতভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা উচিত। সেই ভাল অভ্যাসেই কৰ্ম সংস্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত সহায়ক হ'ব পাৰে।
এতিয়া পোনপতীয়াকৈ আহো ছাত্ৰ সমাজৰ বাবে সামাজিক মাধ্যমৰ ইতিবাচক দিশবোৰলৈ। সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সামগ্ৰিক মান বৃদ্ধি পায়, যদিহে তেওঁ নিজ চিন্তা চৰ্চাৰে সামাজিক মাধ্যমক উজ্বলাই তুলিবলৈ সক্ষম হয়। এই মাধ্যমে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বোধগম্যতা বৃদ্ধি কৰে। খৰতকীয়াকৈ তথ্য প্ৰেৰণ, বিতৰণ আৰু ভাগ বটৰোৱা কাৰ্যৰ ফলত একোজন ছাত্ৰই সামাজিক মাধ্যমত নিজকে উজ্বলাই তুলিব পাৰে।
ছাত্ৰৰ নিপুণতাৰ ক্ষেত্ৰত সামাজিক মাধ্যমে শিক্ষা দিয়ে। আজিৰ বাণিজ্যিক পৃথিৱীত একোজন ছাত্ৰ কিবা তেওঁ কোন বা তেওঁ কোন স্তৰৰ তাক ছ'চিয়েল মিডিয়াৰ জৰিয়তে বুজি উঠে। নতুন প্ৰযুক্তিয়ে ছাত্ৰ-সমাজত ঔৎসুক্যৰ সৃষ্টি কৰে। এয়া মানুহৰ স্বাভাৱিক প্ৰবৃত্তি। সেইসূত্ৰে ছাত্ৰ সমাজেও সামাজিক মাধ্যমৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হয়। নিত্য-নতুন জ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি দৰ্শনৰ বাবেও ছাত্ৰ সমাজে সামাজিক মাধ্যমৰ দ্বাৰাই অৱগত হয়।
ছাত্ৰ সমাজে অধ্যয়নৰ সমান্তৰাল ভাৱে চাকৰি বা সংস্থাপনৰ বাৰ্তাৰো সন্ধান কৰি থাকে। এনেক্ষেত্ৰত সামাজিক মাধ্যমে ছাত্ৰ সমাজলৈ আশাৰ বতৰা কঢ়িয়াই আনিব পাৰে। কাৰণ এনে মাধ্যমে সমূহত চাকৰিৰ বিজ্ঞাপন বা সংস্থাপনৰ আঁত বিচাৰি পোৱা যায়। এইক্ষেত্ৰত সামাজিক মাধ্যমেই ছাত্ৰ সমাজৰ বাবে আটাইতকৈ সুখবৰ দিওতা বন্ধু হৈ পৰিব পাৰে।
একোজন ছাত্ৰৰ মাজত শিল্পী সদৃশ বা লেখক সদৃশ বিপুল সম্ভাৱনা লুকাই থাকে। কাৰোবাৰ থাকে নিপুন ক্ৰীড়া শৈলী, কাৰোবাৰ চিনেমাৰ প্ৰতি প্ৰগাঢ় আন্তৰিকতা। এইখিনিক সামগ্ৰিক ভাৱে হবি বা অভিৰুচি বুলি যদি ধৰি লোৱা হয় তেন্তে একোজন ছাত্ৰই নিজৰ সেই নিচাক পেছালৈ ৰূপান্তৰ কৰিব পাৰে সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰি। একোজন ছাত্ৰ কিমান কলা নিপণ, শব্দ সচেতন তাক তেওঁৰ প্ৰফাইলত চকু ফুৰালেই বুজিব পাৰি। একেদৰে প্ৰতিভাৰ বিকাশ সাধন কৰিবলৈ আমি যে কৈ থাকো— একোখন মঞ্চৰ প্ৰয়োজন, সেইখন মঞ্চ সামাজিক মাধ্যম নহে কি হ'ব পাৰে। সেয়ে ছাত্ৰ সমাজে নিজ অভিৰুচি অনুযায়ী সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰিলে এহাতে তেওঁৰ প্ৰতিভাৰ উৎকৰ্ষ সাধন হয় আৰু তেওঁক অনুসৰণ কৰাসকল উপকৃত হয়। তেনেক্ষেত্ৰত সামাজিক মাধ্যম একোজন ছাত্ৰৰ উৎকৰ্ষ সাধনৰ পৃষ্ঠপোষক হৈ পৰে।
জনমত সৃষ্টিতো সামাজিক মাধ্যমৰ ভূমিকা আছে। তেনে জনমত সৃষ্টিত ছাত্ৰ সমাজে অংশ ল'লে সমাজৰে উপকাৰ হয় ।
শেষত কওঁ সামাজিক মাধ্যম দুয়োফালে ধাৰ থকা এখন তৰোৱালৰ দৰে। অৰ্থাৎ ইয়াৰ ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক দুয়োটাই দিশ আছে। ছাত্ৰ সমাজে ইয়াক কেনেভাৱে ব্যৱহাৰ কৰে বা গ্ৰহণ কৰে তাৰ ওপৰতে ছাত্ৰ সমাজৰ বহু কথা নিৰ্ভৰ কৰে।
যেনেদৰে ব্যক্তিত্ব সম্পন্ন এজন বন্ধুৰ দ্বাৰা আন এজন বন্ধু উপকৃত হয় অথবা সংগদোষে এজন ছাত্ৰক বিপথগামী কৰিব পাৰে, ঠিক একেদৰে সামাজিক মাধ্যমেও ভাল বন্ধুৰ দৰে উপকাৰ কৰিব পাৰে বা বেয়া লগৰীয়াৰ দৰে অনিষ্টও কৰিব পাৰে।
চলিত শতিকাটো প্ৰতিযোগিতা যুগ। এই প্ৰতিযোগিতাত তিষ্ঠি থাকিবলৈ হ'লে ছাত্ৰই আজিৰ যুগৰ প্ৰযুক্তিৰ সোৱাদ ল'ব লাগিব। কিন্তু এই সোৱাদ লোৱা প্ৰক্ৰিয়া দেখাত কোমল যেন লাগিলেও ইয়াৰ অন্তনিৰ্হিত অৰ্থ কঠিন। অৰ্থাৎ ভাৰ্চুৱেল পৃথিৱীখনত ছ'চিয়েল মিডিয়া ব্যৱহাৰ কৰাটো ছাত্ৰৰ বাবে যিমান সহজ, ইয়াৰ সঠিক ব্যৱহাৰ নাজানিলে বা নকৰিলে

ভবিষ্যতটো কঠিন হৈ পৰিব পাৰে। ছাত্ৰ সমাজৰ অৱক্ষয়ও প্ৰত্যক্ষ কৰিলেও এই কথা সত্য হৈ ৰ'ব যে চছিয়েল মিডিয়া আজি যুগত তথ্য সৰবৰাহৰ লগতে জ্ঞানাৰ্জনৰ বাবে এক মুকলি ক্ষেত্ৰ। এইক্ষেত্ৰ কেনেদৰে বা কি ভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা হয় তাৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে ব্যৱহাৰকাৰীৰ ভৱিষ্যৎ।

(লেখক 'আমাৰ অসম' কাকতৰ জেষ্ঠ সাংবাদিক)

জন্মেশ্বৰ মেদক

বিজয়পুৰ তেতিয়া আৰু এতিয়া

বিজয়পুৰ বুলিলে বহুতৰে অন্তৰত এনে ভাবৰ সৃষ্টি হয়, যেনেদৰে ত্যাগ আৰু সাহসৰ বিনিময়ত বিজয়ৰ সূত্ৰে নামাংকিত এখন নগৰ বা ঠাই বিশেষৰ নাম। এনেদৰে অসম- অৰুণাচল সীমাৱৰ্তী জ'নাই মুৰ্কংচেলেক মূল চহৰৰ পৰা আঠ কিলোমিটাৰ নামনিত অৱস্থিত বিজয়পুৰ গাঁৱৰ এনে এক ইতিহাস আছে।

নতুন স্বাধীন দেশৰ মুকলি মনৰ নাগৰিক। দুইবা তাতোধিক লোকে গোটখালেই সাতসাগৰ তে নদী সিপাৰৰ ব্ৰিটিছৰ বগা মানুহে ক'ত কোনে কি কৰিছিল, জনাই নজনাই কথোপকথন চলে আৰু নতুন উদ্যমেৰে কৰণীয় কাম কাজত নিষ্ঠাৰে আগুৱাই যোৱাৰ ভৰপক সময়। বছৰটোৰ বাবে গাঁৱৰ কৃষকে পথাৰৰ আহু চপোৱা, শালি ৰোৱা আৰু সামৰাৰ দুমোজত পৰি থকা সময়তে এদিন ৰাতি ভূ-গৰ্ভত কম্পনৰ আৰম্ভ হ'ল। ৰৰটোপৰ দৰে বহুটো শব্দ শুনা গ'ল। ভূ-খণ্ডৰ অনেক ঠাইত ফাট মেলিলে। পিচৰ দিনা আকাশত ক'লা মেঘে চানি ধৰিলে । বিজুলি ঢেৰেকনীৰে মেঘ গাজি ধাৰাষাৰ বৰষুণ আহি জলমগ্ন হ'ল। দ'-বাম সমান হ'ল। সাগৰ সদৃশ হ'ল। দিনটো আছিল ১৯৫০ চনৰ ১৫ আগষ্ট।

এয়া বহুতৰ লগতে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দাঁতিত অৱস্থিত ওপৰ টাৰি, মাজ টাৰি, ৰদং, বুঢ়ীসুঁতি, জ'নাই গাঁৱৰ মানুহসকলৰ পোহনীয়া জীৱ-জন্তু, বহু সা-সম্পত্তি চকুৰ পচাৰতে বানপানীয়ে উটুৱাই নিলে। শস্যৰ পথাৰ, খেতি মাটি বালিৰে তল পৰিল। এদিন পানী শুকাল। গাঁৱৰ লোকসকল বিধ্বস্ত ঠাই এৰি একত্ৰিতভাৱে উত্তৰ দিশৰ দহ কিলোমিটাৰমান দূৰত্বত বৰ্তমানে থকা বিজয়পুৰত ১৯৫১-৫২ চনত বসবাস কৰিবলৈ ল'লে। য'ত বিশাল গছ-গছনিৰে ভৰা অৰণ্য, বনৰীয়া হাতী, নৰখাদক বাঘ-ভালুকৰ ৰাজ্য, অনেক চৰাই-চিৰিকটিৰ ৰম্যভূমি।

হাবি ভাঙি খেতি কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। কঠোৰ পৰিশ্ৰমৰে জীপাল হৈ উঠা পথাৰৰ শস্যক বনৰীয়া হাতীৰ পাল, হৰিণ, বন-গাহৰীয়ে ৰাতিৰ ভাগত নষ্ট কৰি যায়। ঘৰৰ ওচৰৰ হাবিত ৰাতি বনৰীয়া হাতীৰ চিঞৰ, বাঘ-ভালুকৰ গোজৰণি, আকাশ চুমি ওখ গছৰ ডালত কন্দা দেউচৰাইৰ মাতবোৰ যেনিবা চিনাকি মাত হৈ পৰিছিল। সন্ধিয়া হ'লেই

এক কিলোমিটাৰমান নিলগৰ ৰাজগড় পুখুৰীৰ প্ৰকাণ্ড জৰীগছত অদৃশ্য গন্ধৰ্ব দেউ (Épom) সকলৰ ঢোল- বাদন, হাই-উৰুমি শুনে। ঘৰৰ চোতালৰ গোহালিত বন্ধা একমাত্ৰ সম্বল গাই-চেউৰী, হালৰ গৰু ৰাতিৰ ভিতৰতে বনৰ বাঘে একে জাপতে কামুৰি লৈ যায়। বিষাক্ত খঙাল সাপ, নৰ-খাদক, বাঘ-ভালুক বনৰ পশু-পখীয়ে সেৱন কৰা গতিবিহীন পুখুৰীৰ পানী নাখালে পাই ক'ত? তাৰ বাবেই হয়তো খহু-খজুলি, অনেক বেমাৰ আৰু সঘনাই মানুহৰ মৃত্যুও হয়। জ্বৰ বেমাৰ হ'লে পূজা পাতলেৰে সন্তুষ্টি নলভিলে ডাক্তৰী চিকিৎসা বুলিবলৈ নাই। আনকি এয়ে নহয়, নল-খাগৰীৰ দৰে লহপহীয়া শস্যবোৰ খাকী কাপোৰ পৰিহিত এদল মানুহে ইমুৰৰ পৰা সিমূৰলৈ দাৰে কাটি নিঃশেষ কৰি যায়, এয়া ১৯৫৩ চনৰ কথা । ঠাই ডোখৰৰ নাম থলে “যাপাক” (yapak)। অৰ্থাৎ ছেদ কৰি নিঃশেষ কৰা। উক্ত স্থানত বৰ্তমানে ভেকেলী, ছ'মিল বা মধ্য লক্ষীপুৰ নামে গাঁওসমূহ বসতি কৰি আছে।

এসময়ত বন বিভাগৰ বিষয়া-কৰ্মচাৰী আহি পৰিয়ালৰ নাম পঞ্জীয়ন কৰিলে। যৌথ পৰিয়ালৰ ১১৮ জন মূৰব্বীৰ নাম পঞ্জীয়ন কৰি বন আইনৰ আধাৰত প্ৰশাসন চলাব বুলি জানিবলৈ দিলে । যিহেতু ই গালী সংৰক্ষিত বনাঞ্চল। বনগাঁৱৰ বাসিন্দা হিচাপে য'তে তাঁতে বিভাগৰ আবাস গৃহ নিৰ্মাণ, ৰুকচিন, লেকু-পবাত হাবি বন কটা, বন চাফা কৰা ইত্যাদি কামত কৰকাতলৰ বিনিময়ত ফ্ৰী লেবাৰ নামে মজুৰীবিহীন কাম কৰিবলৈ যেতিয়াই তেতিয়াই মাতি লৈ যায়। নগলে শাস্তি ভুগিব লগা হয়। খেতিৰ উপযোগী হোৱাকৈ হাবি ভাঙি খেতি কৰিলে খেতিৰ সজুঁলি নাঙল-যুঁৱলি নষ্ট কৰি যায়। দা- কুঠাৰবোৰ কাঢ়ি নিয়ে। কেতিয়াবা হালৰ গৰু, আনকি মানুহ ধৰি নিয়ে। টকা দি মোকলাব লাগে। তেওঁলোকৰ ওপৰৱালা আহিলে হাতীত আসন সজাই পৰিদৰ্শনৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগে। ৰাতি বিহু নৃত্যৰ ব্যৱস্থা। জেপত কলম পোৱা মানুহ পালে ৰঙা চকুৰে চায়। খেৰৰ চালি লগাই চেলা কটা ঘৰ, টোপ লগোৱা ঘৰ, আৰু ঘৰৰ বেৰত কেনেবাকৈ চূণ দিয়া মানুহৰ ঘৰ দেখিলে সিহঁতে সহিব নোৱাৰে। দুখৰ দিবা ৰাত্ৰি এনেদৰেই পাৰ হয়। গঞা ৰাইজ ঐক্যবদ্ধভাৱে পুনৰ আলোচনা আৰম্ভ কৰিলে। আলোচনাৰ অন্ততহে বাচনি কৰা ব্যক্তিৰ দ্বাৰা ৰাজহুৱা দৰ্খাস্ত প্ৰস্তুত কৰা হ'ল। ইফালে কলম ধৰা মানুহ এইসময়ত বৰ কম আৰু সকলো মানুহে জনাতো দেখুৱাই মুখিয়ালগিৰি নকৰে। ৰাজহুৱা সিদ্ধান্তক কেনেবাকৈ আমান্য কৰাজনৰ প্ৰতি জৰিমনা বিহাৰ নিয়মো বন্ধা হ'ল। অৱশেষত সৱল প্ৰাণৰ গঞা ৰাইজে এহাতে নমস্কাৰ আনহাতে গান্ধীবাদী আন্দোলনৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ কৰিলে। বন বিভাগে কাটি পেলোৱা শস্যৰ ক্ষতিপূৰ্ণ ভৰিবলৈ বাধ্য হ'ল। ১২, ১৫, ২৫, ৩৫ বিঘাকৈ পঞ্জীয়ন কৰা ১১৮ টা যৌথ পৰিয়ালৰ বাবে ২১০০ বিঘা মাটি স্বীকৃতি প্ৰদান কৰে। খাজনা আদায়ৰ নিৰ্দ্দেশনা দিলে। এই সূত্ৰতেই গাঁৱৰ সেই সময়ৰ ত্যাগী আৰু শীৰ্ষ নেতৃবৰ্গৰ দ্বাৰা গাঁৱৰ নাম ৰাখিলে বিজয়পুৰ।

সোণসেৰীয়া ভাতৰ চৰু প্ৰলয়ংকৰী বানে নিঃশেষ কৰাত দুবেলা দুমুঠি আহাৰ যোগাৰ কৰাত বৰ কষ্টদ্বায়ক হোৱাটো সাধাৰণ কথালৈ আহিল। ধ্বংসাবশেষ মুৰ্কংচেলেক কোম্পানী কলঘৰ বজাৰৰ পৰা হাবিতলীয়া লুংলুঙিয়া বাটেদি গৈ চাউল কিনিব

লাগে। কেতিয়াবা খালী মোনাৰে ঘূৰি আহিবলগীয়া হয়। ব্ৰহ্মপুত্ৰ সিপাৰৰ ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা হাতনাৱেৰে কিনি আনে। চাউলবোৰ নিম্ন মানৰ। ইফালে ধান, শিল-বালিৰে পৰিপূৰ্ণ। সামান্য পৰিমানৰ চাউলৰ লগত মাটি। মাহ, কেতিয়াবা কল-পচলা, তেনেদৰে চাল কোমোৱা, ৰঙালাউ মিহলাই সিজোৱা ভাত (Rarum) খাব লগা হৈছিল। মাছৰ উভৈনদী। চিকাৰ কৰি বনৰ হৰিণ, গাহৰি বধ কৰি খোৱা সাধাৰণ কথা। মাছ-মাংস ক্ৰয়-বিক্ৰয়ৰনীতিনাই, ঢোল-পাচিৰে ধনৰ লেনদেন কৰে।
মূল বিজয়পুৰ অংশ বিশেষ বৰ্তমানে নামনি বালি বিজয়পুৰ নামে পৰিচিত গাঁৱৰ কাষতে ১৯৫৫ চনত গৃহ জিলা ডিব্ৰুগড় উপায়ুক্তৰ আগমন আৰু সমগ্ৰ জোনাইবাসী ৰাইজৰ সহযোগত আয়োজন কৰা বিশাল জন সমাবেশেৰে

অনুষ্ঠিত "প্ৰীতি সন্মিলন" নামৰ সভাই দুৰ্দশাগ্ৰস্ত ৰাইজৰ মনত যোগোৱা উৎসাহে বহুখিনি সহায়ক হয়। আনকি উপায়ুক্তৰ দ্বাৰা হোৱা আৰু উৰণ বস্ত্ৰ বিতৰণ কৰে। ১৯৫৮ চনত উজনিত থকা অৰ্থাৎ উজনি বিজয়পুৰ গাঁৱৰ উন্নয়ন আলিৰ দুয়োপাৰে টি পেটাৰ্ণৰ ঘৰ শাৰী শাৰীকৈ সাজিবলৈ পাঁচশ টকাকৈ আৰ্থিক অনুদান দিলে। আদৰ্শ গাঁও পাতিলে। ৰাজধানী শ্বিলং দিচপুৰত সজাঁতি দলে বহু ৰেলি সমস্যাৰ কথা জনালে। এম এল এ, মন্ত্ৰীৰ দুৱাৰে দুৱাৰে কাষ চপা হ'ল। গঞা ৰাইজৰ ওপৰত হোৱা দমন, লুণ্ঠন, হিংসা বনকৰ্মীৰ দৃষ্টি ক্ৰমে সলনি হ'বলৈ ধৰিলে। গাঁৱৰ কাষৰ ডাঠ হাবিৰ মাজেদি গড়কাপ্তানি আলি বান্ধিবলৈ ল'লে।
১৯৫৭ চন। আকৌ সমান্তৰালকৈ ৩০০মিটাৰ মান আঁতৰত ৰে'ল আলি বান্ধিবলৈ ল'লে। ক্ৰমে জনসোঁতৰ আৰম্ভ হ'ল। কাষৰ ষ্টেচনৰ নামথলে জনীকৰং (Jo:né korong)। যি উত্তৰ-পূব সীমান্ত ৰে'ল পথৰ শেষান্ত ষ্টেচন মুৰ্কংচেলেকৰ আঠ কিলোমিটাৰ নিলগৰ ই দ্বিতীয়টো শেষ ৰেল ষ্টেচন। কাষৰীয়া অৰুণাচল প্ৰদেশৰ সীমান্তৰ পৰা বৈ অহা জঃনী (Jone) আৰু জঃ (Jo:) নামৰ সুঁতি দুটিৰ জঃনী নামৰ সুঁতিটি তাতেই আছিল বাবেই এনে নামাংকিত কৰে। অৰ্থাৎ জঃনী হৈছে সুঁতিটিৰ নাম আৰু কৰং মানে নিজৰা। পিছলৈ অসমৰ বিভিন্ন জিলা মহকুমাৰ বান-বিধ্বস্ত গৰা খহনীয়া যেনে শিৱসাগৰ, গোলাঘাট, যোৰহাট, শোনিতপুৰ, দৰং, লখিমপুৰ, ধেমাজিৰ পৰা মানুহ আহিবলৈ ধৰে। দূৰ্দশাগ্ৰস্ত ৰাইজক এবাতি পানীৰে হ'লেও আপ্যায়নৰ লগতে থকা মেলা, বসবাসৰ সহযোগিতা আগবঢ়োৱা হয়। পিচে নপমোৱা সকলকো দুখৰ সেই একে ভূতে লভিবলৈ ল'লে। কেইবাবাৰু অগ্নি সংযোগ কৰি ঘৰ উচ্ছেদ কৰে। মানুহ ধৰি জেলত ভৰালে। আনকি ভাড়াতীয়া অমানবীয় আমি বেটেলিয়ানৰ ৰাইফলৰ গুলিত ন-বিবাহিত সুন্দৰ যুবক এজনৰ প্ৰাণ কাঢ়ি নিলে। তিনিখলপীয়া পঞ্চায়তীৰাজৰ নিৰ্বাচনী প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ কৰি বিজয়পুৰ গাঁও পঞ্চায়ত প্ৰতিষ্ঠা হ'ল। ছিগা, ৰাজাখানা, ৰায়াং বিজয়পুৰৰ উপৰিও বৰ্তমানৰ জ'নাই বজাৰ আৰু গালী চিকাৰী গাঁও পঞ্চায়তৰ একাংশ এলেকা সামৰা হৈছিল। বৰ্তমান এই বিজয়পুৰ ২৪ টা গাঁৱক সামৰি ৰায়াং বিজয়পুৰ নামেৰে সুকীয়াকৈ গাঁওপঞ্চায়ত গঠিত হ'ল। উজনি আৰু নামনি বিজয়পুৰ গাঁও দুখনক সংলগ্ন কৰা মধ্যবিজয়পুৰ, পূৰ্বৰ স্থানত অৱস্থিত নামনি বালি বিজয়পুৰৰ উপৰিও খেতি বাতিৰ সুবিধা অনুযায়ী কাদংচুক, বাৰগাঁও, চন্দ্ৰপুৰ মিতে বৰকেম্প নামেৰে মূল বিজয়পুৰৰ চৌপাশে অনেক গাঁও সম্প্ৰসাৰিত হয়। আনহাতে একালত একেখন সমাজ ব্যৱস্থা আৰু সভা সমিতিৰে দুখৰ অংশীদাৰী পূৰ্বৰ ভগ্নাৱশেষ কীৰ্ত্তি চিহ্ন ৰুক্মিণী আলিৰ পাৰ আদিত ১ নং আৰু ২ নং চিৰামপুৰীয়া, মেম্বাৰচুক, ভেলী, চামিল, মধ্যলক্ষীপুৰ, = বান্দানা, নাহৰ বিজুলী, ৰাংকপ, বিজয়পুৰ দেউৰী গাঁও আদি দক্ষিণাংশৰ সীমামূৰীয়া অৱস্থান গ্ৰহণ কৰে। মুৰ্কংচেলেক মিচিং বহুমুখী সমবায় সমিতি লিঃৰ দ্বাৰা আগত উল্লেখ কৰা চ'মিল গাঁৱত কাঠ ফলা কল ঘৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰে। বেতৰ মহল, হাতী ধৰা মহল, কোণ্ডা, কাঠৰ হাবিৰ খুব মহল চলিল। ডাঠ হাবিৰ গালী বনাঞ্চল ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ জালৰ দৰে মানুহ যাব পৰা ৰাষ্টা হ'ল। গাঁও বসতি কৰা স্থানত দীঘলকৈ গতি বিহীন নদীৰ দৰে খাল আছিল। এনেতে চ'মিললৈ হাতীৰে

কুণ্ডা টনা-নিয়াৰ গাতত পিচলৈ বাৰিষাৰ সময়ত পানী ববলৈ ধৰে আৰু ৰাজ সাহায্যৰ টকাৰে খেতিৰ উপযোগী হোৱাকৈ নদীৰূপে খান্দি মেৰামতি কৰে। তাতেই আগাৰীৰ পৰা বৈ অহা সুঁতি এটাই লগ হৈ ২০ ফুট গভীৰতাৰ জলপ্ৰপাত সদৃশ সৃষ্টি কৰি ক্ৰমাত মাটি খহাই দ আৰু খঙাল নদীৰ ৰূপ লৈ কাম্পুং বিলৰ এজাৰ নলায়েদি জ'নাইমুখ নলাত লগলাগি লালী ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীত বিলীন হয়। জলপ্ৰপাত সৃষ্টি হোৱা স্থানক গঃগয়া (Go:goya) নামে এতিয়াও পৰিচিত। তাৰোপৰি এক কিলোমিটাৰ নিলগৰ উত্তৰাংশত প্ৰকাণ্ড পুখুৰী এটা আছিল যাক ৰাজগড় পুখুৰী নামে জনাজাত। পূৰ্বতে নদী আৰু

পুখুৰীটো কোনো এক আমিন্ত নামৰ ৰজাই খন্দা বুলিয়েই নদীটোৰ নাম ৰাখিলে ৰাজাখানা নৈ। উক্ত ৰাজাখানা নদীৰ পাৰতেই বসবাস কৰি গাঁৱৰ লোক পূবে ৰায়াং নলা আৰু পশ্চিমে নাহৰ নলা পৰ্যন্ত খেতি বহলাবলৈ ল'লে। কৃষি ক্ষেত্ৰত সুবিধা অনুযায়ী উজনি আৰু নামনি মুৰাকৈ বিজয়পুৰ নামে দুখন গাঁৱৰ সৃষ্টি হয়।
অনুমানিক এশ বিঘা পৰিমাণৰ পুৰণিকলীয়া ৰাজগড় পুখুৰীটোৰ ভেটিৰ উচ্চতা আৰু ওপৰ খণ্ডৰ বহল প্ৰায় ২০ ফুটকৈ নিৰ্মাণ কৰা পুখুৰীৰ চৌদিশে অনেক বিশাল গছ-গছনিৰে পৰিপূৰ্ণ। পানী অংশ আৰু ভেটিৰ পাৰে পাৰে তৃণমূল গছ আৰু নলখাগৰীৰে আবৃত। তেনেদৰেই মাছ, কাছ, জলাশয়, প্ৰাণীৰ ৰাজ্য সদৃশ মূল পুখুৰীৰ পানীৰ ওপৰভাগ মেটেকা আৰু দলনিৰে আবৃত বনৰ হৰিণ, বাঘ-ভালুক, হাতী অনেক জীৱ-জন্তুৱে পানী খাবলৈ অহা যোৱা কৰা ঠায়ে ঠায়ে পতি আছে। পাৰৰ অৰণ্যত সুমথিৰা টেঙাৰ গছ পোৱা যায়। আকৃতি একেই যদিও বজাৰৰ পৰা আমি কিনি খোৱা সুমথিৰাৰ সোৱাদ কিছু পাৰ্থক্য নোহোৱা নহয়। গুটি চিঙি খাব পাৰি কিন্তু ঘৰলৈ নিলে আধাবাটতে দিশহাৰা হৈ শেষত পুনৰ সুমথিৰা গুৰিলৈ উভতিব লগা হৈছিল। দেও থকা বুলি সন্দেহ কৰা পুখুৰীত প্ৰত্যক্ষদৰ্শী চিকাৰী, মহ-গোৱাল, হাতী চালকৰ উক্তিত প্ৰকাশ যে অসাধাৰণভাবে প্ৰকাণ্ড কাছৰ আকৃতিৰ মূৰৰ একাংশ কেতিয়াবা খন্তেকৰ বাবে দেখা দিয়ে। বনৰ ডা-ডাঙৰীয়াই আগ কৰিহে ৰাজগড় হাবিত মৃগয়া কৰিব পাৰি, কু-দৃষ্টি পৰিলে বনৰ পশু-পখীক তৎক্ষাণিকভাৱে চিকাৰ কৰা স্থানৰ পৰা নিঃশব্দে আঁতৰাই ৰাখে। ৰাজগড় ভেটি চাৰিবাহুৰ দক্ষিণাংশত ৩০ ফুট মান বহল অংশ মুকলিকৈ ৰখা হৈছে। অতিৰিক্ত হ'লে পুখুৰীৰ পানী বাহিৰ হ'ব পৰাকৈ এই অংশ ৰখা বুলি বহুতৰে ধাৰণা। পুখুৰীৰ পশ্চিম কাষেদি বৈ যোৱা জুৰিটি শেষত খৰস্ৰোতা নদীলৈ ৰূপান্তৰিত হৈ ৰাজগড় ভেটিৰ উত্তৰ বাহুত খুন্দা খাই গড়া খহাবলৈ আৰম্ভ কৰে। শেষলৈ অৰ্থাৎ ১৯৮৭ চনৰ ভৰ বাৰিষাত নিশাৰ ভাগত উত্তৰ বাহুত চিগি পুৰণি কলীয়া কীৰ্ত্তিচিহ্ন সমগ্ৰ ৰাজগড় পুখুৰীৰ দ খাল পুতি বালিৰে সমান কৰে আৰু তাত থকা মাছ, কাছ আদি ৰাজাখানা নদীয়েদি ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী পায়হি।
বিগত ২০০৪ চনত পিয়ল কৰামতে বিজয়পুৰ বন গাঁৱৰ ৭৫০ৰো অধিক হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে। তেতিয়াৰ গাঁওসমূহৰ বাবে পূৰ্বৰ ব্ৰিটিছ আমোলত ১৯৩২ চনত প্ৰতিষ্ঠিত চৰকাৰী প্ৰাথমিক বিদ্যালয় দুখন বৰ্তমান টাৰি বিজয়পুৰ নামেৰে উজনি বিজয়পুৰ আৰু আনটো নামনি বিজয়পুৰ গাঁৱত আছে। নামনি বালি আৰু মধ্যবিজয়পুৰৰ উপৰিও সম্প্ৰসাৰিত গাঁওসমূহে নিজ নিজ এলেকাত এল.পি, এম.ই আৰু কোনোৱে হাইস্কুল প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছে। এনেদৰে মূল বিজয়পুৰবাসীয়ে পূৰ্বৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয় দুখনৰ উপৰিও এম.ই. আৰু হাইস্কুলৰ লগতে লুচাং (Lisang) বিজয়পুৰ নামে মহাবিদ্যালয় এখন ২০০৮ চনত আৰু ১৯৭৯ চনত বিজয়পুৰ হাইস্কুলখন প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয়। ৰাষ্ট্ৰীয় পথৰ কাষতেই ১৯৭৪ চনত প্ৰতিষ্ঠিত বিজয়পুৰ প্ৰাথমিক স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰখনি বৰ উল্লেখনীয়। ৰায়াং বিজয়, ৰাজাখানা, ছিগা'ৰ উপৰিও গালী-

চিকাৰী গাঁও পঞ্চায়তৰ একাংশ জনসাধাৰণক নিৰ্ভৰযোগ্য স্বাস্থ্য সেৱা আগবঢ়াই আহিছে।
বিজয়পুৰ ফৰেষ্ট ভিলেজৰ এক অন্যতম গাঁও উজনী বিজয়পুৰ। গাঁওখনত বৰ্তমান চাৰিখন প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ বিদ্যালয় আছে। পূৰ্বতে বিপদ আপদৰ সাৰথি হিচাপে কোনো এক জোপোহা গছৰ তলত দেৱ-দেৱীক পূজা অৰ্চনা কৰাৰ পৰিবৰ্তে বৰ্তমান পকীৰে নিৰ্মিত কালীমাই থান মন্দিৰৰ উপৰিও ঈশ্বৰ উপাসনা কৰা পাঁচটা পকী নামঘৰ আছে। উল্লেখনীয় যে, মিচিং জনগোষ্ঠীৰ উজনি বিজয়পুৰ গাঁৱৰ জনসাধাৰণে পূৰ্বতে গোপাল দেৱ আতাৰ প্ৰচাৰ কৰা কাল সংহতি বা কেৱলীয়া নামাংকিত ধৰ্ম সংস্কৃতিক মানি চলি আহিছে। কালক্ৰমে শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ আদিত বৰ্তমানৰ দিনত মদৰ বাতি হাতত লৈ বা থাপনা কৰি ইশ্বৰ প্ৰাৰ্থনা উচিত নহয় বুলিয়েই চাগে পিচলৈ এচামে ভাগৱতী আৰু এচামে মহাপুৰুষীয়া ধৰ্মত দীক্ষিত

হৈছে। আনহাতে অন্য কিছুৰে “কৃষ্ণ গুৰু” ধৰ্মত দীক্ষিত হৈ জোনাই শাখা সেৱাশ্ৰম নামে উল্লেখনীয় পকী নাম ঘৰ নিৰ্মাণ কৰি সেৱা চৰ্চা কৰে। শেষলৈ আৱতানি গোষ্ঠীৰ নিজা জাতীয় ধৰ্মৰূপে “দঞি পঃল য়েলাম” (Donyi polo yélam) নামে ধৰ্ম চৰ্চাৰ যোগেদি “গাংগিং” (Ganging) অৰ্থাৎ নাম ঘৰ সাজি প্ৰাৰ্থনা আদি নিজা ভাষা সংস্কৃতিৰ ঈশ্বৰ উপাসনা আৰু পৰম পঃৰাগ পূজা পাৰ্বণ আদি প্ৰণালীবদ্ধ ভাৱে কাৰ্যকৰী কৰা দেখা যায়। ধৰ্মৰ প্ৰতি বিচলিত গাঁওখনৰ জনসাধাৰণে এনেদৰে নানান পন্থাৰে ইশ্বৰ উপাসনাৰ নীতি গ্ৰহণ কৰিলেও গাঁও পঞ্চায়তৰ দুটা সদস্য সমষ্টিৰে গঠিত উজনি বিজয়পুৰ গাঁৱৰ ৰাইজে একত্ৰিতভাৱে সভা সমিতি, ৰাজহুৱা বাৰ্ষিক পূজা, বিহু উৎসৱ আদি পাতে। যেনে আলি-আয়ে-লৃগাং, বহাগ বিহু, নৰাচিগা উৎসৱ (Porag) সমূহীয়া দবৃৰ পূজা ইত্যাদি। মিচিংসকলৰ প্ৰধান জাতীয় সংগঠন ১৯২৪ চনত গঠিত মিচিং বাঃনৌ কৌবাং (Mishing Bané Kebang) ১৯৫৫চনত অনুষ্ঠিত অধিবেশনৰ সিদ্ধান্ত মৰ্মে জেঠ মাহৰ ১৫ তাৰিখ, বাৰ্ষিক সমূহীয়া দবৃৰ পূজা আৰু ফাল্গুন মাহৰ প্ৰথম বুধবাৰৰ দিনা আলি-আয়ে-লৃগাং মিচিং জাতীয় উৎসৱ আনুষ্ঠানিকভাৱে পালন কৰে। আনকি ১৯৮৭ চনৰ পৰা মুৰংঘৰ প্ৰাঙ্গনত স্বীকৃত লৃগাঙৰ প্ৰতীকী পতাকা উত্তোলন, গুমৰাগ নৃতাৰে ডেকা-গাভৰু সমন্বিতে ৰাইজৰ সমদল শোভাযাত্ৰা, মাঙ্গলিক কাৰ্যৰ লগতে বীজ ৰোপণ শুভাৰম্ভ আদি দিনযোৰা কাৰ্যসূচীৰে একেৰাহে পালন কৰি আহিছে। য'ত ইয়াৰ দ্বাৰা গাঁৱৰ ঐক্য-সম্প্ৰতি সুদৃঢ় হোৱা বুলি সহজে অনুমান কৰিব পৰা যায়।

টমাছ্মৰা

মিচিং লোক-সংস্কৃতিত অই নিঃতমৰ ৰেঙণি

পৃথিৱীৰ প্ৰত্যেকটো জাতি-জনগোষ্ঠীৰেই একো একোটা সুকীয়া ভাষা সাহিত্য, লোক সংস্কৃতি আৰু লোকগীত আছে। এই ভাষা-সাহিত্য-লোক-সংস্কৃতিবোৰেই এটা জাতি তথা এখন সমাজৰ দাপোন স্বৰূপ। দাপোন নিজৰ প্ৰতিছবি দেখাৰ দৰে এই সংস্কৃতিবোৰৰ পৰা কোনো এখন সমাজৰ বিষয়ে আভাষ পাব পাৰি। লোকগীত বা লোক সংস্কৃতিবোৰৰ সৃষ্টি কেতিয়া হৈছিল আজিও পণ্ডিতসকলে তাৱৰ কৰিব পৰা নাই । সম্ভৱ আদিম কালৰ সৰল প্ৰকৃতিৰ কোমল অন্তৰবোৰৰ অনুভূতিত এই লোক সংস্কৃতিবোৰৰ সৃষ্টি হৈছিল বুলি কিছুমান দাৰ্শনিক পণ্ডিতসকলে ধাৰণা কৰিছে। এইবোৰ মুখে মুখে বাগৰি আহি এক সময়ত গীতৰ নিজৰা বোৱাইছিল আৰু ভৱিষ্যতলৈও বৈয়েই থাকিব।
ক'বলৈ গ'লে মনৰ অভিজ্ঞতা আবেগ অনুভূতিয়েই অই নিঃতমৰ প্ৰাণ। মানুহৰ মন কল্পনা প্ৰবল। অই নিঃতম মিচিং সমাজৰ এক লোকগীত আৰু প্ৰেম-প্ৰীতিমূলক গীতৰ ভিতৰত অন্যতম। জনপ্ৰিয়তাৰ ফালৰ পৰা অই নিঃতমবোৰ লোকগীতৰ শীৰ্ষত। অই নিঃতম বুলিলে মিচিং ল'ৰা-ছোৱালী, ডেকা-গাভৰু, বুঢ়া-বুঢ়ীসকলোৱে এক আদৰৰ দৃষ্টিৰে চায়। অই নিঃতমৰ ভাব-ভাষা আৰু সুৰে অন্তৰত এক নতুন পুলক সঞ্চাৰ কৰে। অনাবিল আনন্দ বিলায়। অই নিঃতমৰ এই জনপ্ৰিয়তাৰ কাৰণ নিৰ্দিষ্টকৈ নিৰ্দেশ কৰিব নোৱাৰিলেও ইয়াৰ ভাব-ভাষ্য, উপমা, ছন্দ আৰু সুৰৰ বৈচিত্ৰতাই এক কাৰণ বুলি ধৰি ল'ব পাৰি। অই নিঃতম শুনি ভাল নোপোৱা ব্যক্তি বোধ কৰো মিচিং সমাজত নাই। অই নিঃতম যি ভাল নাপায় তেওঁ মিচিং সমাজ আৰু সংস্কৃতিকো ভাল নাপায়। সেয়ে ক'ব পাৰি যে প্ৰত্যেক মানুহে অই নিঃতমৰ স্বকীয়তাক আদৰি লয়। অই নিঃতমৰ জৰিয়তে মনৰ আনন্দ-স্ফূৰ্তি, দুখ-বেদনা, আবেগ-অনুভূতি, প্ৰেম-প্ৰীতি আদি প্ৰকাশ পালেও অই নিঃতমক অশ্লীল ৰোধ নকৰে। প্ৰেম-প্ৰীতি, বিৰহ, যন্ত্ৰণা, পূৰ্বৰাগ আদি অই নিঃতমৰ যোগেদি এজনৰ পৰা আনজনলৈ বিনিময় কৰিব পাৰি।

সকলোৰে আপোন এই অইনিঃতমৰ সৃষ্টি এক ৰহস্যময়। অইনিঃতমবোৰ সমাজত মৌখিক ৰূপত প্ৰচলিত হৈ আহিছে। অনুভূতিশীল অন্তৰবোৰত যেতিয়া বিষাদ ভৰা স্পন্দন সৃষ্টি হয়। তেতিয়াই মনৰ নিভৃত কোণৰ পৰা অই নিঃতমৰ ঝঙ্কাৰ উঠে আৰু মনৰ বেদনাবোৰ পাতলাবলৈ অইনিঃতম গায়। বিহুগীত আৰু অইনিঃতমৰ সম্পৰ্ক আছে বুলিব পাৰি। কাৰণ দুয়োটাৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে প্ৰেম আৰু ভালপোৱা। বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে অইনিঃতমৰ সমস্ত পদৰ অৰ্থ প্ৰেমক উদ্দেশ্য কৰি গোৱা গীত ।

অইনিঃতম দুটি পদৰ সমষ্টি। মিচিং ভাষাত 'অই' শব্দই সম্বোধনত মৰমৰ চেনেহ আৰু প্ৰিয়জন বা প্ৰিয়তমাক বুজায়। নিজনতকৈ বয়সত সৰু হ'লে যিকোনো ব্যক্তিকেই মৰমেৰে অই বুলি সম্বোধন কৰি মাতিব পাৰে। আনফালে প্ৰেমিক বা প্ৰেমিকাকো অন্তৰৰ অতি আপোনজন বুলি ভাবি অই শব্দটোৰেই সম্বোধন কৰা দেখা যায়। অই শব্দই অৰ্থত প্ৰেমিক বা প্ৰেমিকাকো বুজায় । আকৌ নিঃতম শব্দত দুটি অক্ষৰ আছে। নিঃ ধাতুৰে নিচুকুৱা বা মৰমৰ গীত গাইবুলোৱা বুজায়। 'তম' প্ৰতয়ে যাক উদ্দেশ্য কৰি গোৱা হয় তাক বুজায় ।

কোনো কোনো মিচিং উপভাষাত অইনিঃতমক আবেঃ বুলিও কোৱা হয়। আবেঃৰ 'আ' বিশেষ্য বাচক উপসৰ্গ 'বে' মাত বা সুৰক অৰ্থাৎ সুৰ লগাই কোৱা কথা বা গীতক বুজায়।

প্ৰকৃতিগত ভাবে অইনি:তমৰ প্ৰতিধ্বনিয়ে আকাশে বতাহে উম্মাদ কৰি তুলে মিচিং য়াঃমে-মৃবৃৰহঁ তক । বিশেষকৈ শৰৎ কালত পূৰ্ণিমা ৰাতি বিয়া-সকামে, উৎসব- পাৰ্বণবোৰত অইনিঃতম প্ৰাধান্যই বেছি। লুইত, সোৱণশিৰি, দিখৌ, দিচাং, দিহিং, চিচি, চিমেন, চিয়াদ, চিলে আদি নদীৰ দুয়ো পাৰে শাৰী শাৰীকৈ বসতি স্থান কৰি থকা কৃষিজীৱী মিচিং সমাজে 'আমৰাগ পঃলত (শৰৎ কালত) খেতি পথাৰ সামৰি ৰাতি ডেকা-গাভৰু বিলাকে জোনাকৰ কোমল পোহৰত গাঁৱৰ কোনোবা এখন মুকলি ঠাইত চঃমান নৃত্য কৰে। এই চঃমান নৃত্যৰ মূল উপাদান হ'ল অইনিঃতম। মিচিং সমাজৰ প্ৰধান উৎসব হৈছে আলি-আয়ে-লৃগাং। এই উৎসৱত ডেকা-গাভৰুবোৰে অই নিঃতম গাই আনন্দ জোৱাৰ তোলে। ইয়াৰ উপৰিও মিচিং সমাজে ব'হাগ বিহুকো সুদাহাতে বিদায় নিদিয়ে। এই বিহুটো ডেকা-গাভৰু সমাজে মিলি ঘৰে ঘৰে হুচৰি গায় আৰু অইনিঃতম জুৰে। হুচৰি গোৱাৰ সময়ত এজনে আনজনৰ লগত পৰিচয় হোৱাৰ সুযোগ পায় আৰু সিহঁতৰ মাজলৈ বোৱাই আনে এক প্ৰেম-প্ৰীতিৰ নিজৰা। চঃমান বা বিহুনাচ চাবলৈ গাঁৱৰ ডেকা-গাভৰু, বুঢ়া-বুঢ়ী সকলোৱে ওলাই আহে। অইনিঃতম আৰম্ভ কৰাৰ প্ৰাক মুহূৰ্তত ৰাইজলৈ সম্বোধন কৰি এইদৰে গায়—

Oné Onolutannyi:yok oné ba:bunolu tannyi:yok Ngolusi:sang ko:kangé ni:tom mari: ri:manyé ইয়াৰ অৰ্থ হৈছে -পিতা মাতা বয়োজ্যেষ্ঠসকলে যে

• কোনো দায় দোষ নধৰে। আমি ডেকা গাভৰুসকলে তাই

▪ নিঃতমৰ ৰোল তুলি স্ফুৰ্তি কৰিছো। ইয়াৰ পাছত লাহে

লাহে ঢুলীয়াই ঢোল-তালৰ প্ৰতিফলন কৰি নাচনীহঁতক ককাল ভঙাই নচোৱায়। প্ৰিয়জন প্ৰিয়তমাক উদ্দেশ্যি অই নিঃতম গায়।

Adi: asse biddu:bong gi:tu: jíkong kinma:pé oinomoiyamé:du:bong longé yummé kinma:pe

ইয়াৰ অৰ্থহ'ল— পাহাৰৰ বলিয়া বানে খলা-কমা বাধা- বিঘিনী নামানি বৈ অহাৰ দৰে চেনেঙেও (ডেকা) দিনে- ৰাতিয়ে মৰমী কনেংজনীৰ গুণ গৰিমাকে ভাবি থাকে। কনেঙেও প্ৰিয়জনক মানস দৃষ্টিত সদায় লুকা ভাকু খেলি থকা দেখে। প্ৰিয়জনও মনৰ মন্দিৰত সদায় প্ৰিয়তমাক পাবলৈ চাকি জ্বলায়। সেয়ে কনেংয়েও এই দৰে গায়—

Akak tolok dé:daggom amolmotag pelendém noué mo:tép du:daggom nokkol métag asinsém. অৰ্থ-দূৰণি আকাশত আকাশী জাহাজ উৰি থাকিলেও মাটিতে বনাইছে। এইদৰে কনেঙে বহু দূৰত থাকিলেও

চেনেঙৰ কাষতে জীৱনটো থৈছে।

আকৌ কেতিয়াবা অজানিতে কোনোবা কাৰণত গাঁও

ফুৰোতে বা বিয়া-সকামবোৰত চেনেঙে কোনোবা গাভৰুৰ লগত কথা বাৰ্তা হোৱা দেখিলে তেঁওলোকৰ মাজত ভুল বুজাবুজিৰ সৃষ্টি হয়। এজনে আনজনক খং অভিমান আদি দেখুৱায়। সেয়ে তেতিয়া কনেঙে তাইৰ প্ৰিয়জনক অই নিঃতমৰ যোগেদি মনৰ মাজত জাগ্ৰত হোৱা বেদনাক এনেদৰে প্ৰকাশ কৰে। ongngo du:mílo pa:ta:do toribipé saloni

Mé:nam du:milo lubilang mélig bipe ko:néngngo ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল— যদি পুখুৰীত মাছ ধৰিব বিচাৰে তাই চালনিখন পাৰি দিব। ঠিক তেনেকৈ চেনেঙৰ ডেকাজনেও কোনোবা গাঁৱত ভাল পোৱা থাকিলে এতিয়াই আঁতৰি যাম। বুলি চেনেঙক কৈছে। এনেকৈয়ে তেওঁলোকৰ মাজত প্ৰেম- প্ৰীতি, ঘাত-প্ৰতিঘাত, বিৰহ আনন্দ, মিলন বিচ্ছেদ আদি নানা সমস্যাৰে জৰ্জৰিতহৈ আগবাঢ়ে গভীৰ প্ৰেম ।

জনজাতি তথা মিচিং সমাজখন সহজ-সৰল যদিও তেওঁলোকৰ মাজত ধনী-দুখীয়া ভেদা-ভেদ নথকা নহয় । তেওঁলোকৰ এনে মনোভাৱবোৰে কেতিয়াবা প্ৰেমিক- প্ৰেমিকাৰ সম্বন্ধৰ মাজত হেঙাৰ হৈ জ্বলে আৰু কেতিয়াবা সম্পূৰ্ণৰূপে বিচ্ছেদ কৰি পেলাব খোজে। এনে সময়বোৰত তেওঁলোকৰ মাজত এক জোকাৰণিৰ সৃষ্টি হয়। জন্মদাতা মা-দেউতাৰ কথাত হয় ভৰ দিওঁনে নিজৰ প্ৰিয়জনৰ লগত সম্বন্ধ দৃঢ় কৰিব। এনে সংকটপূৰ্ণ মুহূৰ্ততে কনেঙে তাইৰ মা-দেউতাৰ কথা এৰিব নোৱাৰি অই নিঃতমৰ জৰিয়তে এনেদৰে প্ৰকাশ কৰে। laudé pítal kapiyén lené de:mín goraki

Oinom mé:la kapiyén oné dé:mín goraki.

ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল— লাও যিমানেই ডাঙৰ নহওক ৰোওতাজনহে তাৰ গৰাকী। ছোৱালী যিমানেই ডাঙৰ নহওক মাক-দেউতাকেহে তাইৰ গৰাকী।

মা-দেউতাই নিদিয়ে বুলিয়েই চেনেও (ডেকা) জানো কনেঙক এৰিব পাৰে। তেওঁৰ হাতত ধন সম্পত্তিনাথাকিব পাৰে কিন্তু ভগৱানে দিয়া হাত দুখনটো আছে। এই হাত দুখনেৰে কনেঙক কাম-বন কৰি খুৱাব পাৰিব। সেয়ে কনেঙক উদ্দেশ্যি প্ৰিয়জনে অই নিঃতমত গায় o:ké bimang pésoyok bauk bimang pésoyok Oinom oiya pamilo kuyab tagla doboyé.

ইয়াৰ অৰ্থ হৈছে— মা-দেউতাই দুখীয়া বুলি মোলৈ তোমাক নিদিয়া বোলাটো তুমি ভয় নকৰিবা। হাড়ক মাটি কৰি তেজক পানী কৰি ভগৱানে দিয়া দুই হাতেৰে তোমাক কোৰ মাৰি খোৱাম

বনৰ জুই সোনকালে নুমাব পাৰি মনৰ জুই নুমাৰ খুজিলেও বেছিহে জ্বলি উঠে। যদিও মা-দেউতাৰ কথা দলিয়াই পেলাব নোৱাৰি তেওঁলোকৰ মতেই কনেঙৰ মত বুলি স্বীকাৰ কৰিলেও অন্তৰত উমি উমি জ্বলি থকা মৰমৰ জুইক তাই হঠাৎ নুমাব পৰা নাই। তাই খাওঁতে, বহোতে, শোওতে চেনেঙৰ কথাকে ভাবি থাকে। সেয়ে তাই গায়- Apin doko arémdo oinok yallo daglendag mirsé digdag émge:lamiksem titsul kabdu:né.

অৰ্থ হ'ল— ভাত খোৱা খালত চেনেঙৰ মুখখন দেখা পাও কনেতে জলকীয়া জ্বলাবুলি কৈ চকু পানী টুকি কান্দিছে। যাতে ঘৰৰ মানুহে তাইক ভুল নুবুজে।

কনেঙে অকলে যে কান্দিছে এনে নহয়। চেনেঙৰ অন্তৰতো বেদনাৰ জুই জ্বলিছে। তেওঁ থিৰেৰে থাকিব পৰা নাই। জাগ্ৰিত বেদনাক তেওঁ অই নিঃতমেৰে এনেদৰে ব্যক্ত কৰি গায় -

Ju:ré kama:l siloni dénggol kabdung atéré, juré kama:n kouéngo gigo:lo kabdung atéré.

অৰ্থ— যোৰ নথকা চিলনী চৰায়ে প্ৰেয়সীক বিচাৰি ইফালে সিফালে উৰা মাৰি কন্দাৰ দৰেই কনেঙৰ পৰা বিছিন্ন হৈ চেনেঙে ইনাই-বিনাই কান্দিছে। আকৌ কেতিয়াবা (প্ৰেমিক-প্ৰেমিকাৰ তেওঁলোকৰ অন্তৰৰ কথা জানি বুজিও তথা স্বাৰ্থ পূৰণাৰ্থে জোৰ কৰি কনে ঙক মা-দেউতাই তাইৰ প্ৰিয়জনলৈ নিদি অন্য কোনোবালৈ দিয়াৰ বন্দবস্তি কৰে। -

তেতিয়া প্ৰিয়জনে (চেনেঙ) উপাইনাপাইমা-দেউতাৰ ওচৰত দীঘল দি পৰে আৰু কনেঙক উভতাই আনি দিবলৈ কাকুতি মিনতি কৰি এইদৰে গায়—

ba:ba dortumtéi oua dortumtéi

Me:nam oimé oturungé gíbodakku. অৰ্থহ'ল— দেউতা ৰখাই দিয়া আই ৰখাই দিয়া গা ধন ভাঙি হ'লেও ৰখাই দিয়া নহ'লে মোৰ মৰমৰ কনে ক শত্ৰুৱে লৈ গৈছে।

মা-দৈউতাই ৰখাই দিব নোৱাৰে তৈন্তে তেওঁ এই জীৱনত মিলন নহ'লেও পৰ জনমত লগ পোৱাৰ আশা প্ৰকাশ কৰি এইদৰে অই নিঃতমত গায়—

A:né kekon kesakpéjo:pansula romdaggom yakan mukkap (oiya) ige:la yí:pum oiya sulangkup.

অৰ্থ হ'ল— নদীৰ ইপাৰে-সিপাৰে দুয়োৰে মৰাশ জ্বলাই দিলেও ক'লা ধোৱা হৈ আকাশত দুয়ো মিলিম। এনেকৈয়ে দুয়োৰ মাজত নানান ঘাত প্ৰতিঘাত নেওচি বিৰহ বেদনাক ভৰিৰে গচকি কেতিয়াবা তেওঁলোকে আগবাঢ়ে মধুৰ মিলনৰ পথলৈ। লাহে লাহে তেওঁলোক উজ্জ্বল ভৱিষ্যতৰ সপোনবোৰ ৰচিবলৈ আগবাঢ়ে।

তেওঁলোকৰ শুভকাৰ্য যে সম্পন্ন হ'ব সেই টো নিশ্চিত। কিন্তুতেওঁলোকৰ লাগিব ঘৰত পিন্ধিবলৈ বস্ত্ৰ আৰু বখাবলৈ অন্ন আদিৰ প্ৰয়োজন হ'ব বুলিয়েই সেইবোৰক যোগাৰ কৰিবলৈ যৎপৰনাস্তি চেষ্টা কৰে। কনেঙে কাপোৰ বয় যোগাৰ কৰিব বস্ত্ৰ আৰু চেনেঙৰ খেতি বা অন্য কিবা উপায়েৰে খাদ্য তথা থকা মেলাৰ ব্যৱস্থা কৰিব। কিন্তু দুৰ্ভাগ্য এইবোৰক কৰিবলৈ তেওঁলোকৰ লাগিব যথেষ্ট সময় সেয়ে চেনেঙে এইবাৰ মাঘ বিহু এৰি অহা ফাগুন মাহত শুভ বিবাহ পাতিবলৈ কনেঙক অনুৰোধ কৰি অই নিঃতমৰ জৰিয়তে এইদৰে গায়—

Hima:loité himangé gamiktínané mimangé Mé:dír po:yok mé:nama gínmur po:lodo midangé.

অৰ্থ হ'ল— মৰমৰ কনেং চিন্তা নকৰিবা । এইয়ে চেনেঙে মাঘ বিহু এৰি অহা ফাগুন মাহত আমাৰ শুভ বিবাহৰ আয়োজন কৰিছো। পৰিশেষত, মিচিং সমাজত প্ৰচলিত এফাঁকি কথা

আছে—

Do:nyi ané:bí po:lo abubí édí:lo:pé du:yéji odopé Mising ni:tom tu:libi:sin du:yaryé.

অৰ্থ হ'ল— সূৰ্য মাতৃ আৰু চন্দ্ৰ পিতৃ যেতিয়ালৈকে এই জগতত থাকিব তেতিয়ালৈকে মিচিং অই নিঃতমো লুইত, সোৱণশিৰিৰ সোঁতৰ দৰে তথা ফাগুন পচোৱা বতাহ জাকৰ দৰে ৰিব ৰিবকৈ অই নিঃতমৰ সংস্কৃতিৰ সুৰো ভাহি থাকিব অনাগত দিনলৈ।

(বিঃদ্ৰঃ-সহায়ক পুথি ড° গনেশ পেগুৰ মিচিং জন সংস্কৃতিৰ আঁহে আঁহে)

মবাইল নংঃ ১৬৭৮348457

লক্ষ্যনাথ পাইত

মিচিং বাঃনী কীবাং সহযোগী মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ চমু আভাস

প্ৰস্তাৱনা : আৰম্ভনীতে অসম মিচিং বাঃনী কাঁবাঙৰ সহযোগী সংগঠন 'সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙ'ৰ চমু আভাস প্ৰকাশ কৰাৰ আগতে মিচিং জনসমাজৰ আদিম কৃষ্টিৰ বিষয়ে চমুকৈ প্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছো। কিয়নো পৃথিৱীৰ অন্যান্য জাতি-উপ-জাতিৰ দৰে সভ্যতা-সংস্কৃতিয়ে ঢুকি নোপোৱা অৱস্থাৰে পৰা মিচিংসকলৰো স্বকীয় ভাষা, ধৰ্ম, কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ পথাৰখন যে ভৰপূৰ নাছিল তাক কোনেও নুই কৰিব নোৱাৰিব। আজিও তেওঁলোকে আদিম কালৰ পৰম্পৰা ৰীতি-নীতিৰ পমখেদি স্বকীয় ভাষা, ধৰ্ম, কৃষ্টি- সংস্কৃতিক ভঁৰাল চহকী কৰি জীয়াই ৰাখি বিশ্ব দৰবাৰত তুলি ধৰাৰ যি অকুণ্ঠ প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে ই আকৰ্ষণীয় আৰু আদৰণীয়।

মিচিংসকলৰ আদিম কৃষ্টি ঃ মিচিংসকলে যেতিয়া পৰ্বত-কন্দৰৰ গুহাত তেওঁলোকৰ পূৰ্ব- পুৰুষসকলে ভোকত গছৰ গুটি, হাবিৰ ফল-মূল, পিয়াহত নিজৰাৰ পানী খাই জীয়াই থকাৰ উপায় সৃষ্টি কৰি লৈছিল; তেতিয়া হয়তো কালৰ ধুমুহাত জীৱনটোক জীয়াই ৰখাৰ প্ৰচেষ্টাই তেওঁলোকক থকা-সৰকা কৰি পেলাইছিল। তেতিয়া তেওঁলোকে ভোকত আহাৰ পিয়াহত পানী, জাৰত কাপোৰ অনুভৱ কৰিব ধৰিলে আৰু প্ৰকৃতিৰ লগত সংগ্ৰাম আৰম্ভ কৰিব ধৰিলে। লগতে তেওঁলোকৰ নতুন সৃষ্টিৰ প্ৰয়োজন হ'ল। ফলত হয়তো আলু-কচুৰ আহাৰ, পশু-পক্ষী, মাছ আদি চিকাৰ কৰি খোৱাৰ অভ্যাস, জাৰৰ কাৰণে য়াম্ব, জীম্, গাদু, গালেং নিচিনা মূল্যৱান কাপোৰৰ উদ্ভাৱন হ'ল। তাতেই সন্তুষ্ট নহৈ জীৱনৰ আন্ধাৰ মুহূৰ্তত অকণি জিৰণী, আনন্দ উপভোগৰ প্ৰয়োজন হ'ল। হয়তো তাৰ ফলত "মিবু"ৰ দৰে নৃত্যোৎসৱ, 'পঃনুংৰ দৰে নৃত্যোৎসৱ, লীৰীলি নৃত্য আদিৰ ব্যৱস্থা আপোনা- আপুনি আহি গ'ল আৰু সমাজ ব্যৱস্থা নিয়মৰ মাজত গতিশীল হ'ব ধৰিলে। লগে লগে তেওঁলোকৰ জীয়াই থকাৰ

মোহ বাঢ়িবলৈ ধৰিলে। প্ৰকৃতিৰ হেঁচাতেই হওঁক বা সমাজ ব্যৱস্থাৰ বিশৃঙ্খলতাতেই হওঁক – গিৰি-কন্দ্ৰৰ পৰা আহি জীয়াই থকাৰ উপায় বিচাৰি আজিৰ মিচিং জাতিয়ে বৰ লুইতৰ পাৰে পাৰে, সোৱণশিৰিৰ পাৰে পাৰে বসতি কৰিব ধৰিলে আৰু জীৱনৰ ছন্দ ৰচনা কৰিবলৈ লাগিল। কিন্তু শৃঙ্খলাহীন সমাজ ব্যৱস্থা, ধৰ্ম, গতিবিধিৰ পাকচক্ৰত পৰি তেওঁলোকৰ যি নিজস্ব স্বকীয়তা আছিল- সেই স্বকীয়তা হেৰুৱাব ধৰিলে। আনকি সূতাত কবিতা ৰচিব পৰা কাজী শিপিনী মিচিং জীয়ৰীসকলেও তাঁত বা পাহৰি যাব ধৰিলে। 'গাপা', 'গালে', 'য়াম্ব', 'ৰিবিৰ দীঘ বানি পাহৰি যাব ধৰিলে, বচা ফুলৰ কবিতা ধূলিত উৰুৱাই দিব ধৰিলে। তেতিয়া মিচিং জনসমাজৰ স্বকীয় ভাষা, ধৰ্ম, কৃষ্টি-সংস্কৃতি আদিৰ সাৰুৱা পথাৰখন বিলুপ্তিৰ দিশত আগবাঢ়িব ধৰিছিল আৰু অস্তিত্বহীনতাৰ গড়াহত ডুব যাব ধৰিছিল।

তাৰ কাৰণ নোহোৱা নহয়। বিশেষকৈ এসময়ত অসমৰ অন্যান্য জাতি-জনগোষ্ঠীৰ দৰে মিচিংসকলৰ মাজতো জীয়াই থকাৰ সু-পথত নানান ঘাত-প্ৰতিঘাত ভাবুকি আহি পৰিছিল। যেনে— মানৰ অসম আক্ৰমণ তথা ব্ৰিটিছ সাম্ৰাজ্যৰ শোষণত সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য জাতি- জনগোষ্ঠীৰ লগতে তেওঁলোকৰো জীৱন পয়ালগা অৱস্থাত পৰিণত হৈছিল। ইফালে ব্ৰিটিছ সাম্ৰাজ্যৰ পৰা দেশ স্বাধীন হোৱাৰ লগে লগে ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ- পূৰ্বাঞ্চলত ১৯৫০ চনৰ বৰ ভূমিকম্পৰ ধ্বংস লীলা, লানী নিচিগা বানপানীৰ প্ৰকোপত তেওঁলোকৰ বাসভূমিসমূহ অধিক জুৰুলা হে পৰিছিল। সেয়ে হয়তো তেওঁলোকৰ স্বকীয় ভাষা, ধৰ্ম, কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ প্ৰকাশৰ বাট পোৱাত লেহেম গতিত আছিল বুলি ধৰি ল'ব পাৰি ।

এই কাৰণে তেওঁলোকৰ মন মগজুত পুনঃ অতীতৰ পটভূমিত কৃষ্টিৰ অৰ্থ আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তাক নতুনকৈ সৃষ্টি কৰাৰ প্ৰয়াস আৰম্ভ হৈছিল। তেওঁলোকে ইয়াক স্বীকাৰ কৰি স্বকীয় জনগণৰ মূৰ্ত প্ৰকাশ পোৱাৰ বাট বিচাৰি উলিয়াই জাতিটোক কৃষ্টি আন্দোলনৰ যোগেদি সজাগতা, সচেতনতা সৃষ্টি কৰি মাৰ বান্ধি থিয় দিবলৈ বাধ্য হৈছিল এক সুস্থ-সবল কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ ভঁৰাল চহকী হোৱা জাতি-জনগোষ্ঠী হিচাপে পৰিচয় দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত। সেয়ে হয়তো তেওঁলোকে সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ আলোক সন্ধান কৰি ইয়াৰ উদ্ধাৰ আৰু সংৰক্ষণ কৰি পৰিচালনাৰ্থে আবাল-বৃদ্ধ-বনিতাৰ সহযোগত এখনি কৃষ্টি কীবাং গঠন কৰিবলৈ

সু-পথত আগবাঢ়ি আহি এদিন নানান ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ মাজেদি মিচিং জনসমাজৰ পটভূমিত পোন প্ৰথম বাৰৰ বাবে কৃষ্টি কৌবাং গঠন কৰাৰ পথ মুকলি হ'ল। সমগ্ৰ মিচিং সমাজৰ বাবে পথ প্ৰসন্ন হোৱা সেই কৃষ্টি কৌবাংটোৰ নামেই আছিল “সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাং।” সেই কৃষ্টি কীবাঙটোৰ নাম ইংৰাজী বৰ্ণমালাৰে লিখিবলৈ যাওঁতে সৰ্বসম্মতিক্ৰমে কীবাঙে "All Assam Miching Kristi Bane Kebang” বুলি লিখি ব্যৱহাৰ কৰিছিল।
সৰ্বজনবিদিত যে সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃলী কীবাং স্বাধীন চেতিয়াভাৱে গঠন কৰা হেছিল যদিও মিচিং বাঃনী কীবাঙে সেই কৃষ্টি বাংনী কীবাঙৰ দ্বিতীয় বাৰ্ষিক অধিবেশনৰ পিছৰ পৰা ইয়াক ভাতৃ সংগঠন হিচাপে গ্ৰাহ্য কৰে। আৰু লগতে দুয়ো ভাতৃ সংগঠনে অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰিব লগা হ'লে প্ৰয়োজন সাপেক্ষে একেলগে অধিবেশন পতাৰ ব্যৱস্থাও ঠিক কৰা হয়। সেয়ে সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কাৰাক মিচিং বাঃনৗ কৌবাং ভাতৃ সংগঠন বা সহযোগী সংগঠন হিচাপে জনাজাত আছিল।
সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাং গঠন কৰাৰ পূৰ্বে স্বকীয় জাতিটোৰ আত্মপৰিচয় ‘মিচিং' নাম দি মিচিং সমাজত তেনেধৰণৰ কোনো জাতীয় সংগঠন গঠন কৰা নাছিল বুলি ক'লেও বঢ়াই কোৱা নহ'ব। যি আছিল মিৰি বুলিহে। ১৯২৪ চনত গঠন কৰা মিচিং

সমাজৰ পিতৃসম সংগঠন “সদৌ অসম মিৰি সন্মিলন”কে ১৯৫৫ চনৰ ২৯ আৰু ৩০ অক্টোবৰ তাৰিখে মাজুলীৰ গেজেৰা গাঁৱত সন্মিলনৰ ১৯তম অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰি 'মিচিং বাঃনী কৌবাং' বুলি সংশোধন কৰা হৈছিল। সন্মিলনৰ নাম সলনি কৰিয়ে কৃষ্টি বাংনী কীবাঙে ব্যৱহাৰ কৰি অহা Miching শব্দটোক মিচিং বাঃনী কীবাঙেও ব্যৱহাৰ কৰি লিখি আহিছিল। তাৰোপৰি কৃষ্টি বাঃলী কীবাঙে মানুহৰ নামৰ আগত শ্ৰী/শ্ৰীমতী বা মিগাং / মিয়ুম নিলিখি নামৰ আগত ‘মিচিং' বুলিও লিখি ব্যৱহাৰ কৰি আহিছিল।
এনে এখন স্বকীয় জাতিটোৰ আত্মপৰিচয় ‘মিচিং নাম দি পোন প্ৰথমে মিচিং জনসমাজৰ পটভূমিত গঠন কৰা সেই জাতীয় কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ নাম হয়তো আজিৰ মিচিং জনসমাজৰ নৱপ্ৰজন্মৰ জ্ঞাত নহয় বুলি ক'লেও অত্যুক্তি কৰা নহ'ব। কিয়নো সেই সংগঠনটো কালৰ বুকুত সম্ভৱতঃ ৮০ৰ দশকৰ পৰা মৰহি যোৱাৰ ইংগিত পোৱা যায়। কালৰ বুকুত মৰহি যোৱা সেই কৃষ্টি সংগঠনটো অবতংমান যদিও মিচিং জনসমাজৰ বাবে ই এক আপুৰুগীয়া সম্পদ তথা মিচিং সমাজৰ এক ঐতিহাসিক দলিলস্বৰূপ। যাৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰি আহিছে চিলাপথাৰ চহৰৰ অন্তৰ্গত পাতিৰি গাঁৱত স্থাপন কৰি ৰখা সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ ভৱনটোৱে। এই ভৱনটো আছে এতিয়া জৰাজীৰ্ণ অৱস্থাত। জৰাজীৰ্ণ অৱস্থাত থকা ভৱনটোৱে হাত বাউলী দি মাতি আছে সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ ইতিহাসৰ ৰেঙণিক। সেই ইতিহাস জড়িত কীৱাঙত আছিল স্বাধীনোত্তৰ কালৰ মিচিং জনগোষ্ঠীৰ জাতীয় চেতনা থকা বৰেণ্য ব্যক্তিসকল আৰু সেই সংগঠনটিৰ জৰিয়তে মিচিং জনসমাজক দি যোৱা তেখেত লোকৰ বহুমূলীয়া অৱদান।
কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ জন্ম : সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাক মিচিং সমাজৰ প্ৰথম আইনজীবী মালচন্দ্ৰ পেগুদে সভাপতিত্বত নিম্নোল্লেখিত কাৰ্যকৰী কমিটিৰ দ্বাৰা গঠন কৰা হৈছিল ১৯৫৫ চনৰ ২৫ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে “পিচলামুখ ত। ইয়াক অনুন্নত জাতি-জনজাতিৰ উন্নতি কল্পে ৰচিত ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২৭৫ দফা অনুসৰি গঠন কৰা হয়। নৱগঠিত সেই

কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ সভাপতি হিচাপে মিচিং লক্ষনাথ দলেদেৱক আৰু মিচিং ললিত কুমাৰ দলেদেৱক সম্পাদক হিচাপে পোন প্ৰথমে দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিছিল।
- সভ্যসকলৰ নাম তালিকা যথাক্ৰমে – মিচিং নুমল চন্দ্ৰ পেগু, ঘনশ্যাম দলে, ৰমেশ মোহন কুলি, যোগেশ দলে, পদ্মধৰ পেগু, বিক্ৰমসিং য়েইন, মুহিধৰ পেগু, কালোৰাম পাইত, লক্ষেশ্বৰ পাইত, বিষ্টুৰাম দলে, দণ্ডিৰাম দলে, তৰুণ চন্দ্ৰ পামেগাম, চকবাল কায়ুং, বিশ্বেশ্বৰ কুলি, মাৰ্টিন দাই (পাচিঘাট), দায়িং ইৰিং (পাচিঘাট, অৰুণাচল প্ৰদেশ), মালচন্দ্ৰ পেগু, কনক চন্দ্ৰ মিলি, বিৰাচন দলে, লয়ৰাম পেগু, বানেশ্বৰ মিলি, দাসীৰাম পেগু, লক্ষীৰাম কমান, মুহিধ দলে, লক্ষীনাথ চিন্তে, নামেশ্বৰ পেগু, বিমলা কান্তদলে, দেহিৰাম দলে, উমানন্দ পাতিৰ, মিচিং (শ্ৰীমতী) পদ্মেশ্বৰী পেগু, মিচিং (শ্ৰীমতী) মিকেশ্বৰী দলে, মিচিং কুলধৰ পাইত আদিয়েই আছিল প্ৰধান।
কৃষ্টি বাঃনী কীবাং গঠন কৰাৰ মূল লক্ষ্য উদ্দেশ্য :- (১) "শতাব্দীৰ বুকুত জাহ যোৱা অথচ আদৰণীয় 'আদি- মিচিং' সমাজৰ কৃষ্টি-সংস্কৃতিক পুনৰ উদ্ধাৰ কৰি সময়োপযোগী কৰি তোলা, (২) অন্যান্য ভাৰতীয় কৃষ্টি- সংস্কৃতিৰ লগত সমন্বয় ঘটোৱা, (৩) সাংস্কৃতিক আন্দোলনৰ যোগেদি যুগে যুগে অবিচাৰৰ হেঁচাত জৰাজীৰ্ণ হোৱা আদি-মিচিং সমাজখনক স্বাধীন দেশৰ নাগৰিক হোৱাৰ অনুপ্ৰেৰণা দিয়া আৰু (৪) বিশাল ভাৰত ভূমিৰ বিচিত্ৰ কৃষ্টি-সংস্কৃতিলৈ যৎকিঞ্চিৎ বৰঙণি যোগোৱাৰ প্ৰচেষ্টা চলোৱা" আদি।
সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাং গঠন কৰাৰ আগতে অন্যান্য ঠাইত ছেগা-চোৰোকাকৈ কৃষ্টিমূলক দুই

এখনি সভা-সমিতি আছিল যদিও প্ৰকৃত পক্ষে মিচিং সমাজৰ ধোঁৱা চাঙত ক'লা পৰি থকা কৃষ্টিৰ আচল ধাতুবোৰ আৰু তাৰ প্ৰকৃত প্ৰাণটোৰ নিদৰ্শন প্ৰথমাবৰৰ বাবে বহা সেই সন্মিলখনতেই দহৰ চকুত পৰিছিল। সন্মিলখনৰ লগতে দেখুৱা প্ৰদৰ্শনী আৰু সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াত আয়োজন কৰা কৃষ্টিমূলক চঃমান-য়িমানে দৰ্শকৰ ওচৰত বিস্ময়ৰ সৃষ্টি হৈছিল। এই প্ৰসঙ্গত স্থানীয় ৰাইজৰ উপৰি ভৰলী মিচিং ৰাইজৰ নিভাজ নৃত্য-গীত, বয়নশিল্পৰ নিপুন নিদৰ্শন আৰু বুল্লি মিৰাঙৰ হৃদয় গ্ৰাহী অৰ্থপূৰ্ণ অই নিঃতম আৰু গীতৰ তালে-তালে ফুলেশ্বৰ দলেৰ মনোগ্ৰাহী নৃত্যই দৰ্শকক মুগ্ধ কৰি তুলিছিল।
সেই তেতিয়াৰে পৰা মিচিং সমাজৰ গাঁৱে-ভূঞে নগৰে-চহৰে মিচিং কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ জোৱাৰ জোকাৰণি আহি পৰিছিল। সেই জোকাৰণিত প্ৰত্যেকজন মিচিং ব্যক্তিয়ে অনুভৱ কৰিবলৈ ধৰিলে কৃষ্টিৰ প্ৰতিশব্দ বা অৰ্থ আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা। মুঠৰ ওপৰত কৃষ্টি- সংস্কৃতিৰ যোগেদি জাতীয় জনজীৱনৰ বৈশিষ্ট্যতা আৰু জাতীয় চৰিত্ৰৰ ফুঠি উঠাৰ মূল শিপাডালক জীপাল কৰাৰ চেষ্টা কৰা হয়। কিন্তু অজ্ঞান আন্ধাৰত ডুব গৈ থকা মিচিং সমাজটোৱেই তাক উদ্‌ঘাটন কৰি নিজৰ অপূৰ্ব কৃষ্টিক প্ৰকৃত ৰূপ দি সংস্কৃতিলৈ ৰূপান্তৰ ঘটোৱাৰ পথত অনেক প্ৰকাৰৰ বাধা-বিঘিনি নোহোৱা নহয়। যেনে- - মিচিং কৃষ্টিনো কি বস্তু? ইয়াৰ অৰ্থই বা কি? ইয়াৰ পৰা মিচিং সমাজে কোনটো দিশত আগবাঢ়িব পাৰি? আদিৰ ভেটা দিয়া প্ৰশ্ন। তেনেকুৱা প্ৰশ্নবানক আওকাণ কৰি অসমৰ চুকে-কোণে সিঁচৰিত হৈ থকা মিচিং জাতিৰ মাজত লিপিত খাই থকা পুৰণি আৰু নতুন কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ উদ্‌ঘাটন তথা উন্নয়নৰ কাৰণে নিয়ন্ত্ৰিত আন্দোলনৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছিল সেই কৃষ্টি বাংনী কাঁবাঙৰ। এনে নিয়ন্ত্ৰিত আন্দোলনৰ লক্ষ্য-উদ্দেশ্য আগত ৰাখি কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙে বিশেষ উদ্যোগ লৈ ১৯৫৫ চনৰ ১৬ মে' তাৰিখে কাঁবাঙৰ কাৰ্যকৰী সমিতিৰ বৈঠক বহে। সেই বৈঠকত মিচিং কৃষ্টিৰ মুখ্য উদ্দেশ্যে আৰু ভৱিষ্যত পৰিকল্পনা সম্পৰ্কে প্ৰস্তাৱ লোৱা হয়।

প্ৰস্তাৱ লোৱা মৰ্মে মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ Cultural Mani- festo প্ৰকাশ কৰি মিচিং সমাজৰ মাজত বিলাই দি প্ৰচাৰ চলোৱা হৈছিল।
তদুপৰি মিচিং জনসমাজৰ মাজত জোৱাৰ উঠা সেই কৃষ্টিমূলক আন্দোলনত হয়তো বহুতো বিকৃতি ঘটাৰ সম্ভাৱনাই কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ দায়িত্ব অধিক প্ৰকট হৈ পৰিছিল। ইয়াৰোপৰি মিচিং সমাজৰ চুকে-কোণে পৰি থকা কৃষ্টিমূলক গীত পুথি, কৃষ্টিৰ উৎকৃষ্ট আহিলাসমূহক প্ৰতিৰক্ষা কৰি ৰাইজৰ আগত প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰ বাবে গুৰু দায়িত্ব বহন কৰিবলগীয়া হৈছিল সেই কৃষ্টি বাঃলী কীবাঙৰ। গুৰু দায়িত্ব বহন কৰি তাৰ প্ৰকৃত গঢ় দিবৰ বাবে কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ শাখা সমিতি প্ৰত্যেক মহকুমা বা জিলাভিত্তিত যুদ্ধকালীনভাৱে প্ৰস্তুত কৰি নিম্নোল্লেখিত শাখা সমিতি বা বাংকে কীবাঙসমূহক গঠন কৰা হয় ।
বাংকে কীবাঙসমূহ আছিল— ডিব্ৰুগড় (১) ট্ৰেন্সফাৰ্ড এৰিয়া মিচিং কৃষ্টি কৌবাং, জ'নাই। (২) ডিব্ৰুগড় জিলা মিচিং কৃষ্টি কৌবাং, ডিব্ৰুগড়। শিৱসাগৰ (৩) বনৰীয়া চাপৰি মিচিং কৃষ্টি কৌবাং, দিখৌমুখ। (৪) বমথাউৰী মিচিং দঃলুং কৃষ্টি কৌবাং, জাঁজিমুখ। (৫) দিখৌমুখ আলিমূৰ মিচিং দঃলুং কৃষ্টি কৌবাং। (৬) কানিয়াজান মিচিং দঃলুং কৃষ্টি কৌবাং, কমলাবাৰী, মাজুলী। (৭) বটিয়ামাৰী মিচিং দঃলুং কৃষ্টি কৌবাং, মাজুলী।
এনে গঠনমূলক সমস্যাৰ অভাৱ-অনাটনৰ মাজেদিয়ে স্বকীয় জাতিটোৰ ভৱিষ্যত চিন্তাধাৰা কৰি কৃষ্টি বাংনী কীবাঙে যুদ্ধকালীনভাৱে ইং ২২/০১/১৯৫৬ তাৰিখে যোৰহাটত কাৰ্যকৰী সমিতিৰ বৈঠক বহি পুনৰ ৬খন প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰা হয়। তাৰে (১) মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ হাতে লিখা নিয়মাৱলী প্ৰকাশ কৰা, (২) শ্ৰদ্ধেয় ডাঃ নুমল চন্দ্ৰ পেগুদেৱৰ হাতে লিখা মিচিং জাতিৰ ইতিবৃত্তি সম্পৰ্কীয় (The Miris Our little

known neighbour) নামৰ কিতাপখনক ততালিকে প্ৰকাশ কৰা আৰু (৩) মিচিং জাতিৰ ভাষা, কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ উদ্‌ঘাটন আৰু উন্নয়ন কল্পে মিচিং ভাষাত এখনী মাহেকীয়া আলোচনী উলিওৱা আদি। আৰু ইয়াৰ লগতে
কীবাঙে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰি সদৌ অসম মিচিং বাঃনৗ কৌবাং বছেৰেকীয়া অধিবেশন দক্ষিণপাৰৰ নিতাই পুখুৰী মৌজাৰ জন গাঁৱত পাতিবলৈ আয়োজন কৰা হৈছিল। কিন্তু ওপৰোক্ত গাঁৱৰ আৰ্থিক অৱস্থা প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগত শোচনীয় হোৱা হেতুকে সহৃদয় ৰাইজে তাত বছেৰেকীয়া অধিবেশন পাতিবলৈ কীবাঙক সম্মতি দিব নোৱাৰিলে। উপৰোক্ত বৈঠকতে সমাজকৰ্মী তথা লোকেল বোৰ্ড সদস্য দাসীৰাম পেগুদেৱে 'মিচিং জাতিৰ ইতিবৃৰ্ত্তি নামৰ হাতে লিখা কিতাপখনক মিচিং কৃষ্টি বাঃনৗ কৌবাং নামত প্ৰকাশ কৰি দিয়াৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে। সেই হেতুকে মিচিং কৃষ্টি বাঃনৗ কৌবাং ৰ নিয়মাৱলী আৰু মিচিং জাতিৰ ইতিবৃত্তি নামৰ Manuscript খনক পৰীক্ষা কৰি চাবৰ বাবে ইং ৩০/০১/৫৬ তাৰিখে দক্ষিণপাৰৰ মথাউৰী গাঁৱত Selection Committee গঠন কৰি দিয়া হয়। মতে পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাও চোৱা হৈছিল। তাৰোপৰি কৃষ্টি বাঃনৗ কৌবাং ৰ কাৰ্যকৰী কমিটিৰ বিশেষ অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল ইং ২৯/04/1956 তাৰিখে অল্ আসাম মিৰি হাই স্কুলৰ প্ৰাঙ্গণত।
কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ দ্বিতীয় বাৰ্ষিক অধিবেশন :- স্বকীয় জাতিটোৰ ভৱিষ্যত লক্ষ্য-উদ্দেশ্য আগত ৰাখি যুদ্ধকালীনভাৱে কৌবাঙৰ পুঁজিৰ অভাৱ স্বত্বেও ইং ৩০/১২/১৯৫৬ তাৰিখে অঁকাজান পাতিৰিচুক গাঁৱত মিচিং সমাজৰ প্ৰথম বিধায়ক মিচিং কাৰ্ক চন্দ্ৰ দলেদেৱৰ সভাপতিত্বত সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনৗ কৌবাং ২য় বাৰ্ষিক অধিবেশন সমাৰোহেৰে সভা সম্পন্ন কৰে।

সেই কীবাঙৰ সভা মণ্ডপত মিচিং কালোৰাম পাইত আৰু মিচিং গণেশ পেগুৰ আৰম্ভনি গীত, মিচিং কৰ্জ্জুন বৰুৱা পেগুদেৱে মিবু আঃবাঙেৰে কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ দুৱাৰ মুকলি কৰা, অযোধ্যা দলে, প্ৰেমলতা দলে, পদ্মেশ্বৰী পেগু আৰু প্ৰমিলা পেগুৱে মিচিং গীতেৰে সভাপতিক মাল্যবৰণ কৰা, মিচিং গোলাপ চন্দ্ৰ টায়ে মিচিং অই নিঃতম, মিচিং ধৰনী কান্ত চাংমাঙৰ "মিচিঙা দুং" নামৰ তিনি বিধৰ আকৰ্ষণীয় গীত, কুমাৰবাৰী গাঁৱৰ মিচিং গণেশ পেগুৰ সুমধুৰ অই নিঃতম, মিচিং (শ্ৰীমতী) শশীপ্ৰভা দলেৰ আধুনিক গীত, ভেকেলীমুখ গাঁৱৰ মিচিং (শ্ৰীমতী) অমৰাৱতী দলেৰ আধুনিক গীত, মিচিং ঘনশ্যাম দলেৰ মিচিং অই নিঃতম 'অন্ন নচৰ চৰনাম্ গীত, আৰু মিচিং নবীন পেগুৰ সুৱদী পেঁপাৰ মাত আদিয়ে সভাখনক অধিক শুৱনী কৰি জাকত জিলিকা কৰি তুলিছিল। তাৰোপৰি সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াত মিচিং কালোৰাম পাইত আৰু মিচিং কুলধৰ পাই তৰ পৰিচালনাত এটি আকৰ্ষণীয় নৃত্য-গীতৰ সমাৰোহ সম্পন্ন হৈ যায়। সেই নৃত্য-গীতৰ সমাৰোহত ভাৰত নাট্যম নগা নাচ, মিবু আঃবাং, অই নিঃতম, পেঁপা, টুলুং, ঢোল, তাল, তাপুং, গুমৰাগ নাচ, মীঃব নিঃতম, কাবান বান্নাম আদিৰ সমাৰোহ প্ৰায় দুহেজাৰ দৰ্শকক মুগ্ধ কৰি তুলিছিল। তাৰে বিশেষ উল্লেখযোগ্য আছিল যে মুক্তিয়াৰ চাপৰিৰ মিচিং ৰমেশ পেগুৰ মিচিং অই নিঃতম, কাবান বান্নামে শুনি উপস্থিত ৰাইজৰ চকুলো উলাইছিল।
উক্ত সভাৰ আৰম্ভনিতে সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙে কীবাং আজন মিচিং (শ্ৰী) শৰ্মাৱতী পে (দলে)-ক 'লংকান কায়োম', মিচিং দাসীৰাম পেগুক "মৌঃজং মিগাং" আৰু মিচিং কালোৰাম পাইতক দৃ মিগাং' উপাধিৰে বিভূষিত কৰা হৈছিল।
নিৰ্দিষ্ট বিষয়ত বক্তা প্ৰদান কৰে ক্ৰমে – (ক) ৰমেশ মোহন কুলি (বিষয়— 'কৃষ্টি' কিবা 'দূৰব্ব'ৰ অৰ্থ কি ?) (খ) পদ্মধৰ পেগু (বিষয়- মিচিং কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ উদ্ধাৰ আৰু সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা) (খ) শৰ্মাৱতী পেগু (বিষয়- মিচিং সমাজৰ নিৰক্ষৰতা আৰু অসাৱধানতা)।
প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ :

১নং প্ৰস্তাৱ :- বাঃনী কৃষ্টি কৌবাঙৰ সদৌ অসম মিচিং জাতিৰ মাজত বিভিন্ন কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ উদ্ধাৰ আৰু উন্নয়নৰ কাৰণে অনুষ্ঠিত। এই কৌবাঙখন স্থায়ী আৰু উন্নত ধৰণে পৰিচালনা কৰিবলৈ হ'লে যথেষ্ট পুঁজিৰ দৰকাৰ। গতিকে এই বছৰ চৰকাৰে বিভিন্ন মহকুমাৰ শিতানত কৃষ্টিমূলক টকাৰ মঞ্জুৰী দিয়াৰ উপৰিও এই কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙলৈ আচুতীয়াভাৱে আজিৰ সভাই চৰকাৰক কম পক্ষেও ৩০,০০০ ত্ৰিশ হেজাৰ টকা দিবলৈ অনুৰোধ জনায়। (প্ৰস্তাৱক : মিচিং কালোৰাম পাইত। সমৰ্থক : লয়ৰাম পেগু।)
২ নং প্ৰস্তাৱঃ কৃষ্টি বাঃনৌ কৌবাং মিচিং সম্প্ৰাদয়ৰ ভাষা আৰু সংস্কৃতিৰ উন্নয়নৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিবলৈ হ'লে মিচিং ভাষাত এটা মাহেকীয়া আলোচনী প্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰয়োজনবোধ কৰে। বিভিন্ন ঠাইৰ বিভিন্ন লেখক-লেখিকাৰ তৃপ্তি আৰু দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি ভাষাৰ উন্নতি সাধন কৰিব লাগিব। উল্লেখযোগ্য যে মিচিং জাতিৰ ভাষাৰ উন্নতি নহ'লে জাতিৰ কৃষ্টিও ৰক্ষা নপৰে। গতিকে মিচিং ভাষাত এখনি মাহেকীয় আলোচনী উলিয়াবলৈ আজিৰ সভাই দৃঢ়মতি প্ৰকাশ কৰি ৰাইজৰ সৰ্বাত্মক সমৰ্থন বিচাৰে। এই আলোচনীৰ সম্পাদক হিচাপে কৃষ্টি কীবাঙৰ সম্পাদকেই সম্পাদকৰ কাম কৰিব। (প্ৰঃ মিচিং ললিত কুমাৰ দলে। সঃ কুলধৰ পাইত।)
৩ নং প্ৰস্তাৱ ঃ সদৌ অসমৰ মিচিং জাতিৰ কৃষ্টি ৰক্ষাৰ চিন স্বৰূপে এই আৰম্ভণীৰ ক্ষেত্ৰত মিচিঙৰ আদিম কৃষ্টি "আলি আই লৃগাং উৎসৱ" চৰকাৰীভাৱে গ্ৰাহ্য কৰিছে আৰু সেই মৰ্মে চৰকাৰে লক্ষীমপুৰ আৰু শিৱসাগৰ জিলাত "আলি আই লৃগাং" উৎসৱটোৰ বন্ধৰ দিন বলবৎ থাকিবলৈ সন্মতি দিছে। গতিকে আজিৰ সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি হিচাপে প্ৰত্যেক বছৰৰ

ফাল্গুন মাহৰ প্ৰথম বুধবাৰ দিনবোৰক “আলি-আই-লৃগাং” উৎসৱৰ দিন বুলি ধৰি ল'বলৈ ৰাইজৰ আগত ঘোষণা কৰি সেই দিনটোত চৰকাৰী বন্ধ দিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ জনায়। (প্ৰঃ- মিচিং পদ্মধৰপেগু। সঃ ঘনশ্যাম দলে।)

৪ নং প্ৰস্তাৱ : ডাঃ নুমল চন্দ্ৰ পেগুদেৱে লিখা মিচিং জাতিৰ বুৰঞ্জী প্ৰকাশত মিচিং দাসীৰাম পেগুদেৱে সকলো টকা-পইচা বহন কৰাৰ লগতে মিচিং বাঃলী কীবাঙক যথেষ্ট পুঁজি সংগ্ৰহ কৰি দিয়াৰ কাৰণে আজিৰ সভাই তেখেতক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰে আৰু তেখেতৰ দীৰ্ঘায়ুৰ কাৰণে ভগবানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনায়। (প্ৰঃ- সভাপতি। সঃ- সমূহ ৰাইজ।

উপৰোক্ত প্ৰস্তাৱসমূহ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত ধৰ্ম সম্বন্ধেও পৰ্যালোচনা কৰাৰ সময়ত ভাগ লৈ মিচিং ৰক্মণ কাদঙে ধৰ্মৰ বিষয়ে তাৎপৰ্যপূৰ্ণ বক্তৃতা প্ৰদান কৰিছিল।

K সমজুৱা বক্তৃতা প্ৰদানত— (ক) মানসী পেগু ■ (বিষয় বয়ন শিল্প) (খ) লোকনাথ পেগু (বিষয়- বৰ্তমান প্ৰচলিত ধৰ্মৰ সলনি নতুন এটা ধৰ্মপন্থা লোৱা = সম্পৰ্কে) (গ) মিচিং মাল চন্দ্ৰ পেগু (বিষয়- বৰ্তমান চ আমাৰ ধৰ্মৰ সোলোক-ঢোলোক অৱস্থাৰ সম্পৰ্কে) (ঘ) = দূৰ্গেশ্বৰ দলে (বিষয়- কৃষ্টিয়ে জাতীয়বোধ কেনেকৈ গঢ়ি তোলে) আদি।

কৃষ্টি বাঃনী কীৰাঙৰ কাৰ্যনিৰ্বাহক সমিতি গঠন : ই সভাপতি : মিচিং কালোৰাম পাইত। উপ-সভাপতি : । মিচিং মুহিধৰ পেগু (প্ৰাক্তন বিধায়ক)। সাধাৰণ সম্পাদক : মিচিং কুলধৰ পাইত। জনা উচিত যে মিচিং জাৰ্মান B দলেক কীবাঙৰ সদস্য হিচাপে অৰ্ন্তভুক্ত কৰি পুৰণি = সভ্যসকলক লৈ সেই নতুন কাৰ্যনিৰ্বাহক সমিতিখন গঠন। কৰা হৈছিল।

আলি আঃয়ে-লৃগাং সম্পৰ্কে লোৱা সিদ্ধান্ত :- পূৰ্বে = মিচিং জনসমাজে 'আলি আঃয়ে-লৃগাং উৎসৱ'টিক হ ফাল্গুন মাহৰ 'বুধবাৰ'ৰ যিকোনো এটা দিনত বেলেগ বেলেগ ঠাইত নিজৰ নিজৰ সুবিধা অনুযায়ী পালন কৰা ৰ হৈছিল। সেয়ে আলি-আঃয়ে-লৃগাং উৎসৱটিক ফাল্গুন মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহৰ বুধবাৰ দিনবোৰত অসমৰ চোকে কোণে সিঁচৰিত হৈ থকা মিচিং জনসমাজক একত্ৰিত কৰি

উলহ-মালহেৰে নিৰ্দিষ্ট দিনত পালন কৰি যাবৰ বাবে কৃষ্টি বাঃনী কৗবাং প্ৰচাৰ পত্ৰিকা প্ৰকাশ কৰি ১৯৫৭ চনৰ প্ৰথম পহিলা মাহৰ পৰা মিচিং সমাজৰ গাঁৱে-ভূঞে সোমাই সভা-সমিতি পাতি প্ৰচাৰ অভিযান চলাইছিল। সেই প্ৰচাৰ অভিযান শদিয়াৰ পৰা বুৰৈ ভৰলীলৈকে ব্যপ্ত আছিল। তাৰোপৰি কৃষ্টি কীবাঙে ১৯৫৭ চনৰ লৃগাং উত্তসৱ দিনা ‘আলি-আঃয়ে-লৃগাং' নামকৰণেৰে এখনি মুখপত্ৰও প্ৰকাশ কৰি উলিয়াইছিল। ইমানতে ক্ষান্ত নেথাকি কৃষ্টি বাঃনী কৗবাং পৰৱৰ্তী সময়চোৱাত ‘দৰ’ পূজাৰ বিষয়েও আলোচনা কৰি আলি-আঃয়ে-লৃগাঙৰ দৰে “দবুৰ’পূজাৰ বন্ধ পাবৰ বাবে চৰকাৰক দাবী জনাই আহিছিল। উল্লেখ্য যে সেই আলি আঃয়ে-লৃগাঙৰ প্ৰচাৰ অভিযান সমাপ্ত হৈছিল ১৯৬০-৬১ চনত।

কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ তৃতীয় বাৰ্ষিক অধিবেশন :- ১৯৫৯ চনৰ ৭ (সাত) ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে সদৌ অসম মিচিং বাঃনী কৃষ্টি কৗবাঙৰ স্থায়ী সভাপতি মিচিং কালোৰাম পাইতদেৱৰ সভাপতিত্বত মোৱামাৰী মিচিং গাঁৱত কীবাঙৰ ৩য় বাৰ্ষিক অধিবেশন সমাৰোহেৰে সভা সম্পন্ন কৰা হৈছিল। সেই অধিবেশনত পাচিঘাট অয়ান মিচিং গাঁৱৰ ঐৰাম বড়িৰ নৃত্য দল, গন্ধিয়া মিচিং কৃষ্টি সংঘৰ নৃত্য দল আৰু ২নং বৰ গঞাৰ নৃত্য দলটিয়ে যোগদান দি সভাৰ সৌষ্টৱ বৃদ্ধি ঘটোৱাৰ লগতে সেই সভাৰ আৰম্ভণী গীত মিচিং উৰাদৈ নৃত্য দলৰ --- আমি বঙালী নহও নেপালী নহও, আমি খাটি মিচিং গীত,বৰগঞা দলৰ ৪ জনী সৰু

ছোৱালীয়ে গীত গায় সভাপতিক মাল্যবৰণ কৰা, তৰুণ চন্দ্ৰ পামেগামৰ নেতৃত্বত তাতিক মিদাং, তাকা চুাম নাচ, বৰগঞা নৃত্য দলৰ অন্যান্য প্ৰদৰ্শনীৰে কীবাক নমস্কাৰ কৰা, গন্ধিয়া নৃত্য দলৰ মিচিং ভাষাৰে হুচৰি, লন্তা চঃমান, বালিবাই পায়েঙৰ অই নিঃতম, মোহিপ্ৰভা টায়েৰ নানান ধৰণৰ নৃত্য প্ৰদৰ্শনী, জীৱন মিপুনৰ নৃত্য প্ৰদৰ্শন, মোৱামাৰী নৃত্য দল আৰু উৰাদৈ নৃত্য দলৰ জাগৰণী গীত, ঐৰাম বড়িৰ গীত-নৃত্য, জয়ন্তী - উল্লেখযোগ্য যে উক্ত কীবাঙত গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ উল্লেখ পোৱাৰ উপৰিও কীবাঙত কৃষ্টি বাঃলী কীবাঙৰ সম্পাদকীয় বিবৃতিমতে কীবাঙৰ ভৱিষ্যত কৰ্ম পন্থা তলত দিয়া ধৰণে উল্লেখ পোৱা যায়-

চুংক্ৰাঙৰ ক-নিঃনাম আৰু মিলাদৈ পাইত ১৩ বাৰকৈ গোৱা সুমধুৰ অই নিঃতম আদিয়ে সভাখনক অধিক শুৱনি কৰি জাকজমকতা কৰি তুলিছিল।

১৯৫৬-ৰ মোৱামাৰী অধিবেশনখন মিচিং বাঃনী কীবাং আৰু সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনৌ কৌবাং ৰ যুটীয়াভাৱে অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। সেই অধিবেশনৰ পিছত বহা অধিবেশনবোৰকো দুয়ো ভাতৃ সংগঠনে একেলগে অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰাৰ কাৰ্যসূচী সৰ্বজনবিদিত।

কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ কৰ্ম পন্থা : “আজি দুবছৰে মিচিঙৰ দুৱান জননৃত্য, জনগীতি, লোকসাধু ইত্যাদি বিষয়ে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত গৱেষণা কৰি চোৱা হৈছে। বুলি গম পোৱা গৈছে। গৱেষণাত ‘কিবা’ পাইছেনে নাই অৱশ্যে ক'ব নোৱাৰি।। আবেদনপূৰ্ণ ‘অই নিঃতম'ৰ এতিয়াও অভাৱ নাই। তথাপিও যে, আমাৰ অন্তৰত অনুৰণন জাগি উঠা নাই। কিয়? অৰ্থব্যঞ্জক মাত-কথা, আনকি সুস্থ নীতিও আমাৰ মাজত অজানিতভাৱে প্ৰচলিত আছে। তথাপি যেন তাকো আমি এৰা দিব খোজোঁ – বিজতৰীয়া হ'ব খোজোঁঙ্গ সেই বিলাকৰ উদ্ধাৰৰ ব্যৱস্থা বা সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা আমি কৰিব পৰা নাই কিয়ঙ্গ সূতাত কবিতা ৰচিব পৰা কাজী শিপিনী মিৰি জীয়ৰী দলে তাঁত বব পাহৰিলে – 'গাপা’, “গালে’, ‘য়াম্ব’— ৰিবিৰ দীঘ বানি পাহৰি গ'ল। বচা ফুলৰ কবিতা ধূলিত উৰুৱাই দিলেঙ্গ অস্তিত্ব থাকিব ক'ত?

ইয়াত লাগে উদ্যোগী ডেকা-গাভৰুৰ দল। যি দলে হাতত পোহৰৰ জোঁৰ লৈ আন্ধাৰ কোঁঠালীক পোহৰাই = তুলিব লাগিব; সাংগঠনিক কামত আগবাঢ়িব লাগিব- জনতাৰ অন্তৰত প্ৰেৰণা জগাই তুলিব লাগিব। -

ইয়াকে কৰিবলৈ হ'লে :

(১) কেন্দ্ৰই কেন্দ্ৰই কি গাঁৱে গাঁৱে একোখনি Cultural Centre (কেন্দ্ৰ) গঢ়ি তোলক। আমাৰ মাজত আগেয়েই এইবিলাক কেন্দ্ৰ গঢ়ি উঠিছে। সেইয়া হৈছে ‘মুৰং ঘৰ’। মুৰং ঘৰবিলাক কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ চৰ্চাৰ পবিত্ৰ মন্দিৰ কৰি গঢ়ি তুলিব পাৰি। কি শিক্ষা, কি নৃত্য গীতৰেই চৰ্চাৰ কেন্দ্ৰ কৰি গঢ়ি তুলিব নোৱাৰে।

(২) প্ৰতি জিলাতে একোখনি 'যাদুঘৰ' (Mu- seum) প্ৰতিষ্ঠা কৰোহঁক - য'ত আমাৰ পুৰণিকলীয়া বস্ত্ৰশিল্প বাদ্যযন্ত্ৰকে আদি কৰি মিচিঙৰ দৈনন্দিন ব্যবহাৰ্য বস্তুবিলাক সংৰক্ষিত থাকিব পাৰে।

(৩) বৰ্তমান চলি থকা নৃত্য আৰু গীতৰ ৰুচিসম্মত সংস্কাৰ আনিব লাগে। এইবোৰ চৰ্চা দলুং কেন্দ্ৰসমূহত (মুৰং ঘৰত) হ'ব। নতুন দৃষ্টিভঙ্গীৰে নতুনৰ ৰূপ দি সদৌ ভাৰতীয় কৃষ্টি সংস্কৃতিৰ লগত সমন্বয় ঘটাই এইবিলাক সংস্কাৰ আনিলে সৰ্বভাৰতীয় মজিয়াত স্থান যে নেপাব তাত সন্দেহ নাই।”

সৰ্বজনবিদিত যে কৃষ্টি বাঃলী কীবাঙে ভৱিষ্যত কৰ্মপন্থা হাতত লৈ আগবাঢ়ি অহাক কোনেও নুই কৰিব নোৱাৰি। সেই কীবাঙৰ বহুল প্ৰচেষ্টাত কৃষ্টি সংঘ নিৰ্মাণৰ বাবে চৰকাৰৰ পৰা ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২৭৫ দফা অনুসৰি সহায়ক অনুদান (Grant-in-aid) ইয়াৰ পূৰ্বে লাভ কৰাৰ উপৰিও— (১) ১৯৬৮-৬৯ চনত মহকুমা বা জিলা ভিত্তিত ১০খনৰো অধিক মিচিং গাঁও এলেকাসমূহত অনুদান পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় আৰু (২) ১৯৭০-৭১ চনত মহকুমা বা জিলা ভিত্তিত ২০খনৰো অধিক কৃষ্টি সংঘ নিৰ্মাণৰ বাবে মিচিং গাঁও এলেকাসমূহত সহায়ক অনুদান পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। ইয়াৰোপৰি কৃষ্টি বাঃলী কীবাঙে মহান উদ্যোগ লৈ আঁকাজান পাতিৰি গাঁৱৰ ৫২ নং ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথৰ কাষত প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ বাবে ভূমি সংৰক্ষণ কৰি ৰাখিছিল। কিন্তু পুঁজিৰ অভাৱত কৃষ্টি কীবাঙে সৰ্বসন্মতি ক্ৰমে সিদ্ধান্ত লোৱা দিশবোৰ বাস্তৱ ৰূপত ৰূপায়িত নোহোৱাৰ উপৰিও অৱশেষত কীবাঙে সংৰক্ষণ কৰি ৰখা ভূমিখিনিও ছেদেলি-ভেদেলি হয়। সেয়ে পূৰ্বৰ ভূমিদাতাৰ পৰা উক্ত ভূমি ঘূৰাই পোৱাৰ সন্দৰ্ভত কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ (পূৰ্বৰ সভাপতি মিচিং কালোৰাম পাইত, সাধাৰণ সম্পাদক কুলধৰ পাইত) সভাপতি/সম্পাদক গৰাকীদ্বয়ে সদস্যবৃন্দৰ সহযোগত ইংৰাজী ১৯/১০/১৯৮৭ তাৰিখে সভা আয়োজন কৰি আঁকাজান বালিকা বিদ্যালয়ত সভা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। কিন্তু উক্ত ভূমি ডোখৰ ঘূৰাই পোৱাৰ কিছু জটিলতা দেখি পাতিৰি গাঁৱৰ মহান ব্যক্তি শ্ৰীযুত ডিম্বেশ্বৰ পেগুদেৱে ইয়াৰ নাতি দূৰত্বত কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙক জাতীয় ঐক্যৰ প্ৰতি প্ৰেৰণা যোগাই স্ব-ইচ্ছাৰে এবিঘাৰো অধিক ম্যাদী মাটি দান দিয়ে।
সম্ভৱতঃ উপৰোক্ত তাৰিখলৈকে কৃষ্টি বাঃনৗ কৌবাংঙৰ নিজস্ব অস্তিত্ব একেবাৰে নাই বুলি ধৰি ল'ব পাৰিছিল। কিন্তু কৃষ্টি বাঃনৗ কৌবাং ঙে পূৰ্বে চৰকাৰক মিচিং কৃষ্টি ভৱন নিৰ্মাণৰ বাবে আবেদন-নিবেদন কৰি ৰখাৰ ফলস্বৰূপে চৰকাৰে কৃষ্টি বাঃনৗ কৌবাং ঙক গৃহ নিৰ্মাণৰ বাবত আৱণ্টনৰ ধন মুকলি কৰি দিয়ে। সেয়ে বৰ্তমান জৰাজীৰ্ণ অৱস্থাত থকা কৃষ্টি বাঃনৗ কৌবাংঙৰ ভৱনটোক ১৯৮৯-৯০ চনত কীবাঙৰ নিজা মাটিত ঘৰ সাজি উলিয়াই আৰু ২০১১-১২ চনত কুষ্টি বাঃনৗ কৌবাংঙৰ ভৱনত সংলগ্ন কৰি এটি জিৰণী ঘৰ সাজি উলিয়াই প্ৰাক্তন বিধায়ক শ্ৰীযুত ফণীৰাম টায়েংদেৱৰ উদ্যোগত ।

প্ৰণিধানযোগ্য যে সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনৗ কৌবাংঙৰ যি আপ্ৰাণ প্ৰচেষ্টাৰে স্বকীয় জাতিটোক আগুৱাই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বলিষ্ঠ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰি কীবাঙৰ ভৱিষ্যত কৰ্মপন্থা হাতত লৈ আগবাঢ়ি আহিছিল তাক প্ৰদৰ্শন কৰিব নোৱৰাৰ কাৰণো নোহোৱা নাছিল। বিশেষকৈ ১৯৬২ চনৰ চীন-ভাৰত যুদ্ধৰ আগ্ৰাহনত সমগ্ৰ ভাৰতবাসীৰ লগতে মিচিং সমাজৰ মাজতো বৰকৈ প্ৰভাৱ

পেলোৱা; ইফালে সমগ্ৰ ভাৰতবাসীৰ ওচৰত জনাজাত হোৱাকৈ ১৯৬৬ চনত কুলাজান মিচিং গাঁৱত বহা মিচিং বাঃনৗ কৌবাং অধিবেশনৰ পিছত অসম মিচিং বাঃনৗ কৌবাং আৰু সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনৗ কৌবাংঙৰ সাংগঠনিকভাৱে পতন ঘটোৱাৰ অৱস্থাই ইয়াৰ মূল কাৰণ আছিল বুলি দোহাৰিব পাৰি। সেই দুয়ো ভাতৃ সংগঠনৰ সাংগঠনিকভাৱে পতনমুখী অৱস্থাই মিচিং জনসাধাৰণৰ মাজতো বিৰূপ প্ৰভাৱ পৰিছিল।
১৯৬৬-ৰ ৪, ৫, ৬ আৰু ৭ ফেব্ৰুৱাৰীত চাৰিদিনীয়া বৰ্ণাঢ্য কাৰ্যসূচীৰে অনুষ্ঠিত হোৱা মিচিং বাঃনৗ কৌবাং (সদৌ অসম মিৰি সন্মিলন) ত্ৰয়োবিংশ অধিবেশন আৰু সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনৗ কৌবাংঙৰ বছেৰেকীয়া অধিবেশন অৰ্থাৎ চতুৰ্থ বাৰ্ষিক অধিবেশন। সেই অধিবেশনত সমগ্ৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ কেওখন ৰাজ্যৰ আটাইবোৰ নেতাৰ উপৰিও সেই তেতিয়াৰ নৱ নিৰ্বাচিতা ভাৰতৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীও উপস্থিত আছিল। উল্লেখ্য যে অসম মিচিং বাঃনৗ কৌবাং সভাপতি আছিল। তৰুণ

চন্দ্ৰ পামেগাম আৰু সাধাৰণ সম্পাদক আছিল কনক চন্দ্ৰ পেগু। সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনৌ কৌবাংঙৰ সভাপতি আছিল মিচিং কালোৰাম পাইত আৰু সাধাৰণ সম্পাদক আছিল কুলধৰ পাইত।
অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ সভ্যসকল আছিল যথাক্ৰমে- - ললিত কুমাৰ দলে, সভাপতি, পুষ্পধৰ পেগু, উপ- সভাপতি, শঙ্খনাথ দলে, সাধাৰণ সম্পাদক, আতৰ্চিং দলে, ভূগোল চন্দ্ৰ টায়ে, যুটীয়া সম্পাদক, পৰমানন্দ দলে, ধন ভৰালী। সদস্যসকল — ৰমেশ মোহন কুলি, পদ্মধৰ পেগু, প্ৰহ্লাদ দলে, ভগীথ পেগু, যোগেশ চন্দ্ৰ দলে, কফুল পেগু, কমল চন্দ্ৰ টায়ে, মাইলা পামে, বিহুৰা টায়ে, ভূগমল টায়ে, মেন্টে কুলি, ভোগেশ্বৰ পেগু, গোপীৰাম কুলি, মঙ্গলা পেগু, ভাৰত চন্দ্ৰ দলে, বানেশ্বৰ তায়ে, ফণী পাইত, বুদ্ধেশ্বৰ দলে, বীৰবল পেগু, ৰামলাল টায়ে, মিতুম মৰাং, তপৰ দলে, গ্ৰাম চন্দ্ৰ বৰি, ৰাজেন পেগু, মিচিং কালোৰাম পাইত, শিবনাথ পেগু, গমং চন্দ্ৰ পেগু, ৰজনী পাইত, নান্দেশ্বৰ দলে, কৰ্জ্জুন বৰুৱা পেওঁ, পুথিৰাম দলে, ঘনশ্যাম দলে, পদ্ম চুংক্ৰাং, কমল বৰি, দেৱকুমাৰ জীমে, আলিম পাইত, কল্পন টায়ে, জয়মল পেগু, কুলধৰ পাইত, ৰত্নেশ্বৰ মিলি, জগত পেগু, উপেন কাৰ্দ্দং, মাতুল ৰেগন, ঠাকুৰ পেগু, মনেশ্বৰ পেগু, দেউবৰ পাইত, ধনেশ্বৰী পামে, ৰেৱতী পামে, চম্পাৱতী টায়ে, ৰেৱতী টায়ে, তুলাৰতী পাইত, তৰাদৈ পাইত, গেঞ্চেই পাইত, তুলাৰণ্ডী পাইত, তাকুতী পাইত, পুলন্তী পাইত, ৰাজৰন্তী পাইত, কাচই পেগু, মণি কান্ত চুতীয়া, বলিন কুলি, ললিমা দলে, ডিব্ৰুগড়, সুৰেন্দ্ৰনাথ গগৈ, ধেমাজি, মুক্তানাথ তুতীয়া, পি. কে. এচ ডি.অ. চিভিল, ধেমাজি, পি. কে. পাসাৰথি, একজিকিউটিভ ইঞ্জিনিয়াৰ, ই.এ.ডি, ধেমাজি, বি আৰু দাস, একজিকিউটিভ ইঞ্জিনিয়াৰ, পি. ডবলিউ. ডি, ঘিলামৰা, ধেমাজি, ফণী ॥ হাজৰিকা, এচ.ডি. পি. ডবলিউ. ডি. ধেমাজি, ডাঃ কে. এন. ব্ৰহ্ম, সিভিল সাৰ্জন, ডিগড়, ডাঃ ফুকন, মেডিকেল অফিচাৰ, ধেমাজি, জে. বৰা, বি.ডি.অ, ধেমাজি, ডি. ■ শইকীয়া, অ.চি. (পুলিচ), ধেমাজি, পি.চি. গগৈ, ব্ৰাঞ্চ # মেনেজাৰ, এপেক্স মাৰ্কেটিং, উত্তৰ লক্ষীপুৰ, জে. এন. গগৈ, ব্ৰান্ধ মেনেজাৰ, এপেক্স মাৰ্কেটিং, ডিব্ৰুগড় আদি।
যিহেতু সাংগঠনিকভাৱে পতনমুখী হোৱা দুয়ো ভাতৃ সংগঠনক উজ্জ্বীবিতাৰ্থে মিচিং সমাজৰ নমস্য ব্যক্তি কীবাং আঙুন পলুৰ পেগু, বেথাৰাম পেগু আৰু কৃষ্টি চনা সভপতি সম্পাদক ক্ৰমে— দূৰব্ব ব মিগাং মিচিং কালোৰাম পাইত আৰু কুলধৰ পাইত আদি . জ্ঞাত-অজ্ঞাত ব্যক্তিসকলৰ সহযোগত উদ্ধাৰ , কমিটি গঠন কৰা হেছিল। সেই উদ্ধাৰ কমিটিৰ আহ্বান ক্ৰমে ধেমাজি জিলাৰ মইনাপৰাত ১৯৭২ চনৰ ২৯
, আৰু ৩০ নৱেম্বৰ তাৰিখে মিচিং বাঃনৌ কৌবাংঙৰ
, অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰি পুনৰ কাৰ্যক্ৰম কৰা হৈছিল
3. বুলি উল্লেখ পোৱা যায়। পিছে সেই অধিবেশনৰ কাৰ্যসূচী

- উপৰোক্ত অধিবেশনৰ পিছত ধাপাক মিচিং গাৱঁত ইং ১৪/০২/১৯৭৩ তাৰিখে সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনৌ কৌবাংঙৰ কাৰ্যকৰী কমিটিৰ বৈঠক বহে। সেই বৈঠকত কৃষ্টি বাঃনৌ কৌবাংঙৰ স্থায়ী সভাপতি হিচাপে তৰুণ চন্দ্ৰ পামেগামক আৰু সম্পাদক হিচাপে গণেশ েেপগুক কাৰ্যবিৱৰণীৰ প্ৰস্তাৱ মৰ্মে বিশেষ প্ৰতিবেদনত দায়িত্ব অৰ্পণ কৰাৰ উল্লেখ পোৱা যায় তাৰোপৰি কাৰ্যকৰী কমিটিৰ দায়িত্বশীল কৃষ্টি বাঃনৌ কৌবাংঙৰ বিষয়বীয়াসকলৰ নাম তালিকা যথাক্ৰমে সূৰ্যকুমাৰ চিন্তে,, বক্সিৰাম মৰাং, ইন্দ্ৰেশ্বৰ পেগু, নন্দেশ্বৰ পালেং গাম, ভগীৰথ পেগু, ডিৰাম কুম্বাং, অৰন্তী পামেগাম, জয়ন্তী পেগু, বসন্ত কুমাৰ দলে, লক্ষ্যনাথ দলে (প্ৰাঃ বিধায়ক) আৰু ললিত কুমাৰ দলে (প্ৰাঃ সভাপতি, অসম মিচিং বাঃনী কীবাং) আদিৰ নাম উল্লেখ পোৱা যায়।

তথ্য সহকাৰে পাব পৰা নগ'ল যদিও সম্ভৱতঃ সেই অধিবেশনখনকো দুয়ো ভাতৃ সংগঠনে সংলগ্ন কৰি ও অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল বুলি উল্লেখ কৰিব পাৰি। কিয়নো সেই দুয়ো ভাতৃ সংগঠনৰ যুটীয়াভৱে অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰাৰ কাৰ্যসূচী পূৰ্বৰে পৰাই চলি আহিছিল।

পাহাৰে-ভৈয়ামে, মিচিঙৰ চোতালে-পদুলিয়ে বতৰা দি অহা বাৰ্তাবাহী হাৰ্বিণজাৰস্বৰূপ “সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কীবাং” নামৰ জাতীয় কৃষ্টি সংগঠনটো কেতিয়া, কিয় মিচিং জনসমাজৰ পটভূমিৰ পৰা অনাঘ্ৰাত হ'বলগীয়া হ'ল এই বিষয়ে সঠিক তথ্য পাবলৈ টান যদিও কিছু বৃদ্ধ লোকসকলৰ মুখৰপৰা পোৱা তথ্য মতে মিচিং বাঃনৗ কৗবাং “বকুলগুৰি” অধিবেশন (১৯৮৫)ত কৃষ্টি বাঃনী কীবাঙৰ সহযোগীতাৰে সংলগ্ন কৰি অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰাৰ ইঙ্গিত পোৱা যায়।

সদৌ শেষত মিচিং জনসমাজক বিশেষ অৱদান দি যোৱা সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনৗ কৗবাংঙৰ শাখা সমিতি বা বাংকে কীবাং “ডিব্ৰুগড় জিলা মিচিং কৃষ্টি কীবাঙৰ ইতিহাস”কো হেৰাই দিব নুখুজি ইয়াতে চমুকৈ প্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছো। কিয়নো ডিব্ৰুগড় জিলা মিচিং কৃষ্টি কীবাঙো হৈছে মিচিং সমাজৰ বাবে এক প্ৰণয়নযোগ্য ইতিহাসমূলক বুৰঞ্জী।

উল্লেখযোগ্য যে সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃলী কীবাঙে মাতমৰা মিচিং গাঁৱত কাৰ্যকৰী কমিটিৰ বিশেষ অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰি ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২৭৫ দফা অনুসৰি চৰকাৰে বিভিন্ন মহকুমাৰ শিতানত মিচিং কৃষ্টি- সংস্কৃতিৰ উদ্ধাৰ আৰু কৃষ্টি-সংস্কৃতিক উন্নতিৰ কল্পে পৰিচালনা কৰিৰ বাবে সৰ্বমুঠ ৬,০০০ (ছহেজাৰ) টকা আৰ্থিক সাহায্য চৰকাৰে আগবঢ়োৱাৰ কথা সমূহ ৰাইজক পাঠ কৰি দিয়াৰ লগতে প্ৰতিখন জিলা বা মহকুমা ভিত্তিত কৃষ্টি বাঃনৗ কৗবাংঙৰ “বাংকে কীবাং” (শাখা সমিতি) গঠন কৰাৰ আগ্ৰহ প্ৰকাশ আদিক ডিব্ৰুগড় জিলা মিচিং কৃষ্টি কীবাঙৰ প্ৰথম অধিবেশনৰ ‘গোহাৰি' বা 'পতাদ'ত উল্লেখ পোৱা যায়।

পিতাদ'ত উল্লেখ পোৱা মতে সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনৗ কৗবাংঙৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা অনুসৰি ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ উত্তৰ পাৰত অৱস্থিত বৰচাপৰি মিচিং এম. ই. স্কুলৰ প্ৰাঙ্গণত ইং ১৪/৫/৫৫ তাৰিখে মিচিং ৰাইজক গোহাৰি জনাই ইং ২২/৫/৫৫ তাৰিখে মিচিং যোগেশ = চন্দ্ৰ দলেদেৱৰ সভাপত্বিত সভা অনুষ্ঠিত কৰি কৃষ্টি বাঃলী ■ কীবাঙৰ বাংকে কীবাং গঠন কৰা হয়। সেই বাংকে 5 কীবাঙখনৰ নামেই আছিল “ডিব্ৰুগড় জিলা মিচিং • কৃষ্টি কৌবাং”। সেই বাংকে কৃষ্টি কীবাঙৰ অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ সভ্যসকল আছিল যথাক্ৰমে কব দলে, - সভাপতি, ৰামছিং পেগু, সম্পাদক, নৰেন্দ্ৰ নাথ টায়ে, হেড্‌মাষ্টৰ, কুলাই পেগু, কাৰ্ক পেগু, মতছিং পেগু, গাঁওবুঢ়া। কীবাঙৰ কীবাং আজন আছিল— ঘনশ্যাম ন দলে, কালোৰাম পাইত, ফণীধৰ পাইত, দেৱকুমাৰ জিমে, ■ আলিম পাইত, পৰমানন্দ দলে আৰু ৰামলাল টায়ে ই আদিয়েই আছিল প্ৰধান। নৱগঠিত সেই কৃষ্টি বাংকে -

- উক্ত সভাত মিবু আবাঙেৰে মিচিং কৰ্জ্জুন বৰুৱাই মিচিং কৃষ্টি যজ্ঞৰে সহাঁৰি দিয়া, ক্ৰমে মিচিং কুলধৰ পাইত, মেম্বৰ টায়ে আৰুনৰেণ টায়েদেৱৰ সভাৰ আৰম্ভণী গীত, প্ৰভাৱতী দলে, সম্পতী দলে আৰু বিবি দলেয়ে সভাপতিক মালাবৰণ কৰা, মিচিং মেম্বৰ টায়েৰ মীবঃ নিঃতম, মিচিং ঘনশ্যাম দলেৰ অন্ন-নচৰ চৰনাম গীত, বানবিধস্ত ৰাইজৰ পটভূমিত ৰচিত মিচিং তৰুণ চন্দ্ৰ পাঃমে গামৰ গীত, ডাঃ নুমল চন্দ্ৰ পেগুদেৱৰ ৰচিত মিচিঙৰ অতীত বৰ্তমানৰ আহ্বান গীতিয়ে মিচিং কালোৰম পাইতৰ কণ্ঠত যি দৰে উপস্থিত কেবা হাজাৰ দৰ্শকৰ চকুত লোতক নমালে সিদৰে সমাজৰ ৰীতি-নীতিৰে আঁৰত দিয়া মিচিং কালোৰাম

পাইতৰে আবৃত্তি আৰু মুক্চান-বক্ৰামৰ ব্যঙ্গ অভিনয়ে দৰ্শকৰ হাঁহিৰ খোৰাক যোগোৱা আদিয়ে কীবাখনক জাকজমকতা কৰি তুলিছিল।
কীবাঙৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সভাপতি হিচাপে মিচিং যোগেশ নাথ দলেদেৱক আৰু যুটীয়া সম্পাদক হিচাপে ক্ৰমে- মিচিং কালোৰাম পাইত আৰু কুলধৰ পাইতদেৱক দায়িত্ব অৰ্পন কৰিছিল।
ইংৰাজী ২২/৫/৫৫ তাৰিখে গঠন কৰা সেই কৃষ্টি কীবাঙৰ দ্বিতীয় বাৰ্ষিক অধিবেশন যুদ্ধকালীভাৱে অভূতপূৰ্ব সমাৰোহেৰে সভা সম্পন্ন কৰা হৈছিল ১৯৫৫ চনৰ নৱেম্বৰ মাহৰ ৫ আৰু ৬ তাৰিখে ডিব্ৰুগড় উত্তৰ পাৰৰ মেচাকী টঙানী মিচিং গাঁৱত। সেই সভাত সভাপতিত্ব কৰিছিল ডাঃ নুমল চন্দ্ৰ পেগুদেৱে আৰু সভা উদ্বোধণ কৰিছিল মিচিং লক্ষনাথ দলেদেৱে।
নিৰ্দিষ্ট বক্তাৰ বক্তৃতা প্ৰদানত – (ক) মিচিং ললিত কুমাৰ দলে (বিষয় – কৃষ্টি সাধনা আৰু উপব্ধিৰ বস্তু । ই মুকলি প্ৰকাশ, (খ) মিচিং কুলধৰ পাইত (বিষয় – মিচিঙৰ কৃষ্টি মিচিঙৰ প্ৰাণৰ স্পন্দন) (গ) মিচিং যোগেশ নাথ দলে (বিষয় -- কৃষ্টি সাধনা আৰু উপলব্ধিৰ বস্তু)। উল্লেখযোগ্য যে পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে সেই কীবাঙখনক সুদূৰ হাবিলতীয়া ঠাইত বিজুলি চাকিৰ - সহায়ত বাদ্যযন্ত্ৰৰ দ্বাৰা প্ৰতিযোগিতাৰ ব্যৱস্থা কৰাই হাজা হাজাৰ ৰাইজৰ অন্তৰত নতুন আলোড়ন সৃষ্টি হোৱাটো বিশেষ উল্লেখযোগ্য আছিল। ঢোল, পেঁপা, গো তাপুং, টুলুং, দেন্দুন, দেক, আধুনিক মিচিং নাচ, ৰহদৈ নাচ, গুমৰাগ নাচ, আবৃত্তি নাচ, আধুনিক মিচিং গান, নিঃতম, পনু-নুনাম আৰু ধনু কাড় মৰা আদি প্ৰতিযোগিতা চলাই প্ৰতিযোগীসকলক স্থান অধিকাৰ ভিত্তিত প্ৰশংস পত্ৰ দি বঁটা প্ৰদান কৰা হৈছিল। আৰু লগতে কীবাজে পোন প্ৰথমে উদ্যোগ লৈ আলি-আয়ে-লৃগাঙৰ পতাক উত্তোলনৰ মহান কাৰ্যও শুভাৰম্ভ কৰিছিল। সেই প্ৰতিযোগিমূলক বঁটা প্ৰদান কৰা আদিয়ে মিচিং সমাজন মাজত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে কৰা প্ৰথম পদক্ষেপ বুলি *জনা যায়।
কীবাঙৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ :
১ম প্ৰস্তাৱ :- মিচিং কৃষ্টি পুনৰুদ্ধাৰ আৰু উন্নয়নৰ উদ্দেশ্যে আৰু আৱশ্যকতা সম্পৰ্কে মিচিং জনসাধাৰণে পৰিষ্কাৰ ৰূপে বুজিব পৰাকৈ বহল ব্যাখ্যা দি এখনি পুস্তিকা (Bulletin) চাপা কৰি প্ৰচাৰ কৰিবৰ কাৰণে আজিৰ সভাই মিচিং বাঃনী কৃষ্টি কীবাঙক অনুৰোধ জনায়। (প্ৰস্তাৱক : মিচিং যোগেশনাথ দলে। সমৰ্থক কেক. আৰ. পাইত।)
২ম প্ৰস্তাৱ :- মিচিং জাতিৰ তলত দিয়া বিষয়বোৰৰ উন্নয়নৰ কাৰণে ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ মেচাকী টঙানি গাঁৱত এটি কুটীৰ শিল্পৰ কেন্দ্ৰ দিবৰ কাৰণে আজিৰ সভাই চৰকাৰক আবেদন জনায়। বিষয় সমূহ = (১) বয়ন শিল্প (২) চিলাই কাম (৩) বাঁহ-বেতৰ কাম (৪) কাঠৰ কাম (৫) গোঁথনি (৬) লোহাৰ কাম (৭) সূতা কটা। (প্ৰস্তাৱক : মিচিং অভিৰাম কমান সমৰ্থক : দেবেন্দ্ৰ পাইত।)
তম প্ৰস্তাৱ : যিহেতু মিচিং কৃষ্টিৰ উন্নয়নত পোছাক পৰিচ্ছন্ন এটা অবিচ্ছিন্ন অংশ। সেই কাৰণে ইয়াৰ ব্যৱহাৰ মিচিং জনসাধাৰণৰ মাজত জনপ্ৰিয় কৰি তুলিবলৈ মিচি

নিজা, সভা, উৎসৱ আদিৰ বাহিৰেও সাধাৰণতে মিচিঙৰ পৌৰাণিক বোৱা-কটা শিল্পত নতুন ৰূপ দি মুনিহ-তিৰোতা নিৰ্বিশেষে ব্যৱহাৰ কৰিবৰ কাৰণে মিচিং ৰাইজক আহ্বান জনায়। (প্ৰস্তাৱ : মিচিং পৰমানন্দ দলে। সমৰ্থক : ঘনশ্যাম দলে।)
৪ৰ্থ প্ৰস্তাৱ : মিচিঙৰ আলি-আয়ে-লৃগাং উৎসৱটো সদৌ মিচিং সমাজে একেদিনাই পালন কৰিব পৰাকৈ এটা নিৰ্দিষ্ট দিন ধাৰ্য কৰাৰ উদ্দেশ্যে মিচিং বাঃনী কীবাঙে যি নিৰ্দেশ দিয়ে সেই নিৰ্দেশমতে আজিৰ সভাই ফাগুৱ মাহৰ প্ৰথম বুধবাৰ দিনটোকেই

ধাৰ্য কৰিলে ভাল হ'ব বুলি বিবেচনা কৰি মিচিং বাঃনৌ কৌবাংঙক জনাবলৈ প্ৰস্তাৱ লোৱা হওক। (প্ৰস্তাৱক : মিচিং উকিলছিং কমান। প্ৰস্তাৱক : মাৰ্কা দলে।)

৫ম প্ৰস্তাৱ : মিচিঙৰ ছঃমানৰ অশ্লীলতা আৰু বিশৃংখলতা দূৰ কৰিবলৈ বৰ্তমানে চলি থকা ছঃমানৰ নিয়ম এৰি দি গাঁৱে গাঁৱে একোটা ছামান কেন্দ্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰি আধুনিক ৰুচিসম্পন্নভাবে আনুষ্ঠানিক হিচাপে সেই কেন্দ্ৰসমূহত মাথোন পালন কৰিবলৈ আজিৰ সভাই বিশেষকৈ ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ মিচিংসকলক টানি অনুৰোধ কৰে। (প্ৰস্তাবক : মিচিং নৰেন্দ্ৰ তায়ে। সমৰ্থক : মণিকান্ত পেগু।)

৬ষ্ঠ প্ৰস্তাৱ : মিচিং কৃষ্টি উন্নয়নৰ কাৰণে চৰকাৰে যোৱা বছৰত যি আৰ্থিক সাহায্য দিয়া হৈছিল তাৰ বাবে চৰকাৰক আজিৰ ডিব্ৰুগড় মিচিং কৃষ্টি কীবাঙে কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰে। বৰ্তমানৰ মিচিং জাতিৰ কৃষ্টিৰ পিছপৰা অৱস্থালৈ চাই সেই সাহায্য যথেষ্ট নহয়। সেই কাৰণে চলিত বছৰত সমূহ মিচিঙৰ উন্নয়নৰ কাৰণে অন্ততঃ ২০,০০০/- বিশ হাজাৰ টকা মিচিং কৃষ্টি বাঃনৌ কৌবাংঙৰ (সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি সন্মিলন) মঞ্জুৰী দিবলৈ অসম তথা ভাৰত চৰকাৰক আজিৰ সভাই টানি অনুৰোধ কৰে। (প্ৰস্তাৱ : মিচিং ললিত কুমাৰ দলে। সমৰ্থক : কুল পাইত।)

৭ম প্ৰস্তাৱ মৰ্মে তলত দিয়া সভ্যসকলক লৈ ডিব্ৰুগড় জিলা মিচিং কৃষ্টি কীবাঙৰ কাৰ্যকৰী কমিটি গঠন কৰা হৈছিল – মিচিং যোগেশনাথ দলে, সভাপতি, ডিব্ৰুগড়, যুটীয়া সম্পাদক ক্ৰমে - মিচিং কালোৰাম পাইত, কুলধৰ পাইত,বুঢ়ীসুতী। সভ্যসকল নাম যথাক্ৰমে— মিচিং ঘনশ্যাম দলে, মুক্তিয়াৰ,কব্ব দলে,ভাঙিদিয়া, কুলাই পেগু, কায়োম গাঁও, ট্ৰচিং মিলি, জীয়াধল দীঘলী, দেবীকুমাৰ জীমে, টঙানি মাজ গাওঁ, ধনীৰাম েেপগু, কঠালগুৰি, গমং পেগু, কাৰেং, পদ্মধৰ পেগু, মেম্বাচুক, পৰমানন্দ দলে, টঙানি মাজগাওঁ, ৰামলাল তায়ে, দীঘলী দেবেৰা, মাৰ্কা চন্দ্ৰ দলে, মেচাকী টঙানি, নৰেন্দ্ৰনাথ দলে, লেজাই পানী মিৰি, লক্ষীপ্ৰভা দলে, শ্যামাৰতী তায়ে, হৰনাথ মিছং, ললিত কুমাৰ দলে, নোমল চন্দ্ৰ পেগু, থুলেশ্বৰ পেগু, কৰ্জ্জুন বৰুৱা, বালি গাঁও বৰ চন্দ্ৰ দলে, জীয়াধল, প্ৰহ্লাদ চন্দ্ৰ নৰহ, দুসুতীমুখ, কমলা তায়ে, দীঘলী দেবেৰা, কেতং মিলি, চিমেনমুখ, নল চন্দ্ৰ পাৱ, মহমৰা, ডিৰাম কুম্বাং, মুৰ্কংচেলেক, পুষ্পধৰ পেগু, হালধিবাৰী মিৰি, উকিলচিং কমান, টঙানি, পঞ্চপ্ৰভা পেগু, দেবেৰা, পুথিৰাম দলে, দেউৰীঘাট, সোণাৰাম তায়ে, বিজয়পুৰ,জ'নাই, যতীন্দ্ৰ দলে, ৰতনপুৰ, জ'নাই, লীলাকান্ত দলে, চহকীচুক, উভয়ৰাম পাইত, পিয়াং, অভিৰাম কমান, দীঘলী দেবেৰা, ৰামপদ দলে,ডিহিং মুখ, আতৰচিং মিচিং, হালধীবাৰী মিচিং, কাৰ্ক চন্দ্ৰ পেগু, বৰচাপৰি, মণিকান্ত পেগু, মেচাকী উজনি, লক্ষীপ্ৰভা পেগু, দেবো, আনন্দৰাম তায়ে, চাউল খোৱা আদিয়েই আছিল প্ৰধান। (প্ৰস্তাৱকঃ মিচিং প্ৰেমনাথ দলে। সমৰ্থক : ভগীৰথ পেগু।)

উপৰোক্ত অধিবেশনৰ পিছত বহা অধিবেশনসমূহৰ সঠিক তথ্য হাতত নাই যদিও ১৯৫৭ চনৰ কোনোবা এটা শুভক্ষণৰ দিনা ডিব্ৰুগড় জিলা মিচিং কৃষ্টি কাঁবাঙৰ তৃতীয় বাৰ্ষিক অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰি কীবাঙৰ সভাপতি হিচাপে মিচিং কালোৰাম পাইতক আৰু মিচিং কুলধৰ পাইতক সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে দায়িত্ব অৰ্পণ কৰা হৈছিল বুলি উল্লেখ পোৱা যায়। তাৰোপৰি যেতিয়া অসম মিচিং বাঃনী কৌবাং আৰু সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃলী কীবাঙৰ সাংগঠনিকভাৱে দুৰ্বল হোৱাৰ সময়তো সেই

কৃষ্টি বাংকে কীবাঙে সম্ভৱতঃ ১৯৬৮-৬৯ চনত ধেমাজি জিলাৰ অন্তৰ্গত চিচি অঞ্চলৰ বাউলী মিচিং গাঁৱত কীবাঙৰ স্থায়ী সভাপতি মিচিং কালোৰাম পাইত আৰু সাধাৰণ সম্পাদক মিচিং কুলধৰ পাইতৰ সবল নেতৃত্বত ডিব্ৰুগড় জিলা মিচিং কৃষ্টি কৌবাঙৰ অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল বুলি উল্লেখ পোৱা যায়।

প্ৰাপ্ত তথ্য অনুসৰি ভৌগোলিক আৰু ৰাজনৈতিক কাৰণত ডিব্ৰুগড় জিলা মিচিং কৃষ্টি কাবা খনক " ধেমাজি জিলা মিচিং কৃষ্টি কৌবাং" স্বৰূপে ৰূপান্তৰিত কৰি ১৯৭২ চনৰ জুন মাহৰ ২৫ তাৰিখে চিলাপথাৰ ডিমৌ অঞ্চলৰ চিমেনমুখ মিচিং গাঁৱত এদিনীয়া বৰ্ণাঢ্য কাৰ্যসূচীৰে সাধাৰণ অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল বুলি উল্লেখ পোৱা যায়। নবগঠিত সেই ধেমাজি জিলা মিচিং কীবাৰ সভাপতি আছিল— পুষ্পধৰ পেগু আৰু সম্পাদক আছিল বুদ্ধেশ্বৰ দলে।

তথ্যসহকাৰে পাবলৈ টান যদিও স্মৰণযোগ্য যে ১৯৫৬ চনৰ ১০ এপ্ৰিল দিনটোক । কিয়নো সেই চ দিনটোক সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাংনী কীবাঙৰ দ্বিতীয় বাৰ্ষিক অধিবেশনৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনত উল্লেখ পোৱা মতে মাথো 'এপ্ৰিল' মাহ (দিন তাৰিখ উল্লেখ নকৰাকৈ) বুলিহে উল্লেখ পোৱা যায়। যি কি নহওঁক লাগে সেই দিনটো আছিল মিচিং জনসমাজৰ হিয়াৰ আমঠু আলি-আঃয়ে-লৃগাঙৰ স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত সোণালী অধ্যায়ৰ দিন। সেই দিনা অসমৰ তদানীন্তন মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী বিষ্ণুৰাম মেধি ডাঙৰীয়াই উত্তৰপাৰলৈ পৰিভ্ৰমণ কৰিবলৈ আহি দেউৰীঘাট মিচিং গাঁৱত পদাৰ্পণ কৰে। মুখ্যমন্ত্ৰীৰ উপস্থিতিত দেউৰীঘাটবাসী ৰাইজৰ সহায়- সহযোগত মিচিং কলা-কৃষ্টিৰ প্ৰদৰ্শনেৰে ঢোল-পেঁপা বজাই মুখ্যমন্ত্ৰীগৰাকীক আদৰি লৈছিল। অভূতপূৰ্বভাৱে বিভিন্ন মিচিং নৃত্য-গীত প্ৰদৰ্শন কৰিও মুখ্যমন্ত্ৰীগৰাকীক সন্তুষ্ট কৰিছিল। সেই সুযোগতে ডিব্ৰুগড় জিলা মিচিং ৰুটি কীবাঙৰ যুটীয়া সম্পাদক ক্ৰমে - মিচিং কালোবা পাইত, কুলধৰ পাইত আৰু সেই অনুষ্ঠানৰ অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ সভাপতি ডাঃ নুমল চন্দ্ৰ পেগুৰ সহযোগ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীগৰাকীক তেখেতসকলৰ স্বাক্ষ স্মাৰকপত্ৰৰ যোগেদি মিচিং জনসমাজৰ বাপতি সাহে আলি-আঃয়ে-লৃগাং উৎসৱৰ দিনবোৰক চৰকাৰী হিচাপে বন্ধ ঘোষণা কৰি দিবলৈ প্ৰতিবেদন দাখিল ক দাবী জনাইছিল। সেই মৰ্মে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীগৰাকী অসমৰ ৰাজধানী শিলঙলৈ উভতি গৈয়েই মি◌ি জনসমাজৰ বাপতি সাহোন আলি-আঃয়ে-লৃগাং উৎসা দিনটোক চৰকাৰী বন্ধ হিচাপে আকাশবাণী লি ৰেডিঅ' কেন্দ্ৰৰ যোগেদি সম্প্ৰচাৰিত বাতৰিৰ দ্বাৰা ঘোষণা কৰিছিল বুলি উল্লেখ পোৱা গৈছিল। বে হয় চৰকাৰী বন্ধ ঘোষণাত আলি আঃয়ে-লৃগাঙৰ চৰ বন্ধ লক্ষীমপুৰ আৰু শিৱসাগৰ জিলাত বলবৎ হোৱ পোন প্ৰথমে চৰকাৰে ঘোষণা কৰিছিল

পুনশ্চঃ ডিব্ৰুগড় জিলা মিচিং কৃষ্টি কৰা ১৯৫৩ চনত আৰু আন কিছুমানৰ মতে ১৯৫০ চনত গঠন কৰা হৈছিল বুলি উল্লেখ পোৱা যা নী সম্ভৱতঃ ১৯৫৩-৫৪ চনত ডি জি বৃষ্টি কীবা য় গঠন কৰা হৈছিল যদিও কাৰ্যক্ষম হোৱা না সেয়ে আমি তথ্যভিত্তিকভাৱে পোৱা 22/0 চনৰ দিন তাৰিখটোক ডিব্ৰুগড় জিলা মিচিং জুটি য়- কীবাঙৰ জন্ম দিন বুলি গ্ৰাহ্য কৰিলে ফলপ্ৰসু নাই বুলি আশা প্ৰকাশ কৰিলোঁ।

(বি.দ্ৰঃ- প্ৰবন্ধত সন্নিবিষ্ট তথ্যসমূহ সদৌ অসম মিচিং কৃষ্টি বাঃনী কৌবাংঙৰ কাৰ্যবিৱৰণী টোকা বহীৰ লগতে কা অন্যান্য নথি-পত্ৰ আৰু কেইবাজনো সদাশয় ব্যক্তিৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছে। সদাশয় ৰাইজে ইয়াৰ তথ্য বি ৰৈ যোৱা দেখা পালে সেই ভুল-ত্ৰুটিবোৰ আঙুলিয়াই দিব বুলি আশা ৰাখিলো। সেইমতে পৰৱৰ্তী সময়ত শু লোৱা হ'ব। লেখক।) -

জ্যোতিষ কুমাৰ পাতিৰ

মিচিং জনগোষ্ঠীৰ প্ৰব্ৰজন

এছিয়া মহাদেশৰ ভিতৰত বৃহৎ জনগোষ্ঠীটোৱেই হ'ল মংগোলীয় মানৱগোষ্ঠী। এই মানৱগোষ্ঠীৰ এছিয়া মহাদেশৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত তেওঁলোকৰ জাতি-প্ৰজাতি সিঁচৰতি হৈ আছে। ইয়াৰে অসম আৰু ইয়াৰ উপকণ্ঠীয় অঞ্চলত বাস কৰা মিচিং জনগোষ্ঠীসকল হৈছে অন্যতম। ভাষা বিজ্ঞানীসকলৰ্মতে— অসমৰ এই জনগোষ্ঠীটো মংগোলীয় মানৱ গোষ্ঠীৰ তিব্বত বৰ্মী ভাষা পৰিয়ালৰ, উত্তৰ অসম শাখাৰ লোক। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ পাহাৰীয়া অৰণ্য আৰু সমতল ভূমিবোৰত পশু চিকাৰ কৰাৰ লগতে ঝুম খেতি কৰি আদিম জীৱন-যাপন কৰিছিল। বুৰঞ্জীয়ে স্পৰ্শ নকৰা বহু আগতে সাৰুৱা খেতি মাটিৰ সন্ধান বিচাৰি অসমৰ মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈৰ দুয়োপাৰে থকা নৈ-উপনৈসমূহত কৃষি উপযোগী সাৰুৱা মাটিসমূহত থিতাপি লয়। বৰ্তমান মিচিংসকল অসমৰ ৮ খন জিলাৰ অন্তৰ্গত ২৮ খনৰো অধিক ৰাজহ চক্ৰত বসবাস কৰাৰ লগতে অৰুণাচল প্ৰদেশৰ পূব চিয়া, দিবাং ভেলী আৰু লোহিত জিলাত স্বকীয় পৰম্পৰা আৰু ৰীতি-নীতিৰে ৩৪ খনৰো অধিক গাঁওত বসবাস কৰি থকা বুলি জনা যায়। শেহতীয়াকৈ মিচিংসকলৰ জনসংখ্যা প্ৰায় ১২ লাখৰো অধিক হ'ব বুলি ধাৰণা কৰা হৈছে।

মিচিংসকল শান্তিপ্ৰিয় জনগোষ্ঠী। ‘মিচিং' শব্দৰ সম্পৰ্কত বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ, মিচিং সংস্কৃতিৰ গৱেষক তৰুণ চন্দ্ৰ পামে গামে এইদৰে ব্যাখ্যা কৰিছে— 'মি' মানে (মানুহ) ‘য়াচিং’ (বগা বা ভাল) ‘মিচিং' অৰ্থাৎ বগা বা ভাল মানুহ। মিচিংসকলক ‘মিৰি' বুলিও কোৱা হয়। সৰলচিতিয়া মিৰিসকলে 'মিৰি'ৰ পৰিৱৰ্তে নিজকে 'ভাল মানুহ' বুলি পৰিচয় পাবলৈ ‘মিচিং' নাম লৈছে। আনহাতে, মিৰিসকলৰ প্ৰথমগৰাকী শিক্ষিত ব্যক্তি স্বৰ্গীয় সোণাৰাম পাঞ্চাংদেৱে ১৯৩৫ চনত প্ৰকাশিত 'মিৰি জাতিৰ বুৰঞ্জীত উল্লেখ কৰামতে, সাধাৰণতে 'মিৰি' বুলি কোনো জাতি নাই। “মিচিং' নামৰ জাতিটোকে অনামিচিংসকলে ভৈয়ামত ‘মিৰি' শব্দটো দিলে। আন আন মিচিং জনগোষ্ঠীৰ ভাষাবিদ, গৱেষকসকলৰ

মতে, মিচিঙৰ আভিধানিক অৰ্থ 'মি' (মানুহ) 'আচি' (পানী 2 বা নদীৰ পাৰত বাস কৰা সৰল চিতীয়া মানুহ)। ইপিনে ি ভাৰতবৰ্ষই স্বাধীন লাভ কৰা পিছত ভাৰতীয় সংবিধানতো ি 'মিচিং'ৰ পৰিৱৰ্তে মিৰি' জনজাতি নামকৰণেৰে অন্তৰ্ভুক্ত হোৱাৰ উপৰি চৰকাৰী নথি-পত্ৰসমূহত মিচিঙৰ ঠাইত 'মিৰি' শব্দই স্থান পায়।

মিচিংসকলে কোন শতিকাত পাহাৰ এৰি ভৈয়ামলৈ প্ৰব্ৰজন ঘটিছিল এয়া ঠাৱৰ কৰিব পৰা সম্ভৱ নহয় যদিও “মিৰি সন্দিকৈ'ৰ পাতত উল্লেখে অনুমান কৰিব পাৰি যে বাৰ শ শতিকাৰ মাজভাগত মিচিংসকলে ভৈয়ামলৈ নামি আহি বসবাস কৰিবলৈ লয়। বহুতে নিজৰ বংশ গতি হিচাপ কৰি ১৪ৰ পৰা ১৮ পুৰুষৰ আগতে ভৈয়ামলৈ অহা বুলি ক'ব খোজে। আনহাতে বিজ্ঞলোকসকলে খৃষ্টপূৰ্ব ১৩৩৫ শকত প্ৰাক্ ব্ৰিটিছৰ আগমনৰ পূৰ্বে তিব্বত অঞ্চলৰ পাদদেশৰ চাংপো বৰ্তমান চিয়াং নদীৰ পাৰে পাৰে সু- উচ্চ পৰ্বতৰ হাবি জংঘল অতিক্ৰমী অতীতৰে অৰুণাচল প্ৰদেশৰ উত্তৰ-পূব ভাগত প্ৰথম প্ৰব্ৰজনকাৰী হৈ মিচিংসকলে অসমলৈ প্ৰৱেশ কৰে বুলি জনা যায়। স্বৰ্গীয় সোণাৰাম পাএাংদেৱৰ 'মিৰি জাতিৰ বুৰঞ্জীত উল্লেখ কামতে, খুব সম্ভবতঃ মানে অসম আক্ৰমণৰ সময়ত মিচিংসকলে অসমলৈ প্ৰব্ৰজন ঘটে। মিচিংসকল অসমলৈ প্ৰব্ৰজন নোহোৱাৰ পূৰ্বে 'দয়িত পুমি' নামৰ ঠাইত বসবাস কৰিছিল (মিৰি জাতিৰ বুৰঞ্জী, পৃষ্ঠা নং ৪৭) তিব্বতৰ পৰা অন্যান্য মংগোলীয় জনগোষ্ঠীসকলৰ লগতে মিচিং জনগোষ্ঠীসকলৰ প্ৰব্ৰজনৰ ক্ষেত্ৰত আন এটা দিশো মন কৰিবলগীয়া। এই সম্পৰ্কত ড° যোগেন্দ্ৰ নাথদেৱে “চাংপো-চিয়াং-ব্ৰহ্মপুত্ৰ চীনৰ মাজেৰে বৈ অহাৰ ৰহস্য' (দৈনিক অগ্ৰদূত, ৮ মে' ২০১৫) শীৰ্ষক প্ৰৱন্ধত এই বুলি উল্লেখ কৰিছে যে 'আজিৰ পৰা প্ৰায় কেইবাহাজাৰ বছৰ পূৰ্বে মংগোলীয়াত গোবী মৰুভূমিটো উঠি অহাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত তাৰ মানুহবোৰ লাহে লাহে তিব্বত, ৰাছিয়া আদি দেশবোৰলৈ প্ৰব্ৰজন ঘটে। তিব্বতলৈ সোমাই অহা প্ৰব্ৰজনকাৰী মংগোলীয় লোকসকল প্ৰায় এহেজাৰ বছৰ ভিতৰতেই তিব্বতৰ উত্তৰ-পূবৰ বিশাল অঞ্চল কিয়াং চিয়াং অঞ্চলত ব্যাপী পৰে আৰু কিয়াং অঞ্চলতেই মংগোলীয়সকলৰ বিভিন্ন গোষ্ঠীৰ মাজত এক নতুন সংস্কৃতিয়ে গঢ় লৈ উঠে আৰু তাৰ পাছৰ পৰাই এই লোকসকল খাদ্যৰ সন্ধানত বিভিন্ন পথেৰে বিভিন্ন অঞ্চললৈ প্ৰব্ৰজন আৰম্ভ কৰে। সেই প্ৰব্ৰজনৰ বাবে দুজ সু-স্পষ্ট পথ বাছি লৈছিল। তাৰ ভিতৰত এটা হ'ল চীন- তিব্বত সীমান্ত অঞ্চলেৰে দক্ষিণলৈ গৈ ব্ৰহ্মদেশত প্ৰশে কৰাটো আৰু আৰু আনটো হ'ল কিয়াঙৰ দক্ষিণ অঞ্চলত অৱস্থিত য়াৰ্লুং উপত্যকাৰ কৃষিৰ বাবে উপযো অঞ্চলটোলৈ আহি চাংপোৰ গতিপথেৰেই হিমালয়ৰ অট অৰণ্যত প্ৰৱেশ কৰি লাহে লাহে সোমাই পৰে। আজিন পৰা প্ৰায় চাৰি-পাঁচ হেজাৰ বছৰ পূৰ্বে এই দ্বিতীয়তে পথেৰেই তিব্বতৰ বৃহৎ জনগোষ্ঠীয় লোক আহিছিল

মিচিংসকল আবতানি বংশৰ বিশ্বাসৰ প্ৰথম জাতি। আবতানিৰ পৰাই মানৱ সমাজৰ সৃষ্টি হ'ল বুলি বিশ্বাস কৰে। মিচিং জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলে সেইবাজে এইদৰে কয়— 'গুলো আবতানিকী অম্মাঙী।' অৰ্থ আমি আবতানিৰ সন্তান। এই আবতানিৰ সন্তানসক ভিতৰত অৰুণাচল প্ৰদেশৰ বসবাস কৰা মিঞং, পাচী, পাঃদাম, কাক, চিমং, বৰি-বকাৰ আদি = জনগোষ্ঠীসকলেও আবতানি গোষ্ঠীৰ সন্তান বুলি চিনা = দিব খোজে। দক্ৰিঃ পলঃ য়েলাম কীবাঙৰ কেন্দ্ৰীয় সমিতিৰ সম্পাদক তথা লেখক জুবেল পেলা সম্পাদনাত প্ৰকাশিত 'মিচিং সমাজৰ পূজা পদ্ধতি' শীৰ্ষক পুথিখনত উল্লেখ কৰামতে— 'আবতানিৰ আক্ষৰিক অ (পিতৃ তানি (মানুহ) আবতানি (পিতৃমানৱ)। গতিকে ৰ আবতানিৰ পৰা ওলোৱা বাবে তেওঁলোকে নিজকে তনি মোনৱ বুলি পৰিচয় দিয়ে। সেয়েহে 'তানি গোষ্ঠী ■ বুলিলে মিচিঙকে ধৰি উপৰোক্ত আদিম জনগোষ্ঠী া বুজোৱা হয়। লেখক-সাংবাদিক ৰয়েল পেগুদেৱৰ শিল্পন

.

সন্ধানত (অৰণ্য-জনাৰণ্য, পৃষ্ঠা নং-১৩৮) শীৰ্ষক প্ৰৱন্ধত উল্লেখ কৰিছে যে— 'আবতানি বংশধৰ আদদি- মিচিংসকলে প্ৰাচীন কালতে তিব্বতৰ পৰা প্ৰব্ৰজন কৰি আহি বৰ্তমানৰ অৰুণাচল প্ৰদেশ আৰু অসমত বসবাস কৰিবলৈ ধৰে। স্বকীয় সামাজিক লোকাচাৰ আৰু কৃষ্টি- সংস্কৃতিৰে সমৃদ্ধ আবতানিৰ বংশধৰ আদি-মিচিংসকলৰ আছে নিজা পৰিচয়। আদি আৰু মিচিং জনজাতিৰ পূৰ্বপুৰুষৰ পৰাই আত্মিক সম্পৰ্ক আছে। মেমোহন সীপাৰৰ আদি জনজাতিসকলেও বৌদ্ধসকলৰ দৰে ধৰ্ম- উৎসৱ-পাৰ্বণ আদি পালন কৰা দেখা যায়।'

কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰে জীপাল হৈ উঠা অসমত বসবস কৰা মিচিংসকলৰ মাজত আদিম যুগৰ মংগোলীয় জনজাতিয় লক্ষণ পৰিস্ফুট হয়। মিচিং জনজাতিসকলৰ মাজত দেখা দিয়া কেতবোৰ জনজাতীয় লক্ষণসমূহৰ ভিতৰত— আদিম লক্ষণ, সুকীয়া আৰু পাৰ্থক্যসূচক সংস্কৃতি, পৃথককৈ আঁতৰত একীভূত ভৌগোলিক অৱস্থান, অন্যান্য সম্প্ৰদায়ৰ সৈতে যোগাযোগৰ ক্ষেত্ৰত লাজুকীয় স্বভাৱ আৰু পিছপৰা তথা অনুন্নত অৰ্থনীতি। বিশিষ্ট লেখক বৌউন্থন গগৈয়ে 'অনুসূচিত জনজাতিৰ মৰ্যাদা' (সাদিন, ৭ ফেব্ৰুৱাৰী ২০১৪) শীৰ্ষক প্ৰৱন্ধত উল্লেখ কৰামতে— 'ভাৰত চৰকাৰে ১৯৯৯ চনত গ্ৰহণ কৰা সিদ্ধান্ত নীতি অনুসৰি পিচপৰা জনজাতিয়ে অনুসূচিত জনজাতি পাবলৈ হ'লে উল্লেখিত কেতবোৰ লক্ষণ থকাটো বাঞ্ছনীয়। তদুপৰি সুকীয়া আৰু পাৰ্থক্যসূচক সংস্কৃতিত জনজাতিৰ পৰিসংখ্যা, জনজাতি ধৰ্ম আৰু পৰিচিতি, জনজাতি ভাষা, মাতৃভাষা ৰূপত নেথাকিলেও ধৰ্মীয় ভাষা হিচাপে ব্যৱহাৰ, মংগোলীয় মূলৰ জনজাতি বা আদিবাসী মূলৰ জনজাতিৰ খাদ্যভ্যাস—গৰু, গাহৰিৰ মাংস ভক্ষণ ৰীতি আছেনে নাই, বাসস্থান-চাংঘৰ নে মাটি ঘৰ, বিবাহ-হোমপুৰি বিবাহ সম্পন্ন কৰা হয় নে নহয়, গোত্ৰভুক্ত হয় নে নহয়, সাজপাৰ, মহিলাৰ মূৰত ওৰণি, কঁপালত পশু-পক্ষী, নৰবলি, ৰঙা তেজৰ প্ৰতীক ৰঙা ফোঁটৰ ব্যৱহাৰ আছে নে নাই, জীৱিকা নিৰ্বাহৰ উপায় যেনে-কৃষি, বাণিজ্য, চাকৰি চৰকাৰী নে অৰ্ধচৰকাৰী, প্ৰথাগত আইন, ইয়াৰ সংকলন আৰু প্ৰযোজ্য, মোকদমা- বিচাৰ আদিৰ জিলা প্ৰশাসন, ৰাজহ কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত খতিয়ান প্ৰতিবেদন, চৰকাৰৰ চজমিন জৰীপ-সমীক্ষা, তদন্ত প্ৰতিবেদনত প্ৰতিফলিত হৈছে নে নাই তাক নিশ্চিত হ'ব লাগিব।' মিচিং জনজাতিসকলৰ মাজত কালসংহতি, বৌদ্ধ পন্থাৰ অনুগামীয়ো আছে। এই কাল সংহতি, বৌদ্ধ পন্থাত মিচিং জনজাতিৰ উপৰিও আহোম, নক্টে ইত্যাদি জনজাতিৰ অনুগামীও আছে। এই জনগোষ্ঠীসকলৰ মাজতো জন্ম, বিবাহ, মৃতকৰ সৎকাৰ বিধি অনুষ্ঠান প্ৰচলিত আছে। এই মিচিং জনজাতিয়ে পৰম্পৰাগতভাৱে দঃঞি পলঃ (চন্দ্ৰ সূৰ্য) দেৱতাক পূজা অৰ্চনা কৰে। তেওঁলোকে চন্দ্ৰ-সূৰ্যক পিতৃ-মাতৃ হিচাপে মিচিংসকলে আদিম কালৰে পৰা বিশ্বাস কৰি আহিছে। স্বকীয় পৰম্পৰাৰে মিচিংসকল পূৰ্ব পুৰুষৰ পৰাই কৃষিভিত্তিত উৎসৱ আলি-আয়ে- লৃগাং, পঃৰাগ উৎসৱ, দুঃবৃৰ পূজা আদি সম্পূৰ্ণ পৰম্পৰাগতভাৱে পালন কৰি আহিছে। অসমৰ দ্বিতীয় সৰ্ববৃহৎ জনগোষ্ঠী হিচাপে পৰিচিত মিচিংসকলে পালন কৰি অহা পৰম্পৰাগত উৎসৱ-পাৰ্বণসমূহে বিশ্বত খ্যাতি অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব।

লেখাটো প্ৰস্তুত কৰোঁতে বহুকেইখন গ্ৰন্থ, কাকত, আলোচনীত প্ৰকাশিত প্ৰৱন্ধৰ সহায় লোৱা হৈছে লেখক

বিজয় বৰি

অস্তিত্বৰ সংকটত বুংকু (বুঢ়ীসুঁতি)

বুংকু মিচিং শব্দ। ইয়াৰ শাব্দিক অৰ্থ 'আবুং-আকু বুংকু । আবুং মানে নৈ বা সুঁতি, আৰু মানে পুৰণি; অৰ্থাৎ পুৰণি নৈ বা সুঁতি। নৈক জীৱন্ত ৰূপত আৰু মাতৃৰ সৈতে তুলনা কৰা হয় বাবে পুৰণি নৈ বা পুৰণি সুঁতি বুলি নকয় বুঢ়ীসুঁতি বুলি কোৱা হয়। পূৰ্বে এই কুকু বাবুঢ়ীসুঁতি নৈৰ পাৰত কেৱল মিচিং মানুহৰ জনবসতি আছিল বাবে তেওঁলোকে নৈখনক 'বুংকু' মানে পুৰণি সুঁতি বুলি কৈছিল। কালক্ৰমত এই নৈৰ পাৰলৈ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মানুহৰ আগমন হোৱাত সকলোৰে গ্ৰহণযোগ্য হোৱাকৈ বুঢ়ীসুঁতি নামেৰে ক'বলৈ ল'লে আৰু এই নামটোৱে বৰ্তমান সকলোৰে মাজত জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে বুংকু বা বুঢ়ীসুঁতি নৈখন উত্তৰ অসমৰ ধেমাজি জিলাৰ জোনাই মহকুমাত অৰুণাচল প্ৰদেশৰ পাহাৰৰ নামনিত পূবা-পশ্চিমাকৈ অনাদি কালৰ পৰা বৈ আছে। বুঢ়ীসুঁতি নৈ সম্পৰ্কত ড° যোগেন্দ্ৰনাথ শৰ্মাৰ 'অসমৰ নদ-নদী' নামৰ গ্ৰন্থত এইদৰে উল্লেখ আছে। - "জোনাই কৰং নৈৰ মোহনাৰ পৰা ৩ কিলোমিটাৰ ভটিয়নীত দিহাং নৈৰপৰা ফাটি পশ্চিমলৈ বৈ অহা শাখা এটাক বুঢ়ীসুঁতি বোলে। এই সুঁতিটো পশ্চিমমুৱা হৈ ১০ কিলোমিটাৰ আহি আকৌ মূল ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈত পৰিছে। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ পৰ্বতৰ পাদদেশ পৰা ওলোৱা য়াগালং, ৰায়াং, ৰাজাখানা, দেবিং বা বীনা সুঁতি আদি সৰু সৰু জানবেন দক্ষিণলৈ আহি উক্ত বুঢ়ীসুঁতিত পৰিছে। বুঢ়ীসুঁতি আহি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ লগ লগাৰ পাচত গালী নামৰ এখন সৰু নৈ পোনে পোনে ব্ৰহ্মপুত্ৰত পৰিছে। এই ঠাইৰ পৰা ১ কিলোমিটাৰ পশ্চিমে বুঢ়ীসুঁতিটো পুনৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পৰা পৃথক হয়। এইদৰে সুঁতিটো ডেৰ কিলোমিটাৰ অহাৰ পাছত দেপি নৈক সোঁপাৰে লয়। দেপি নৈখন অৰুণাচলৰ মাজেদি ১৫ কিলোমিটাৰ আহি বাটত নামনে, গুটিন আৰু ডেৰাণ নৈক লৈ অসমত সোমাই ১১ কিলোমিটাৰ দৈ আহি বুঢ়ীসুঁতিত পৰে।

দেপি নৈক লোৱাৰ পাছত বুঢ়ীসুঁতিয়ে ৪ কিলোমিটাৰ বাট পশ্চিমলৈ আহি নাটে নৈক সোঁপাৰে লয়। তাৰপৰা সুঁতিটো দিখাৰী নামৰ ঠাইৰ দক্ষিণেদি ৫ কিলোমিটাৰ বৈ আহি দিখাৰী-লাইমেকুৰী পথ পাৰ হৈ আৰু ৬ কিলোমিটাৰ ভটিয়াই দুভাগ হয়। তাৰে এভাগ চেঙাজান সংৰক্ষিত বনৰ পুৱত ব্ৰহ্মপুত্ৰত পৰে। আনটোভাগ বুঢ়ীসুঁতি নামে ১ কিলোমিটাৰ আহি আকৌ দুভাগ হয়। ইয়াৰে দক্ষিণফালৰ ভাগটোক লাইমেকুৰী জান বোলে। তাৰ পৰা উত্তৰ ভাগটো বুঢ়ীসুঁতি নামে ডেৰ কিলোমিটাৰ পশ্চিমলৈ আহি উত্তৰ জামজিং নামৰ বিলৰ দিখাৰী নৈক সোঁপাৰে লয়। এইদৰে আৰু ডেৰ কিলোমিটাৰ ভটিয়াই আহি আকৌ দুভাগ হৈ এভাগ পাকবি জান হয়। আনটো ভাগ বুঢ়ীসুঁতি নামে ৩ কিলোমিটাৰ আহি সুঁতিটো নাৰদ নামৰ এখন বিলত সোমায়। এই বিলৰ মাজেদি ডেৰ কিলোমিটাৰ আহি প্ৰাগনা সোমথং নামৰ ঠাইত সুঁতিটো লামাজান বিলত সোমায়। ইয়াৰ পৰা সুঁতিটো নাৰদ নৈ নামেৰে ওলাই ২ কিলোমিটাৰ ভটিয়াই সোমখং নৈক সোঁপাৰে লয়।

সোমখঙক লোৱাৰ পৰা ২ কিলোমিটাৰ ভটিয়াই অহাৰ পাছত বুঢ়ীসুঁতিৰ এটা শাখা ফাটি দক্ষিণলৈ গৈ ঘটপতা নামৰ এখন বিয়াগোম বিলত পৰে। এই শাখাটো সেই বিলৰ পৰা ওলাই লক্ষ্মীসুঁতি নামেৰে দক্ষিণ-পশ্চিমমুৱা হৈ বৈ আহে। লক্ষ্মীসুঁতিয়ে বাটত উত্তৰৰ নৈৰপৰা ফাটি অহা দুখনমান জান লৈ মূল বুঢ়ীসুঁতি ব্ৰহ্মপুত্ৰত পৰাৰ ডেৰ কিলোমিটাৰ উজনিত ব্ৰহ্মপুত্ৰত পৰে। বুঢ়ীসুঁতিৰ ঘাই শাখাটো বিভক্ত হোৱা ঠাইৰ পৰা ৩ কিলোমিটাৰ পশ্চিমলৈ আহি চিমেন নৈক সোঁপাৰে লয়। এই ঠাইতে ইয়াৰ পৰা ওলোৱা কিছু জান ফাটি দক্ষিণলৈ গৈ লক্ষ্মীসুঁতিত পৰিছেগৈ। ইয়াৰ পৰা বুঢ়ীসুঁতি দক্ষিণ-পশ্চিমমুৱা হৈ মুক্তিয়াৰ গাঁও, আমগুৰী গাঁও হৈ ১৫ কিলোমিটাৰ ভটিয়াই দেউৰীঘাটৰ পৰা ৬ কিলোমিটাৰ পূবত (ডিব্ৰুগড় নগৰৰ বিপৰীত পাৰে) ব্ৰহ্মাপুত্ৰত পৰে। এই বুঢ়ীসুঁতি আৰু ব্ৰহ্মাপুত্ৰৰ মাজত বিশাল আকাৰৰ ঘটপতা বিল আৰু বালিজান, লামাজান আৰু নাৰদ নামৰ তিনিখন মজলীয়া আকাৰৰ বিল আছে। বুঢ়ীসুঁতি আৰু চিমেন নৈৰ সংগমস্থানৰ পৰা এখন জান ফাটি দক্ষিণ-পশ্চিমমুৱা হৈ ৮ কিলোমিটাৰ বৈ আহি আছিয়াক নৈক সোঁপাৰে লৈ টঙানি নৈ হৈছে।"

ড° যোগেন্দ্ৰনাথ শৰ্মাই 'অসমৰ নদ-নদী' নামৰ গ্ৰন্থত বুঢ়ীসুঁতি নৈ সম্পৰ্কে উল্লেখ কৰা নদীখনৰ গতিপথ আজিৰ তাৰিখতবহুত সলনি হ'ল। গ্ৰন্থখনৰ পাতনিত ড০ শৰ্মাই উল্লেখ কৰামতে এই গ্ৰন্থখন লিখিবলৈ তেওঁ ১৯৭০- ১৯৮০ চনৰ ভিতৰত তথ্যসমূহ সংগ্ৰহ কৰি গ্ৰন্থখন যুগুত কৰিছিল। সেইবাবে বৰ্তমান সময়ত নদীৰ গতিপথ সলনি হোৱাটো স্বাভাৱিক ঘটনা। এই কথা সৰ্বজন বিদিত যে বিগত ১৯৮০ চনৰ পিছত ব্ৰহ্মাপুত্ৰৰ বিধ্বংসী বানপানীয়ে দাঁতিকাষৰীয়া নৈসমূহৰ গতিপথ সম্পূৰ্ণ সলনি কৰিলে। তদুপৰি অৰুণাচল পাহাৰৰ পৰা বৈ অহা কেইবাখনো খৰস্ৰোতা নদী বুঢ়ীসুঁতি নৈত মিলিত হোৱাৰ ফলত নদীৰ সৈতে পাহাৰৰ পৰা অহা বালি-পলসে বুঢ়ীসুঁতি নৈত পৰি নৈখনৰ পূৰ্বৰ ৰূপত ব্যাপক প্ৰভাৱ পেলাইছে। যিকি নহওঁক বুঢ়ীসুঁতি নৈৰ বৰ্তমানৰ সঠিক গতিপথ সম্পৰ্কে ইয়াত বিস্তৃতভাৱে তথ্য উল্লেখ নকৰিলেও নৈখনৰ বিষয়ে সম্যক ধাৰণা এটা দিবলৈ চেষ্টা কৰিম। ড° যোগেন্দ্ৰনাথ শৰ্মাৰ গ্ৰন্থখনত উল্লেখ থকা তথ্যৰ আধাৰত বুঢ়ীসুঁতি নৈখন বিচাৰিবলৈ গ'লে জোনাই কৰং (নৈ)ৰপৰা আৰম্ভ হোৱা বাহিৰ জোনাই এলেকাৰ পৰা নামনিলৈ বৈ যোৱা জোনাই নদীখনেই হ'ব বুঢ়ীসুঁতি নৈৰ মূল উৎপত্তিস্থল। এই নৈখন বাহিৰ জোনাই এলেকাৰ পৰা নামনিলৈ বৈ লুহিজান গাঁৱৰ সমীপৰ পৰা ৰাকুত কেমেৰে হৈ চিৰামপুৰীয়া গাঁওৰ সমীপৰ পৰা ভটিয়াই বৈ গৈছে। লুহিজান আৰু ৰাকুত কেমেৰে গাঁৱত এই নদীক স্থানীয় ৰাইজে কাজিয়া নৈ বুলিও কয়। ইফালে ২নং চিৰামপুৰীয়া গাঁও অতিক্ৰম কৰাৰ পিছত

ৰায়াং আৰু ৰাজাখানা নদীক সাবটি লোৱাৰ পিছত মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ লগত মিলিত হৈছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ লগত সংযোগস্থলিক ৰাইজে জনাইমূখ বুলি কয়। কিন্তু বিগত কেইবা বছৰৰ পৰা ২নং চিৰামপুৰীয়া গাঁৱক অতিক্ৰম কৰাৰ পিছত নদীখনৰ গতিপথ ৰুদ্ধ হৈ পৰিছে, মধ্যলক্ষীপুৰ, ৰাংকপ দেউৰী, বগৰী গাঁৱৰ মধ্যম খণ্ডত অৱস্থিত বগলীজান নামৰ বিলত নদীখন সোমাই সুঁতিটো হেৰাই গৈছে। ইফালে মুদৈ দেবেৰা গাঁৱৰ সমীপৰ পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ এটা সুঁতি ফাটি আহি কামপুং বুঢ়ীসুতি নাম লৈ অমৰপুৰ পাংগিং গাঁৱৰ সমীপৰ পৰা গালিঘাটৰ পূব দিশত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীত পুনৰ সংযোগ গতিছে। দেবেৰা, মুদৈ, অমৰপুৰ পাংগিং গাঁৱৰ সমীপত বুঢ়ীসুঁতি নৈৰ গভীৰতা ক্ৰমান্বয়ে শীৰ্ণ ৰূপ লৈছে। আনহাতে গালীঘাটৰ ওচৰৰ পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ এটা সুঁতি উত্তৰ দিশে গতি কৰি দেপি নদী আৰু ডেতাকনদীৰ সোঁপাৰে লৈ তিনিসুঁতি গাঁৱৰ পৰা পশ্চিম দিশে বৈ টাক' বুঢ়ীসুঁতি, ৰামধন বুঢ়ীসুঁতি গাঁওসমূহ অতিক্ৰম কৰি ৰামধন-দিখাৰী হৈ ডুমকলঘাট (পূৰ্বৰ লাইমেকুৰী কলঘৰ)পাৰ হোৱাৰ পিছত দিখাৰী নদীৰ সৈতে সংযোগ ঘটে। বুঢ়ীসুঁতি আৰু দিখাৰী নদী মিলিত হোৱাৰ পিছত জামজিং, পতে, ডেকা নদীক সোঁপাৰে লৈ মিছামা পঞ্চায়তৰ নাওকটা গাঁৱৰ সমীপৰ পৰা নামনিলৈ বৈ গৈ চমকং পঞ্চায়তত সোমায়। ইয়াতে চমকং নদীক লগত লৈ লামাজান বিলত স্পৰ্শ কৰি চিমেন নৈখন সোঁপাৰে লোৱাৰ পিছত এটা সুঁতি ব্ৰহ্মপুত্ৰত মিলিত হোৱাৰ বিপৰীতে আন এটা সুঁতি ভটিয়াই গৈ আছিয়াক (জলকীয়া সুঁতি)ক লোৱাৰ পিছত টঙানি নৈত মিলিত হৈছে। খৰালী কালত বুঢ়ীসুঁতি নদীৰ গতিপথ বহু ঠাইত শুকাই থাকে। বৰ্তমান প্ৰৱলভাৱে প্ৰবাহিত হৈ থকা এলেকাসমূহ ভিতৰত জোনাই নদীৰ মোহনাৰ পৰা লুহিজান, ৰাকুত কেমেৰে, ২ নং চিৰামপুৰীয়া অঞ্চলসমূহত নদীখন প্ৰবাহিত হৈ আছে। আনহাতে 'গালীঘাটৰ পৰা টাক' বুঢ়ীসুঁতি, ৰামধন বুঢ়ীসুঁতি গাঁৱৰ সমীপৰ নৈখন বৰ্তমান অস্তিত্বৰ সংকটত ভুগি আছে। অৱশ্যে ডুমকলঘাটৰ পৰা নাওকটা, চমকং বুঢ়ীসুঁতিলৈ

প্ৰবাহমান অৱস্থাত আছে। বুঢ়ীসুঁতি নৈখন বৰ্তমান সময়ত আটাইতকৈ প্ৰবাহমান হৈ থকা এলেকাৰ ভিতৰত চিমেন 'নৈক লোৱাৰ পিছত টঙানি লৈ প্ৰবাহিত নদীখন সৱলৰূপত আছে। বুংকু বা বুঢ়ীসুঁতি সাধাৰণ এখন নদী নহয়। ই এক ঐতিহ্য প্ৰসিদ্ধ নদী। জোনাই-মুৰ্কংচেলেক অঞ্চলৰ সভ্যতা, সংস্কৃতিৰ স্বাক্ষৰ এই নদীখনে বহন কৰি আহিছে। এই নদীয়ে আমাক দিছে জীয়াই থকাৰ সমল। ভ বাৰিষাৰ বানে নৈপৰীয়া ৰাইজক ত্ৰাসিত কৰিলেও বুঢ়ীসুঁতিৰ বুকুতে আছে জীৱন-যৌৱনৰ অলেক কথিত অকথিত জীয়া কাহিনী। ১৯৫০ চনত হোৱা বৰভুঁইকপৰ আগতে বুংকু নৈক কেন্দ্ৰ কৰিয়ে জোনাই-মুৰ্কংচেলেক অঞ্চলৰ ৰাইজে যাতায়াত কৰিছিল। বাটপথ নথকা সময়ত উজনিৰ মুৰ্কংচেলেক, দৰকাং, কপলং গাঁৱৰ পৰা নামনিৰ চেঙাজান, চমকং গাঁৱলৈকে বুংকু নৈৰে ৰাইজে যোগাযোগ ৰক্ষা কৰিছিল। সেই সময়ত বুংকু বা বুঢ়ীমুৰ্তি নৈৰ কাষত থকা গাঁওসমূহ হ'ল : তাৰি, কিকীৰ, দেখি (ৰামধন), দিখাৰী, টংকৌ, লাইমেকুৰী, উলুৱনি, চমকা বুঢ়ীসুঁতি, চেঙাজান, বগৰী ইত্যাদি। ১৯৬৫ চনৰ পিছত উত্তৰপূব সীমান্ত ৰে'ল পথ নিৰ্মাণ হোৱাৰ পিছতহে ক্ৰমান্বয়ে জোনাই-মুৰ্কংচেলেক অঞ্চলত যাতায়াত সুচল হ'ল; কালক্ৰমত মানুহে নাওৰে যোগাযোগ কৰা কাৰ্য # ত্যাগ কৰি ৰে'ল বা বাছ মটৰেৰে যাতায়াত কৰিবলৈ = ল'লে। তাৰ আগতে বুংকু নদীৰে নাও বাই ইখন গাঁৱৰ চৰাইজে সিখন গাঁৱলৈ যাবলগীয়া হৈছিল। এই অঞ্চলত = বুংকু নদীক লৈ বহুতো লোক কাহিনী আৰু মিচিং এই ৰ নিঃতম সৃষ্টি হৈছে। তাৰি বিজয়পুৰ গাঁৱৰ বয়োজ্যে া নাগৰিক বিনোদ মেদকে আমাক কোৱা কাহিনী এই ত উল্লেখ কৰিব বিচাৰোঁ। তেওঁ কোৱা মতে— তেওঁৰ ডেকা ৰ বয়সতে বুংকু নৈৰ পাৰত এটা প্ৰকাণ্ড নাও কাটিব লগ । হৈছিল। তেওঁলোকে নৈখনৰ পাৰতে অস্থায়ী শিবিদ

সাজি নিশা থকাৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। এইদৰে শিৱিৰত থকা সময়ত প্ৰায়ে নৈৰ পাৰৰ হাবিত এজোপা গছত নিশাৰ ভাগত ঢোল বজায় নৃত্য-গীত কৰা শুনা পায়। গছৰ ওপৰত এইদৰে ঢোল বজাই নৃত্য-গীত কৰা শুনি তেওঁলোকে গছৰ আগলৈ লক্ষ্য কৰি জুইৰ আঙঠাৰ ফৰ্মুতি দলিয়াইছিল। তেতিয়া এই ঢোল বজোৱা কাৰ্য বন্ধ হৈ যায়। এইদৰে কেইবানিশাত ঢোল বজোৱা শুনা যায়, আৰু প্ৰতি নিশাই তেওঁলোকে জুইৰ আঙঠাযুক্ত ফৰ্মুতি দলিয়াইছিল। এদিন পুৱা এগৰাকী মহিলাই তেওঁলোকে নাও কটা স্থানলৈ আহি তেওঁলোকক কয় আপোনালোকে আমাৰ ছোৱালীসকলে চঃমান (নৃত্য) কৰাৰ সময়ত ফৰ্মুতি দলিয়াইছিল নেকি বুলি প্ৰশ্ন সুধে। তেতিয়া তেওঁলোকে হয় বুলি কোৱাত তেনেকৈ নকৰিবলৈ অনুৰোধ কৰে। সিহঁতৰ বিয়া হোৱা ছোৱালীজনী ঘৰলৈ ঘুৰি অহাত বাই-ভনীৰ মাজত এইদৰে চঃমান (নৃত্য) কৰি স্ফুৰ্তি কৰা বুলি কয়। তাৰ দুদিন মানৰ পিছত এদিন আবেলি পূৰ্বে অহা মহিলা গৰাকীয়ে আহি সিহঁতক কয় – তেওঁৰ ছোৱালীজনীৰ অসুখ হৈছে সেইবাবে পূজা এভাগ আগ কৰি দিবলৈ তেওঁলোকক সিহঁতৰ ঘৰলৈ নিমন্ত্ৰণ কৰে। সিহঁতৰ কথা মতে সন্ধিয়াৰ ভাগত এই মহিলা গৰাকীৰ ঘৰত পূজা কৰি দিবলৈ গৈছিল। নিশাৰ আন্ধাৰত সিহঁতৰ ঘৰখন মিচিং মানুহৰ চাংঘৰৰ দৰে লাগিল। কিন্তু পিছদিনা ছোৱালীজনীৰ মৃত্যু হ'ল বুলি কন্দা কতাৰ মাত শুনিবলৈ পোৱাত সিহঁতে খবৰটো লবলৈ গৈ দেখে যে এজোপা গছৰ তলত এটা চৰাই পৰি মৰি থকা দেখা পায়। বিনোদ মেদকে কোৱা মতে এই গৰাকী মহিলা অপম আছিল। এটা সময়ত এই আপম নামৰ ঐশ্বৰিক মায়াৰী প্ৰাণীটোৱে বুংকু নৈৰ পাৰত বসবাস কৰিছিল। সেই সময়ত মানুহে বুংকু নৈৰ পাৰত অপম বিচৰণ কৰাটো সাধাৰণভাৱেই গ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁলোকে আপমৰ প্ৰতি বিশেষ ভয় ভাবো নাছিল। বুংকু বা বুঢ়ীসুঁতি নৈক কেন্দ্ৰ কৰি এই ধৰণৰ বহুতো ভৌতিক-অভৌতিক কাহিনী আছে। ৰামধন-দিখাৰী গাঁৱৰ চৰকাৰী লাট গাঁওবুঢ়া অন্নৰাম পেগুৱে জনোৱা মতে পূৰ্বে বুঢ়ীসুঁতি নদীত অপমৰ মাত শুনা পাইছিল। নৈৰ বুকুলৈ চিঞৰিলে প্ৰতিধ্বনিত হৈ উত্তৰ ঘূৰি আছিল। এইবোৰ অপমৰ মাত আছিল বুলি কয়। ১৯৫০ চনত হোৱা ভূমিকম্পৰ আগতে জোনাই-মুৰ্কংচেলেক অঞ্চলৰ মানুহে বুঢ়ীসুঁতি নদীৰে নাও চলাই যাতায়াত কৰিছিল। সেই সময়ত ডেকা ল'ৰাই বুঢ়ীসুঁতি নদীৰে নিশা নাও লৈ অন্য গাঁৱৰ গাভৰুৰ সৈতে প্ৰেম নিবেদন (মিচিং ভাষাত কৃত্বকগুনাম) কৰিবলৈ গৈছিল বুলি পেগুৱে কয়। টাক' গিটুং গাঁৱৰ মানুহসকলে চমকং গাঁৱৰ পৰা বুঢ়ীসুতি নদীৰে উজাই আহি বৰ্তমানৰ স্থানত থিতাপি ললে। এইদৰে লাইমেকুৰী শান্তিপুৰ গাঁৱৰ মানুহসকলে পূৰ্বে বুঢ়ীসুঁতি নদীৰ দক্ষিণ ফালে আৰু পূৰ্বৰ লাইমেকুৰী কলঘৰৰ পশ্চিম দিশত উলুৱনী নামৰ গাঁৱত আছিল বুলি কয়। বিশিষ্ট কবি, শিক্ষক তোষেশ্বৰ মিৰি আগৰৱালাই বুংকু নৈত অপম বিচৰণ কৰা সম্পৰ্কে এটা কাহিনী কৈছিল। পূৰ্বে মুৰ্কংচেলেক বা দৰকাং গাঁৱৰ কোনো মানুহৰ মৃত্যু হ'লে এই খবৰ বুংকু নৈৰ নামনিত থকা গাঁওবাসীক জনাবলৈ আপমৰ জৰিয়তেই বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰিছিল। তেতিয়া বুংকু নদীক উদ্দেশ্যি কৈছিল 'মুৰ্কংচেলেক গাঁৱৰ আমুকাই ঢুকালে বুলি কিকাৰ গাঁৱক কয় দিব। তেতিয়া এই খবৰ কিকীৰ গাঁৱৰ মানুহে অপমৰ দ্বাৰাই লাভ কৰিছিল। এসময়ত বুংকু বা বুঢ়ীসুতি নৈৰ পাভূমি সমৃদ্ধিশালী আছিল। এই নৈৰ পাৰত শস্য, মৎস্য প্ৰচুৰ পৰিমানে উভয়নদী আছিল। নৈ পাৰৰ সাৰুৱা ভূমিত ধান, মাহ, সৰিয়হ, আলু, কচুৰ খেতি কৰি নৈপৰীয়া ৰাইজে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিছিল। 'ৰূপহী অসমৰ সেউজী সমভূমিত .... বুঢ়ীসুঁতি নৈৰ অৱদান আছে। নৈ পাৰৰ চাপৰিত পশু পালনৰো সুবিধা আছিল। তাহানি 'বুঢ়ীসুঁতি মীন মহল' নামজ্বলা মৎস্য উৎপাদন কেন্দ্ৰ

আছিল। এই মীন মহলৰ মাছ দেশৰ বিভিন্ন ঠাইৰ চাহিদা পুৰণ কৰিব পাৰিছিল। উল্লেখ্য, বুঢ়ীসুঁতি নৈ শান্ত সমাহিত। বাৰিষা কালত নৈৰ পাৰভূমি পানীৰে উপচি পৰে যদিও বানপানী,খহনীয়া সৃষ্টি কৰি মানুহৰ বাসগৃহ আৰু শস্য নষ্ট কৰাৰ নজিৰ নাই। বানপানীৰ বাবেই এই উপত্যকাটো সাৰুৱা কৃষিভূমিৰূপে বিকশিত হৈছে, মাছ- কাছৰে ভৰপূৰ ভোগালী অঞ্চলৰূপে বিখ্যাত হৈছিল। বুঢ়ীসুঁতিৰ অৱবাহিকাৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্য অতি মনোৰম । বুঢ়ীসুঁতি নদীৰ গেদ পৰিবহনৰ পৰিমান যথেষ্ট কম। বাৰিষা কালত পাহাৰৰ পৰা বৈ অহা নদীসমূহে বুঢ়ীসুঁতিত সংযোগ ঘটাত গেদ জমা হয় যদিও কিছু দূৰ প্ৰবাহিত হোৱাৰ পিছত গেদসমূহ ভু-গৰ্ভত মিলি যায়। বৰ্তমান বুঢ়ীসুঁতি সম্ভাৱনা আৰু সংশয়ৰো আন এক নাম হৈ পৰিছে। সম্প্ৰতি বুংকু বা বুঢ়ীসুঁতি নৈখন ঠায়ে ঠায়ে শুকাই-খীণাই যোৱাত পূৰ্বৰ অস্তিত্ব ক্ৰমান্বয়ে লুপ্ত হ'বলৈ ধৰিছে। নদীখনৰ লুহিজান গাঁৱৰ পৰা ৰাকুত কেমেৰে চিৰামপুৰীয়া আৰু ৰামধন বুঢ়ীসুঁতি, চমকং বুঢ়ীসুঁতি, মুক্তিয়াৰ, মাজৰ গাঁওসমূহৰ কাষত নদীখন কিছু গভীৰ - হৈ আছে। এই ঠাইসমূহত এতিয়াও মাছ-কাছ পৰ্যাপ্ত পৰিমানে পোৱা যায়। অন্য অঞ্চলসমূহত কেৱল বাৰিষা কালতহে নদীখন প্ৰবাহিত হয়। বুংকু বা বুঢ়ীসুঁতি নদীৰ সৈতে মোৰ শৈশৱকালৰ পৰাই আত্মীক সম্পৰ্ক আছে। লাইমেকুৰী অঞ্চলৰ টাক' বুঢ়ীসুঁতি গাঁৱৰ সমীপতে আমাৰ খেতি পথাৰ। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পৰা ফাটি ওলাই অহা বুঢ়ীসুঁতি নৈখন বৰ্তমানৰ বৰং চৰাইবাৰী গাঁৱৰ সমীপত দেপি নৈক সোঁপাৰে লয়। এই সংযোগস্থলীক তিনিমূখ বুলি কৈছিল। ইয়াৰ সমীপতে থাঃনপাঃতাং (থান বিল) নামৰ এখন প্ৰকাণ্ড বিল আছিল। এই বিলত বহুত মাছ পোৱা গৈছিল। বুঢ়ীসুঁতিৰ পাৰত ল'ৰালিতে গৰু চৰোৱা,সাঁতুৰি-নাদুৰী গা ধোৱা, মাছ ধৰা, বৰশী বোৱা আদি কাম কৰি ডাঙৰ হৈছোঁ। তেতিয়া বুঢ়ীসুঁতি নদীবন বহল আৰু গভীৰতা আছিল। মানুহে নাওৰে পাৰাপাৰ হ'বলগীয়া হৈছিল। বুঢ়ীসুঁতি নৈত ডাঙৰ ডাঙৰ কুটি চিতল, বৰালী, কান্দুলি, শিঙৰা, শাল, শল, কাছ আদি পাইছিল। কিন্তু বৰ্তমানৰ বুঢ়ীসুঁতি নদীৰ ৰূপ দেখিলে মনত ক্ষোভ আৰু বেদনাৰ সৃষ্টি হয়। পাহাৰত মানুষে যধে-মধে গছ কটা আৰু নিৰ্মাণ কাৰ্যৰ বাবে শিল-বালি আদি উঠোৱাৰ ফলত পাহাৰৰ পৰা বৈ অহা খৰস্ৰোতা নদীসমূহে বালি -পলস কঢ়িয়াই লৈ বুঢ়ীসুঁতি নৈহ পেলাই দিয়াৰ ফলত নদীখনৰ ভূ-পৃষ্ঠ বাম হৈ আহিছে। নৈৰ বুকুত বালি-পলসৰ গেদ জমা হৈ বহুতো ঠাইত নদীখন মৃত্যুৰ ক্ষণগণি আছে। উল্লেখ্য, জোনাই মহকুমান মূল কৃষিভূমি বুঢ়ীসুঁতি নৈৰ পাৰতেই অৱস্থিত; এইদৰে চিৰপ্ৰবাহিত নদীখন শুকাই-খীণাই যোৱাৰ ফলত লৈ পাৰত শস্য উৎপাদন হ্ৰাস পোৱাৰ লগতে মাছপুতি পাবলৈ নাইকিয়া হৈ আহিছে। মনত ৰাখিব লাগিব যে বুঢ়ীসুঁতি নদীখন প্ৰবাহিত হৈ থাকিলেহে নৈপৰীয় অঞ্চলৰ জলবায়ু সেমেকা হৈ থাকিব আৰু এই অৱবাহিকাৰ জনজীৱনৰ স্বাস্থ্য অটুত থাকিব। সেইবা বুঢ়ীসুঁতি নদীৰ অৱবাহিকা অঞ্চলৰ সেউজভূমি সৰ আৰু সেমেকা কৰি ৰাখিবলৈ নৈখনক খননৰ ক আঁচনি গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। ইয়াৰ বাবে চৰকাৰৰ সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ সদিচ্ছা, জনপ্ৰতিনিধিসকলৰ দায়বদ্ধতা আৰু ৰাইজৰ জ্ঞান আৰু সচেতনতা নিশ্চিতভাৱে প্ৰয়োজন হ'ব। আনহাতে বুঢ়ীসুঁতি নদীৰ সুৰক্ষা আৰু চিৰপ্ৰবাহী কৰি সংগঠনসমূহেও অদ্যাপি মাতমতা দৃষ্টি গোচৰ হোৱা নাই। আমি আশাবাদী বুংকু বা বুঢ়ীসুতি নদীক বোৱাই ৰাখিবলৈ ৰাইজ তথা জাতীয় সংগঠনসমূহে মাৰবান্ধি থিয় হবে।

ৰখাৰ ক্ষেত্ৰত স্থানীয় জাতীয়

ফোন : ৯৬১৩৬-৮৮৫

ড° পবিত্ৰ কুমাৰ পেগু

মিচিং সমাজত ছোৱালী শিক্ষাৰ দিশত এভুমুকি

১৯৬৬ চনত কুলাজানত অনুষ্ঠিত মিচিং বাঃনী কীবাং অধিবেশনৰ স্মৃতিগ্ৰন্থত অসমৰ বিশিষ্ট সমাজ সংস্কাৰক তথা শিক্ষাবিদ ইন্দ্ৰা মিৰিয়ে "মিৰি জীয়ৰীৰ শিক্ষা" শীৰ্ষক প্ৰবন্ধত উল্লেখ কৰিছে ... স্বাস্থ্যত ব্যৱহাৰিক জ্ঞানত, নাৰীসুলভ স্বভাৱত মিৰি জীয়ৰীক জিনিব পৰা জীয়ৰী অসমত বিৰল। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে এনে ৰত্নৰো সম্পূৰ্ণ বিকাশ হ'ব পৰা নাই শিক্ষাৰ অভাৱত।

মিচিংসকলে নদীৰ পাৰত হাবি-জংঘলৰ কাষত বসবাস কৰিবলৈ ভাল পায়। প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰ মাজতে মিচিং সন্তানবোৰে ডাঙৰ দীঘল হয়। ছোৱালীয়ে পাঁচ ছয় বছৰ বয়স হোৱাৰ পৰাই ডাঙৰবোৰে দৈনন্দিন জীৱনত কৰা কামবোৰ অনুসৰণ কৰিবলৈ লয়। সেয়েহে জীয়ৰী, বোৱাৰীসকলে কাপোৰ বোৱা দেখি তেওঁলোকৰ পেলনীয়া আৰু ৰাহি হোৱা সূতাবোৰ বুটলি জোৰা লগাই সৰুকৈ তাঁতশাল সাজি কাপোৰ ববলৈ শিকে। সেই বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা বিজ্ঞসকলে কয়— "কাপোৰ পিন্ধিবলৈ শিকাৰ আগতে মিচিং ছোৱালীয়ে কাপোৰ ববলৈ শিকে; খোজ কাঢ়িবলৈ শিকাৰ আগতে নাচিবলৈ শিকে।" এই কথাষাৰে এই কথাকে প্ৰতিপন্ন কৰে যে মিচিং ছোৱালীবোৰৰ কোমল অন্তৰত মিচিং সমাজত প্ৰচলিত সাংস্কৃতিক পৰিৱেশৰ প্ৰত্যক্ষ প্ৰভাৱ।

১৯৫০ চনৰ বৰ ভূমিকম্পৰ আগলৈকে মিচিং বসতি অঞ্চলবোৰ খাদ্য সামগ্ৰীৰে নদন-বদন আছিল। নদীৰ পাৰ আৰু হাবি-জংঘলৰ কাষত বসবাস কৰা মিচিং লোকসকলৰ অভাৱ বোলা বস্তু একোৱেই নাছিল। কিন্তু যাতায়াত আৰু শিক্ষাৰ অভাৱত সেই সময়ৰ মিচিং সমাজখন বহিঃ বিশ্বৰ পৰা বহু দূৰত থাকিব লগা হৈছিল। শিক্ষাবিহীন আধুনিক সমাজ গঢ়াতো অসম্ভৱ। এই কথাষাৰ সাৰোগত কৰি উনৈশ শতিকাৰ শেষৰ ফালে আৰু কুৰি শতিকাৰ প্ৰথম সময়ছোৱাত কেইজনমান মিচিং ছাত্ৰই স্কুল আৰু কলেজ পৰ্যায়লৈ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলৈ আগবাঢ়িছিল। কিন্তু ছোৱালী শিক্ষাৰ প্ৰতি সচেতন বা সজাগতা

নাছিল; যিহেতু মিচিং সমাজৰ প্ৰথম মেট্ৰিক পাছ কৰা মহিলা গৰাকী আছিল খেকটামুখৰ তাগাদ গাঁৱৰ পাৰ্বতী পেগু। ১৯৩৬ চনতে প্ৰতিষ্ঠা কৰা মিচিং সমাজৰ প্ৰথম শিক্ষানুষ্ঠান 'অল আসাম মিৰি হাইস্কুল'ৰ পৰা ১৯৪৭ চনত পাৰ্বতী পেগুৱে মেট্ৰিক পাছ কৰিছিল। গতিকে মিচিং সমাজত ছোৱালী শিক্ষাৰ বুৰঞ্জীতো তেনেই নতুন বুলি ক'ব পাৰি। কুৰি শতিকাৰ চল্লিশ দশকটোকে মিচিং ছোৱালী শিক্ষাৰ আৰম্ভণী সময় বুলি নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ আজিৰ দিনলৈকে এশ বছৰো অতিক্ৰম হোৱা নাই। এই ক্ষেত্ৰত সাম্যক আলোচনা কৰিবলৈ বিজ্ঞানসন্মত অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজন আছে। তথাপি বিষয়টোৰ প্ৰয়োজনীয়তালৈ লক্ষ্য কাৰি কিছুমান দিশ ফঁহিয়াই চোৱাৰ মানসেৰে সততে দৃষ্টিগোচৰ হোৱা বিষয়বোৰ আলোচনা কৰিবলৈ ইয়াত চেষ্টা কৰা হৈছে।

(ক) ছোৱালী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত মিচিং অভিভাৱক মনোভাৱ মিচিং অভিভাৱকসকলে নিজ ছোৱালীক শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে বিশেষ মনোভাৱ নাই বুলিয়ে ক'ব পাৰি। ছয়-সাত বছৰ বয়সৰ ছোৱালীবোৰক সাধাৰণতে শিশু ওমলা কামত অৰ্থাৎ নীবৃং কৰ্মত নিয়োগ কৰা দেখা যায়। নীবৃঙৰ পিছত ৰোৱনী, দাৱনী পৰ্যায়লৈকে বয়স অনুসৰি ক্ৰমে আগবাঢ়ি গৈ থাকে। অবুজ সহজ-সৰল ছোৱালীবোৰেও কোনো প্ৰতিবাদ নকৰাকৈ মাক-দেউতাই দিয়া বিধান মানি চলে। মাতৃসকলেও ছোৱালী সন্তানক ঘৰুৱা কামত বেছিকৈ নিয়োজিত কৰিব বিচাৰে। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে— সাধাৰণতে মাতৃসকল নিজে শিক্ষিত নহয়। যিহেতু মিচিং সমাজত পুৰুষতকৈ মহিলাসকলে বেছি কাম কৰিব লাগে। কুকুৰা ডাকতে উঠি উৰালত ধান খুন্দা, কুকুৰা, গাহৰি পোহপাল দিয়া, খোৱা-বোৱা, ৰন্ধা-বঢ়া, পথাৰত ধান দোৱা, পথাৰত বন নিৰোৱা, ভূই ৰোৱা— এই আটাইবোৰ কাম মিচিং মহিলাই সম্পাদন কৰিব লাগে। এই বিভিন্ন কামবোৰত ছোৱালীয়ে মাকক সহায় কৰিবলৈ বাধ্য হয়। সেয়েহে ছোৱালী সন্তানক স্কুললৈ যাবলৈ অভিভাৱকসকলে ইচ্ছা নকৰে। এইবোৰ কাৰণতে মিচিং ছোৱালীৰ শিক্ষা বহু পৰিমাণে কম। (খ) শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত মিচিং ছোৱালীৰ আৰ্থিক অসুবিধা :

আদিম যুগৰে পৰাই মিচিং ছোৱালীয়ে নিজে আচুতীয়াকৈ ধন উপাৰ্জন কৰি নিজৰ প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী গোটাই লোৱা প্ৰথা আছে। পৰিয়ালৰ মূল খেতিৰ কাম শেষ কৰি আচুতীয়া খেতি (rikséng arig) কৰি প্ৰয়োজনীয় কাপোৰ-কানি, আ-অলংকাৰ আদি নিজে যোগাৰ কৰি লৈছিল। ধান খেতিৰ উপৰিও সৰিয়হ মাহ আদি খেতি কৰাৰ লগতে নিজাকৈ গাহৰি, কুকুৰা, ছাগলী আদি পোহপাল কৰি, সেইবোৰ বিক্ৰী কৰা টকাৰে নিজৰ প্ৰয়োজনীয় প্ৰসাধন সামগ্ৰী কিনিছিল। মিচিং গাঁৱৰ বেছিভাগ ছোৱালীয়ে স্কুলৰ মাচুল, কিতাপ বহী আদিও নিজেই কিনি লোৱাৰ উদাহৰণ আছে। অৱশ্যে চাকৰি কৰা পৰিয়ালবোৰে শিক্ষাৰ খৰছ পৰিয়ালৰ ফালৰ পৰাই গ্ৰহণ কৰে। কিন্তু অধিক সংখ্যক মিচিং পৰিয়ালে তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ বাৰ্ষিক খৰচৰ শিতানত ছোৱালী শিক্ষাৰ বাবে বেলেগকৈ আঁচনি গ্ৰহণ কৰা দেখা নাযায়। এনে আঁচনি বহিৰ্ভূত কাৰ্যৰ বাবে ছোৱালী শিক্ষা গ্ৰহণৰ সময়ত কেতিয়াবা স্কুল ফিজ, কিতাপ ক্ৰয় আদি সময়মতে সমাপন কৰিব নোৱাৰে, ফলত ছোৱালীবোৰে শ্ৰেণীত লাজ পাব বুলিয়েই স্কুল যোৱাতো বন্ধ কৰিব লগা হয়। (গ) সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ ছোৱালী শিক্ষাৰ স্তৰ :

শিক্ষাগ্ৰহণৰ পৰিধি নাথাকে। গতিকে ইয়াত আনুষ্ঠানিক শিক্ষাগ্ৰহণৰ পৰিধিৰ কথাকে প্ৰকাশ কৰিব বিচৰা হৈছে। যিহেতু বিভিন্ন কাৰণ বশতঃ মিচিং ছোৱালীবোৰে উচ্চ মাধ্যমিকৰ দেওনা পাৰ নকৰাকৈ স্কুল পঢ়া বাদ দিয়া দেখা যায়। কিছুমানে মেট্ৰিক পৰীক্ষা কোনো মতে পাছ কৰাৰ পিছতো চিৰ জীৱনৰ বাবে শিক্ষানুষ্ঠান ত্যাগ কৰা দেখা যায়। শিক্ষানুষ্ঠান ত্যাগ কৰাৰ কাৰণ বহুত

আছে যদিও চমুকৈ কেইটামান উল্লেখ কৰা হ'ল। (১) মিচিং ছোৱালীয়ে শিক্ষা অনুষ্ঠান এবাৰ উল্লেখযোগ্য কাৰণ হৈছে— শিক্ষাৰ প্ৰতি অদৃঢ়তা, অপ্ৰবৃত্তি তথা লক্ষ্যহীনতা আদি।
(২) শিক্ষাক বাদ দিয়াৰ অন্য এটি কাৰণ হৈছে— পিতৃ- মাতৃৰ ছোৱালী শিক্ষাৰ প্ৰতি গুৰুত্বহীনতা। মিচিং পৰম্পাত গৃহ নিৰ্মাণত অধ্যয়নৰ বাবে উপযুক্ত কোঠা নোহোৱাৰ বাবেও ছোৱালীবোৰে নিয়মিতভাৱে পঢ়া-শুনা কৰিব নোৱাৰে।
(৩) মিচিং গাঁওবোৰত সাধাৰণতে বিয়ে-বিয়নি পতাৰ ধুম চলি থাকে। বিয়া দিয়া, বোৱাৰী অনা, ছোৱালী পলাই যোৱা, ছোৱালী পলোৱাই অনা কথাবোৰ অনবৰত আলোচনা-বিলোচনা চলি থাকে। এই আলোচনাবোৰে চেমনীয়া ছোৱালীবোৰৰ মনত বিশেষ প্ৰভাৱ পেলায়। সেয়েহে কম বয়সতে বিয়া বাৰু পতাৰ আগ্ৰহ জন্মে, যাৰফলত শিক্ষাৰ বিষয়টো তেওঁলোকৰ মাজত গৌণ হৈ পৰে।
(৪) পিতৃ-মাতৃ অশিক্ষিত হোৱাৰ বাবেই কোনো লুকঢাক নথকাকৈ অশ্লীল গালি-গালাজ, অশ্লীল আলাপ-আলোচনা মিচিং গাঁৱৰ ছোৱালীবোৰৰ ওপৰত বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলায় আৰু যৌন আসক্ত হৈ ভুলক্ৰমে কম বয়সতে ল'ৰাৰ লগত পলাই যোৱা দেখা যায়। এই ক্ষেত্ৰত ইলেক্ট্ৰ'নিক মোবাইল ফোনবোৰেও প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষভাৱে ইন্ধন যোগাইছে।
(ঘ) ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ মাজত অধ্যয়নৰ তাৰতম্য ঃ মিচিং ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ মাজত অধ্যয়নৰ তাৰতম্য মানে স্মৃতিশক্তিৰ কথাকে বুজাইছে যেন লাগিছে। এই বিষয়টো প্ৰধানকৈ মনোবিজ্ঞানীসকলৰ যোগেদি তথ্যমূলক পৰীক্ষাৰ দ্বাৰাহে প্ৰকৃত তথ্য প্ৰকাশ কৰিব পাৰি। বিজ্ঞানৰ কাৰিকৰী দিশ বাদ দি ইয়াত সামাজিক দৃষ্টিভংগীৰে কিছুমান কথাহে আলোচনা কৰিব বিচৰা হৈছে। ইয়াত সামাজিক দিশৰ সচৰাচৰ মিচিং গাঁওবোৰৰ বাহ্যিক তাৰতম্য বিষয়টো আলোচনা কৰিব পাৰি। সাধাৰণতে মিচিং গাঁওবোৰৰ ল'ৰা আৰু ছোৱালীবোৰৰ ওপৰত পঢ়া-শুনাৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান তাৰতম্য দেখিবলৈ পোৱা যায়। বিশেষকৈ ধৰ্মীয় বিশ্বাস, পৰম্পৰা আদিয়ে ল'ৰা আৰু ছোৱালীক পাৰ্থক্য প্ৰকাশ কৰে।
৪০-৫০ দশকত মিচিং সমাজত ছোৱালী শিক্ষাৰ পৰিৱেশ একেবাৰে নাছিল বুলি ক'ব পাৰি। যাৰ কাৰণে সেই সময়ত শিক্ষা অনুষ্ঠানবোৰত ছাত্ৰী প্ৰায় দেখা নগৈছিল আৰু এজনী বা দুজনী কৰবাত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল যদিও শিক্ষা গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ কোনো পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাব পৰা নাছিল। কিন্তু ল'ৰাবোৰৰ মাজৰ পৰা কেইজনমান দক্ষতা থকা মিচিং ছাত্ৰই কিছুমান উল্লেখযোগ্য সফলতা অৰ্জন কৰিছিল। কিন্তু সত্তৰ-আশী দশকৰ সময়ছোৱাত মিচিং ছোৱালীসকলৰ সমাজৰ পৰাও কিছুমান ছোৱালীয়ে সফলতা লাভ কৰা দেখা গৈছিল। নগৰ অঞ্চলৰ মিচিং ছাত্ৰীসকলৰ পৰা ভাৰতীয় প্ৰশাসনিক বিষয়া আদি উচ্চ পদস্থ স্থানলৈকে আগুৱাই যোৱালৈ চাই যত্ন কৰিলে গাঁৱৰ ছোৱালীবোৰৰ মাজৰ পৰাও যোগ্যতা সম্পন্ন শিক্ষিত মহিলা ওলাব। গতিকে বৰ্তমান সময়ত ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ মাজত দক্ষতাৰ তাৰতম্য আছে বুলি ক'ব নোৱাৰি। অৱশ্যে বিষয়টি = জটিলতালৈ লক্ষ্য কৰি এই বিষয়ত বিজ্ঞানসন্মত আৰু পদ্ধতিগত অধ্যয়নৰ যোগেদিহে ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ । শিক্ষাৰ তাৰতম্য বিশ্লেষণ কৰিব পাৰি। ইয়াৰ বাবে লাগিব সকলো শ্ৰেণীৰ সজাগতা আৰু একাগ্ৰতা।

ড° লোমাকান্ত দলে

অসমৰ কুটিৰ শিল্প

আৰম্ভণি :

অসমৰ দৰে পিছপৰা এখন ৰাজ্যত ক্ষুদ্ৰ আৰু কুটিৰ শিল্পৰ যথেষ্ট গুৰুত্ব আছে। ক্ষুদ্ৰ আৰু কুটিৰ শিল্পই অসমৰ অৰ্থনীতিত অতি প্ৰাচীন কালৰ পৰাই এক বিশেষ স্থান দখল কৰি অহাৰ উপৰিও ৰাজ্যখনৰ ৰাজনৈতিক, সাংস্কৃতি ক্ষেত্ৰখনতো বিশেষ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰি আহিছে। উল্লেখ্য যে অসমখন গ্ৰাম্য আৰু কৃষি প্ৰধান ৰাজ্য। স্বাধীনতাৰ ৭০ বছৰ পাছতো আমাৰ ৰাজ্যখনৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ দুই তৃতীয়াংশতকৈও অধিক লোক গ্ৰামাঞ্চলত বসবাস কৰাৰ উপৰিও ৮০ শতাংশতকৈ অধিক লোক কৃষি কৰ্মৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল আৰু ৭০ শতাংশতকৈ অধিক জলসাধাৰণ দৰিদ্ৰতাৰ সীমাৰেখাৰ তলত বসবাস কৰি আছে।

অতীজৰে পৰা অসমৰ কুটিৰ শিল্পই ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনৈতিক সামাজিক, সাংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰখনত বিশেষ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰি আহিছে। ৰাজ্যখনৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ৰাজ্যখনত কুটিৰ উদ্যোগ উন্নয়নৰ যথেষ্ট সুবিধা পৰিলক্ষিত হওঁ। এই উদ্যোগসমূহে উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত থলুৱা সম্পদ ব্যৱহাৰ কৰাৰ উপৰিও ৰাজ্যখনৰ আয় আৰু কৰ্ম সংস্থাপন বৃদ্ধিত সুযোগ সৃষ্টি কৰি আহিছে। ৰাজ্যখনৰ গ্ৰামাঞ্চলৰ দুখীয়া খেতিয়কৰ পৰিয়ালবোৰে এই উদ্যোগক সহকাৰী জীৱন-জীৱিকাৰ উপায় হিচাপে গণ্য কৰি আহেিছ। যিহেতু এই উদ্যোসমূহত কম পৰিমাণৰ মূলধন আৰু জনসাধাৰণেও এই শিল্পসমূহ চলাই যাবলৈ সক্ষম হয়।

কুটিৰ শিল্পঃ

যিবোৰ ঘৰুৱা উদ্যোগ আৰু পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত উদ্যোগীজনক নিজৰ পৰিয়ালৰ মানুহে কৰ্মত সহায় কৰে সেইবোৰ উদ্যোগেই কুটিৰ শিল্প। সাধাৰণতে এনে উদ্যোগৰ উৎপাদন কাৰ্য চলাওঁতে শক্তিৰ ব্যৱহাৰ নহয়। আনকি এনে উদ্যোগত যন্ত্ৰপাতি বা মেচিনৰ ব্যৱহাৰো তেনেই সীমিত হোৱা দেখা যায়। তেনেধৰণৰ যন্ত্ৰপাতি বা মেচিনৰ ব্যৱহাৰ তেনেই

সীমতি হোৱাৰ হেতুকে বৃহৎ ঘৰ বা ঠাইৰো প্ৰয়োজন নহয়। স্থানীয়ভাবে অতি সহজে আৰু কম খৰছত উপলব্দ কেইবিধমান সা-সজুঁলি ব্যৱহাৰ কৰি নজিৰ আৱাসত কুটিৰ উদ্যোগ উৎপাদন কৰা হয়।

কুটিৰ শিল্প বা ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগসমূহে ক্ষুদ্ৰ পৰিসৰৰ সেৱা সামগ্ৰী উৎপাদন কৰি স্থানীয়ভাৱে জনসাধাৰণৰ চাহিদা পূৰণ কৰে। অৱশ্যে সম্প্ৰতি এনে শিল্পৰ উৎপাদিত দ্ৰব্যই বিভিন্ন ৰাষ্ট্ৰীয় বজাৰ সমূহতো স্থান দখল কৰিছে। কুটিৰ শিল্পৰ উৎপাদন কাৰ্য সম্পদান কৰোতে সাধাৰণতে শক্তি ব্যৱহাৰ নকৰাৰ লগতে এনে উদ্যোগত মূলধনী সামগ্ৰী ব্যৱহাৰৰ পৰিমানো যথেষ্ট কম। এনে উদ্যোগসমূহ আজৰি সময়ত এনেয়ে থকাতকৈ এনে উৎপাদনমূলক দিশৰ লগত জড়িত হৈ এনে উদ্যোগ গঢ়ি তোলে। এই শিল্পবোৰ গ্ৰামাঞ্চল জনসাধাৰণৰ উন্নয়নৰ লগতে বহু সংখ্যক নিবনুৱা দুখীয়া পৰিয়ালে সিহঁতৰ আয় আৰু জীৱন-জীৱিকাৰ মান উন্নত কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাৰ লগতে গ্ৰামাঞ্চলৰ দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণৰ মাজত সঞ্চয় আৰু বিনিয়োগৰ অভ্যাস বৃদ্ধি কৰে।

অসমত কুটিৰ শিল্পত নিয়োজিত শ্ৰমিকৰ সংখ্যা আৰু কুটিৰ শিল্পসমূহ :

অসমৰ কুটিৰ শিল্প উৎপাদনৰ বিভিন্ন সুবিধা সৃষ্টি হোৱাৰ লগে লগে কুটিৰ শিল্পৰ সংখ্যা ৰাজ্যখনত ক্ৰমাত বৃদ্ধি পাই আহিছে। ১৯৫১ চনত অসমত মাথো ৯৪ টা পঞ্জীভূত ক্ষুদ্ৰ শিল্প আছিল। সম্প্ৰতি প্ৰায় ৭০ হাজাৰৰো অধিক হ'ব। অৱশ্যে অপঞ্জীভূত ক্ষুদ্ৰ শিল্পৰ সংখ্যা হিচাপত ধৰিলে কৰ্মৰত শ্ৰমিকৰ সংখ্যা প্ৰায় ৫ লাখৰো অধিক হ'ব। ৰাজ্যখনৰ কুটিৰ শিল্পসমূহ হ'ল—হাতেৰে চলোৱা তাঁতশাল শিল্প, চাবোন বনোৱা উদ্যোগ, বেত আৰু বাঁহৰ শিল্প, কাঁহ-পিতলৰ শিল্প, সোণ-ৰূপৰ শিল্প, হাতী দাতৰ শিল্প, চিল্ক শিল্প, মিৰিজিম (গাদু) শিল্প, কাঠৰ আচবাব শিল্প আদি।

অসমৰ ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ নীতি : প্ৰথম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা আৰু ইয়াৰ পিছৰ প্ৰত্যেকটো পঞ্চ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাসমূহতো অসম চৰকাৰে ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব দিয়া দেখা গৈছে। ১৯৮৬ চনত ৰাজ্য চৰকাৰে প্ৰতিটো জিলাতশিল্প অঞ্চল গঢ়ি তুলিবলৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত ৰাজ্য চৰকাৰেও ইয়াৰ ভিত্তিত নিজা উদ্যোগ নীতি ঘোষণা কৰিছিল। এই নীতিৰ ভিত্তিত সমগ্ৰ ৰাজ্যত সম-আঞ্চলিক উন্নয়নৰ বাবে বিভিন্ন ধৰণৰ খাদী আৰু গ্ৰামোদ্যোগ, ক্ষুদ্ৰ আৰু অতি ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ আৰু সহায়ক উদ্যোগ স্থাপনৰ বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। ঠিক সেইদৰে ১৯৯৭, ২০০৪, ২০০৯, ২০১১, আৰু ২০১৩ চনত ৰাজ্য চৰকাৰে ক্ষুদ্ৰ শিল্প উন্নয়নৰ বাবে বিভিন্ন আঁচনি গ্ৰহণ কৰে। তাৰোপৰি বৰ্তমানৰ চৰকাৰে সমগ্ৰ ৰাজ্যতে বিকাশ কেন্দ্ৰ স্থাপনৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে।

অসমৰ কুটিৰ শিল্পৰ বিভিন্ন সমস্যাসমূহ ঃ যদিও পুৰণি কালৰ পৰাই অসমৰ কুটিৰ আৰু ক্ষুদ্ৰ শিল্পবোৰ যথেষ্ট সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছে। প্ৰথমে আমি ক'ব পাৰো যে শিল্পবোৰত জড়িত থকা লোকসকল অজ্ঞানতা, অশিক্ষিত আৰু ৰক্ষণশীল মনোভাৱৰ বাবে শিল্পবোৰৰ আধুনিকীকৰণ আৰু বিকাশৰ পথত হেঙাৰ হৈ থিয় দিছে। অজ্ঞানতাৰ ফলত এই শিল্পবোৰে পুৰণিকলীয়া যন্ত্ৰপাতি আৰু উৎপাদন পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰি থকাৰ বাবে ইঅৰ্থনীতি আৰু জনজীৱন বিৰূপ প্ৰভাৱ পৰিছে। দ্বিতীয়তে শিল্পবোৰৰ আন সমস্যা হ'ল— মূলধনৰ অভাৱ। শিল্পৰ লগত জড়িত লোকসকল অতি দৰিদ্ৰ হোৱাৰ ফলত তেওঁলোকে নিজা বিত্তীয় অভাৱ পূৰ্ণৰ বাবে মহাজন বা আনাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লগা হয়। ফলত সিহঁতৰ লাভৰ অংশ উচ্চহাৰত সুদ আদায় দিবলগীয়া হোৱাৰ বাবে উৎপাদন ব্যয় বৃদ্ধি পায়। তৃতীয়তে, উৎপাদনৰ বাবে • প্ৰয়োজনীয় কেঁচামালৰ মূল্য বৃদ্ধিয়ে শিল্পবোৰৰ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট ব্যাঘাত ঘটিছে। চতুৰ্থতে, শিল্পকৰ্মৰ লগত জড়িত লোকসকল উপযুক্ত প্ৰশিক্ষণ নোপোৱাৰ ফলত

লগতে পুৰণি কলীয়া উৎপাদন পদ্ধতিত দ্ৰব্য উৎপাদন কৰাৰ ফলত বজাৰৰ সমস্যায়ে দেখা দিয়ে। পঞ্চমতে, উৎপাদিত দ্ৰব্যসমূহৰ উপযুক্ত বজাৰ নোহোৱাৰ বাবে কেতিয়াবা অতি কম মূল্যত শিল্পীসকলে দ্ৰব্যসমূহ মহাজনৰ ওচৰত বা মধ্যভোগীৰ হাতত বিক্ৰী কৰিবলৈ বাধ্য হয়।

সামৰণি :

ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে উন্নয়নশীল ৰাষ্ট্ৰৰ উন্নয়নৰ অৰ্থ হ'ল— গ্ৰামাঞ্চলৰ উন্নয়ন। গ্ৰাম্য উন্নয়ন অবিহনে দেশৰ প্ৰগতি সম্ভৱ নহয়। ভাৰতবৰ্ষত প্ৰায় ৭০ শতাংশ জনসংখ্যাই গ্ৰামাঞ্চলত বসবাস কৰে। নিবনুৱা, দৰিদ্ৰতা এইবোৰ শব্দ ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে উন্নয়নশীল ৰাষ্ট্ৰৰ বাবে চিৰ পৰিচিত শব্দ। সেয়ে স্বাধীনোত্তৰ কালচোৱাত গ্ৰাম্য উন্নয়নে ভাৰতবৰ্ষৰ পৰিকল্পনাকাৰী আৰু নীতি প্ৰণয়নকাৰীসকলৰ বিশেষ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

তথাপি সম্প্ৰতি ৰাজ্যসমূহে গ্ৰহণ কৰা গ্ৰাম্য উন্নয়ন তথা শিল্পনীতি সমূহে সঠিক দিশত আগবাঢ়িছে বুলি আমি ক'ব নোৱাৰি। যদিহে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ, ৰাজ্য চৰকাৰ, স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদ বা স্থানীয় প্ৰশাসনে কুটিৰ শিল্পৰ বিভিন্ন সমস্যাসমূহৰ দূৰীকৰণৰ বা প্ৰতিকাৰমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে অসমৰ দৰে এখন জনবহুল, সমস্যা জৰ্জৰিত ৰাজ্যত অৰ্থনৈতিক সামাজিক, নিবনুৱা সমস্যা আৰু সংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰখনত কুটিৰ শিল্পই বিশেষ ভূমিকা পালন কৰাৰ যথেষ্ট সম্ভাৱনা আছে। প্ৰংসগ পুথিঃ

(ক) ভাৰতীয় অৰ্থনীতি — পি কে ধৰ।

(খ) অসমৰ পঞ্চায়তীৰাজ, গ্ৰামোন্নয়নৰ প্ৰশাসন-দ্বিপেন, উপেন, ত্ৰৈলোক্য।

(গ) নিয়োগ সৃষ্টি অভিযানৰ অধীনত আঁচনি ৰূপায়ণ । ৰাজ্যিক গ্ৰামোন্নয়ন প্ৰতিষ্ঠান, অসম, জি এছ ৰোড, খানাপাৰা।

(ঘ) মুখ্যমন্ত্ৰীৰ জীৱনজ্যোতি স্ব-নিয়োজন যোজনা ৰাজ্যিক গ্ৰামোন্নয়ন প্ৰতিষ্ঠান, অসম।

তোষেশ্বৰ মিৰি আগৰৱালা

মোৰ গাঁও আৰু জীৱন মাধৈমালতীৰ কিয়দংশ

সমাজ পৰিবৰ্তনশীল। প্ৰাকৃতিক স্তৰৰ পৰা সামাজিক স্তৰলৈ মানৱ সভ্যতা উত্তৰণ ঘটিল।পৰম্পৰা লোকাচাৰৰ ঠাইত আধুনিক আদব কায়দাৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধি পাব ধৰিলে। জীৱন যাপন প্ৰণালীৰ আমোল পৰিবৰ্তন হ'ল।আজি কালি তাহানিৰ দৰে বেলি চাই সময় মানুহে নকয়। ৰাস্তা পদুলিত সততে দেখা পোৱা গৰু গাড়ী, ঘোৰা গাড়ীবোৰ নোহোৱা হ'ল। ৰেলী, হাৰকিউলিচ, এভন, হিৰ চাইকেলবোৰো নাইকিয়া হ'ল। তাৰ ঠাইত আহিল নানা প্ৰযুক্তি-কৌশলযুক্ত চাইকেল, গাড়ী-মটৰ। প্ৰথম চকা আৱিস্কাৰ কৰা মানুহজনৰ কথা ভাবিলে বৰ আচৰিত পাওঁ। পিঠিৰ পৰা হঠাতে পৰি যোৱা মেটমৰা বোজাটো পাহাৰৰ ওপৰৰ পৰা বাগৰি যোৱা দেখি এজন সাধাৰণ দিন হাজিৰা কৰা মানুহজনৰ মনত উদয় হৈছিল চকাৰ ধাৰণা। সেই ধাৰণাই মানৱ জাতিৰ জীৱন-যাপন শৈলী অকল্পনীয়ভাৱে সলনি কৰি পেলালে। সৰুকালতে লগৰ সমনীয়াবোৰৰ স'তে মিলি নদীৰ পৰা গছ পাতেৰে পানী তুলি হেলনীয়া গৰা ভিজাই পিচল কৰি ৰেলগাড়ী বুলি ইটোৱে সিটোৰ পিঠিত ধৰা-ধৰি কৰি কিদৰে চুচৰি নামি বৰ আনন্দ পাইছিলো। এবাৰ এনেদৰে খেলি থাকোতে বাঁহ এচটাই মোৰ টিকাত কাটি বহুদিন কষ্ঠ পাইছিলো। স্কুল বন্ধ হ'লেই লালী নদীৰ মাজত থকা চাপৰিলৈ গৰু চৰাবলৈ গৈছিলো। চিয়াং নদীক জ'নাই অঞ্চলত লালী নামে জনাজাত৷ তেতিয়া লালী নদী গভীৰ আৰু খৰস্ৰোতা আছিল। তথাপি আমি অনাসায়ে গৰু নেজত ধৰি সাঁতুৰি পাৰ কৰিছিলো। এই কাম বিপদজনক বুলি আমাৰ আই-পিতাইয়ে কেতিয়াও ভবা নাছিল হ'বলা কোনোদিনে হকা-বাধা কৰা নাছিল। কিন্তু সেই চঞ্চল নদীবোৰৰ অৱস্থা আজি মৃতপ্ৰায়। নদীৰো মৃত্যু হ'ব পাৰে নেকি ভাবি মই আচৰিত হওঁ।

কিছুমান কথাই মোক আজিকালি বৰ ভবাই তোলে। এতিয়াৰ দৰে তেতিয়া চুৰ- ডকাইত কিয় কম আছিল। সমাজত অপৰাধমূলক কাম-কাজ কাদচিহে হৈছিল। বিচাৰৰ

ভাৰ পৰিছিল গাঁওসভা বা কেবাঙৰ ওপৰত বিচাৰপতি আছিল গামবুঢ়া। গাঁও সভাত প্ৰায় পঞ্চাশোধৰ বয়সৰ লোকহে উপস্থিত থাকিব পাৰিছিল। শাস্তি বৰ গুৰুতৰ নাছিল কিন্তু সমাজৰ ওচৰত এনেদৰে অৱহেলিত হৈছিল তেনে কাম দুনাই কৰিবলৈ কোনেও সাহ কৰা নাছিল। কেতিয়াবা শাৰীৰিক শাস্তিৰ বিধানো আছিল। এনেধৰণৰ শাস্তি কাৰ্যকৰী কৰিছিল ডেকাচামে। বিয়াবাৰৰ খেলি- মেলি সংক্ৰান্তত হোৱা সভাবোৰ কিন্তু বৰ কটকটীয়া নীতি-নিয়মৰ মাজত হৈছিল। ঘৰ সংসাৰ নথকা মানুহ নতুবা ডেকা বয়সৰ ল'ৰা এনে বিচাৰ প্ৰক্ৰিয়াত অংশগ্ৰহণ বিধি নিষিধ আছিল। এই পৰম্পৰাগত নীতি-নিয়মবোৰ আমাৰ গাঁৱত এতিয়াও প্ৰচলিত যদিও প্ৰয়োগ পদ্ধতিবোৰ সলনি হ'ল। এনে ৰীতি-নীতিবোৰ মৌখিক ৰূপত বহু কালৰ পৰা চলি আহিছে। আজিকালি কিন্তু ইয়াক পুৰণিকলীয়া ৰীতি-নীতি বুলি উপলুঙাহে কৰে। প্ৰণিধানযোগ্য যে মৌখিকভাবে চলি অহা পৰম্পৰাগত নীতি-নিয়মবোৰ কিন্তু সমাজৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ। ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা বৰ্তমানো অপৰিসীম। গতিকে ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা উপলব্ধি কৰি বৰ্তমান ইউৰোপ মহাদেশত oral university স্থাপন কৰা হৈছে।
এই কথাও ভাবি মই হতবাক হওঁ যে মোৰ গাঁওখনৰ নাম জ'নাইহে আছিল। কেনেকৈ বাহিৰ জ'নাই হ'ল। তেনেদৰে তাৰি, বাজে তাৰি, কিকীৰ নামৰ গাঁওবোৰ উজনি, নামনি বিজয়পুৰ, গালী হ'ল। এই গাঁওবোৰ কেৱল মিচিং জাতিৰে অধ্যুষিত এখন প্ৰাচীন গাঁও আছিল। ১৯৫০ চনৰ বৰ ভূইকঁপত মুৰ্কংচেলেক, কপলং-দকাং গাঁওৰ পৰা উটি অহা মানুহবোৰ প্ৰায় ৭- ৮ কিঃমিঃ দূৰলৈ উটি আহি জনাই নামৰ নদী পাৰত নকৈ স্থাপন কৰি জনাই দলুং নাম দিছিল। তেতিয়া উল্লেখিত গাঁওবোৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ নিচেই কাষত আছিল। ১৯১৮ চনত ব্ৰিটিছে স্থাপন কৰা আসাম ছ'মিল নামৰ বৃহৎ কাঠফলা কাৰখানা মুৰ্কংচেলেক গাঁৱত স্থাপন কৰিছিল। কালক্ৰমত মুৰ্কংচেলেক এখন বৃহৎ চহৰলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছিল। আমাৰ গাঁওখন মুৰ্কংচেলেকত আছিল কাৰণে সেই কথাবোৰ আমাৰ বংশ পৰিয়ালে জানিছিল। আশে-পাশে কেমি, পবা, তাৰি, কবলং, দৰকাং গাঁওসমূহ আছিল। মুৰ্কংচেলেকত চৰকাৰী কাৰ্যালয়, স্কুল, ফেক্টৰি, দোকান-পোহাৰ, হেলিপেড, নিধাম পৰিয়ালৰ সুদৃশ্য বিশাল চাংঘৰ একাংশ আৰু শাৰী শাৰীকৈ শ্ৰমিক তথা বিষয়া-কৰ্মচাৰীৰ আবাসিক অঞ্চল আছিল কিন্তু বৰভূঁইকঁপত সকলো নদীৰ বুকুত জাহ গ'ল । তাত থকা সকলো মানুহ আৰু চৰকাৰী কাৰ্যালয়বোৰ জ'নাই নদীৰ পাৰলৈ স্থানান্তৰিত কৰা হৈছিল আৰু জ'নাই গাঁওত কেইবাবছৰ ধৰি আছিল। তাৰ পাচত কিছুমানুহ ৰুকচিনত গাঁও পাতিছিল। কিন্তু বেমাৰ-আজাৰৰ প্ৰকোপত তিষ্টিব নোৱাৰি বৰ্তমান মুৰ্কংচেলেক নামে ঠাইত নকৈ গাঁও স্থাপন কৰে। তাৰ পাচত ১৯৬৬ চনত ৰে'ল আহিল। জ'নাই গাঁওত থকা বিহাৰী, বঙালী, মাৰোৱাৰী আৰু মুছলিম সম্প্ৰদায়ৰলোকসকল ভিতৰ জ'নাই নাম দি বৰ্তমান জ'নাইৰূপে খ্যাত ঠাইত থিতাপি ল'লে। অৱশ্যে ইতিমধ্যে নিধাম চাহাবে আছাম ফেক্টৰীটোক বৰ্তমান জনাই উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰূপে খ্যাত বিদ্যালয়ত নকৈ স্থাপন কৰিছিল। কিন্তু কিছুবছৰৰ পাচত নামচাইলৈ ফেক্টৰীটোক স্থানান্তৰিত কৰা হয় আৰু জ'নাইৰ কিছু মানুহৰ আবেদন-নিবেদনত জ'নাই হাইস্কুলক নিধাম - চাহাবে দানৰূপে বিল্ডিং ঘৰটোক প্ৰদান কৰে। কিন্তু # অধিকাংশ লোক জ'নাই নদীৰ পাৰতে থিতাপি ল'লে। পাচলৈ জ'নাই গাঁওখন বাহিৰ জ'নাই নামেৰেহে জনাজাত হ'ল। ৪০-৫০ বছৰ আগৰ গাঁওখনৰ কিছু ডুখৰীয় স্মৃতি চ. এতিয়াও মোৰ মানস পটত সজীৱ হৈ আছে। প্ৰকৃততে 1 তেতিয়া বাহিৰ জ'নাই গাঁওখনে সমগ্ৰ অঞ্চলটোক । প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছিল বুলিব পাৰে কাৰণ মুৰ্কংচেলেকৰ ৰ প্ৰায়ভাগ অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানবোৰ বহু বছৰ ধৰি বাহিৰ ন জ'নাইত আছিল। পূৰ্বতে ব্ৰিটিছে বাহিৰ জ'নাইৰ

সোঁমাজত ৰে'ল লাইন স্থাপন কৰিছিল আৰু জংচনৰূপে ঠাইডোখৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ফলত ৫০ চনৰ ভুইকঁপৰ আগৰ পৰাই ঠাইডোখৰ প্ৰতি মানুহৰ জ্ঞাত আছিল। ব্ৰিটিছ গুচি যোৱাৰ বহু বছৰ পাচলৈকে ৰে'ল লাইন, দোকান-পোহাৰবোৰ আছিল। আনকি ডিব্ৰুগড়লৈ চলাচল কৰা মেচিন নাৱবোৰ বাহিৰ জ'নাইত চপাইছিল কাৰণ তেতিয়া জ'নাই নদীখন বৰ গভীৰ আছিল। গাঁওখনত কোনো ধৰণৰ অভাৱ-অনাটন নাছিল। মানুহে যাপন কৰিছিল ভোগালী জীৱন। মাটি সাৰুৱা আছিল। খেতি- বাতি খুউব ভাল হৈছিল।

দিনবোৰ ৰং-ৰহস্য, সুখ-শান্তিৰে ভৰা আছিল। ফাগুন মাহ অহা মাত্ৰে ফিফিৰিয়া বতাহ, সৰা পাতৰ শব্দ আৰু নানা প্ৰজাতিৰ পশু-পক্ষীৰ মাতত গাঁওখন ৰজন-জনাই আছিল৷ ইপিনে ফাগুন মাহত লৃগাং উৎসৱৰ প্ৰস্তুতিয়ে জীৱন-যাত্ৰা ব্যস্ততাপূৰ্ণ কৰি তুলিছিল। লৃগাং আমাৰ গাঁওখনে অনাদি কালৰ পৰা পালন কৰি অহা উৎসৱ আছিল। গাঁওৰ গাভৰুবোৰেও খেতি চপোৱাৰ পাচত সৌন্দৰ্য চৰ্চাত ব্যস্ত হৈ পৰিছিল। মণিচাল গুটি, বহমঠুৰী, পৌৱাল মণি, কণীবিহ, পচতিয়া, জংগলী জেতুকা, বন শিমলু, ফুট কলা, জেজেলী পকা, বেলি পকা, বন বগৰী ভীম ৰাজ, পকমৌ, গৰু খিছ, আদিৰ পাত গুটি সংগ্ৰহ কৰি সৌন্দৰ্য চৰ্চাত ব্যৱহাৰ কৰিছিল। সেই সময়ত জী'নাই নৈৰ ঘাটবোৰ উৎসৱমুখৰ হৈছিল। প্ৰতিটো ঘাটত গা-ধুওঁতে গাভৰুবোৰ পাত কাপোৰ তিয়াই গাল ঘঁহি গাল ৰঙা কৰিছিল কিন্তু আচৰ্যৰ বিষয় যে গালবোৰত ঘা লগা নাছিল। বৰঞ্চ বহুদিনলৈকে গালদুখনি ৰঙা হৈ বন্ধুনীয়া লাগিছিল।

সেইদিনবোৰত গাঁৱৰ মানুহবোৰ লৃগাংৰ পূৰ্বে মাছ মাৰিবলৈ গৈছিল। প্ৰায় ৭০-৮০ ফুট গভীৰ পানীত ডুব মাৰি ডাঙৰ ডাঙৰ ৰৌ, বৰালি, গাগল, শাল, হল, কুৰীমাছ ধৰিছিল। ময়ো প্ৰায়ে পিতাইৰ লগত মাছ ছিকাৰলৈ গৈছিলো । তেতিয়া দেখিছিলো পিতাইয়ে অনাসায়ে গভীৰ পানীত ডুব মাৰি বহু মাছ ধৰিছিল। পোৱালী মাছ ধৰিলেও পানীত আকৌ এৰি দিছিল। সেই সময়ত মই সমুলি ইয়াৰ অৰ্থ বুজি পোৱা নাছিলো। কিন্তু পাচলৈ বুজিব পাৰিছিলো যে ই এক পৰম্পৰাগতভাবে চলি অহা মাছ সংৰক্ষণ প্ৰক্ৰিয়া আছিল। লগতে আমাৰ গাঁওত ৰাজহুৱা বিল আছিল। উৎসৱ পাৰ্বণতহে সকলোৱে মিলি মাছ। মাৰিব দিয়া হৈছিল। তদুপৰি লিগাংৰ সময়ত বনৰীয়া শাক চিঙিবলৈ গাঁওৰ মহিলাবোৰেও পবা বনাঞ্চললৈ গৈছিল। শাক বুলিলে অঙেৰ, দেমি, তাজিক, অগ্নিক, অম্বে, গোৰবান, অতি, মিৰনে কতুং, তাকুক আদি প্ৰজাতিৰ বনৰীয়া শাক সংগ্ৰহ কৰি লিগাত ৰান্ধি খোৱাইছিল। পাচলৈ এই পাতবোৰৰ অপৰিসীম ঔষধিগুণৰ বিষয়ে জানিব পাৰিছিলো। লৃগাংৰ খাদ্য প্ৰণালীৰ ভিতৰত অন্যতম ব্যঞ্জন আছিল মাটিমাহৰ তৰকাৰী। মানুহে ঘৰে ঘৰে মাটিমাহৰ খেতি কৰিছিল। কত বান্দৰ, বনগাহৰিয়ে নষ্ট কৰিও শেষ কৰিব পৰা নাছিল। মাটি মাহ চপোৱাৰ পাচত তাৰ খেৰবোৰ জ্বলাই দি চাঁইবোৰক বাহৰ চুঙাত ভৰাই থৈ ক্ষাৰ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। সেই ক্ষাৰ মাটিমাহৰ তৰকাৰীত দি ৰান্ধিছিল। এনেধৰণৰ ক্ষাৰে আমাৰ শৰীৰ হানি কৰিব পৰা বহু দ্ৰব্য নিষ্কাষিত কৰিছিল। লগতে আদাৰে মিশ্ৰিত শুকান মাছো অন্যতম ব্যঞ্জন আছিল। শুকান মাছৰ ব্যৱহাৰে মানুহৰ শৰীৰৰ বেমাৰ প্ৰতিৰোধক ক্ষমতা শক্তিশালী কৰে। যেনেদৰে নামচিত মেলেৰীয়া আৰু এনকেফেলাইটিচ প্ৰতিৰোধক উপাদান থকা বুলি প্ৰমাণিত হৈছে। সম্ভৱতঃ তেতিয়াৰ মানুহে পৰিৱেশ আৰু পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ সৈতে সম্পৰ্কৰজিত জীৱন-যাপন পদ্ধতি উপৰিপুৰুষৰ পৰা স্বতস্ফুৰ্তভাবে লাভ কৰিছিল কাৰণে সু-স্বাস্থ্যৰ অধিকাৰী হ'ব পাৰিছিল। গতিকে এনে পৰম্পৰাগত জ্ঞান আমাৰ সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ সৈতে গভীৰভাবে সম্পৃক্ত। ইয়াক হঠাৎ পৰিবৰ্তন কৰিব বিচাৰিলে সমাজ এখনক পংগু হব পাৰে। এই কথা জিনেটিক ইঞ্জিনিয়াৰিঙে ব্যক্ত কৰিছে। উদাহৰণস্বৰূপে

আন্দামান নিকোৱৰ দ্বীপপুঞ্জৰ বন মানুহবোৰক বলপূৰ্বকভাবে কাপোৰ পিন্ধোৱাৰ কাৰণে বহু বনমানু হ মৃত্যুমুখত পৰিছিল। আফ্রিকাৰ পিগমীজাতি নিঃশেষ হোৱাৰ উপক্রম হৈছিল। তেনেদৰে আমাৰ থলুৱা খাদ্যৰ সামগ্ৰীৰ ভিতৰত অন্যতম হৈছে আপং। কোনোধৰণৰ যাতায়ত-যোগাযোগৰ ব্যৱস্থা নথকা জনাই গাঁওৰ জীৱন- যাপন শৈলী অনন্য আছিল। সৰু বয়সৰ পৰা আপং ঘৰে ঘৰে ব্যৱহাৰ কৰা দেখি আহিছো। আপং সমাজৰ মানধৰা প্রতীক আছিল। কিন্তু আজিকালি নিচাসক্ত হৈ কবাত আলি-পদুলিত পৰি থাকিলে আপং খোৱা বুলি সততে তুচ্ছ-তাচ্ছিল্য কৰি কোৱা শুনা যায়। আপংক কৰা উপলুঙাই মোক কিন্তু তেতিয়া বৰ দুখ দিয়ে কাৰণ আপং হৈছে মিচিং জাতিৰ খাদ্য তালিকাৰ স্বাস্থ্যসন্মত এবিধ অন্যতম থলুৱা খাদ্য। বৰ্তমান এচাম দুস্কৃতিকাৰীয়ে আপংক মদ বা সুৰাৰলৈ ৰূপান্তৰ কৰিব বিচাৰিছে। উল্লেখ্য যে আপংক চিধাচিধিকৈ মদ বুলিব নোৱাৰি। আপং হৈছে চাউল আৰু বনৌষধেৰে প্রস্তুত কৰা এবিধ জুলীয়া ৰস । মিচিং সমাজত আপং বুলিলে প্রধানকৈ পৰঅ, নগিন দুবিধকহে বুজোৱা হয়। চুলাই মদ,বিলাতী মদ আপংৰ শ্রেণীত নপৰে।চুলাই আৰু বিলাতী মদ বৃটিচসকলে আমদানি কৰা নিচাজাতীয় দ্রব্য আপংৰ বাবে দৰকাৰী দৰৱ (আপপ) প্রথমতে ঘৰে ঘৰে তৈয়াৰ কৰিছিল। গাওঁৰ মহিলাই জুমপাতি অপবৰ বাবে প্রয়োজনীয় প্রায় ৪০- ৫০ বিধ বনৰীয়া পাত সংগ্রহ কৰিছিল। তাৰে দৰৱ প্রস্তুত কৰি আপং বনাইছিল। গতিকে মাৰ সৈতে কেতিয়াবা মায়ং বিচাৰি হাবিলৈ গলে এইবিধ বেমাৰৰ দৰৱ, সেইবিধ আপংৰ দৰৱ জধেমধে নুচুবি-নিচিগিবি বুলি হুকা বাধা কৰিছিল। তাৰ ফলস্বৰূপে পৰোক্ষভাবে অৰণ্য সংৰক্ষণ হৈছিল। পাচলৈ গম পাইছিলো এই শ্রেণী উদ্ভিদ কেৱল বৰ্ষাৰণ্যতহে পোৱা যায়। মানুহৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিলে ক্ষতিসাধন হয়।সেইকাৰণে বৰ্তমান আপং দৰৱৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰা নানা প্রজাতিৰ উদ্ভিদবোৰ বিলুপ্তপ্রায়। প্রণিধানযোগ্য যে প্রাচীনকালৰে পৰা মিছিং জাতিৰ প্রধান জীৱিকা হৈছে কৃষি। আমাৰ গাঁৱৰো জীৱিকা আছিল একমাত্র খেতি। জীৱনশৈলীয়ো কৃষিকেন্দ্রীক। খেতি- বাতিৰ সৈতে জীৱনৰ সুখ-দুখ নিবিড়ভাবে সংলগ্ন। কৃষি হৈছে জীৱনৰ কলা-বিজ্ঞান আৰু আত্মপৰিচয়ৰ শিপা। সেই কাৰণে খেতি-বাতিৰ কলা সম্পৰ্কে ধাৰণা নথকা লোকৰ বাবে আমাৰ জীৱনৰ ছন্দ অনুধাৱন কৰা বৰ সহজসাধ্য নহয়। আগতে আমাৰ গাওঁৰ মানুহে বিভিন্ন প্রজাতিৰ খেতি কৰিছিল-প্রধানকৈ আমৰম আৰ্গ, দপং আৰ্গ,টেপাং, চিদুম মেপুত, মিৰুং, আয়াগ্ আৰ্গ, মীৰচি, তাকে মাৰে, তাকে ইত্যাদি। আলু জাতীয় খেতিৰ ভিতৰত-চীংকীক, ঙিনতি,মায়ং, উচা, লদৰ, পাগলী, এঙে, তাপা আছিল।
ফলমূল জাতীয় খাদ্যৰ ভিতৰত আছিল কপাক, বৌলাঙ, কেদি, তাতাৰ, মীবা, তাকতীম, বুড়ী আয়ে, লুম্বাক, দৰগে, তাকীৰ আদি। খেতি-বাতি খুব ভাল হৈছিল। ভোগালী জীৱনে মানুহক অপৰিসীম সুখ-শান্তি দিছিল। গীত-মাতবোৰ মাটি আৰু মানুহকেন্দ্রীক আছিল। আমৰাগ, পৰাগ, আলি-আয়ে-লিগাং আৰু দৰ আদি পূজা আৰু উৎসৱবোৰ সামাজিক অনুষ্টানৰূপে পৰিগণিত হৈছিল। এই সকলোবোৰ সামাজিক কাৰ্যৰ মূল আধাৰ হৈছে কৃষি। সম্ভৱতঃ গীত-মাত্ৰ সাৰমৰ্মবোৰ সেইবাবে প্রকৃতিকেন্দ্রীক আৰু সুৰবোৰ হিমালয়ান সুৰীয়া। গুমৰাগ নৃত্য আৰু ল-ললে গীত, ঐনিতম, চিলু নিতম, লেৰেলী নিতম, বিভিন্ন প্রকাৰৰ কাবান, মিবু আবাং, চেল্লয়া চমান, ক-নিনাম আৰু টেব্‌কী তেকাং আদি গীতবোৰ পৰ্যালোচনা কৰিলেহে এই কথা অনুমান কৰিব পাৰি। এই গীত-মাতবোৰত ব্যৱহৃত বাদ্য যন্ত্র যেনে দুমদুম, দুমপাক, দুতুৰাগ, দেনদুন, দুম্পে, ভুটক, কীতপং, লুপি, গুংগাং আদিৰ পৰা সৃষ্টি হোৱা সুৰৰ মূৰ্ছনা প্রকৃতি বিচিত্রতাক দাঙি ধৰে বুলিব পাৰি। এটা সময় এই সকলো উপাদান চহা জীৱনৰ প্রতিছৱি আছিল। এনে

গুণাগুণবোৰে চহা মানুহক সংস্কৃতিৱান কৰি ৰাখিছিল। মোৰ মানসপটত আজিও জিলমিলাই উঠে নিৰৱধি নৈখনিৰ উত্তাল প্ৰাণসজ্জা। উৰ্বৰা মাটিৰ সোণোৱালী পথাৰ ডৰাৰ ছবি। উড়ালত ধান খুণ্ডা শব্দত পুৱতি নিশাতে প্ৰাণপাই উঠা গাওঁখনৰ কথা। যাতায়ত- যোগাযোগ ব্যৱস্থা যদিও দুৰ্গম আছিল তেতিয়াই আমাৰ গাওঁত স্বৰ্গীয় লালমোহন দলেদেৱে কৰুণা পুঁথি ভৰাল নামৰ এখন লাইব্ৰেৰী চৰকাৰী অনুদানত মৰসাহ কৰি চলাইছিল। লাইব্ৰেৰীৰ সু-প্ৰভাবৰ ফল কম দিনৰ ভিতৰতে আমি পাইছিলো। গাওঁবাসীৰ মুখে মুখে কম দিনৰ ভিতৰত নামঘোষা, ৰাময়ণ, মহাভাৰত আদি অনেক প্ৰাচীন পুথিৰ কথা মুখত আখৈ ফুটাদি ফুটিছিল।সম্ভৱতঃ মই তেতিয়া সপ্তমান শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ আছিলো। আমি তেতিয়া হাবিয়ে-বননিয়ে অনাই-বনাই ফুৰি ভালপোৱা বয়সত কিন্তু লাইব্ৰেৰীৰ কিতাপ পঢ়িবলৈ আমাক উৎসাহিত কৰিছিল এসময়ৰ মেধা ছাত্ৰ তথা বৰ্তমান অৱসৰ প্ৰাপ্ত শিক্ষক তোষেশ্বৰ দলে, প্ৰদীপ দলে (বৰ্তমান প্ৰশাসনিক বিষয়া)। জোনাই অঞ্চলৰ প্ৰথম বি.এ. প্ৰথম চাহ খেতিয়ক, ৰাজনীতিবিদ, বুদ্ধিজীৱি বিৰেন্দ্ৰ কুমাৰ দলে,মিচিং ভাষাৰ প্ৰথম উপন্যাসিক সুৰেণ দলে, প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ হেড চাৰ গণেশ মিৰি, নীলকান্ত কোম্বাং, বৃটিচ আমোলৰ কম্পাউণ্ডাৰ চাৰকি চাহ,গামবুঢ়া তাগন কোম্বাং আদি লোক সকল আমাৰ গাওঁখন নিভাজ মিচিং গাওঁ আছিল।লিগাংৰ লগতে হুনচৰি বিহু ৰং-ৰহস্যৰ আন এটা অন্যতম মাধ্যম আছিল।বহাগ বিহুৰ সুঁচৰিক মিচিং সমাজত সুনচৰি বিহু নামেৰে বিখ্যাত হৈছিল।

গাওঁখনিৰ মাজেৰে বৈ যোৱা নদীবোৰৰ নাম আছিল জনাই আবুং, কৰতং আবুং, লীৰীং আবুং। আমাৰ ওচৰে- পাজৰে কিছু সোণোৱাল কছাৰী, দেউৰী, ৰাভালোকো আছিল। আমাৰ মানুহবোৰৰ সতে ইমান মিলা-প্ৰীতি আছিল। তেওঁলোকক মিচিং বুলি ভাবিছিলো। বাটে-ঘাটে বহু চিনাকি মানুহ লগ পাওঁ। মাতো বুলিও কিন্তু মাতিব নোৱাৰো কাৰণ চকু-মুখত অনবৰত ব্যস্ততাৰ চাপ। ব্যস্ততাই যেন জীৱন কোঙা কৰি পেলাইছে।নিস সঁহাৰি । আমিবোৰে সহায়-সন্মানো সঠিকভাবে কৰিব পাহৰিছো নেকি। সততে দেখা পাওঁ বেমাৰ আজাৰত সহায় কৰাতকৈ দহাকাজ আদিত অধিক সহাযৰ হাত আগবঢ়াইছো৷ মানুহতকৈ মন্দিৰ-মূৰ্তিৰ মূল্য বাঢ়ি আহিছে। কেবামহলীয়া ঘৰৰ মূল্য বাঢ়িছে কিন্তু ঘৰৰ ভিতৰত কেনেধৰণৰ মানুহ থাকে সেই বিষয়ে ভাবিবলৈ যেন পাহৰি পেলাইছো নেকি ?

সৰুকালতে আমাৰ গাঁৱত মাত্ৰ এখন ৰেডিঅ' আছিল। আবেলি ৩ টা ১৫ মিনিটত সহদেৱ ৰেগনৰ মিচিং ঐনিতম অলপ সময়ৰ কাৰণে প্ৰচাৰ কৰিছিল। গাঁৱৰ সকলো মানুহ কাম-বন এৰি সেই সময়খিনিত ৰেডিঅ' কাষত গোট খাইছিল।সৌসিদিনা বাহিৰ চিলাই গাঁৱত সহদেৱ ৰেগনদেৱৰ ঘৰবাৰী আৰু অৱস্থা চাই মোৰ চকু সেমেকিছিল। এসময়ৰ অতি মৰমৰ শিল্পীজনৰ আজি এই দুৰ্দশা। এসময় বিখ্যাত মিবু বামাত পেগু, তামং মিবুৰ সৃষ্টি ৰাজিও আজি একেই অৱস্থা। এনেদৰে সমাজখনিৰ বহু অমূল্য সম্পদসমূহ জ্ঞাত বা অজ্ঞাতভাবে অনাদতি। কিন্তু এটা জাতিৰ বুৰঞ্জী অতীতে সোঁৱৰাই।

ম'বাইল : ১৯৫৪২৪৩৩৪৭

তুলসীৰাম পাংগিং
সম্পৰ্ক আৰু সম্বন্ধ

সম্পৰ্ক আৰু সম্বন্ধ এই দুটা শব্দৰ সামাজিক দিশত কিছু পাৰ্থক্য থকা যেন দেখা যায়। অৰ্থ একে যেন লাগিলেও মানুহৰ আচাৰ-ব্যৱহাৰত আৰু কাৰ্যক্ষেত্ৰত কিছু ভেদ পৰিলক্ষিত হয়। অভিধানিৰ অৰ্থত সম্বন্ধ হ'ল— বৈবাহিক সূত্ৰে বা জন্ম সূত্ৰে স্থাপিত সম্পৰ্ক পৰস্পৰৰ মাজত থকা যোগসূত্ৰ। মানুহৰ সম্পৰ্ক বিভিন্ন কাৰণত দুজনৰ মাজত অথবা অধিক মানুহৰ মাজত সময় সাপেক্ষে গঢ় লৈ উঠিব পাৰে। তদুপৰি হ'ব পাৰে বন্ধু-বান্ধৱৰ মাজত, সহপাঠীৰ লগত, সহকৰ্মী, সহযাত্ৰী, ব্যৱসায়িক অংশীদাৰৰ লগত। সম্পৰ্কৰ মাজত লুকাই থাকে উভয়পক্ষৰ স্বাৰ্থ। ইয়াত উভয়পক্ষৰ প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে লাভালাভৰ কথা জড়িত হৈ থাকে। যি সম্পৰ্কত মানুহৰ লাভ-লোকচানৰ কথা জড়িত থাকে সেই সম্পৰ্ক চিৰস্থায়ী নহয়।
আনহাতে নিজৰ তেজ মঙহৰ লগত নিবিড় সম্পৰ্ক থকা লোককে সম্বন্ধীয় বুলি ক'ব পাৰি। এই সম্বন্ধ দুই শ্ৰেণীৰ ক্ষেত্ৰত গঢ়ি উঠে। এটা জন্মসূত্ৰে আৰু আনটো হৈছে বৈৱাহিক। জন্মসূত্ৰে পিতা-মাতা আৰু পুত্ৰ-কন্যা, ভাই-ককাই, বায়েক-ভনীয়েক, দদাইয়েক, পেহীয়েক, ভতিজা আৰু অৱশেষত নাতি-নাতিনীয়েক। আনবিধ হৈছে বৈৱাহিক সূত্ৰে পতি-পত্নী, শহুৰ-শাহু, জেঠেৰী, বৈনাই, খুলশালী, মোমাই-ভাগিন, হালপতি ইত্যাদি। প্ৰথম বিধত কিছু পুৰুষলৈকে স্থায়ী হয়। যিহেতু ইয়াৰ লগত তেজ-মংসৰ নিবিড় সম্বন্ধ আছে। আনবিধতো কাল, স্থান আৰু আৰ্থিক অৱস্থাৰ ওপৰত স্থায়ী বা অস্থায়ী নিৰ্ভৰ কৰে। ইয়াত দিয়া আৰু লোৱাৰ কথা গোপনে থাকে। প্ৰথম বিধত বংশ স্বাৰ্থ নথকা নহয়। কিন্তু মৰণে জীৱনে ইটোৱে সিটোক এৰাব নোৱাৰা গুৰু দায়িত্ব আহি পৰে। কথাতে কয়— “বংশই মাংস খায়। আকৌ বংশ নহ'লে মাংসৰ পেলনি যায়।” জন্মৰপৰা মৃত্যুলৈকে নিজৰ জন্মসূত্ৰে নিজৰ বংশৰ মানুহক এৰাব নোৱৰা সম্বন্ধ ৰাখিব লগাত পৰে। আগৰ দিনত সম্বন্ধবোৰ অতি গভীৰ আৰু অধিক স্থায়ী আছিল। ইজনে সিজনৰ প্ৰতি মৰম-স্নেহৰ বান্ধানেৰে অতি কটকটীয়াকৈ ধৰি ৰাখিছিল। তেতিয়াৰ দিনত মৰম-স্নেহ, দয়া-মমতাবোৰ

অন্তৰৰপৰা বোৰঁতী নদীৰ দৰে আপোনা-আপুনি নিগৰি আহিছিল। বিপদে-আপদে, সুখে-দুখে, হাঁহিয়ে কান্দোনে আৰু সহানুভূতি মনৰপৰা ক'ব নোৱাৰাকে আহিছিল। সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে মানুহৰ মনৰো পৰিৱৰ্তন হ'বলৈ বাধ্য হৈছে। বৰ্তমান মৰম-স্নেহবোৰত কৃত্ৰিমতা হ'বলৈ লৈছে। সম্বন্ধীয় মানুহ আত্মকেন্দ্ৰিক হ'বলৈ লৈছে। বজাৰৰ খাদ্য-সামগ্ৰী যেনেকৈ ভেজালৰ পয়োভৰ, ঠিক তেনেদৰে মৰম-স্নেহতো ক্ৰমান্বয়ে ঘূণে ধৰিবলৈ লৈছে। নিজৰ স্বাৰ্থসিদ্ধিৰ বাবে ধন উপাৰ্জনৰ খাটিত সম্বন্ধীয় মানুহৰ বাহিৰেও নিজৰ ভাই-ভনীক চাবলৈও সময় নাই। আনকি নিজৰ পিতৃ-মাতৃকো শুশ্ৰূষা কৰাৰ সময় নাই। আজিৰ যুগত স্বাৰ্থপৰ নহ'লে চহৰীয়া লাহবিলাহৰ জীৱন যাপন কৰা সম্ভৱ নহয়। তেনে ক্ষেত্ৰত বৈৱাহিক সূত্ৰে গঢ়ি তোলা সম্বন্ধীয় মানুহক চোৱাৰ সময় বা ক'ত? মানুহজনৰ টকা-পইচা থকা সম্বন্ধীয় মানুহৰপৰা মৰম-স্নেহ মান-সন্মান সকলো পাবলৈ সক্ষম আছিল। দিবপৰা অৱস্থাত নিজৰ নেলাগে অসম্বন্ধিত লোকেও আপোন বুলি সম্বন্ধ গঢ়ে। যেতিয়াই মানুহজনৰ উপাৰ্জনৰ পথ বন্ধ হ'য়, সাঁচি থোৱা ধনো ক্ৰমান্বয়ে কমি আহি সংকটত পৰে। সেই সময়ত সহায় কৰাটো বাদেই দিয়ক। মুখৰ মাতষাৰ লগাবলৈও টান পোৱা হ'ব। জ্বানোছা মাত লগালে কিবা বিচাৰিব। আনকি দুদিনত সাহায্য পোৱাৰ কথাও স্বীকাৰ কৰিবলৈ টান পোৱা হ'ব। গতিকে সম্বন্ধ অটুট ৰখাটো বহু পৰিমাণে নিৰ্ভৰ কৰে আৰ্থিক অৱস্থাৰ ওপৰত। পাব লগা সময়ত ওচৰ চাপিব। দিব লগা সময়ত আতৰি ফুৰিব। এইয়ে হৈছে জীৱশ্ৰেষ্ঠ মানুহৰ স্বভাৱ। আনটো কাৰণ হ'ব পাৰে। কিছুমান ধনী লোকে অহংকাৰী হয়। দুখীয়াৰ প্ৰতি দয়া-মমতা নাইকিয়া হয়। ধনী মানুহে বিবাহ, শ্ৰাদ্ধ, উৎসৱ আৰু লাহ-বিলাহত হেজাৰৰ পৰা লাখ টকালৈকে অনৰ্থক টকা-পইচা খৰছ কৰিব পাৰে। কিন্তু কাষৰ বা দুখীয়া অভাৱী আৰু মেধাবী ছাত্ৰৰ অধ্যয়নৰ বাবে সম্বন্ধীয় লোকেও এটা টকা দিও সহায় কৰিব নিবিচাৰে। তেনে প্ৰকৃতিৰ মানুহৰ মৰম-স্নেহ, ভক্তি- শ্ৰদ্ধা, কৃত্ৰিমতাত পৰিণত হয়। এই শ্ৰেণীৰ লোকৰ বাবে তৰাৱতী বৰি (মিলিয়ে) অই নিঃতমৰ যোগেদি প্ৰকাশ কৰিছিল এইদৰে— “মিৰীম য়েমৌল মীপাঃদাগ, অপানয়ীমীল মিতপানদ”। অসমীয়া ভাবাৰ্থ — ধনী হৈ থকা অৱস্থাত সকলোৱে মনত ৰাখে, দুখীয়া হ'লে সম্বন্ধীয়েও পাহৰি যায়।

বৰ্তমান কিছু সংখ্যক শিক্ষা-দীক্ষা লোৱা লোকৰ ক্ষেত্ৰত ওপৰৰ অই নিঃতম শাৰী কম-বেছি পৰিমাণে প্ৰযোজ্য বুলি ক'ব পাৰি। যেনেকৈ পাঁচটা আঙুলি সমান নহয় তেনেকৈ সকলো মানুহৰ ভাগ্যও সমান নহয়। তেনে ক্ষেত্ৰত পিতৃ-মাতৃসকলে অতি ব্যস্ততাৰ মাজতো গাঁৱলৈ ল'ৰা-ছোৱালীক নি সম্বন্ধীয় লোকক চিনাকি দিয়াটো উচিত বুলি ভাবো। নহ'লে নিজৰ পিতৃ-মাতৃৰ বাহিৰে দদাইয়েক, খুৰীয়েক, পেহা-পেহী আৰু কৌটিকলীয়া নিবিড় সম্বন্ধ থকা “মিটিৰ-কুটুম্ব, মোমাই- ভাগিনৰ মৰম-স্নেহ, সদায় ৰাখিবা।” সেই শুৱলা কবিতাৰ অৰ্থ মূল্যহীন হ'ব। ওপৰত উল্লেখিত পৰ্যালোচনাৰ পৰা দেখা গ'ল যে মানুহৰ মৰম-স্নেহবোৰ অকল টকাৰে নুজুখি মনৰ দাপোণতো ৰখা উচিত। সম্বন্ধত ধনী আৰু দুখীয়াৰ দৃষ্টি-ভংগীৰে নেচাই অন্তৰৰ মৰম-স্নেহৰ দৃষ্টিৰেও চালে সম্বন্ধ আৰু সম্পৰ্কৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখা পাব। নহ'লে সম্বন্ধ আৰু সম্পৰ্ক এটা মুদ্ৰাৰ ইপিঠি সিপিঠি হ'ব। শেষত ইয়াৰ কু-প্ৰভাৱ পিতা- পুত্ৰৰ ওপৰতো পৰাটো নুই কৰিব নোৱাৰি। আমাৰ অতি ব্যস্ততাৰ মাজতো বছৰৰ কোনোবা এদিন নিজৰ পুৰণি গাঁৱত একগোট হৈ নিজৰ সম্বন্ধীয় লোকৰ লগত চিনা পৰিচয় দিলে নতুন প্ৰজন্মই মনত আত্মীয়তা ভাব জাগি উঠিব। ভৱিষ্যতে মৰম-স্নেহৰ বান্ধোনেৰে হাতত হাত মিলাই আগুৱাই যাবলৈ সক্ষম হ'ব। অন্যথা চহৰীয়া শিক্ষা-দীক্ষা আৰু টকা-পইচা থকা এচাম আগুৱাই যাব। আন বেচি ভাগ দুখীয়া গাৱৰ সম্বন্ধীয় লোকসকলে সকলো দিশতে পিছ পৰি থাকিব।

বলেশ্বৰ কাৰ্ডং

নৈ পৰীয়া জনগোষ্ঠীৰ লগত ব্যক্তিগত অভিমত

এখন নেদেখা নদী সিপাৰৰ কোনোবা এটা কাহিনী নহয়। সদায় দেখি থকা, শুনি থকা নদী কাষৰীয়াৰ এখনি অৰণ্যৰ কাহিনী। অৰণ্যত ওখ-চাপৰ জোপোহা গছ-গছনিৰে ভৰা। অৰণ্যৰ কাষেদি চিৰন্তনভাৱে বৈ যোৱা নৈখনিক লালী-চিয়াং নামেৰে সকলোৰে পৰিচিত। তাৰেই আধাৰত এটুকুৰা সহজ-সৰল স্বভাবৰ মিচিং জনগোষ্ঠীৰ লোকৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ সুবহৎ ঘটনাৰ সংশ্লিষ্ট এখনি ৰূপক উদঙাব বিচাৰিছো।

উজনি অসমৰ উত্তৰ দিশৰ ধেমাজি জিলাৰ জ'নাই মহকুমাৰ চিলে গাঁও পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্গত আজিৰ বৰ্ষাৰণ্য পৰা বনাঞ্চল। মোৰ ছাত্ৰাৱস্থাত অৰ মুখে তৰ মুখে শুনিছিলো এই বনাঞ্চলখনিৰ নাম হেনো পবাক চি-লোং বুলি ইয়াৰ বাসিন্দাসকলে নামকৰণ কৰিছিল। এই 'পবা' নামৰ অৰ্থ মিচিং সম্প্ৰদায়ৰ বাহিৰে অন্য জাতিৰ মানুহে খুউৱ সম্ভব বুজি নেপাব। অতি পুৰণি কালত মিচিংসকলে বৰ্তমান অৰুণাচল প্ৰদেশত বসবাস কৰিছিল বুলি ঠাৱৰ কৰে। পাহাৰৰ দুৰ্গম অৰণ্যত সহজে জীয়াই থকাটো অতি কঠিন হৈছিল। সেইয়েহে এই মানুহবিলাকৰ কিছুমানে পাহাৰৰ পৰা ওলাই অহা ডাঙৰ নদ-নদী চিয়াং, দিবাং, লুহিত, সোৱণশিৰি, বুৰৈ ভৰুলী এনেকুৱা নদীয়ে দি ভৈয়ামলৈ নামি আহি ভৈয়াতে বসতি বিস্তাৰ কৰিলে।
আকৌ কিছুমানে দুৰ্গম হাবি জংঘল কাটি ভৈয়ামৰ মুকলি ঠাইলৈ প্ৰব্ৰজন কৰিছিল। এনে কাৰ্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি এজন মানুহৰ মুখৰ পৰা এটি কাহিনী শুনিছিলো- বৰ্তমান আবৰ লেকু গাঁৱৰ পৰা অতি পুৰণি কালত মিচিং সম্প্ৰদায়ৰ পাইত জাতৰ বুঢ়া মানুহ এজনে হেনো জংঘল কাটি কাটি বাট মুকলাই গৈ থাকোতে লালী-চিয়াং নদীৰ পাৰ লৈ ওলাইছিল। নদী বা পুখুৰীৰ পাৰক জংঘল কাটি উলিয়াই দিয়াটোক মিচিং ভাষাত পবাক বুলি কোৱা হয় আৰু তেতিয়াৰ পৰাই হেনো পবাকৰ পৰা পৰা নামটো হ'ল। কিন্তু 'পবাক' এজন পৰিশ্ৰমী মানুহৰ কৰ্মৰ ফলত উলিওৱা এটা মিচিং ভাষাৰ অৰ্থপূৰ্ণ নাম আছিল। বোধকৰো পবা কোনো জনগোষ্ঠীৰ অৰ্থপূৰ্ণ শব্দ নহয়।

এনেকৈ পাহাৰৰ পৰা ভৈয়ামলৈ মিচিং সম্প্ৰদায়টো নামি বসবাস কৰি থকা কালত আৰু প্ৰব্ৰজনৰ সময়ত বুৰঞ্জীবিহীন জাতিটোৱে বহু ঠাইত মিচিং ভাষাত কিছুমান ঠাই উঠি অহা প্ৰজন্মৰ প্ৰয়োজনীয়তালৈ লক্ষ্য ৰাখি ঠাইৰ নামকৰণ কৰিছিল। কিন্তু নিজা ভাষাত ভাষা জ্ঞান আৰু লিপি নথকাৰ অভাৱত অইন জনগোষ্ঠীৰ অৰ্থহীন ভাষালৈ ই ৰূপান্তৰীত হ'ল আৰু ই হৈ গৈ আছে। যেনে কেইটামান উদাহৰণ—

চিয়াং লঃলেন-বিদলেন-চিয়াং নদীৰ পানী ওলাইছে। এতিয়া কালক্ৰমত চিয়াং লালী নামেৰে পৰিচিত হ'ল। লঃলেন- ওলোৱা। চিয়াং লুঃলেন-চিয়াং নৈ ওলোৱা চিয়াং লঃলেন।

ঐৰামঘাট— মিচিং সংস্কৃতিৰ পিতৃ পুৰুষ ঐৰাম

বৰিৰ নামত ৰখা হৈছে।। উৰিয়াম ঘায় নহয়। কিন্তু এতিয়া এই নামত পৰিচিত আছে।

কব চাপৰি— 'কব' গছৰ নাম । কবু নহয়। চিলে গাঁও — পৰিষ্কাৰ পানীৰ নদীৰ নামত গাঁও।

চিলাই গাঁও নহয়। চিমন চাপৰি চিমন মানে পশু। চিমেন চাপৰি হ'ব নোৱাৰে।

জঃনী কৰং কৰং মানে পাহাৰৰ শিলৰ পাশেদি আৰু ওপৰেদি বৈ অহা নৈ। জঃনী কৰং শিলৰ পাশেদি বৈ অহা এখনি সৰু নৈ থৰ-থৰ শব্দ গতিত। জোনেকাৰেং নহয়— কোনো অৰ্থ নাই । -

সাধাৰণতে এইবোৰ আমাৰ বিচাৰ্যৰ বুলি বিবেচনা কৰো। অতীতৰ পৰাই মিচিং সমাজত লিখিত আকাৰত ইতিহাস নাই। ইতিহাসবিহীন মিচিং সম্প্ৰদায়ৰ বহু কাহিনী জানিবলৈ হ'লে ককা-আইতা আৰু মা-দেউতাহঁতেৰ কাষ চাপিব লাগিব। সাধুকথা সাদৃশ্য টুকুৰা-টুকুৰী কাহিনী, ইটোৰ পাচত সিটোৰ লগত সম্পৰ্কীত কোৱা মেলা কৰা কথাবোৰেই এই সম্প্ৰদায়টোৰ ইতিহাস। বিভিন্ন ঘটনা পৰিঘটনাক সোঁৰৰি বছৰ-দিন-মাহ আৰু সময় গণনা কৰি এক নিৰ্দিষ্ট দিশত উপনীত হয়। বোৱতী নদী লুইতৰ দুয়ো পাৰে নদী উপত্যকা ভূমি। পূব-পশ্চিমাকৈ শাৰী শাৰীকৈ অৱস্থিত মিচিং গাঁও। ১৯৫০ চনৰ আগৰে পৰা গৰ-মহ পোহপাল দি খেতি- বাতি কৰি, যুগ যুগ ধৰি অতি সুখ শান্তিৰে হেনো জীৱন যাপন কৰিছিল। বেপাৰ বাণিজ্যৰ বাবে অকলেও, নগাগুলী, বালিজান বজাৰত কিনা বেচা কৰিছিল। ৰহমৰীয়া অঞ্চলটো মিচিং মিপাক দুয়ো জনগোষ্ঠীৰ শ্ৰুতি ■ সমন্বয়ৰ কলা-ক্ষেত্ৰ স্বৰূপ আছিল। ডিব্ৰুগড় চহৰখন এতিয়াৰ এই আকাৰতকৈ বহু পৰিমাণে ক্ষুদ্ৰ আকাৰ আছিল। তেতিয়া উত্তৰ লখিমপুৰ জিলাৰ সদৰ ঠাই আছিল। ডিব্ৰুগড় ঠাইখন শিক্ষা, স্বাস্থ্য আৰু প্ৰধান বাণিজ্যৰ কেন্দ্ৰস্থল আছিল বাবে মানুহৰ সমাগম আৰু চৰকাৰৰ তৎপৰতা অধিক মনোযাগ দিয়া কৰিছিল।

এদিন ককাৰ এটি বিন্দুক কেন্দ্ৰ কৰি কোৱা চমু কাহিনী। ১৯৫০ চনৰ আগষ্ট মাহত অসমত ডাঙৰ ভূমিকম্পৰ জোকাৰণি হেনো পৰিছিল। সেই ভূমিকম্পৰ জোকাৰণিৰ পাছত অসমৰ মাজেদি বৈ যোৱা লুহিতৰ দুয়োপাৰৰ নদী উপত্যকাত বসবাস কৰা জনগোষ্ঠীৰ এক বিস্তীৰ্ণ অঞ্চল খহাই নিছিল আৰু মানুহক সৰ্বস্বান্ত কৰিছিল। মাত্ৰ মিচিং ইতিহাস সমান্বিত হৈ ৰৈ থাকিল গাঁও বিলাকৰ নাম আৰু চৰকাৰী ঘৰৰ এন আৰ চি অৰ্ন্তভুক্ত তালিকাত । কিন্তু ডিব্ৰুগড় চহৰখন সদৰ ঠাই হিচাপে মানুহৰ সমাগমৰ দৃষ্টিত বিভিন্ন মহলাৰ কৌশল প্ৰয়োগত কাঠ আৰু শিলৰ
স্পাৰ দি খহনীয়া ৰোধ কৰিব পাৰিছিল।

এতিয়া এই ডিব্ৰুগড় সদৰ ঠাইৰ পৰা জিলা হ'ল, আৰু সৰু বৰ আট্টালিকাৰে বৃহৎ আকাৰৰ নগৰ-চহৰত পৰিণত হ'ল। কিন্তু অতি দুৰ্ভাগ্যজনক কথা যে ৰহমৰীয়া দৰে এখন জনপ্ৰিয় অঞ্চলক আগতিয়াকৈ খহনীয়াৰ ব্যৱস্থা ৰোধ নকৰাৰ বাবেই নে ? নাই বিভিন্ন মহলাৰ অৱহেলিত কাৰণেই নে আজি নদীদ্বীপত অৱস্থিত জনগোষ্ঠীৰ দৰে সেই ৰহমৰীয়া ঠাইখন সৰ্বস্বান্ত হ'ল।

এনে কেইটামান সস্তিয়া উদাহৰণেৰে মিচিং সম্প্ৰদায়ৰ উঠি অহা যুৱচামক দৃষ্টি গোচৰ কৰিব বিছাৰো। !! লুহিতৰ বুকুত ডুব গৈ থকা মিচিং জনগোষ্ঠীটো এতিয়া

এফালে চৰকাৰে চিলিং এক্টত দিয়া মাটি ডোখৰক দখল কৰি জীৱন যাপন কৰি জীয়াই আছে। আকৌ এফালে আগতিয়াকৈ লুহিতৰ পানীয়ে ধংস কৰাৰ সম্ভৱনীয়তা কৰি ঠাই বিচাৰি জ'নাইলৈ ঢাপলি মেলিলে। মাত্র উজনি অসমৰ তিনিচুকীয়া জিলাৰ দধীয়া আৰু লাইকাৰ মিচিং গাঁও কেইখনে নাও বুৰিলেও টিং নেৰু বুলি একে ঠাইতে বসতি কৰি আছে। চৰকাৰে যদি স্থানান্তৰ কৰাৰ ঘোষণা কৰিছে তেন্তে এনে আইনক সন্মান কৰাটো উচিত বুলি বিবেচনা কৰো।

অসমীয়া ভাষাৰ এটা উমৈহতীয়া সংস্কৃতি বোলা শব্দ এটা আছে। সংসাৰত শান্তিৰে জীয়াই থাকিবলৈ হ'লে— মাটি, ভেটি আৰু জাতিৰ প্রয়োজনীয়তা আছে। তাৰ লগত নিয়ন্ত্রণ শব্দতো যোগ দিব বিচাৰিলো । নিয়ন্ত্রণ শব্দৰ অর্থ সকলোৰে অৱগত আৰু নিয়ন্ত্রণ কৰিব নেজানিলে বা হ'ব বুলি নকৰিলে পাছলৈ অনেক বিপদ আপদ আহিবও পাৰে। ইংৰাজীত বাক্য এশাৰী আছে "Prevention is better then cure."

গতিকে তাৰ আলমত আমাৰ তিনিমাইল পৰা বর্ষাৰণ্য বনাঞ্চলৰ কথাকে ভাবিলো। এই বনাঞ্চলখন আমাৰ সকলোৰে আপোন। বিভিন্ন মূল্যৱান গছ- গছনিবোৰও আমাৰ অতি মৰমৰ। ঘৰচীয়া/বনৰীয়া সৰু বৰ জীৱ-জন্তু গৰু, মহ, হাতী, হৰিণা পশু পক্ষী ইত্যাদি এই অৰণ্যতে একে লগে বিচৰণ কৰে। ইহঁতৰ এনে মিলামিল পিৰিতিৰ সমন্বয়টো কিমান আশ্চার্যজনক। অকল এইয়ে নহয় চিয়াং লালী জলধাৰৰ উপৰেদি বলি অহা বতাহ জাকে বনাঞ্চলৰ সেউজীয়া গছ-গছনিৰ স্পন্দিত আমাৰ শৰীৰলৈ বিশুদ্ধ বতাহ বিলাই কিমান যে সুস্বাস্থ্যকৰ কৰে ই অবর্ণনীয়।

মুঠামুঠিকৈ ক'বলৈ গ'লে ইতিহাস প্রসিদ্ধ বনাঞ্চলখন ধেমাজি জিলাৰ জ'নাই মহকুমাৰ নৈপৰীয়া ৰাইজ তথা সমগ্র উত্তৰপৰীয়া অঞ্চলৰ মুধচ স্বৰূপ। আজি ১৯৫০/৬০ দশকৰ পৰা বোলে ইয়াৰ কাষেদি অবিৰাম গতিত বৈ যোৱা লালী, চিয়াং, দিবাং, লুহিত নৈ কেইখন প্রতি বছৰে বানপানী সৃষ্টি কৰি হেক্টৰে হেক্টৰে বনঞ্চলৰ মাটি খহাই নিয়েই আছে। এই দৰে খহাই গৈ থাকিলে অন্যান্য ঠাইৰ নিচিনাকৈ পৰা বনাঞ্চলৰ মাটি খহাই শেষ কৰিব আৰু অঞ্চলৰ কৃষি, গৃহ ভেটিও খহাই শেষ কৰি জাতিটোক ভগনীয়া নকৰিব জানো? এই কথালৈ মন কৰি সচেতন মহলা আৰু অঞ্চলৰ উঠি অহা যুৱ চামক খহনীয়াৰ নিয়ন্ত্রণৰ প্রতি আগভাগ লোৱাটো নিশ্চিত বুলি ভাবিলো। খহনীয়া নিয়ন্ত্রণ হ'লে মাটি, ভেটি আৰু জাতিৰ কলা-সংস্কৃতি ৰক্ষা পৰিব।

পবা বনাঞ্চলৰ নিয়ন্ত্রণৰ ভূমিকাত ইয়াৰ স্থানীয় ৰাইজ, চৰকাৰী বিভিন্ন বিভাগীয় বিষয়া কর্মচাৰী, ৰাজনৈতিক বিভিন্ন দলীয় নেতা-কর্মী আৰু বিভিন্ন জনগোষ্ঠীয় দল-সংগঠনসমূহৰ সমর্থনৰ জৰিয়তে চৰকাৰক পবা বনাঞ্চলটোক পর্যটন ঠাই হিচাপে গঢ়ি তুলিবলৈ অনুৰোধ কৰাটো প্রয়োজন বুলি ভাবো। এনে কার্যসূচী গ্রহণক টি এম প কে, আছু আৰু এম এ চিৰ কর্মকর্তাই গুৰু দায়িত্ব লোৱাটো উচিত হ'ব।

খহনীয়া ৰোধৰ প্রথম কার্য হিচাপে বিগত বছৰৰ দৰে পর্কিউপাইনৰ স্পাৰৰ কটকটীয়া ব্যৱস্তাৰ লগতে ঠায়ে ঠায়ে শিলৰ স্পাৰ নির্মাণৰ ব্যৱস্থাপন কৰিলে ভাল হ'ব। দ্বিতীয়তে, ঐৰামঘাটৰ আমাৰ পৰা নদীৰ পাৰে পাৰে বগীবিল দলঙৰ আগলৈ পর্কিউপাইনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তৃতীয়তে, বানপানীৰ নিৰাপত্তা আৰু যাতায়তৰ সুবিধাৰ বাবে বান্ধসহ পথৰ সুব্যৱস্থা কৰিলে বিশেষ উপকাৰত আহিব বুলি গণ্য কৰো। চতুর্থতে, বানসহ পথৰ অন্তত ৫/৬ মিটাৰ আঁতৰত বৃক্ষ ৰোপণৰ উমৈহতীয়া আঁচনি গ্রহণ কৰিলে আধিক নিৰাপদ হ'ব।

এনে কার্যৰ ফলত যেতিয়া ঠাইবোৰ সম্পূর্ণ নিৰাপত্তা হ'ব তেতিয়া নৈৰ পাৰত গঢ়ি উঠা গাঁওসমূহ, চৰকাৰী বে-চৰকাৰী বিদ্যালয়সমূহ স্থায়ী হৈ জিলিকি ৰব আৰু এই নৈ কাষৰ পেলনীয়া মাটি আৰু উপযুক্ত ঠাইবোৰত ৰাইজৰ প্রয়োজনীয় উন্নয়নমূলক আঁচনিসমূহক - ক্রমান্বয়ে গঢ়ি তুলিব পাৰিব বুলি আশা কৰিব পাৰে।

সনাতন বৰি
কমলা মিৰি উভটি আহিছিল

মানুহজন ওখ আৰু খীণ। গাত খাদী কাপোৰৰ ধূতি আৰু পঞ্জাৱী চোলা । মূৰত দকদকীয়া বগা টুপি পৰিচিত । তেওঁ চুচুক চামাককৈ খুব সন্তৰ্পনে মোৰ কাষত ঠিয় হ'ল। মই তেওঁক উভটি চালো। তেওঁৰ মুখত তৰ্জু আঙুলিটো দি "চুপ" বুলি কৈ মই থকা ঠাইখিনি চাৰিও পিনে খুব 'সতৰ্কতাৰে নিৰক্ষণ কৰি চালে । মই তেওঁক চিনি পালো। ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ দিনত চৰকাৰৰ বিৰোদ্ধে আন্দোলন কৰি চৰকাৰৰ প্ৰতি ভয় আৰু আশংকা এতিয়াও সিহঁতৰ মনৰ পৰা আঁতৰি যোৱা নাই ।

মই তেওঁক সুধিলো; তুমি এতিয়া ক'ৰ পৰা আহিছা ?

তেওঁ কলে; মই স্বৰ্গৰ পৰা আহিছো ।

স্বৰ্গত থাকি তুমি কেনে পাইছা ?

খুৱ ভাল পাইছো ।

স্বৰ্গৰ বিষয়ে তুমি অকণমান ক'বানে ?

পৃথিৱীৰ মানুহ স্বৰ্গৰ বিষয়ে যি ধাৰণা ঠিক তেনেকাই। মই আকৌ ক'লো; এতিয়া তুমি কলৈ যাব বিচাৰিছা ?

তেওঁ বিনীতভাৱে ক'লে; মই অসম মুলুকখন এৰি থৈ অহা বহুত বছৰ হ'ল । কেতিয়াবাই

প্ৰায়ে মনত পৰি থাকে । সেয়েহে এবাৰ অসম মুলুকখন হেঁপাহ পলুৱাই চাই যাব বিচাৰিছো । তুমি এতিয়া কিহেৰে অসমখন চাব বিচৰা ? বাচেৰে গ'লে নগৰে নগৰে গুচি যাব। তেতিয়া গাঁও, নগৰ-চহৰবোৰ ভালকৈ চাই যাব নোৱাৰিবা। ৰে'লেৰে গ'লেও নৈ,নগৰ, হাবি-জংঘল পাৰহৈ ষ্টেচনে ষ্টেচনে গুচি যাব। তেতিয়াও তুমি অসমখন ভালকৈ চাব নোৱাৰিবা। তাৰোপৰি ৰে'লত যোৱা মানুহৰ হাই উমি চিঞৰ বাখৰ হেঁচা থেলাত পৰি মানুহৰ লগত ভালকৈ কথা পাতিব নোৱাৰিবা । মটৰ চাইকেলত গ'লেও মটৰ চাইকেলৰ জোকাৰণিত তোমাৰ শৰীৰ অশেষ কষ্ট পাবা। যেহেতু অসমৰ ৰাস্তা পদূলিৰ কথা আৰু ক'ব নালাগে। তেন্তে কিহেৰে যাবা ? মই ভাবো তুমি নাঁৱৰে গ'লে সুবিধা হ'ব। তুমি নাওৰে গ'লে শদিয়াৰ পৰা ধুবুৰীলৈকে নদীৰ পাৰে

জঃনীকৰং | ১৪৭

পাৰে থকা আপোনজনৰ লগত মত বিনিময় কৰি সিহঁতৰ অভাৱ-অভিযোগ সুখ-দুখৰ কথা আৰু সমাজৰ বিষয়ে বহু কথা জানিব পাৰিবা। তুমি অসম চোৱাৰ আগতে তোমালোকে অসম তথা ভাৰতবৰ্ষৰ ব্ৰিটিছ চৰকাৰ হাতৰ পৰা মুক্ত কৰিবলৈ কেনেধৰণৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সংগ্ৰাম কৰিছিল এই বিষয়ে অলপ ক'বানে ? ই এটা উত্তৰ পুৰুষসকলৰ বাবে ইতিহাস হ'ব। আমাৰ গাঁওখন আছিল গোলাঘাট মহকুমাৰ ৰঙামাটি মৌজা অন্তগৰ্ত ওপৰ টামেৰা গাঁও। আমাৰ গাঁওখন তেতিয়াৰ দিনত শস্য-মস্যাৰে উভয়নদী আছিল। অভাৱ বুলিবলৈ নাছিল। এদিন মই গোনা মহৰ পিঠিত উঠি মহ চৰাই আছিলো। মনটো পাখি মেলি উৰিলে অইনিঃতম আৰু কেতিয়াবা গোমা হ'লে মই কাঃবান গাইছিলো। এইদৰে মহ চৰাই থাকোতে মোৰ মূৰৰ ওপৰেদি এখন ডাঙৰ জাহাজ উৰি গৈছিল। দেউতাই ক'লে, এইখন ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ উৰা জাহাজ। চৰকাৰখন কাম চতুৰ আৰু বুদ্ধিমান নহয়, মই অনুভৱ কৰিলো ।

সূৰ্যৰ প্ৰকাৰ ৰ'দত মাঘ ঘহি বৰষুণত গা ধুই আমি প্ৰায়ে খেতি কৰিছিলো । তেতিয়া আঘোণ মাহৰ পথাৰত ধানেৰে উপচি পৰিছিল। পকা ধানৰ ওপৰত বগা কোঁৱলী চোঙনোচোঙকৈ ওপচি থাকি নিয়ৰ চটিয়াই পুৱতি ৰ'দৰ পোহৰত মুকুতা সাৰিছিল। পুৱাৰ ৰ'দৰ পোহৰত পকা ধানৰ মাজে মাজে আনন্দত সৰু সৰু চৰাইবোৰ লুকা-ভাকু খেলি আছিল। মা-বাইদেউহঁত আপাৰ আনন্দত সীমা নাই। সিহঁত ধান ধোৱাত ব্যস্ত। মূৰ তুলি চোৱাৰ সময় নাছিল, পথাৰৰ সোণ পেৰা সেইদৰে বুটলি আনিছিল। মই অলপ দূৰৰ পৰা লক্ষ্য কৰি আছিলো। দেউতাই দুজন পুলিচ আৰু কেইজনমান মানুহৰ লগত লৈ আমাৰ পথাৰলৈ আহিছিল। সিহঁতে আমাৰ পথাৰৰ পৰা এডৰা মাটি ধান জোখ-মাখ কৰি কাটি লৈ গ'ল।

মই দেউতাক সুধিলো; এইবোৰ মানুহক কিয় ধান দিব লগা হ'ল ? দেউতাই কলে; পোণাকণ, ব্ৰিটিছ কৰকাৰক খাজনা দিব লাগে। খাজনা দিব নোৱাৰিলে ঘৰৰ সা-সম্পত্তি ক্ৰোক কৰি লৈ যায়। আনকি তোমাৰ মাটিখিনিও ধনী মানুহৰ লগত বিক্ৰী কৰি দিব। তোমালোকে এই বিষয়ে প্ৰতিবাদ কৰিব নোৱাৰানে? কৰিছে। প্ৰতিবাদ নকৰাকৈ থকা নাই। এই ক্ষেত্ৰত নগাঁও জিলাৰ পাটৰিঘাটত হাজাৰ কৃষকে চৰকাৰ বিৰুদ্ধে খাজনা বৃদ্ধিৰ সম্পৰ্কে বিক্ষোভ কৰিছিল। সেই বিক্ষোভক মীমূৰ কৰিবৰ বাবে ব্ৰিটিছ চৰকাৰে পুলিচ মেলেটেৰীক লগাই নিৰস্ত্ৰ জনতাৰ ওপৰত গুলী চালনা কৰিলে। যাৰ ফলত শ শ মানুহ মৃত্যুমুখত পৰিল আৰু হাজাৰ মানুহ পঙ্গু হ'ল। কথাষাৰ উনি মোৰ শৰিৰত হঠাৎ এক হিশৰণ জোকাৰি গ'ল ।

কেইদিন মানৰ পাচত মহাত্মা গান্ধীজী অসমৰ গুৱাহাটীত আহিছে বুলি খবৰ পালো । তাৰ পৰা তেওঁ যোৰহাটলৈও আহিব। আমি কেইবাজনো লগৰীয়াক লগত লৈ তেওঁৰ ভাষণ শুনিবলৈ যোৰহাট লৈ গৈছিলো। গান্ধীজীয়ে স্বৰাগ অৰ্থাৎ ভাৰবৰ্ষৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ বিষয়ে বহুত কথাই কৈছিল। তেওঁৰ ভাষণ আমি মনুযোগ হৈ শুনি আছিলো। শেষত “নাই কৰিম নাই মৰিম”। এই বাক্য শাৰী অঙ্গীকাৰ কৰিবলৈ দিছিল। সভাৰ পৰা ঘূৰি আহি আমি কংগ্ৰেছ ভলণ্টিয়াৰত যোগ দিলো। আমাৰ লগত আছিল বলোৰাম মিৰি, বেপুং পাটিৰ আৰু কুদ্দিক মৰাং আদি বহুতো ব্যক্তি আছিল। এই দলনায়ক হিচাপে মোক দায়িত্ব ভাৰ অৰ্পণ কৰিছিল। কংগ্ৰেছ ভলণ্টিয়াৰ হৈ ৰাতি ঘৰে ঘৰে গৈ ভাৰত স্বাধীনতা আন্দোলন সম্পৰ্কে ৰাইজৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰিছিলো। এই ক্ষেত্ৰত জিলা পৰ্যায়ত বিষয়ববীয়া শঙ্কৰ বৰুৱা আদিও আমাক সহায় সহযোগিতা আগবঢ়াইছিল। আমি পুলিচৰ ভয়ত ঘৰ-বাৰী এৰি নেখাই- নবৈ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ বিষয়ে প্ৰচাৰ কৰি অশেষ কষ্ট কৰিছিলো। এদিন আমি গোলাঘাট মহকুমাৰ আমাৰ কংগ্ৰেছ ভৱনত মিটিং কৰিবলৈ লৈছিলো। তৎমুহূৰ্তত ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ পুলিচে আহি আমাক ধৰি নিলে আৰু যোৰহাট জেলত আমাক ভৰাই থলে। এই জেলত অসমত বহুতো

বিশিষ্ট ব্যক্তিক লগ পাইছিলো। তেওঁলোকৰ ভিতৰত আছিল গোপীনাথ বৰদলৈ, ফকৰুদ্দিন আলি আহম্মদ, অমিয়কুমাৰ দাস, তৰুণৰাম ফুকন, নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ আদি ব্যক্তিক লগ পাইছিলো। তেওঁলোকক লগ পাই মই উৎসাহিত হৈছিলো। আৰু তেওঁলোকেও মোক বৰ মৰম কৰিলে। এদিন হঠাৎ মই সিহঁতৰ মাজৰ পৰা আঁতৰি হেৰাই গ'লো। কি হ'ল কব নোৱাৰিলো। ইমান দিনে অসমৰ পৰা আঁতৰি থকাৰ পাচত মই অসম মুলুকখন চাই যাব বিচাৰিছো। তোমাৰ পৰামৰ্শকে মই গ্ৰহণ কৰিলো। নদী কাষৰীয়া জনসাধাৰণ ৰাইজৰ সম্পত্তি লুহিতৰ পানীয়ে গৰাখহনীয়াই ঘৰ-বাৰী খেতি- মাটি চপৰা খহাই নিঃশেষ কৰিছে। তথাপি চৰকাৰ নিৰ্বিকাৰ। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বানপানীয়ে খেতিয়ক চকুপানী বোৱাই সৰ্বস্বান্ত কৰিছে। সকলো পিনে সৰ্বহাৰা অনাহাৰত ভুগিব লাগিছে। আনফালে দুৰ্নীতিত আমোলা মহাৰিসকলৰ আকাশ লংঘী সম্পত্তিৰ অধিকাৰী আৰু সমষ্টীৰ বিধায়ক মন্ত্ৰীসকলৰ ৰাজপ্ৰসাদ সদৃশ আট্টালিকা আৰু সম্পত্তি “যাৰ আছে আছেই, যাৰ নাহৈ নাই” একোৱেই নাই। এয়াই হ'ল মহাত্মা গান্ধীৰ বিচৰা “ৰাম ৰাজ্য” ।

এতিয়া মই দিছুপৰৰ পিনে যাম। তেও তলমূৰ কৰি দীঘল দীঘল খোজ পেলাই দিছুপৰলৈ গৈ আছিল। তেওঁৰ পিচত এজন মানুহ তেওঁক অনুকৰণ কৰি আহি আছে তাক তেওঁ গম পোৱা নাছিল। আগন্তুক জনে তেওঁক ওচৰ চাপি ক'লে; হে অগ্ৰজ অকণমান ৰবা। তোমাক এষাৰ কথা কওঁ মানুহজনে উজটি চালে। তেওঁ বুজিবলৈ বাকী নেথাকিল। মানুহজনে দুৰ্দশাগ্ৰস্ত ব্যক্তি। তোমাক মই কি সহায় কৰিব পাৰো কোৱা । মানুহজনে ক'লে; আমি দিছপুৰ লাষ্ট গেটত বিভিন্ন বিষয়ৰ দাবীত ধৰণা দিব বিচাৰিছো। এই ধৰণাত তুমি আমাক সহায় কৰিব লাগে। তুমি এজন অগ্ৰজ বিশিষ্ট ব্যক্তি। তোমাৰ বক্তব্য নিশ্চয় তেওঁলোকে শুনিব ।

তেন্তেবলা। তেওঁ দিছপুৰত আহি দেখিলে যে অজস্ৰ মানুহ আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী হাতত লৈ দিছুপৰলৈ আগবাঢ়ি আহি আছে। তেওঁলোকৰ হাতত বেনাৰ পষ্টাৰ কাৰ্টুন আদি হাতে হাতে লৈ আহিছে। এই বোৰত লিখা আছে; গৰাখহনীয়া বন্ধ কৰক; বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰক; চিকিৎসালয় নিৰ্মাণ কৰি দিয়ক, শিক্ষাৰ মৌলিক অধিকাৰ দিয়ক, দুৰ্দশাগ্ৰস্ত ব্যক্তিসকলক সংস্থাপন দিয়ক। বাটপথ নিৰ্মাণ কৰি দিয়ক, বিজুলীবাতি দিয়ক ইত্যাদি লৈ আমাৰ দাবী মানিবই লাগিব। বুলি শ্ল'গান দি চিঞৰত উত্তাল কৰি আহি আছে। পুলিচবিলাকেও সৰ্তকতামূলক ব্যৱস্থা কৰি আন্দোলনকাৰীৰ পথ ৰুদ্ধ কৰিবৰ বাবে দিছপুৰ লাষ্ট গেটত ব্ৰেকিং দিলে। পুলিচ বিলাকে ক'লে তোমালোকৰ আন্দোলন ইতিমধ্যে চৰকাৰে নাকচ কৰিছে। গতিকে তোমালোকে আন্দোলন বন্ধ কৰি গুচি যাবগৈ লাগে।

অগ্ৰজ মানুহজনে ক'লে; তোমালোকৰ কথা শুনিবলৈ আমি অহা নাই। আমাৰ প্ৰতিনিধি মন্ত্ৰী-বিধায়ক আছে। তেওঁলোকৰ লগত আমাৰ বিভিন্ন সমস্যাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিম। ৰাস্তা এৰি দে। আমাক সোমাবলৈ দিয়া। = পুলিচবিলাকে কথাষাৰ নেমনি অগ্ৰজজনক ঠেলামাৰি উলিয়াই দিলে। অগ্ৰজজনে আন্দোলনকাৰীক আগবাঢ়িবলৈ ইঙ্গিত দিলে। লগে লগে ব্ৰেকিং ভাঙ্গি ৰাইজে পুলিচৰ ওপৰত জপিয়াই পৰিল। মানুহৰ হেঁচা ঠেলাত পুলিচবিলাকে তিষ্ঠিব নোৱাৰিলে। সিহঁতে উপায় নেপাই প্ৰথমে কন্দোৱা গেছ প্ৰয়োগ কৰি পিচত লাঠি চাৰ্জ কৰিবলৈ ধৰিলে। মানুহবিলাক কন্দোৱা গেছ আৰু লাঠি চাৰ্জত যেনিতেনি পলাবলৈ ধৰিলে। পুলিচৰ লাঠি চাৰ্জত অগ্ৰজজনো বাদ নপৰিল । তেওঁ পুলিচৰ লাঠি চাৰ্জত মাটিত বাগৰি পৰিল। আৰু লগে লগে শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰিলে ।

আন্দোলনকাৰীৰ লগত আন্দোলনক নেতৃত্ব দি এজন মানুহ আহি আছিল তেওঁক ডি এছ পি পুলিচ বিষয়াজনে জনা নাছিল আনকি ভাবিবই পৰা নাছিল। অগ্ৰজ মানুহজনক দেখি তেওঁ আচৰিত হ'ল। তেওঁ মোক সুধিলে তুমি তেওঁক চিনি পোৱানে ? মনু্েহজন কোন আছিল ?

মইকলো; হয় মই চিনি পাওঁ। তেওঁই আছিল কমলা মিৰি।

জঃনীকৰং |১৪৯

মনোৰঞ্জন বড়ি

গেলাবিলৰ পাৰৰ এখন মিচিং গাঁও আৰু স্বাধীনতা আন্দোলন

ভোগদৈ অৰ্থাৎ দিচৈ নৈৰ পৰা বৈ আহি ধনশিৰি, ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ সংগমস্থল ধনশিৰিমুখত দুয়োখন নদীৰ সৈতে মিলিত হোৱা নদীখনেই হৈছে গেলাবিল। তথ্য মতে, ভোগদৈৰ আন এটা নাম দিচে আৰু দিচৈ নৈৰ নামনি অংশ গেলাবিল। অৰ্থাৎ নামনি দিচেকে গেলাবিল বুলি কোৱা হয়। গেলাবিল নদী গোলাঘাট চহৰৰ পৰা ১৬ কিল'মিটাৰ উত্তৰে ৯৪°৫/৯৩.৪০/ পূব আৰু 26°45/26.40/ উত্তৰে অৱস্থিত। ই ১১১ কিল'মিটাৰ জুৰি বিস্তৃত হৈ আছে। পূৰ্বতে ই এখন বিল আছিল আৰু পৰৱৰ্তী সময়ত ই নদীলৈ পৰিৱৰ্তিত হয়।
এই গেলাবিল নদীৰ পাৰত অৱস্থান কৰি আছে বহু সংখ্যক মিচিং গাঁও। ইয়াৰে এখন ঐতিহাসিক গাঁও হ'ল নামতেমেৰা বা নৈ গাঁও। নামতেমেৰা গাঁওখনক চাৰিওফালৰ পৰা বহুকেইখন বিল, পুখুৰী তথা জলাশয় আদিৰে আগুৰি আছে। সেই অনুসৰি ইয়াৰ উত্তৰে শিঙিমাৰী বিল, চলা বিল (Chala Beel), গৰু খোৱা বিল, গেলেকী বিল, খাল বিল, ছুংগুৰি বিল, দক্ষিণে গেলাবিল নদী, পূবে কুড়িমাৰি বিল, নামাৰি বিল, আৰিমাৰি (চৰকাৰী নথিত আমিৰা) বিল, বৰ পুখুৰী, সৰু পুখুৰী (এই দুয়োটা বৃহৎ জলাশয় তথা ডুবি), অনিচিকাৰী জান আছে। অৱশ্যে পশ্চিমে কেইবাখনো গাঁও পাৰ হৈ গৰৈমাৰি বিল, বতল বিল আদি ভালেমান সৰু-বৰ বিলৰ লগতে ধনশিৰি আৰুব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী আছে।
পূৰ্বতে গেলাবিল নদীৰ পাৰৰ অঞ্চলটোত কছাৰী মূলৰ লোকসকল ভালেমান দিন বাস কৰিছিল। তেওঁলোকে নিজাববীয়াকৈ খেতিৰ মাটিও উলিয়াই লৈছিল। নদীত মাছ ধৰি, হাবিত জীৱ-জন্তু চিকাৰ কৰি ভাতে মাছে খাই-বৈ আছিল। এই কছাৰীসকল তাৰ পৰা আঁতৰি গুচি যোৱাৰ পাছতে এই ঠাইত এমুঠিমান মিচিং লোক বসবাস কৰেহি। কিংবদন্তি তথা মৌখিক কাহিনী মতে, নুমলীগড়ৰ সমীপৰ দৈগ্ৰোং নামৰ ঠাইত থকা মিৰি পথাৰত পূৰ্বতে বহুসংখ্যক মিৰি লোকে বসবাস কৰিছিল। তাৰে কেইজনমান লোক উক্ত চাপৰি অঞ্চললৈ ফুৰিবলৈ আহিছিল। আহি দেখিলে তাত থকা লোকসকলে মাছে-মঙহে বৰ সুন্দৰ জীৱন-যাপন কৰিছে। তেওঁলোকে ঘূৰি গৈ আন

লোকসকলৰ সৈতে কথাটো আলচ কৰিলে। তাৰ পাছত ঠিৰাং কৰিলে যে তেওঁলোকে এই লোকসকলক আক্ৰমণ কৰিব আৰু তেওঁলোকক খেদি সেই ঠাই দখল কৰি ল'ব। কথা মতেই কাম। কিছুদিন পাছত হাতত ধনু-কাঁড়, দা-যাঠি আদি লৈ সন্ধিয়া গাঁওখন আক্ৰমণ কৰিলে। এফালৰ পৰা গাঁৱৰ লোকসকলক স-শস্ত্ৰে আক্ৰমণ কৰাত একো উৰাদি নাপাই। গাঁওবাসীয়ে সেই ঠাই এৰি নিশাই অন্য ক'ৰবালৈ পলায়ন কৰে। তাৰ পাছত মিচিং লোকসকলে সেই ঠাইত নতুনকৈ গাঁও পাতি বসবাস কৰিবলৈ ল'লে। কোনো কোনোৱে পুৰণি ঘৰবোৰকে আওতাইল'লে, কোনোৱে নতুনকৈ বাঁহ-বেতেৰে ঘৰ-দুৱাৰ নিৰ্মাণ কৰি ল'লে। ইয়াৰ পাছত মিচিং লোকসকলৰ একাংশ উত্তৰৰ ফালে গতি কৰে। আন একাংশ যায় পশ্চিম ফালে। সেই অনুসৰি বৰটিকা আৰু গৈৰেমাৰী নামৰ দুখন গাঁও সৃষ্টি হৈ নামতেমেৰা গাঁৱৰ চুবুৰীয়া গাঁও হৈ পৰে। যি নহওক, নামতেমেৰা গাঁৱৰ লোকসকল স্বাধীনতাৰ বহু বছৰৰ আগতে অঞ্চলটোলৈ আহিছিল। তেওঁলোকে স্বাধীনতা আন্দোলনতো বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিছিল। দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ (১৯৩৯-১৯৪৫) বিধ্বস্ত সময়ছোৱাত ভাৰতবৰ্ষত মহাত্মা গান্ধীৰ নেতৃত্বত গঢ় লৈ উঠা স্বদেশী আন্দোলনে তীব্ৰ ৰূপ লৈছিল। ইয়াৰ পূৰ্বে ১৯২১-২২ চন মানত মহাত্মা গান্ধী গুৱাহাটীলৈ আহিছিল। মহাত্মাৰ সান্নিধ্য লাভ কৰা সেই সময়ৰ নেতাসকলে গাঁৱে- ভূঞে সাংগঠনিক কাম-কাজত উঠি পৰি লাগিছিল। গোলাঘাটত এই আন্দোলনৰ নেতৃত্ব লোৱা শ্বহীদ কমলা মিৰি, শংকৰ বৰুৱা, ৰাজেন বৰুৱা আদিয়ে দেশপ্ৰেমৰ বাণী গোলাঘাটৰ চোকে-কোণে বিয়পাই দিছিল। বিশেষকৈ কমলা মিৰি আৰু তেওঁৰ সতীৰ্থসকলে গাঁৱে গাঁৱে, অঞ্চলে অঞ্চলে স্বাধীনতাৰ বাণী, আন্দোলনৰ চিন্তা-আদৰ্শ বিলাই ফুৰিছিল। জিলাখনৰ মিচিং অধ্যুষিত অঞ্চলসমূহলৈও তেওঁলোকেই দেশপ্ৰেমৰ বাণী লৈ আহিছিল। ইয়াৰ প্ৰভাৱত অঞ্চলটোৰ বহু সাহসী মিচিং ডেকা আগবাঢ়ি আহিছিল। নামতেমেৰা (তেতিয়া নৈগাঁও) গাঁৱৰো বহু ডেকা কমলা মিৰিৰ লগে লগে আন্দোলনত জঁপিয়াই পৰিছিল। ইয়াৰ ভিতৰত অতীন মিৰি (লইং), অতৰাম মিৰি (লইং), মণিৰাম মিৰি, চেনিচন্দ্ৰ লইং, চাৰুচন্দ্ৰ লইং, খগেশ্বৰ বড়ি, ভেদাই লাইং, উপেন লইং আদি। ওপৰটেমেৰা গাঁৱৰ কমলা, কুলা, থুপুৰ, অতিৰাম, কচু, কৰ্দিক, ধনাম আদি, পাঠৰি গাঁৱৰ মালীধৰ, গুলোং টেমেৰাৰ বেপুং, পুৰণি (মেদক, বালিচাপৰি গাঁৱৰ থিকাৰাম, প্ৰমীলা, বংকোৱালৰ বেজীয়া, বিকাৰাম, গুটুং গাঁৱৰ বুন্দা, ধনশিৰিৰ শম্ভু, যোগেশ্বৰ, বৰটিকাৰ বগীমালা আদিৰ লগতে নামতেমেৰা গাঁৱৰ স্বাধীনতা প্ৰয়াসী লোকসকলক লৈ অঞ্চলটোত এক শক্তিশালী স্বেচ্ছাসেৱক বাহিনী গঠন হৈছিল। সেই সময়ত মিচিং অধ্যুষিত অঞ্চলসমূহৰ ৰাইজে স্বাধীনতা কি বস্তু, ব্ৰিটিছৰ শোষণ- লুণ্ঠন কি সেই বিষয়ে একো নাজানিছিল। উল্লিখিত স্বেচ্ছাসেৱক বাহিনীয়ে পুলিচ বাহিনীৰ ভয়ত পলাই ফুৰিও এই স্বাধীনতাৰ বাণীসমূহ প্ৰচাৰ কৰি ৰাইজক সচেতন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। নামতেমেৰা গাঁৱৰ অতীন মিৰি আছিল ব্ৰিটিছ চৰকাৰে নিযুক্তি দিয়া প্ৰথমজন গাঁওবুঢ়া। তেওঁক ১৯১০ চনৰ ২ ফেব্ৰুৱাৰীত তেতিয়াৰ অবিভক্ত শিৱসাগৰ জিলাৰ উপায়ুক্তই গাঁওবুঢ়া হিচাপে স্বীকৃতি দিয়ে। যদিও তেওঁ ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ অনুমোদিত আৰু সমৰ্থিত গাঁওবুঢ়া আছিল, ব্ৰিটিছৰ উদ্দেশ্য, কাম-কাজ সম্পৰ্কে সদা সচেতন আছিল। পিছলৈ তেওঁ ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ গোপন অভিসন্ধিৰ বিষয়ে জানিব পাৰি ব্ৰিটিছ-বিৰোধী হৈ পৰে। তদুপৰি কমলা মিৰি, শংকৰ বৰুৱা আদিৰ সংস্পৰ্শলৈ আহি স্বাধীনতা আন্দোলনত অন্যান্য সতীৰ্থসকলৰ সৈতে তেৱোঁ জঁপিয়াই পৰে।

অতীন মিৰিৰ ভাতৃ অতৰাম মিৰিও নামতেমেৰা গাঁৱৰ পৰা ওলাই অহা অন্যতম মুক্তি যুঁজাৰু আছিল। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণ পাৰৰ মিচিং অধ্যুষিত অঞ্চলত স্বাধীনতাৰ বাণী বিলাই ফুৰাসকলৰ অন্যতম হিচাপে অতৰামেও স্বাধীনতা সংগ্ৰামত জঁপিয়াই পৰিছিল। অতীনৰ পাছত অতৰাম নামতেমেৰা গাঁৱৰ গাঁওবুঢ়া হিচাপে নিযুক্ত হয় ১৯১৭ চনৰ ১৪ ফেব্ৰুৱাৰীত। কিন্তু গাঁওবুঢ়া হিচাপে

ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ হৈ কাম কৰাটো তেওঁৰ কৰ্তব্য আছিল। যদিও তেওঁ এই কৰ্তব্য পৰিহাৰ কৰি দেশৰ স্বাধীনতা সম্পৰ্কে অসচেতন জনজাতীয় ৰাইজক সচেতন কৰাতহে ব্যস্ত হৈ পৰে। যাৰ বাবে তেৰোঁ অন্যান্য স্বাধীনতা সংগ্ৰামীসকলৰ দৰে পুলিচৰ ভয়ত পলাই থাকিবলগীয়া হোৱাৰ বিষয়ে শুনিবলৈ পোৱা যায়।

অতীন মিৰিৰ পৰিয়ালে বংশগতভাৱে সংগ্ৰামী তেজ লাভ কৰিছিল। সেই অনুসৰি অতীন, অতৰামৰ পাছত অতৰামৰ পুত্ৰসকল যেনে— মণিৰাম, চেনিচন্দ্ৰ, চাৰুচন্দ্ৰ, ভেদাই আৰু নাতি উপেন লইং আদিয়ে স্বাধীনতা সংগ্ৰামত সক্ৰিয়ভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁলোকে বংশগতভাৱে চৰকাৰী গাঁওবুঢ়াৰ পদবীও লাভ কৰিছে। অতৰামৰ পাছত তেওঁৰ পুত্ৰ মণিৰাম (১৯৪৮ চনৰ ২৩ জানুৱাৰী), মণিৰামৰ পাছত তেওঁৰ নুমলীয়া পুত্ৰ নুমল লইঙে ১৯৮০ চনৰ ২৩ মাৰ্চৰ পৰা আজি পৰ্যন্ত গাঁওবুঢ়াৰ দায়িত্ব চলাই আছে। মণিৰাম লইঙৰ শিক্ষাগত অৰ্হতা নাছিল। কিন্তু তেওঁৰ ব্যাৱহাৰিক জ্ঞান আৰু অভিজ্ঞতা আছিল অসীম। যাৰ বাবে ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পাছতে তেওঁক গাঁওবুঢ়া হিচাপে নিযুক্তি দিয়া হয়। মণিৰামে পিতৃৰ পৰা পোৱা সংগ্ৰামী চেতনাক ধৰি ৰাখিছিল আৰু আন্দোলনৰ সময়ত সংগ্ৰামীসকলকো বিভিন্ন ধৰণে সহায়-সহযোগ কৰিছিল। অৱশ্যে তেওঁলোকৰ কৰ্ম-কাণ্ডৰ বিষয়ে ক'তো লিখিত অৱস্থাত ৰখা হোৱা নাছিল বাবে এইকথা কেৱল মৌখিক ইতিহাস হিচাপেই থাকি গ'ল।

মণিৰামৰ সমানে সমানে স্বাধীনতা আন্দোলনত সক্ৰিয়ভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল তেওঁৰ সহোদৰ ভাতৃ চেনিচন্দ্ৰ লইং, চাৰুচন্দ্ৰ লইং, ভেদাই লইং আদিয়ে। তেওঁলোকে আইন অমান্য আন্দোলন, বিদেশী বৰ্জন আন্দোলনতো যোগদান কৰিছিল। বহু সময়ত পুলিচৰ আতিশয্যেৰো সন্মুখীন হৈছিল। চেনিচন্দ্ৰ লইঙে স্বাধীনতা আন্দোলনত অংশগ্ৰহণ কৰাই নহয়, অঞ্চলটোত শিক্ষাৰ অভাৱৰ কথাকো গুৰুত্বসহকাৰে লৈছিল। তদুপৰি অঞ্চলটোৰ উন্নয়নৰ বাবেও অহোপুৰুষাৰ্থ কৰিছিল। তেওঁ গাঁৱৰ ৰাইজক ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ নিষ্‌ঠুৰ আদৰ্শ, শোষণ, লুণ্ঠন আদিৰ বিষয়ে অতি সাবলিলভাৱে বুজাই দিব পাৰিছিল।

চেনিচন্দ্ৰৰ ভাতৃ চাকচন্দ্ৰ আছিল আৰু একোব চৰা। তেওঁ সিংহৰ দৰে সাহসী, টিখৰৰ দৰে বুধিয়ক আছিল। এইজন বিপ্লৱীয়ে সৰুপথৰাত সংঘটিত ভয়াৱহ ৰে'ল দুৰ্ঘটনাতো অংশ লৈছিল। তেতিয়া গোলাঘাটত থকা ব্ৰিটিছৰ ইউৰোপীয়ান ক্লাব-ঘৰটো (ৰেডিঅ' বাংলো) তেওঁৰ উদ্যোগতে জ্বলাই দিয়া হৈছিল। আনহাতে তেওঁ অদম্য সাহসৰ পৰিচয় দি শংকৰ বৰুৱাৰ অতি প্ৰিয়পাত্ৰ হৈ পৰিছিল। ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনৰ সময়ৰে কথা। ব্ৰিটিছ পুলিচে গোলাঘাটৰ কংগ্ৰেছ কাৰ্যালয়টো ঘেৰি ৰাখিছিল। তেতিয়া শংকা হৈছিল— আন্দোলনৰ সকলো গুৰুত্বপূৰ্ণ নথি-পত্ৰ ব্ৰিটিছৰ হাতলৈ যাব। সেই সময়ত নিজৰ জীৱনকো তুচ্চ জ্ঞান কৰি অকলে চাৰুচন্দ্ৰ লইঙে নিশা খিৰিকী ভাঙি গৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ নথি-পত্ৰৰ ফাইল আনি আন্দোলনৰ গুৰু শংকৰ বৰুৱাক দিছিলগৈ। পৰৱৰ্তী সময়ত চাৰুচন্দ্ৰ ব্ৰিটিছ পুলিচৰ প্ৰহাৰৰো সন্মুখীন হৈছিল। পুলিচৰ অত্যাচাৰত তেওঁ ভিতৰি গুৰুতৰভাৱে আহত হৈছিল যদিও বাহিৰত তেনে একো ভাব দেখুওৱা নাছিল। ভিতৰি ভিতৰি এনে যন্ত্ৰণা কঢ়িয়াই ফুৰিয়েই ১৯৫৪ চনত তেওঁ মৃত্যুক আঁকোৱালি লয়। সেই সময়ত পত্নীৰ হাতত এৰি যায় কণমানি দুটি কন্যাক । এইজন মুক্তিযুঁজাৰুৰ মৃত্যুৰ পাছত তেওঁৰ পত্নীয়ে আৰু বৰ্তমান তেওঁৰ আবিয়ৈ জীয়েক সৰুমায়ে (কাটুৰী) মুক্তিযুঁজাৰুৰ পেন্সন লাভ কৰি আছে।

ভেদাই লইং (ভদ্ৰেশ্বৰ লইং) অতৰামৰ পুত্ৰ তথা চাৰুচন্দ্ৰৰ ভাতৃ আছিল। তেৰোঁ ককায়েকহঁতৰ সৈতে আন্দোলনত জঁপিয়াই পৰিছিল। আন্দোলনৰ বিভিন্ন কাম- কাজত তেওঁ ককায়েকহঁতক সহায় কৰাই নহয়, নিজেও বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। পুলিচৰ ভয়ত পলাই ফুৰা, খবৰ বাতৰি বিলোৱা আদি কামত নিজকে সক্ৰিয়ভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰোৱা এইজন মুক্তি যুঁজাৰুৱে পিছলৈ চৰকাৰী পেন্সন লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। চেনিচন্দ্ৰ, চাকচন্দ্ৰ আদিৰ সৈতে খগেশ্বৰ বড়িও

সক্ৰিয়ভাৱে স্বাধীনতা আন্দোলনত অংশ লোৱা এজন সক্ৰিয় সেনানী আছিল। স্বাধীনতা আন্দোলনৰ বাণী, ১৯৮২ চনৰ ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনৰ খবৰ কমলা মিৰিৰ সৈতে মিচিং গাঁওসমূহত বিলাই ফুৰাত খগেশ্বৰ বড়িয়ে অগ্ৰণী ভূমিকা পালন কৰিছিল। ১৯০৬ চনৰ নৱেম্বৰ মাহত জন্মগ্ৰহণ কৰা খগেশ্বৰ বড়িয়ে ১৯৩০ চনৰ আইন অমান্য আন্দোলনতো অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। ১৯৩২ চনত গোলাঘাটৰ শংকৰ বৰুৱাৰ ঘৰত অনুষ্ঠিত গণ সমাৱেশত তেওঁ সক্ৰিয়ভাবে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। তালৈ গোলাঘাট মহকুমাৰ (তেতিয়া গোলাঘাট জিলা নাছিল) বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা স্বাধীনতা আন্দোলনৰ যুঁজাৰুসকল আহিছিল। শুনা মতে এই গণ সমাৱেশত খগেশ্বৰ বড়িয়ে উদাত্ত ভাষণো দিছিল।

ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনৰ সময়তে খগেশ্বৰ বড়িৰ পত্নীৰ বিয়োগ ঘটিছিল। তথাপি তেওঁ আন্দোলনৰ কাম- কাজৰ পৰা বিচলিত হোৱা নাছিল। নিজৰ সকলো ত্যাগ কৰি তেওঁ দেশৰ কাৰণে জীৱন উচৰ্গা কৰিছিল। প্ৰচুৰ জনজাতীয় চেতনাপ্ৰসূত খগেশ্বৰ বড়িয়ে অসমৰ অৱহেলিত জনজাতিসকলৰ উন্নয়নৰ হকে গভীৰ চিন্তা কৰিছিল। আনকি তেওঁ ভাৰত স্বাধীন হোৱাৰ পাছত জনজাতিৰ বাবে পৃথক ৰাজ্য নহ'লে জনজাতিসকলৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি নহ'ব বুলি ভাবিছিল। সেই তেতিয়াই জনজাতিৰ বাবে পৃথক ৰাজ্যৰ দাবী কৰা অন্যতম নেতা আছিল খগেশ্বৰ বড়ি। পাছলৈ তেওঁ পৃথক ৰাজ্যৰ দাবীক কিছু সলনি কৰি সমগ্ৰ অসমখনকে জনজাতীয় ৰাজ্য হিচাপে চিহ্নিত কৰাৰো পোষকতা কৰিছিল। বহলভিত্তিত তেওঁৰ চিন্তাই প্ৰচাৰ নাপালেও খগেশ্বৰ বড়ি এজন যে প্ৰচুৰ চিন্তাশীল, ক্ৰিয়েটিভিটি থকা নেতা আছিল সেয়া তেওঁৰ কাম-কাজ আৰু আদৰ্শৰ পৰাই প্ৰমাণিত হয়।

স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়ছোৱাত ব্ৰিটিছ পুলিচৰ ভয়ত পলাই ফুৰাৰ লগতে নাম সলাই ফুৰাৰ বাবে খগেশ্বৰ বড়িৰ নাম খগেশ্বৰ বৰা হিচাপেহে চৰকাৰী নথি-পত্ৰত লিপিবদ্ধ হৈ আছে। কিন্তু নামতেমেৰা গাঁৱত বৰা উপাধিৰ কোনো মানুহ নাই। খগেশ্বৰ বড়িক ১৯৯৩ চনৰ ৯ আগষ্টত তেতিয়াৰ মুখ্যমন্ত্ৰী হিতেশ্বৰ শইকীয়াই '৪২ৰ ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনৰ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষ উপলক্ষে সম্বৰ্ধনা-পত্ৰৰে সন্মানিত কৰিছিল। আনহাতে তেওঁক ১৯৯৭ চনৰ পোন্ধৰ আগষ্টত তদানীন্তত মুখ্যমন্ত্ৰী প্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্তইও তাম্ৰ- পত্ৰ প্ৰদান কৰিছিল। এইজন মুক্তি যুঁজাৰুৰ ২০০৮ চনৰ ১৭ অক্টোবৰত ১০২ বছৰ বয়সত মৃত্যু হয়।

১৯৮১ চনৰ ২৩ জুনৰ পৰা খগেশ্বৰ বড়িয়ে মুক্তি যুঁজাৰুৰ পেন্সন লাভ কৰিছিল, তাকো ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ ৩৪ বছৰৰ পাছত। এজন মুক্তি যুঁজাৰুক স্বীকৃতি দিবলৈ ইমান সময় কিয় লাগিল সেয়া বিচাৰ্যৰ বিষয়।

মুক্তিযোদ্ধা উপেন লইং আছিল অতৰাম মিৰিৰ নাতি, মণিৰাম মিৰিৰ পুত্ৰ। তেওঁৰ জন্ম হৈছিল ১৯৩২ চনৰ ২ অক্টোবৰত। স্বাধীনতা আন্দোলনত ব্ৰিটিছ পুলিচৰ ভয়ত শংকৰ বৰুৱা, ৰাজেন বৰুৱা আদি পলাই ফুৰোঁতে মিচিং অঞ্চলসমূহত আশ্ৰয় লৈছিলহি। সেই তেতিয়াই উপেন লইং তেওঁলোকৰ সান্নিধ্যলৈ আহে। ১৯৪২ চনত ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনৰ সময়ত উপেন লইঙৰ বয়স আছিল মাত্ৰ ১২ বছৰ। পিতৃ, খুৰাকহঁতৰ সংগ্ৰামী সত্বাৰ সৈতে তেওঁ এই কোমল বয়সতে নিজে ক'ব নোৱৰাকৈয়ে জড়িত হৈ পৰে। তাৰ পাছত তেওঁ ভাৰতবৰ্ষই স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ সময়লৈকে আন্দোলনৰ বিভিন্ন কাম-কাজত সক্ৰিয়ভাবে অংশগ্ৰহণ কৰে।

স্বাধীনোত্তৰ সময়ৰ নামতেমেৰা গাঁৱৰ ৰাজনৈতিক পৰিৱেশৰ কথা আলোচনা কৰিবলৈ গ'লে চেনিচন্দ্ৰ লইং আৰু উপেন লইঙৰ পৰাই আৰম্ভ কৰিব লাগিব। ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পাছত আৰম্ভ হোৱা পঞ্চায়তীৰাজৰ অংশীদাৰ আছিল চেনিচন্দ্ৰ লইং । তেওঁ গাঁওখনৰ প্ৰথম পঞ্চায়ত প্ৰতিনিধি আছিল। আনহাতে স্বাধীনোত্তৰ সময়ত উপেন লইং গোলাঘাট জিলা কংগ্ৰেছ কমিটীৰ উপসভাপতি নিৰ্বাচিত হয়। তেওঁ বোকাখাত ব্লক সমিতিৰ সভাপতিও নিৰ্বাচিত হয়। ভাৰতীয় সংবিধানত

থকা গাঁও পঞ্চায়ত আইন কাৰ্যকৰী কৰাৰ পাছত উপেন লইং গাঁও পঞ্চায়তৰ সভাপতি নিৰ্বাচিত হয়। তেওঁৰ উদ্যোগতে নামতেমেৰা গাঁৱত বহুখিনি

উন্নয়নমূলক কাম-কাজ সম্পন্ন হৈছিল। গাঁওখনত স্থাপন হোৱা জল উত্তোলন প্ৰকল্প, ইয়াৰ অধীনত ১২ জনৰো অধিক লোকৰ নিযুক্তি আদি বহু কাম উপেন লইঙৰ একক প্ৰচেষ্টাতে হৈছিল। আনহাতে নামতেমেৰা গাঁৱত স্থাপিত একমাত্ৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান '১১ নং মিচিমিআটি প্ৰাথমিক বিদ্যালয় খন প্ৰতিষ্ঠাৰ ক্ষেত্ৰতো তেওঁ আগভাগ লৈছিল। উপেন লইঙৰ তৎপৰতাতে চৰকাৰৰ পৰা পোৱা ৩০ হাজাৰ টকাৰ অৰ্থ সাহায্যৰে গোলাঘাট জনজাতি জিৰণি ঘৰ নিৰ্মাণ কৰা হয়। সদৌ অসম ট্ৰাইবেল সংঘৰ একমাত্ৰ গোলাঘাটৰ কাৰ্যকৰী সদস্যজনো আছিল উপেন লইং । তেওঁৰ দিনতে ১৯৭৩ চনত ৰঙাগড়াত আৰু ১৯৮২ চনত শিশুপানীত সদৌ অসম ট্ৰাইবেল সংঘৰ মুকলি অধিৱেশন অনুষ্ঠিত হৈছিল। বোকাখাতৰ পাণবাৰী সংহত কৃষি নিগম (Panbari Agricultural Farming Corporation) উপেন লইঙৰ উদ্যোগতে গঠন হৈছিল আৰু তেওঁ নিগমৰ অধ্যক্ষ হৈছিল। এই নিগমৰ অধীনত ১৫০ জনৰো অধিক দুখীয়া কৃষকে সংস্থাপন লাভ কৰিছিল।
উপেন লইং মিচিং সমাজৰ বৃহৎ সামাজিক- অৰ্থনৈতিক সংগঠন বাঃনে কেবাঙবো ৰাজ্যিক সম্পাদক নিৰ্বাচিত হৈছিল। এইকথা স্মৰণীয় যে, সেই সময়ত নামতেমেৰা গাঁৱৰ উপেন লইং, দুসুঁতিমুখৰ পদাই মেদক, ৰাম মেদক, ৰমেশ পেগু আদিয়ে গেলাবিলপৰীয়া মিচিং অধ্যুষিত অঞ্চলৰ উন্নয়নত বিভিন্ন প্ৰকাৰে অৰিহণা যোগাইছিল। তেতিয়াৰ মন্ত্ৰী লক্ষ্মীপ্ৰসাদ গোস্বামী, চন্ত্ৰসিং টেৰণ, বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী লক্ষ্যনাথ দলে, প্ৰদেশ কংগ্ৰেছৰ সভাপতি ললিত চন্দ্ৰ দলে, বিধায়ক মাল চন্দ্ৰ পেগু আদিৰ সৈতে তেওঁলোকৰ ওচৰ সম্পৰ্ক আছিল। উপেন লইঙে অঞ্চলটোৰ বিভিন্ন সমস্যাৰ সমাধান বিচাৰি তেওঁলোকৰ ওচৰত আৰ্জি পেছ কৰিছিল। উপেন লইং আৰু তেওঁৰ সতীৰ্থসকলৰ উদ্যোগত তেতিয়া সম্পন্ন হোৱা কেতবোৰ কাম-কাজ এনেধৰণৰ ৰঙাগড়াঘাটত গেলাবিল নদীৰ ওপৰত কাঠৰ দলং স্থাপন, দুসুঁতিমুখ ৰাজ্যিক চিকিৎসালয়, দুসুঁতিমুখ হাইস্কুল স্থাপন, ৰঙাগড়াৰ পৰা পাঠৰি গাঁৱলৈ গড়কাপ্তানি পথ, তিনিঘৰীয়াৰ পৰা বংকুৱাললৈ ই এণ্ড ডিৰ মথাউৰিৰ নিৰ্মাণ আদি ।
উপেন লইং নামতেমেৰাবাসীৰ সাহস আছিল। তেওঁ একাধাৰে পৰামৰ্শদাতা, সমস্যাৰ সমাধানৰ পথ নিৰ্দেশক তথা অভিভাৱকস্বৰূপ আছিল। এইজন মহান নেতা, স্বাধীনতা যুঁজাৰু, জনহিতৈষী ব্যক্তিৰ মাত্ৰ ৭৩ বছৰ বয়সতে মৃত্যু হয়। তেওঁ পেৰালাইছিছ ৰোগত ভুগিছিল আৰু ২০০5 চনৰ ২৭ নৱেম্বৰৰ নিশা ১০ বজাত ইহসংসাৰ ত্যাগ কৰে। এইজন ব্যক্তিয়ে জীৱিত অৱস্থাত নিজৰ বাবে, পৰিয়ালৰ বাবে চিন্তা কৰাহেঁতেন বহুত কিবাকিবি কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। কিন্তু ব্যক্তি স্বাৰ্থ পৰিহাৰ কৰি সমাজৰ কাৰণে জীৱন উচৰ্গা কৰা উপেন লইঙৰ পৰিয়ালৰ বৰ্তমান অৱস্থা তেনেই তথৈবচ। এয়া অতিকে পৰিতাপৰ কথা।
যি নহওক, নামতেমেৰা গাঁৱৰ মৰ্যাদা এতিয়া কি ম্লান পৰা বুলি অভিযোগ উঠিলেও এতিয়াও পূৰ্বৰ ঐতিহ্যৰে ই মহীয়ান। ইয়াতে বহু শিল্পী, সাহিত্যিক, ৰাজনীতিক, সামাজিক তথা ধৰ্মীয় ব্যক্তিৰ জন্ম হৈছে। এই মৰ্যাদা তথা সৌন্দৰ্য তেতিয়াহে অটুট থকা বুলি ক'ব পৰা যাব যেতিয়া গাঁৱৰ অশুভ পৰম্পৰা, দুষ্কাৰ্যবোৰ দূৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰাৰ লগতে এখন সংস্কাৰিত সমাজ সৃষ্টি কৰাত উত্তৰ প্ৰজন্ম ব্ৰতী হৈ ৰ'ব ।

(ফন : ৯৮৬৪৯-23196)

Gubindo Taid

USE OF THE SPELLING 'MISING'

Misings are one of the Mongoloid groups of people speaking Tani language which was till recently known as 'North Assam Group' of Tibeto-Burman Branch of the Sino-Tibetan family of languages. They were known as 'Miri' as recorded by the pre-colonial chronicles and the same was more widely used by the colonial writers, and as a result of which the name of the community has been scheduled as such in the Constitution of India, which needs replacement to 'Mising' through a process of Constitutional amendment.

A perverted form of 'Miri', the name 'Miri' as community was given by people outside the community, whereas the 'Miri' have always identified themselves as 'Mising'. In other words, 'Miri' is an exonym, i.e. a name used by outsiders and 'Mising' in an autonym, a name used for the community by the people themselves. Usually, exonyms tend to acquire derogatory connotations, although there might not be anything derogatory about the original connotation.

That the Misings have called themselves as 'Mising' since time immemorial, has been clearly established by Needham as far back as in 1885, by narrating in the Preface to his book OUTLINE GRAMMAR OF THE SHAIYANG MIRI LANGUAGE (Shillong 1886) as The Miris who reside on the banks of the Brahmaputra, Dibong, and Dibang rivers, in the neighbourhood of Sadiya call themselves Mishing. So, there is no scope to call themselves as 'Miri', as they deem 'Miri' as derogatory connotation.

JF Needham, the then Political Officer in Sadiya who is a colonial
(foreign) writer first used the spelling 'Mishing' and following him, the

spelling was widely used by other writers, native or foreign. Needham used the spelling basing on the speech of the 'Shaiyang Miris living in those days in the neighbourhood of Sadiya who formed a very small section, say 2% of Misings, leaving aside 98% of Misings dwelling in the riverine areas down the Brahmaputra Valley. So, his study on Mising was restricted to in and around Sadiya only. It is, therefore, clear that he did not concern with the varieties of the Mising language, spoken by the rest of the Misings. The pronunciation of 'Mising' is pronounced as 'Mihing' in some local dialects by using 'h' as a substitute for /s/ in intervocalic position as for example gasor' as 'gahor, Nondesor as Nondehor 'but it should not be mistaken that 'sh' technically a diagraph (phonetically, the voiceless palate-alveolar fricative) or 'h' (phonetically the voiceless glottal fricative) can replace 's' (phonetically, the voiceless alveolar fricative). The hard fact today is that the sound of English 'sh' does not occur in the Mising language, and even what Nedham spelt Shaiyang is 'Sayang' as Mising pronounced it today.

The Mising language like the Assamese language, has no speech sound corresponding to the letters 'sh' (technically a diagraph), as in English ship, show, shine, shake, shin etc. or 'ch' (technically, a diagraph, and phonetically, the voiceless palatal affricate), as in English machinery, chip, cheque, charity etc. and 'h' as in English hall, behold, human etc. The ground reality is that even today, except few having English education in English medium school, common Mising people cannot pronounce the sound of 'sh' and 'ch because of the fact that the speech sound of the two does not occur in Mising language. So, using 'sh' in any Mising word would open up a new vistas for corrupt formation with corrupt pronunciation of Mising words, creating chaotic situation in near future.

The Misings, like speakers of Assamese as mother tongue, who have not learnt to pronounce English speech sounds properly, fail to differentiate the pronunciation of such pairs of English words as sip-ship, sow-show, sign-shine, sake-shake etc. because of the lack of such speech sound in their language. But now-a-days, a student of Class III. who studied in English medium schools, can easily differentiate the pronunciation of such pair of words.

Because of this phonetic feature of Mising, as spoken today by all sections of the Mising community, the Mising Agom Kébang, the apex literary body for the development and preservation of the Mising language and literature, since its formation in 1972, have, after a long series of experiments, adopted and accepted the spelling of the name of the community and their language as 'Mising' with the letter 's' as in English 'sing'. MAK has invariably used the spelling Mising' in all its publications, books or journals brought out so far.

The Government of Assam has, by a MOU with the nationalist organizations of the community, already recognised the Mising language in 1985 following which the Assam

State Textbook Production and Publication Corporation Ltd. has been publishing textbooks in Mising language, the teaching of which as Language subject has been continuing in the Primary schools since 1986. The Central Institute of Indian Language (CIIL), Mysore, the highest linguistic institution of the Government of India, has published a Mising grammar under the name and style of MISING GRAMMAR (1991) written by the linguist Bal Ram Prasad and revised by other linguists Devi Prasada Shastry and PT Abraham. Obviously they too have found a 'Mising language, and not a 'Mishing language after conducting extensive field studies.
The Anudoram Borooah Institute of Language, Art and Culture (ABILAC), has published a Mising Dictionary under the name and style Mising Gompir Kumsung (A Dictionary of the Mising Language in 2010 and also a Mising Grammar An Introduction to Mising Phonology and Grammar in 2015 where the name of the tribe and language has been spelt as 'Mising'. The Government of Assam has enacted an Act viz. 'The Mising Autonomous Council Act, 1995', and a democratically elected Council under the said Act has been functioning smoothly.
The UNESCO's list of endangered languages in the world as available in the internet includes such tribal languages of Assam as Bodo, Mising, Tiwa, Rabha etc. where also the highest international body of Education, Culture etc. uses the same spelling, viz. 'Mising'.. Therefore, choosing to use a spelling used by Needham, that too in 1886 AD. basing on English system of spelling instead of a spelling used on a scientific study of their living mother tongue by native phonetician and linguist has no proper explanation except showing 'sh' as in English 'shall'. Nathan Brown spelt the word Esing meaning 'tree/wood/timber" without using 'h' after the 's' in the Journal of the Asiatic Society (1845). Needham has himself simultaneously used both 's' and 'sh in spelling many Mising words. But what prompted him to use in this way, was not explained by him. It might have been just to follow the English orthographic system, where an orthographic entity like 'Mising' would be confused with rising no: the pronunciation of the word. That is why, now- a-days, it is the widely accepted principle that in the matters of language and phonetics so also grammar of a particular community, works of native authors are always given no less importance than that of outside authors. 'Mising' is a Mising word not an English word. the name of the community. Mising', is a name, and therefore a 'Noun' and 'missing' is the present participle form of the verb 'miss'. So, one should not confuse 'Mising with 'missing' by seeing from the angle of English orthographic system. Since we feel proud of being called ourselves as 'Mising', no one should suffer from inferior complexity on being called us by somebody else as 'missing" community. On cur own door steps in Assam, cne can see that there is no one suffering from any inferior complexity among the people of Chutiya' community and Madahi'

community, though the literal meaning of the name of these communities signifies a different one.
'Mising' or 'Mising'? - Mising community has several traditional social sub- groups, each speaking a dialect of Mising which is slightly different from another in certain respects. But still, it is quite intelligible to each other group. Dialectical variations according to the region, or locality, etc. are a common phenomenon in language. There are many words in Mising which are pronounced in one way in one dialect and in different way in another. 'Mising' is such one word, which is pronounced 'Mising' in a couple of dialects, but in a couple of other dialects, its second syllable is pronounced with a vowel sound which is described phonetically as a 'high central' or 'close central' vowel. There is no letter in the Roman script, with which this sound can be represented. The Mising Agom Kébang, therefore, for this sound, has adopted with the letter I (i) with a diacritical mark called 'acute', viz. Í (i), instead of the apostrophe which has other linguistic function. Accordingly, 'Mising' and 'Mising' both are correct forms as Mising pronounced today. The Mising Agom Kébang, registered as a society, and the highest literary body of the community for the preservation and development of the Mising language and literature, has used the form 'Mising since the days of its establishment in 1972, sole because of the fact that it is easier to write than the form "Mising".Considering the above facts, the following Nationalist Organizations of the Mising Community, involved in relentless struggle for the betterment of the community, have adopted and accepted since the days of their inception, the spelling 'Mising' instead of 'Mishing' or Mising' to represent their community's name and language before the world community;

1. The Mising Ba:né Kébang (Mising Apex Council), established in 1924.
2. The Takam Mising Porin Kébang (All Mising Students' Union), established in 1971.
3. The Mising Agom Kébang (Mising Sahitya Sabha), established in 1972.
4. The Mising Dirbí Kébang (Mising Cultural Society), established in 1980.
5. The Takam Mising Mímé Kébang (All Mising Womens' Front), established in 1990.
6. The Mising Mimag Kébang (Mising Movement Council), established in 1093.
7. The All Senior Mising Citizens'

Association, established in 2007. Hence, at the present critical juncture of time, when the Mising language has been enlisted as one of the definitely endangered languages, it should be the humble duties of every one of us, who has love for the mother tongue and wish its all-round development and preservation, should work unite and avoid any kind of further controversy and debate on the spelling 'Mising' in the greater interest of the community.

Uttam Loying

Migration and Socio-Economic conditions of the Misings in Assam:A study Introduction:

Assam is consisted of different Indigenous tribes and communities or ethnic tribal groups. They are well known for their distinct identities in terms of cultures, linguistic religious traditions and belief as like Bodos, Misings, Karbis, Dimasas, Deories, Rabhas, Tiwas etc. Among them, Mising Community is significant one.

The Misings are an old plain tribe of Assam and they constitute the second largest tribal group in terms of population, first being the Bodos in Assam. The 'Misings' are known as 'Miris' in earlier time and mentioned as such in the Constitution of India, are the present Mising Community of Assam. The Misings are known as 'Miri', 'Mishing' and 'Miching". "They were listed as 'Miri' in the Scheduled Caste and Scheduled Tribe Orders Act of the Indian Parliament, first notified by the President of India as Constitution Order, 1950. In the latest amendment to the Scheduled Caste and Scheduled Tribe Order under reference, notified by the government of Assam in 2003, the Misings have been listed as '(Miri) Miching'. Constitutionally, therefore, the name 'Miri' persists". In the same way, "The Misings officially recorded as Miri in the list of ST of India under Constitution Order 1950 are originally a hill tribe of the Himalayan Region

of North eastern India".2 L.A. Waldo opines in 'The Tribes of Brahmaputra Valley-1901' that they Mising call themselves Mising but are known to the Assamese as Miri. The linguistic and cultural evidence tells about the Misings that they are an Indo- Mongoloid community which is consisted of several groups like Pa-dam, Minyong, Galong, Nishi, Simoy, Asing, Ramo, Bokar, Pailibo, Miji, Apatani, Bangri, Hill Miri etc. They identify themselves as descendant of Abo Tani (father of mankind) as their earliest ancestor who is supposed to be a son of mother Sun and father Moon of the heavenly abode and they believe Gu:min as one of the earliest ancestors, the forefather of a lineal family of Abo-Tani. "The tribes belonging to the central areas of Arunachal Pradesh, The Nishis, Tagins, Hill Miris, Apatanis, Adis and Mishings (also in Assam) are grouped into Tani Group of tribes. All of these tribes claim themselves as the direct descendents of their great legendary

Human Father, called ABO TANI."3 Linguistically, Misings (Miris) are basically originated in Sino-Tibetan family, whereas it was divided into two categories i.e. Tibeto- Burman and the Chinese Religious. Again, Tibeto- Burman family can be classified into four categories-1) Tibetans, 2) Himalayan, 3) North Assam Branch and 4) Assam Burmese family. Here, the third branch i.e. North Assam Branch family includes several groups like Aka, Dofola(Nishi), Abor Miri(Adi Miri) and Mishimi(Mizo). Thus, Abor Miri (Adi Miri) which is known as Mising in present time. Morphologically, "Mishing" implies two terms- "Mi" means 'man' and "yashing" means "white (fair)" i.e. good figuratively. Thus, "Mishing" means a man of fair complexation. Again, in other words, 'ami' means 'man' and 'ansing' means 'cold, peace loving, Thus, 'Mishing' means 'a man of quiet nature or peace loving character'. Again in Adis from Tibet as in Tibetan language, the term 'Miri' has its own meaning. Here 'Mi' means 'man' and 'ri' means 'hills'. Thus 'Miri' means man of hills'. E.A. Gait, the British historian noted that 'Miri' means 'go between' or 'a middleman'. Again, it is also said that the generally accepted opinion regarding the origin of the term 'Miri' which had borrowed from the word 'Miriu' (Abor or Adi word) which means priest prevalent amongst the Adi groups of tribes of Arunachal Pradesh. The writer Numal Chandra Pegu published a book name 'THE MIRIS' which was published in 1956, followed colonial writers in spelling the name of the community as 'Mishing'.

The Misings are peace loving people. The Misings have their own cultures, traditions. traditional songs, dances, clothes, food items. languages, living standards, languages, beliefs and their own socio-religious festivals. They used to worship "Ane Do: yi"(mother Sun) and "Abu Po:lo" (father Moon). "The Conjugation of DONYI and the POLO becomes a strong channel of socio-cultural aspiration of the Tanis." The division of Barogam and Dohgam are seen in the Mising societies which was an administrative system introduced during Ahom kings. They perform some ceremonies attached to agriculture as Ali-A:ye Ligang and Po:rag festival. Here,

the Ali- A: ye Ligang festival which marks the first sowing of seeds in the beginning of an agriculture season, especially in the beginning of Ahu paddy cultivation. Literary Ali-A: ye- Ligang has its own meaning. The name of the festival has three terms i.e. Ali, A: ye and Ligang. Here, Ali means roots, A: ye stands for fruits or seeds and Ligang stands for sowing. Thus Ali-A: ye Ligang mean the first sowing of seeds. It is celebrated on the first Wednesday in the month of Phagun (Ginmur Po:lo) of Indian/Assamese Calendar which occurs in February in English Calendar. In this festival, young people of the community participate in the Gumraag Soman and dance with the tune of folk songs and melodious Oi Nitom. Po: rag festival is celebrated in the harvesting time off paddy, which is celebrated with feasts and prayers. Migration of the (Miri) Misings:-

"Although, the Mishings have no any own written documents of their origin and migration they possess a rich oral chronicles in the form of legend, myth folk-tales and folk songs which have been transmitted down from generation to generation". They have a long history of migration. According to Suniti Kumar Chaterjee in his famous book "Kirata Jana Kriti (1974)", "The area of original homeland of the Sino-Tibetan Mongoloid group is often referded to have been North Western China between the head waters of the Huang Ho and Yang-tse Kiang rivers." "According to the legend of the Misings, the ancestors of the Misings first lived with his offspring at a place called Killing Kangey somewhere in the upper course of the Siang River. After passing many years there they moved downwards to the lower valley. The Misings believed that when they migrated from Killing Kangey they had to overcome a very rapid stream. Only after days of prayer, propitiations to the deities by the Mibu, they finally found two very strong creepers climbing over a gigantic tree holding -it erect near the rapid stream. Finally with these creepers they were able to cross the stream". "It is also believed that they came down from Killing Kangey by two ladder called Ain Ko: bang (Golden ladder) and Murkong Ko: bang (Silver ladder). Perhaps, the colors of the creepers were golden and silver colors. From Killing Kangey, The Misings came over to Regi-Regam (Heaven), then at Karko- Simong, Pega Selek, Agcha Selek and finally at Doyit Pumi near present Sadia.""

It is also observed that the migration of the Misings occurred groups by groups to the different places in different times and have migrated from different places. As for example, as per legends Mili, Kumbang, Patir etc. migrated from Adi Pasi amd Mebo of Regam hills. Tayung, Taye, Taid etc. from Pangin- Pashighat route of Bapi Hills. Pait, Pawo etc. migrated along the route of Tome and Jaging hills. The Sahayang clan came down from Pesha-Shayang near present Dambuk area of Dibong Valley District. "It is believed that the first groups of Misings landed in the upper region of the valley sometime between 13th and 14th century A.D. when the area around Sadia was ruled by the Chutia Kings."

They migrated from the Eastern Himalyan region in the earlier time and sometimes believed to have migrated from Western China.

"It is said that the Miris, prior to their migration to the plains of Assam about eight years ago. used to inhabit the range of hills known as the Miri Hills lying in the Western part of Siyang district in Arunachal Pradesh."

It is cleared that, originally, they were hill dwellers and inhabited in Siang and Lohit district of Arunachal Pradesh. Again they were also discovered near the rivers Huang Ho and Yang- tse Kiang of China. They were also used to stay in the Abor Miri, and Mishimi hills of the erstwhile North-East Frontier Agency (NEFA), now Arunachal Pradesh. The Misings now a plain tribe having large population and they started settling down in the riverside areas of the Brahmaputra, Subansiri and Dhansiri of Assam even before the establishment of Ahom Regime. Only the small number of Mising population is at present living along the foothills belt of Siang, mostly in the East Siang District. adjoining the plains of Assam'.10

Migration of the Misings had clashed amongst the various groups of the Adis. Adis groups are still existed in Arunachal Pradesh. The language of Misings and Adis are mutually intelligible. Regarding the causes of the migration of the Misings, Dr. Lakhi Nath Pegu identified that there must have been occasioned by some natural upheavals in their homeland or by large scale racial movements set in motion by political happenings in those regions. The reason for this change of habitat is not known but it can be said that Tani Tribes of Arunachal Pradesh migrated to the plains of

Assam in search of civilization progress. According to J.F. Needham, "The Miris who reside on the bank of the Brahmaputra, Dihong, and Dibong rivers, in the neighborhood of Sadia, all themselves Mishing (Outline Grammar of the Shaiyang Miri Language- 2003)." They on their way down came into close contact with the Chutiyas and the Ahoms. However, the Miris (Mishings) are found in -Assam history- 'Deodhai Asom Buronji' which identifies that the King, Suhungmung Dihingia Raja eventually adopted a Miri (Mising) boy. Again, it can be noted that there was a disciple of Sri Sri Shrimantra Shankardeva from the Mising family whose name was Paramananda Miri in his time. He mentioned the term Miri in his writings. Even his disciple Sri Sri Madhavdeva also used the term Miri in his writings. "Historical records have reference to armed conflicts of the Miris with the ruling Ahom in 1615, 1655 or so, 1665, and in 1685. These conflicts indicate that the Misings were already living within, or in bordering area of. the Ahom' Kingdom in the seventeenth century and they had attacked, or rebelled against, the rulers of the valley from time to time." Hiteswar Barbaruawa wrote in his famous history "Ahomor Din (Assamese)" about the Miris which was published in 1821 that the Ahom King Subinfa married a Mising girl whose name was Hingoli Miri. Later, she was re-named as Rohilang (Ahom name) by the Ahoms. The father of Rohilang whose name was Banduk, was given a good position and gave titled like Barbaruwa, Miri Borgohain etc. by the King. He was the third Borgohain of the third Ahom Sargadeu. Thus, socio-political relation was established during the 13th century onwards. According to Ahom history, King Pratap Singha also maintained a good relation

with Miris in his time. He had a close relation
with them. He also appointed some of the Miris as their Kotoky. Again, in 1523 B.C. Ahom King Suhungmung defeated the Chutiya and Miri Region (state) and kept them under his control. Ahom king gave lots of positions (post) and titled to the Misings as such Miri Handique, Sadia Miri, Miri Baruwa, Miri Kataky, Gam etc. The Ahom rulers recruited the Misings to the fighting force and gave the important assignments in states administration during that period. "The Ahom rulers(1228-1826) beginning from the 17th century came into contact with the Misings of north-eastern regions in connection with trade and politico- economic relation."12 Thus, Miris (Misings) were settled down in different parts of Upper Assam, especially in eight districts i.e. Tinsukia, Dibrugarh, Sivasagar, Jorhat, Golaghat, Dhemaji, Lakhimpur, (Majuli and Biswanath districts are recently declared as separate district) and Sonitpur district.

Socio-Economic background of the
Misings : Mising people generally live in the bank of the rivers especially in Brahmaputra, Subansiri and its tributaries. Most of the Mising people are economically backward and their economies mainly depend upon agriculture for their livelihood. Hunter says, "Their chief cultivation consists of aus rice, grown along the banks of the river, yarns of different sorts, Indian corn, chilies, plantains, ginger, melons and pumpkins." They grow different varieties of rice paddy like Sali, Ahu and Bao. They largely depend on the production of rice, mustard seeds, black pulse and many other crops like jute, potato, vegetables, tobacco, Bamboo, Chilly, Ginger, and Garlic etc. Some of them are produced mainly for domestic consumption and many others are for commercial purposes. But they have limited or few areas of land for cultivation and without rotation of the crop field. They cultivate with traditional method without use of modern technology. Most of the Mising farmers are yet to switch to be improved techniques of cultivation. Their techniques of productions are inefficient. Wooden plough. spade, Dao, axe etc. some of their common instruments used in agricultural operation. They picked up some techniques or tools from the Assamese peasants and implements of ■settled agriculture as like Nangal (plough), Juwali(yoke), Dila (the shaft of a plough), Phal -(ploughshare), Salmari (the pin of an ox-yoke) etc. They also make almost all the tools required for their day to day life, such as baskets, carry bags, trays, boxes, tables, bed, all kinds of fish traps. hencoops etc. using bamboo and cane as material and also know to build boat well.

The Miris have the tradition of living joint family, based on Patriarchical system of society. The eldest male person of the family becomes its head. Mising people always ready to huge expenditures in preparing "Apong" (Rice bear) and Sulai (photika).one kind of wine for their daily consumption which are helped as the source of income of the families. The selling of dried fish is also another source of income of the Mising family. However, the main source of income for an average Miri family is livestock mainly poultry, pigs, goats, fowls etc. The Miri

womenfolk are very expert in weaving. "A distinctive characteristic of Mising women is their expertise in weaving. Their dresses include Egey (garment wrapped around the waist), Gasor (a long piece of cloth, i.e. the Chador) and blouse. Elderly women rarely wear blouse and a long egey serves for the purpose. On festival occasions the ladies display their expertise by wearing 'lekey egey gasor", 'gero', 'ribigseng etc. Young women not expert in weaving find it difficult to get married. Traditional male dresses include Ugon (dhoti), Kaping (long narrow piece of cloths around the waist). Hura (head dress) etc." They generally make their cloths by themselves. But it is also observed that they make different cloths like Eri or Endi Chador, Gamusa, Ribi Gaseng, Pere (Riha type), Mibu Galuk, yge Gasor (Chador Mekhela) etc. for the commercial purposes in present time. The Mishings women are widely known for their exotic handicraft, perseverance and hardworking nature. But men and women are hard workers.

Misings are regarded as riverine people of Assam. They always suffer from flood and land erosion which damage their land, crops and many other properties which can be regarded as the chief reason of their poverty and economic backwardness. With the growing of population and employment is various field other than agriculture is negligible in the post independent period. It can be noted that most of the Mising villages have been affected by erosion and devasting floods of the Subansiri, the Brahmaputra and its tributaries. "Many flood affected people have sought rehabitation in areas people close to forest areas some of which are considered to be reserved forest. On a number of occasions, villagers of such locations suffer from the effects of eviction. Because of unsettled nature of land occupation, the people cannot enjoy the fruits of settled land and infect many live in the anxieties as the people do not know about their future in such a situation."14 One of the major drawbacks among the Mising villagers is the absence of settled land patta. But it is noticed that non-tribals' occupy patta land (government waste land), unclassified forest of the entire northern of the Brahmaputra valley. Communication problem is also another important factor for the socio-economic development of the society. Road building, construction of bridge should be always good.

Again, it can be said that the farmers have to suffer very badly that crops for fail for want of irrigation. There is no irrigation system of any areas inhabitations by the Misings. The improved and mechanized modes of farming have not reached in the Mising villages. As the Mising farmers are poverty, they are unable to use fertilizers in their firms to improve production. Thus the prospects of agricultural based economy of the Mising cultivators are extremely bleak. Most of the Mising people are depending on agriculture as their livelihood and as their income sources. A little numbers of Msings are employed in various govt. and semi govt. and private sectors services. Some of them are also engaged in small business and other activities.

It is clear that a huge amount of people depend on agriculture as their main occupation. The agricultural sector is negligible in the post independent period. There is urgent need for intervention through skill up gradation, farm

mechanization, and irrigation, introduction of high yielding varieties, organizing the farmers into the Self Help Groups, Cooperative Society, producer groups etc. and motivating them for organized and scientific farming which can transform the economic scenario. They also engaged with many other activities like thella puller, work under contractors, rikshaw puller, house worker, engaged by opening village shop etc. and some other busy with fishing, marketing vegetable businessman etc. Therefore, Mising Villages are painting a picture of poverty and unemployment. The most of the Mising people has lowest income and are economically backward till today.

It is also noted that various socio-economic policies, programs and schemes were not proper implemented in the Mising Villages. But as time passed, now a day, some of these are implemented by the Government which is helped in the development of socio-economic condition of life. "Various socio-economic policies introduced by the Ahom and the colonial rulers were primarily responsible for the backwardness of the Mising who are one of the aboriginal groups of Assam. After independence and none implemented of welfare plans by the govt. of Assam further worsened the situation. Therefore identity assertion of the Mising could be better understood in the context of legacy of its socio-economic bases."15"The economic development of the Miri Community is arrested mainly by social rather than economic factors. There family structure, religious practices, social customs and traditions which reflects their social value system inhibit directly or indirectly the process of economic development in the community.""16

The situation has now changed with the time of the changing societies. "The upcoming Mising youths have to develop the aptitude for trade and commerce where they will have to = face fierce competition from other traditionally advanced entrepreneurs in these fields."17"At present, advanced production appliances and production procedures, if there are able to produce surplus agricultural products for commercial purpose. As a matter of fact, the economies of the Misings have been gradually transformed from subsistence economy to surplus economy."18 In every developing Society, particularly those of the indigenous or aboriginal communities, the society always play a leading rule as an advance informed and learned group not only for educational, but also social, economic, cultural and political advancement of their community. Today, less number of Mising population have different categories of jobs, especially in the public sector as the source of income. If we observe the literacy rate of the Misings that there are a large numbers of them are remain illiterate. It is also indicate the unsuccessful of the various literacy programme undertaken by the Government.

Footnotes:

Doley, Ghanakanta(2005), TMPK-History-Dream-Struggle-Acievement, p-12 Pegu, Nomal(2012), "The Misings- A Colorful Tribe Brahmaputra of the Valley" in Kuli.J.J (ed) in THE MISINGS-Their Hisotory and Culture, p.61 Dawar, Jagadish Lal (2003), Cultural Identity of Tribes of North East India, p-6 2

Ibid p-6
Pegu, Lakhi Nath(2012), "Origin and Migration of the Misings: A Study based on oral Hisotory" in Kuli.J.J.(ed), THE MISINGS-Their History and Culture, p-52
Ibid. p-56
7 Ibid. p-56
8 Pegu, Numol, op cit p-61
Doley, Durgeswar (2012). "The Socio Economic Life of the Miri Tribe", in Kuli,J.J. (ed), THE MISINGS Their History and Culture, p-183
10 Pegu, Lakhi Nath, op cit. p-59
Taid, Tabu (2012), "The Misings and their Speech" in Kuli, J.J.(ed), THE MISINGS Their History and Culture,P-228
12 Doley, Ghanakanta op cit p-12
13 14 Das, Madhushree, Tribal Women of Assam, EBH Publishers (INDIA) Guwahati, p.p.52, 53 Pegu, Sarbeswar(2012), "The Economic Issues of the 21" Century Misings" in Kuli, J. J. (ed), The Misings: Their History and Culture, p-174 Doley, Ghana Kanta, op. cit. p-64 15
16 Doley, Durgeswar. op. cit. p- 197
17 Pegu, Sarbeswar. Op. cit. p-176
18 Pegu, Lakhi Nath(2012), "Agrarian Economic System of the Misings: Past and Present" in Kuli, J.J.(ed), The Misings: Their History and Culture,p-203

Rameswar Medak

ADI-MISING UNITY: A LAYMAN'S FEELING

Prologue

I had always an aim of visiting the Siyang belt of Arunachal Pradesh as a source of information regarding migration of the Mising community of Assam. Many of the native as well as colonial writers are of the opinion that the Adis and the Misings are of same origin. This opinion has always been impressing me while I use to think about history of the Misings. I am not a student of History. But history of the community is a matter of great interest for me. The various literary works that have been done on the Adis as well as Misings have made me seriously interested on the topic. While I got a chance to get involved with the effort of reconstructing the history of the Misings under the Mising Agom Kebang (MAK), my personal interest got a way to materialize my thoughts upon the topic. But as the Executive Body of the MAK keeps changing at an interval of two or three years, so its outlook. The effort paved a way towards looking into the past of the community and this act of looking into the past pointed towards the Siyang belt. Since then Siyang is in my dream and action and when it was informed that a convention was going to be held at Damro. the largest village of Arunachal Pradesh, I did not let the chance slip away.

The Reception at Damro

The said convention was called on by Adi-Mising Ba:né Kébang on 16th, 17th & 18th December 2017 at Damro of Upper Siyang district. The picturesque village is situated by the Yamne river. We started our journey from Gogamukh on 16th at dawn and reached the village by the sunset. As

soon as we reached there, we were offered a cup of fuming red tea along with a packet launch. The fuming cup of red tea was not enough to combat with the cold there. But it successfully refreshed us of fatigue. A little afterwards we were offered food in a Murong okum. The packet launch was offered in a container made of bamboo and the curries was self served. After launch, the introductory speech was made and the dignitaries were allotted lodging arrangement to certain families. Since we were neither invited nor dignitaries, our lodging was uncertain. But thanks a lot to Mr. Kindi Pertin who voluntarily came forward to host us for the night. We were offered enough blanket at his family. By the next morning, we were offered a cup of tea. The rice we were offered was accompanied with a curry with dried fish. Our words are poor enough to describe the richness of the recipe. It was free of mustard oil but delicious enough. In between the tea and rice, we got chance to talk with our host about their village, their livelihood, their way of life, etc. The host naively and humbly admitted that he is a poor person to give us facilities of sanitary bathroom and other allied accessories for a comfortable stay at his family. It added another dimension of his simplicity and greatness. Only an honest and courageous person can freely say so. I felt, he has no artificiality of any fake and baseless pride we often see among our plainsmen. It was indeed a pleasing stay at his family.

We again took shelter at his poor, as he told himself, but beautiful house by the following night.

The meeting started at about 9 a.m. by

the next day. We were offered launch at about 2 p.m. with an announcement that the dignitaries and the guests from Assam would be given the first chance. We have seen that the dignitaries which included one MLA too, were not overestimated. The MLA too stood on the queue, collected his packet launch, picked his curry himself from the pot and ate along with the crowd without any trouble and status. Adding much to our astonishment, he participated gossipping with the public after launch. Neither the Reception Committee put any special attention of his reception. It reminded us of receiving such a guest in our community in Assam. We spend much time and care upon receiving such dignified guests which seemed meaningless after witnessing their way of receiving. Moreover, their way of reception was so well-disciplined that there was no untoward hurdles in the dining hall at all. It sets a good impression in us. The meeting itself

The meeting was graced by two MLAs of the Adi community and Presidents of Adi Agom Kébang, Mising Agom Kébang, Adi Ba:né Kébang and Mising Ba:né Kébang. It was moderated by Dr. Gindu Borang, a Principal of a Govt. College in Itanagar and a reputed writer. For the sake of smooth running of the meeting, he allotted only five valuable minutes to its speakers. Here again we have observed that most of the speakers including the MLAS remained obliged to the moderator. But participants from our community crossed the time bar, thus distorted the beauty of the meeting in one aspect. The meeting was aimed at cultural exchange and its patterns. Most of

the participants were of the opinion that the Adis and the Misings are of same origin and so they should stand united for a healthier and broader Tani society. Mr. Olom Panyang and Mr. Lombo Tayeng, the two MLAs made it public that the Misings residing in Arunachal Pradesh for centuries would enjoy ST status by the ensuing new year, i.e. by 2018. Singing and dancing in between the speeches was carried on as a sign of cultural exchange. Mr. Paramananda Chayengia, who was happened to be the President of MBK and the Chief Executive Councillor of Mising Autonomous Council, proposed establishing a cultural heritage centre at Damro itself for facilitating the study of culture of the greater Tani family. Once again, Mr Panyang narrated a family story amidst his speech regarding migration of the Misings. He elaborated that a part of his family still lives in Ubhata Oyan of Obonori area of Assam under Dhakuakhana sub-division. And this was the point where my thoughts were centered around. Yea, this type of story forms the basis of oral history of both the communities -the Adis as well as the Misings. Both the communities have much resources of this kind which are found scattering here and there. Most of these stories are still thought to be prevailing in the oral form, percolating from one genertion to the other as a sign of sanctity of tradition. The a:bangs of various types reveal the rich stock of such genres. We see that a few of the a:bangs have been collected and compiled by some industrious native writers of the Adis, most of which are non-intelligible to a common Mising reader like us. We have limitations of Adi vocabularies for fruitful interpretation of the a:bangs. The initiative of Adi-Mising unity may go a long distance in discarding inconveiences of this kind thereby opening vistas for creative thoughts and actions along the line.

Again, the meeting conducted by Dr. Borang revealed another beauty. Since the speakers were restricted to the stipulated time of five valuable minutes, many of the people could avail the chance of putting forward their opinion regarding the topic of discussion. The process of discussion was made highly democratic in giving chance to participate by the assembled laymen. No special importance was given to the dignified persons that were sitting at the dais. It led us to think that Govt. of India was right while it granted legal right to the Kébang tradition of the Adis in 1958 for mitigating disputes among them. The meeting along with its style of reception finely reflected the beautiful mind set of the people concerned. Our view

My first query in mind was that what was the ground which led both the communities toward unity. Sonaram Panyang Kotoki was the first among the Misings who pioneered writing a history of the Misings. Before this, we get works of the Christian missioneries and the Britishers who actually paved the way towards Adi-Mising unity today. Works of JF Needham, JH Lorrain, Nathan Brown, Angus Hamilton, Alexander Mackenjie, John Butler etc. bear testimonies of similarity between the communities and works of Dr. Tai Nyori, Dr. Tamo Mibang and others have reinforced the thoughts of unity. Thus literary works is the guiding force behind Adi-Mising unity.

We feel that establishment of a library should also get due consideration in the process of Adi-Mising unity. Whereas singing and dancing can be termed as flesh and the activities like establishing cultural centre, etc. leading towards unification may be called the blood, the library may be termed as the soul of the effort. On history as progress, EH Carr says "the essence of man as rational being is that he develops his potential capacities by accumulating the experience of past generations. Modern man is said to have no larger a brain, and no greater innate capacity of thought, than his ancestor 5000 years ago. But the effectiveness of his thinking has been multiplied many times by learning and incorporating in his experience the experience of the intervening generations. The transmission of acquired characteristics, which is rejected by biologists, is the very foundation of social progress. History is progress through the transmission of acquired skills from one generation to another" (Carr, E. H. (2008): What is History; Penguin Group, Australia). If we need to enlighten and empower the society, we need to acquire the experiences of our intervening generations, as Carr said. And this is possible only through establishing a library. Library is not only a repository of books, but also the carrier of human thoughts over the ages to its future generations. The literary works of the Britishers as well as the missioneries over the communities concerned shows us of their life during their days. The works of the native writers like Dr. Nyori, Dr. Mibang, Dr. Borang, N T Rikam, NN Osik, N Lego and others reveal what progress have been accrued by the people from the British period to the present days. The comparison of both the conditions will help us to know the rate of progress and guide in formulating actions for further development. activities. This approach may only be materialized when there is a sound collection of all these works at a one-stop hub. And for this end, library is the best means. Today one does not require to physically visit the library. Technology of modern origin has made it possible to browse through a library situated far away from one's home. Digitalizing the library does not require much money, but a little commitment. The meeting held at Damro on the 17th December 2017 showed that the people concerned do not lack the required commitment for the job. Conclusion

Once I had had a chance of visiting Kerala and Tamil Nadu states on govt. expense. While in Kerala, an officer asked me of our tradition of marriage, especially of elopement. Again, whil in Tamil Nadu, the DC of Cuddalore district (if my memory does not betray me, his name was Rajendra Rathna) spoke of elopement and their wish to adopt the same for its merit of being free of dowry. I felt astonished learning that even being far away of thousands of miles, they know much about us. But how do we know of each other among Adi and Mising although culturally or racially close! So we consider that establishment of a library as a part of Adi- Mising unity would help us knowing each other at a speedier pace than ever before. Only then the slogan of cultural exchange and its patterns - may be meaningful in true sense.

Reedeepjack Doley

LIFE SKETCHES OF MARTYR'S (SWAHID): BOGA MEDOK, NARESH TAID AND ANJANA PEGU

"Victorious warriors win first and then go to war, while defeated warriors go to war first and then seek to win" -Sun Tru

Martyr Boga Médok was born in the month of February in the year 1951 at Obonori Bati Médok a remote village situated in the district of Lakhimpur, Assam. He was the son of Late Labiram Medok and Late Osoki Medok. His real name was Mohananda. He was popularly known as Boga in his village and throughout Mising inhabited areas of Assam. His educational qualification was under matriculation and he married a woman called Dalimi in the year 1975. He fathered two sons and two daughters.

From an early age he was interested in social works and actively involved took part in the Mising Autonomy Movement. Apart from that he had a keen interest in drama and sports. As a result, he played a good role in some dramas held at his village. He was a good football player too. He was also concerned about the educational environment in rural areas which prompted him to voluntarily donate logs to Bati Médok M.E School for school furniture. He served as an advisor of village level committee of the Mising Mimag Kébang before he left for his heavenly abode.

Martyr Noresh Taid was born in the last week of December, 1973 at Bokula Gaon situated nearby Obonori (Subansiri) river. He was the third son of Jaduram Taid and Komaboti Taid. He had five brothers and

one sister. His educational journey begun from Bokula Primary School. Subsequently, he was admitted to Bebejiya M.V School and later moved to Basudev Thaan Sankardev High School from where he passed his matriculation in 1993. After matriculation he was admitted in Lakhimpur Commerce College for his higher studies. Unfortunately, he could not complete his studies due to his motivation for the cause of Mising people resulting in sudden death in police firing during Bilmukh mass protests.

Martyr Noresh Taid was a courageous youth with passion for Mising nationalism and its causes. He was a flag bearer of Mising autonomy movement and always uphold the ideals of Mising national organisations. Being a Mising nationalist, he always stood by the organisations through thick and thin despite unfounded criticisms by government-backed mushroom organisations and conspirators. The dedication was such that Martyr Taid would always carve out a perfect strategy to deal with such conspiracies against Mising ethnic nationalist movement and its organisations.

Martyr Anjana Pegu was born in the month of June in the year 1976 at Mingmang Jengrai village situated nearby Assam- Arunachal border in the district of Dhemaji, Assam. She was born to Late Membor Pegu and Late Lawoti Pegu. Her father moved to present village from Jengrai village, Majuli in search of fertile agricultural land. She had two elder brothers and three elder sisters.

She commenced her primary education at Jengrai L.P School, Mingmang. Subsequently, she was admitted at Mingmang Girls' M.E School and appeared her matriculation from Kamala Miri High School, Mingmang. Unfortunately, she did not got to hear her exam result due to her untimely demise succumbed due to police atrocities. On the day of 21st April, 1995 she was weaving at her home and from there a member of TMPK Modon Pegu a close friend of Martyr Anjana Pegu inspired her to join in the Mising Autonomy Movement and she jumped to the movement voluntarily for sake of the Mising réngam. She was a very energetic and courageous girl from an early age. Unfortunately, she breathed last at 9.30: AM on 27th April 1995 at her home after a week of the incident. Causes of death.

A fake/counterfeit organisation named 'Mising Autonomous Demand Commit (MADC)' was launched with full patronization by the then Congress led Assam Govt. and put into a dirty fight against the Mising national organisations, TMPK-MMK-TMMK. Simultaneously, the Congress-I took up a plant revive the 'Mising Ba:né Kébang (MBK)' to use it against the struggling Mising people for full autonomy. The MBK and MADC agreed to accept the boundary less interim (farce) Mising Autonomous Council. In the 32nd General Conference of the Mising Ba:né Kebang(MBK) that was held on 21st, 22nd and 23rd April, 1995 at Bilmukh located in the district of Lakhimpur invited the then Chief Minister of Assam for formal declaration of the interim Mising Autonomous Council. This move sparked strong resentment among the Misings and TMPK- MMK-TMMK vowed to resist the conference at any cost. A 60 hour Bandh was called and

observed. On the first day of the conference, about more than ten thousand Mising people took out a heroic protest march at Bilmukh in the district of Lakhimpur and when the procession was advancing towards the venue of the conference to register their protest, CRPF and Assam Police opened indiscriminate fire killing two persons namely martyr Boga Medok and martyr Noresh Taid. At the same time at Gogamukh in the district of Dhemaji, police brutally lathi-charged on thousands of woman picketers (TMMK) and a young girl named Martyr Anjana Pegu was brutally wounded by a Gun bayonet and died after a week. Their names are shining like a luminous star in the hearts and minds of Mising nationality for their sacrifices for the cause of a better tomorrow of the Mising Réngam. Conclusion: The Mising réngam and its national organisations have reached to the present stage due to the immense dedication, hard work and sacrifices made by the martyrs and thousands of self-less volunteers who have devoted their youthful energy and time for the cause of brighter tomorrow.

The Mising rengam needs more such people who would voluntarily join the chorus of Mising nationalism and for the causes it stands for. The aspirations for territorial autonomy under Sixth Schedule would be realisable only if our youth can wake up to the call of the nationalist causes and volunteer for the national organisations.

"They will always be reckoned as the immortal comrades of Mising Réngam"

No Sixth Schedule No Rest!

N. B. Some sources collected from Harichandra Kaman, Gogamukh.

জঃনৌকৰং | ১৭৩

Mising Réngam irroi !

মিচিং ৰীঙাম অৰই !

36né Mirum Kébang

৩৬ সংখ্যক সাধাৰণ অধিৱেশন

MISING BA:NÉ KÉBANG (MBK)

মিচিং বাঃনৌ কৌবাংঙ

Date : 1st, 2nd, 3rd & 4th February 2018

তাংঃ ১, ২, ৩ আৰু ৪ ফেব্ৰুৱাৰী ২০১৮

Venue:

Abotani Lotta, Bijoypur, Jo:nékorong, Jonai, Dhemaji, Assam

স্থান ঃ আবতানি লত্তা, বিজয়পুৰ, জঃনৌকৰং, জ'নাই, ধেমাজি, অসম

Lo:pe (প্ৰতি),

Mg./Mm/Dr. (শ্ৰী/শ্ৰীমতী/ড°)..

LUTAD

Ménggésunam Réngama,

Ali a:ye ligang aséngém torik sulangka. Nom/Nolum lupa:subegla airu:pé mé:podung. Mising réngamsok bangki bangki ngasodém moyinsunam léga:pé 1924 ditagdo ba:lennam Mising Ba:né Kébangké 36né Mirum kéba:dém 2018 ditagdok 1, 2, 3 éla: 4 Longkido Osom mo:taksok tadgénam Dhemaji mo:dumlok Jonai mongke ara:lok Abotani Lotta, Bijoypur, Jo:nékorong do lo:pí: kopé ir-pongkirpé ba:yé.

Mising réngamsok léga:pé Mising Ba:né Kébangké molennam "RU:BANG 2015, Mission 2024" dok ager taru:dém Takam Mising do:lu:lo agerpé gerbomdopé lingko ditakko ipéné Mising Ba:né Kéba:sok 36né Mirum Kéba:sém ménggénam kéba:pé tolignam léga:pé osomsok bangke kébang, do:lung kébang lok miligé odokké Osom éla: Arunasol Prodeshlok Mité Minom, Pinyo Burné, Do:ying adné, Mitom odokké Mising réngamsok méngésunam Opin kéba:lok Midumémsin gogliktung. Odokkésin Podmasree aman pa:né FOREST MAN Dr. Jadob Pa:yeng bim sin ménggésunam Mité Mibopé gogliktung.

Ménggésunama,

Mising réngamké du:téng dakténgém a:né ko:yudnam, du:lod-daglod, turnané bélam, Agom dírbi, yelam do:yingém turyarmonam léga:pé tani: gi:dang léga:pé mé:né tani: kísapé nolukkésin asin diga:la togésupénam éla: gerpénammé kadung émna mé:do. Lukurdanna lumilo noluk asin mé:dum, gidum-ka:dum odokké murkong ati bidumsula ka:ma:milo 36né Mirum kéba:sém ai-kampopé ba:led la:ma:yé.

Dépila réngam-yelam, agom-angu bédang sigmínsuma:pé sé amo:sok mé: jubné midum, bangki-bangki Kélung-Kébang, gerné-moné takamlok sé ainé gerlotsok léga:pé lusi:-lumoko luboge: la mé:po-mé:lotki ka:dum bidumsuge: la Mirum kéba:sém taru: rungkampé ba:led boika émna kumtaddung.

Mising réngam irroi

Mising Ba:né Kébang irroi

Sa-aipé

Ki:ni Miba: lokképé ila	Kébang Abu Oi
Borig Kéba: lokképé ila	Raju Medok
Poromananda Chayengiya Kébang Abu	Ager Abu
Bhubon Pegu	Muktinath Dole:
Kébang Abu	Kébang Abu Di Sukreswar Goyari
Gupal Dole:	Abu Oi

Jyushna Pegu
Kébang Ané Oi
Mula kanta Pegu Atul Pegu
Abu Oi
Girin Morang
Kéba: Nebing
Abu Oi
Gupal Mili Chotro Medok
Nébing Ame:
Noresh Kumbang Kéba: Nébing
Nébing Ame: Nébing Ame:
Padmeswar Dole: Horen Charoh
Nébing Ame:
Bhanumoti Dole:
Nébing Ame: 36né Mirum Kébang, Mising Ba:né Kébang
Mising Ba:né Kéba

গোহাৰি

শ্ৰদ্ধাভাজন ৰাইজ,

আলি আঃয়ে লৃগাঙৰ শুভেচ্ছা গ্ৰহণ কৰিব। আপোনাক আপোনালোকক জনাবলৈ পাই সুখী হৈছো যে অন্ধ বিশ্বাস, কু-সংস্কাৰ আৰু অশিক্ষাৰে পোত গৈ থকা মিচিং জাতিক পোহৰৰ বাট দেখুৱাৰ উদ্দেশ্যে ১৯২৪ চনতে গঠন কৰা মিচিং জাতিৰ পিতৃ সংগঠন মিচিং বানী কৌবাং (মিচিং জাতীয় মহাসভা)ৰ ৬৬ সংখ্যক সাধাৰণ অধিবেশনখনি ২০১৮ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ১, ২, ৩ আৰু ৪ তাৰিখে চাৰিদিনীয়া বৰ্ণাঢ্য কাৰ্যসূচীৰে ভাৰতৰ উত্তৰ-পূব প্ৰান্তত অৱস্থিত অৰুণাচল প্ৰদেশৰ সীমান্তত থকা ধেমাজি জিলাৰ জনাই মহকুমাৰ বিজয়পুৰ, জঃনীকৰগুৰ “আবতানি লন্তাত অনুষ্ঠিত হ'ব।
মিচিংসকলৰ বিভিন্ন সমস্যাৰ ওপৰত যুগুত কৰা "ৰুবাং ২০১৫", "মিচন ২০২৪" খচৰাখনি প্ৰতিটো মিচিং গাঁৱত কাৰ্যকৰী কৰা আদিয়েই অধিবেশনৰ মুখ্য উদ্দেশ্য। শতবৰ্ষ গৰকা মিচিং বাঃনী কৌবাঙৰ এই ঐতিহাসিক অধিবেশনখনি স্বীকৃতি দিবলৈ সহস্ৰাধিক প্ৰতিনিধি অসম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ বিশিষ্ট ব্যক্তি, ভাষাবিদ, গবেষক, চিন্তাবিদ, কবি, সাহিত্যিক আৰু মিচিং জাতীয় সংগঠনসমূহৰ নেতৃবৃন্দক নিমন্ত্ৰণ জনোৱাৰ উপৰিও পদ্মশ্ৰীবঁটা প্ৰাপক “অৰণ্য মানৱ” ডযাদৱ পায়েক মুখ্য অতিথি হিচাপে নিমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছে। মান্যবৰ, মিচিং অধ্যোষিত অঞ্চলৰ বান খহনীয়া সমস্যা সমাধান, জীৱন আৰু জীৱিকা, মিচিং ভাষাৰ শিক্ষাৰ মাধ্যম আৰু শৈক্ষিক সমস্যা, সামাজিক ৰীতি-নীতি, ধৰ্মীয় সংস্কাৰ আদিকে ধৰি সকলো ফালৰ পৰা পিছপৰা মিচিং সমাজৰ সকলো দিশ সামৰি আয়োজন কৰা এই সাধাৰণ অধিবেশনখনিলৈ জাতিসত্ত্বা আৰু মানৱসত্ত্বাত বিশ্বাসী নাগৰিক হিচাপে আপোনাৰ আপোনালোকৰ নৈতিক দ্বায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য নিশ্চয় আছে। আপোনালোকৰ আন্তৰিক সমৰ্থন, শাৰীৰিক, আৰ্থিক সহায়-সহযোগিতা অবিহনে নানান সমস্যাৰে ভাৰাক্ৰান্ত জনগোষ্ঠীটোৰ পিতৃ সংগঠন মিচিং বাঃনী কৌবাং পূৰ্ণাঙ্গ অধিবেশনখনি সাফল্যমণ্ডিত কৰাটো সম্ভপৰ নহয়।
সেয়েহে জাতি, ধৰ্ম, বৰ্ণ, ভাষা নিৰ্বিশেষে সমাজৰ প্ৰতিটো শুভাকাংক্ষী ব্যক্তি, বিভিন্ন সস্থা-সংগঠন, চৰকাৰী বে-চৰকাৰী অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান আদিৰ পৰা এই মহৎ প্ৰচেষ্টাৰ বাবে উৎসাহ-উদ্দীপনা দিয়াৰ উপৰিও মুক্তহস্তে দান-বৰঙণি আগবঢ়াই নিৰ্দ্ধাৰিত কাৰ্য্যসূচীমতে সফল কৰি তুলিবলৈ ইয়াৰে বিনম্ৰ অনুৰোধ জনোৱা হ'ল।

ভূৱন পেগু
মিচিং ৰঙাম অই
মিচিং বাঃলী কৌবাং অৰৰই
ভৱদীয়
কেন্দ্ৰীয় সমিতিৰ হৈ -
অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ হৈ -
পৰমানন্দ চায়ে ভীয়া
সভাপতি
গোপাল দলে মুক্তিনাথ দলে
উপ-সভাপতি
ৰাজু মেদক
কাৰ্য্যকৰী সভাপতি উপ-সভাপতি
উপ-সভাপতি উপ-সভানেত্ৰী
শুক্ৰেশ্বৰ গয়াৰী
জ্যোৎস্না পেগু
মূলাকান্ত পেগু
উপ-সভাপতি
গিৰিন মৰাং
সাধাৰণ সম্পাদক
অতুল পেগু

উপ-সভাপতি
গোপাল মিলি
সহঃ সাঃ সম্পাদক
নবেশ কুম্বা
সাঃ সম্পাদক
সত্ৰ মোদক
সহঃ সাঃ সম্পাদক

পদ্মেশ্বৰ দলে
সহঃ সম্পাদক
ভানুমতি দলে
সহঃ সাঃ সম্পাদিকা
হৰেন চাৰহ
সহঃ সম্পাদক

কাৰ্য্যসূচী

- - ডিম্বেশ্বৰ দলে সোঁৱৰণি খাদ্য মেলাৰ দ্বাৰ উন্মোচন।
১১.০০ ১১.৩০ ০১-০২-২০১৮ (বৃহস্পতিবাৰ)
পুৱা
- আবতানি লত্তা উন্মোচন।
উন্মোচক - টনি প্ৰেটিন, উপ-সভাপতি, ABK।
পুৱা
উন্মোচক
- মিগাং জিতেন্দ্ৰ কুমাৰ দলে, IPS, 22nd Battalian (IR) Likabali, Dhemaji.
পুৱা
- পাৰ্বতী দলে সোঁৱৰণি বস্ত্ৰ মেলাৰ দ্বাৰ উন্মোচন।
উন্মোচক
- মিগাং মূলাকান্ত পেগু, প্ৰাক্তন সভাপতি, টি এম পি কে। - মেঘৰ মেদক সোঁৱৰণি ভোজনালয় দ্বাৰ উন্মোচন
পুৱা
উন্মোচক - মিগাং জন্মেজয় মেদক, সভাপতি, জে.এম.জি.এচ. - নন্দলাল নৰহ সোঁৱৰণি প্ৰতিনিধি শিৱিৰ উন্মোচন।
পুৱা
উন্মোচক - মিগাং ৰাজু মেদক, কাৰ্যকৰী সভাপতি, অভ্যৰ্থনা সমিতি
পুৱা
- লিৰাম মেদক সোঁৱৰণি দ্বাৰ উন্মোচন। - মিগাং প্ৰতাপ চন্দ্ৰ পাৱ, প্ৰাক্তন আলোচনী সম্পাদক,
উন্মোচক
মিচিং আগম কীবাং ।
দুপৰীয়া ১২.০০
- সোণাৰাম টায়ে সোঁৱৰণি মঞ্চ উন্মোচন - মিগাং অমিয় কুম্বাং, অৱসৰপ্ৰাপ্ত প্ৰধান শিক্ষক, বিজয়পুৰ
উন্মোচক
আবেলি
- কেন্দ্ৰীয় সমিতিৰ শেষ বৈঠক
আবেলি ০১.০০
- প্ৰতিনিধি পঞ্জীয়ন
সন্ধিয়া 05.00
- পপাং মেদক সোঁৱৰণি অধিবেশন ক্ষেত্ৰ উন্মোচন।
উন্মোচক - মিগাং ভূৱন পেগু, সভাপতি, অভ্যৰ্থনা সমিতি আৰু বিধায়ক,
১১৪নং (জঃ সঃ) জোনাই বিধানসভা সমষ্টি।

সন্ধিয়া ০৬.০০
- প্ৰতিনিধি সভা আৰম্ভ ।
উদ্বোধক
- মিগাং প্ৰভাত মিলি, প্ৰাক্তন সচিব, মিচিং বাঃনী কীবাং।
সন্ধিয়া ০৮.০০
- ৰাতিৰ আহাৰ গ্ৰহণ।
০২-০২-২০১৮ (শুক্ৰবাৰ)
পুৱা
- জলপান

পুৱা
- পতাকা উত্তোলন
উত্তোলক
-মিগাং পৰমানন্দ চায়েঙীয়া, সভাপতি, মিচিং বাঃনী কৌবাং
পুৱা ০৯.০০ - স্মৃতিতৰ্পন
তপক
- ডাঃ ঘনকান্ত লাগাছু, প্ৰাক্তন সভাপতি, মিচিং আগম কৌবাং
পুৱা ০৯.৩০ - ডিৰাম কুম্বাং সোঁৱৰণি প্ৰদৰ্শনী দ্বাৰ উন্মোচন
উন্মোচক
শ্ৰীযুত মনোৰঞ্জন পায়েং, চক্ৰ বিষয়া, জোনাই ৰাজহ চক্ৰ।
পুৱা
-স্মৃতিগ্ৰন্থ 'জঃনীকৰং' উন্মোচন
উন্মোচক - মিগাং কুমচন পাংগিং, প্ৰাক্তন কেন্দ্ৰীয় সদস্য, টি এম পি কে।
পুৱা
-প্ৰতিনিধি সভা
দুপৰীয়া 12.00
- দুপৰীয়াৰ আহাৰ গ্ৰহণ
আবেলি ০১.০০
- প্ৰতিনিধি সভা
সন্ধিয়া ০৫.০০
- চাহ বিৰতি
সন্ধিয়া ০৬.০০
- প্ৰতিনিধি সভা
সন্ধিয়া ০৬.৩০
- মাধৱ পেগু সোঁৱৰণি সাংস্কৃতিক সন্ধিয়া
প্ৰবীন শিল্পীৰ কণ্ঠত পুৰণি গীতৰ শৰাই।
উন্মোচক
- মিগাং একলব্য গাম, উপদেষ্টা, মিচিং দূৰ কীবাং
সন্ধিয়া ০৮.০০
- ৰাতিৰ আহাৰ
০৩-০২-২০১৮ (শনিবাৰ)
পুৱা 06:40
অন্তৰঙ্গ আলাপ (ভূত-বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যতৰ সংগঠক সকলৰ সৈতে কথা-বাৰ্তা)

পুৱা
-আলোচনা চক্ৰ
বিষয়
- "Importance of Documenting Oral Narratives for
Writing A Comprehensive History of Tani Families:
Issues and Concerns" - ডা° বিৰেন দলে
সঞ্চালক
আলোচক
- ডা° উত্তম বাথৰি, উপ সঞ্চালক (গবেষণা), ইণ্ডিয়ান কাউন্সিল অফ
হিষ্টৰিকেল ৰিচাৰ্হ (An Autonomous Body under Ministry of HRD, Govt. of India).
- ডা° জন থমাছ, সহকাৰী অধ্যাপক, বুৰঞ্জী বিভাগ, Department

of Humanities and Social Science, IIT, Guwahati.
সন্ধিয়া ০৩.০০
- প্ৰতিনিধি সভা
সন্ধিয়া ০৫.০০
- পৰম্পৰাগত সাজপাৰ প্ৰদৰ্শন (ফেচ'ন শ্ব'), (মিচ পবাং)
সন্ধিয়া 09.00
-ঐৰাম বৰি সোঁৰৰণি সাংস্কৃতিক সন্ধিয়া
উন্মোচন - মিগাং প্ৰশান্ত বৰি, কাৰ্যকৰী সদস্য, মিচিং স্বায়ত্ব শাসিত পৰিষদ
০৪-০২-২০১৮ (দেওবাৰ)
পুৱা
-বাঃনী কীবাঙৰ চোতালত পুৰণি দিনৰ নাচ-গান প্ৰদৰ্শন।
পুৱা
১১.০০
- মুকলি সভা
সভাপতি - মিগাং পৰমানন্দ চায়েঙীয়া, সভাপতি, মিচিং বাঃনী কীবাং - ডাঃ ৰনোজ পেগু, প্ৰাক্তন সভাপতি, মিচিং মিমাগ কীবাং
উদ্বোধক
আৰু বিধায়ক, ধেমাজি বিধান সভা সমষ্টি। - পদ্মশ্ৰী বঁটা প্ৰাপক অৰণ্য মানৱ ড° যাদৱ পায়েং।
মুখ্য অতিথি
নিৰ্দিষ্ট বক্তা - মিগাং ভূৰন পেগু, প্ৰাক্তন সভাপতি, টি এম পি কে আৰু বিধায়ক,
জোনাই বিধানসভা সমষ্টি - না কালিং বৰাং, সভাপতি, আদি আগম কীবাং
বিশিষ্ট অতিথি - মিগাং সুনিল পেগু, অধ্যক্ষ, মিচিং স্বায়ত্বশাসিত পৰিষদ
- শ্ৰীযুত সমূজ্জ্বল ভট্টাচাৰ্য্য, উপদেষ্টা, আছু -নাম্ কাণ্ডিৰ জামহ, সভাপতি, আদি বাঃনী কীবাং
- না মিটুম বজে, সভাপতি, গাল ৰেলফেয়াৰ চছাইটি
সন্মানীয় অতিথি- শ্ৰী শুক্লেশ্বৰ গয়াৰী, উপ-মূখ্য কাৰ্যবাহী সদস্য, মিচিং স্বায়ত্বশাসিত পৰিষদ
- মিগাং গোবিন্দ টাইদ, সভাপতি, মিচিং আগম কীবাং - মিগাং নবেশ কুম্বাং, সভাপতি, টাকাম মিচিং পৰিন কীবাং
- মিমী ঊষাৰাণী কুম্বাং, সভানেত্ৰী, টাকাম মিচিং মিমী কীবাং
আমন্ত্ৰিত অতিথি- মিগাং অকম য়চং, সাঃ সম্পাদক, আদি মিচিং বাঃনী কীবাং
- মিগাং কনক দলে, উপাধ্যক্ষ, মিচিং স্বায়ত্ব শাসিত পৰিষদ
- শ্ৰী মিহিনেশ্বৰ বসুমতাৰী, সভাপতি, ইড বি পি অ'। - সৰ্বানন্দ মেদক আৰু মিলাদৈ মেদক সোঁৰৰণি সাংস্কৃতিক সন্ধিয়া
সন্ধিয়া 09.00
উন্মোচক
- মিগাং সুৰুজ কুমাৰ পাতিৰি মিলি, সভাপতি, মিচিং দূৰ কীবাং

মুখ্য পৃষ্ঠপোষক
পৃষ্ঠপোষক
উপদেষ্টা মণ্ডলী
ঃ- শ্ৰীযুত প্ৰদান বৰুৱা, সাংসদ, ১৪ নং লখিমপুৰ লোকসভা সমষ্টি
ঃ- ডাঃ ৰনোজ পেগু, বিধায়ক, ধেমাজি বিধানসভা সমষ্টি।
:- মিমী জ্যোতিপ্ৰভা পেগু, সভানেত্ৰী, ধেমাজি জিলা পৰিষদ।
:- শ্ৰীযুত চাংচুমা বসুমতাৰী, উপ-সভাপতি, ধেমাজি জিলা পৰিষদ।
ঃ- শ্ৰীযুক্তা ৰছনী অপ্ৰাঞ্জী কোৰাটি (IAS), উপায়ুক্ত ধেমাজি জিলা।
ঃ- শ্ৰীযুত নিনেশ টি. শ্বকাৰে (IPS), আৰক্ষী অধীক্ষক, ধেমাজি জিলা
। :- শ্ৰীযুত নিসৰ্গ হিৱৰে (IAS), মহকুমাধিপতি, জোনাই মহকুমা।
:- শ্ৰীযুত মনোৰঞ্জন পায়েং, চক্ৰ বিষয়া, জোনাই ৰাজহ চক্ৰ
। :- মিগাং বকেন পাৰ, DFO, অৰুণাচল প্ৰদেশ।
ঃ- মিগাং নাওকং পাংগিং, সমাজ সেবক, অৰুণাচল প্ৰদেশ।
:- মিগাং মজিত পাৰ, Ex-ZPM, অৰুণাচল প্ৰদেশ।
ঃ- ডাঃ ধনঞ্জয় পাইট, অৱসৰপ্ৰাপ্ত চিকিৎসা বিষয়া, অৰুণাচল প্ৰদেশ
:- মিগাং কমল লেগ, গাঁও বুঢ়া, অৰুণাচল প্ৰদেশ।
: মিগাং দূৰ্গা ৰেগন, বিশিষ্ট নাগৰিক, জ'নাই।
ঃ ড° হৰকান্ত পেগু, অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ, মূৰ্কংচেলেক কলেজ।
: মিগাং সনাতন দলে, প্ৰাক্তন ই.চি. মিচিং স্বায়ত্ব শাসিত পৰিষদ ।
: ডাঃ জীৱন চন্দ্ৰ দলে, অৱসৰপ্ৰাপ্ত যুটীয়া সঞ্চালক, জনাই ।
ঃ মিগাং ৰাখেশ্বৰ পায়েং, অৱসৰপ্ৰাপ্ত বি.ডি.অ., জ'নাই।
: মিগাং মাধৱ চন্দ্ৰ পাৰ, অৱসৰপ্ৰাপ্ত শিক্ষক, জনাই।
: মিগাং ৰত্নেশ্বৰ দলে, বিশিষ্ট নাগৰিক, জ'নাই।
: মিগাং ৰবি কুম্বাং, মৌজাদাৰ, জ'নাই।
ঃ মিগাং উমেশ দলে, বিশিষ্ট নাগৰিক, জ'নাই।
: মিগাং নখেশ্বৰ পাৰ, অৱসৰপ্ৰাপ্ত প্ৰধান শিক্ষক, জ'নাই।
ঃ মিগাং নন্দেশ্বৰ ৰেগন, বিশিষ্ট নাগৰিক, জ'নাই।
: মিগাং বিষ্ট কুম্বাং, বিশিষ্ট নাগৰিক, জ'নাই।
: মিগাং লীলাম্বৰ মিলি, বিশিষ্ট নাগৰিক, জ'নাই।
: মিগাং য়াকা নৰহ, অৱসৰপ্ৰাপ্ত বেঙ্ক কৰ্মচাৰী, জ'নাই।

ঃ শ্ৰীযুত সাগৰমল আগৰৱালা, বিশিষ্ট ব্যৱসায়ী, জ'নাই।
: মিগাং ভবানী দলে, অৱসৰপ্ৰাপ্ত শিক্ষক, জ'নাই।
ঃ মিগাং বানেশ্বৰ মিলি, অৱসৰপ্ৰাপ্ত বি.ডি.অ., জ'নাই।

ঃ মিগাং হলিৰাম পেগু, অৱসৰপ্ৰাপ্ত সচিব, ডি.এচ.ই.।
: শ্ৰীযুত গিৰিশ শৰ্মা, অৱসৰপ্ৰাপ্ত উপাধ্যক্ষ, জোনাই উঃমাঃবিঃ।
: মিগাং জন্মেজয় আগৰৱালা, অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ, জ'নাই।
: মিগং গণেশ পেগু, অৱসৰপ্ৰাপ্ত চৰকাৰী কৰ্মচাৰী, জ'নাই।
: মিগাং তিলেশ্বৰ টায়ে, অৱসৰপ্ৰাপ্ত চৰকাৰী কৰ্মচাৰী, জ'নাই।
: মিগাং মহেন্দ্ৰ পাতিৰ, অৱসৰপ্ৰাপ্ত শিক্ষক, জনাই।
: মিগাং বলেশ্বৰ কাৰ্ডং, অৱসৰপ্ৰাপ্ত শিক্ষক, জ'নাই।
: মিগাং গণেশ মিৰি, অৱসৰপ্ৰাপ্ত শিক্ষক, জনাই।
: মিগাং সুৰেন দলে, বিশিষ্ট লেখক, জ'নাই।
: শ্ৰীযুত চিত্ৰৰঞ্জন বসুমতাৰী, উপ-সভাপতি, আছু।
: মিগাং ৰঞ্জিত দলে, অৱসৰপ্ৰাপ্ত শিক্ষক, জ'নাই।
: শ্ৰীযুত শিৱৰাম বসুমতাৰী, সভাপতি, এবছু, জ'নাই।
: শ্ৰীযুত আদিত্য বৰুৱা, বিশিষ্ট নাগৰিক, জ'নাই।
: শ্ৰীযুত নীল গগৈ, উপ-সভাপতি, AJYCP ধেমাজি জিলা ।
: মিমী লক্ষীমাই পেগু, সভানেত্ৰী, জোনাই গাঁও পঞ্চায়ত ।
স্মৃতি গ্ৰন্থ উপ-সমিতি :-
মূখ্য উপদেষ্টা
: মিগাং গোবিন টাইদ
উপদেষ্টা মণ্ডলী
: মিগাং পৰমানন্দ চায়েঙীয়া
: মিগাং ভূৱন পেগু
: মিগাং গিৰিন মৰাং
: মিগাং ৰাজু মেদক
: মিগাং নৰেশ কুম্বাং
: ডাঃ ঘনকান্ত লাগাচু

: মিগাং প্ৰতাপ চন্দ্ৰ পাৰ
সভাপতি
: ডাঃ বিদ্ধেশ্বৰ দলে
মূখ্য সম্পাদক
ঃ মিগাং ৰয়েল পেগু
সহযোগী সম্পাদক
: মিগাং বিজয় বৰি
সহকাৰী সম্পাদক : মিগাং ভাস্কৰজ্যোতি টায়েং
সদস্য
: মিগাং চেনিৰাম পাংগিং
: মিগাং জলেন্দ্ৰনাথ দলে

: মিগাং তোষেশ্বৰ মিৰি আগৰৱালা।
: মিগাং জয় কুমাৰ দলে
: মিগাং কেশৱ পেগু
: মিমী অঞ্জনা টায়ুং শইকীয়া
প্ৰচাৰ ও জন-সংযোগ উপ-সমিতি :-
উপদেষ্টা
: মিগাং দেবেন টায়ুং
: মিগাং গৌতম পেগু
: শ্ৰীযুত অনুজ প্ৰজাপতি
: শ্ৰীযুত মনোজ প্ৰজাপতি
শ্ৰীযুত অশোক পাকি
: মিগাং ভূপেন পেগু
: মিমী কৰবী দলে
: মিগাং প্ৰানজিত দলে
সভাপতি
মিগাং বিনেশ পাতিৰ
উপ-সভাপতি
: মিগাং মুহিম পাব
সম্পাদক
: মিগাং নিত্যা পেগু
: মিগাং তোষাৰ ঙাটে
সদস্যা
মেঘ দলে, লুইচ পেগু, ইন্দ্ৰ মিৰি, দেৱজিত দুৱৰা নৰেন টাইদ, খগেন্দ্ৰ কুটুম, মাধৱ কুম্বাং, কমল পেগু ক্ষেমৰাজ লাগাচু আৰু উদাংবি বড়োচা।
মঞ্চ ও তোৰণ উপ-সমিতি :-
উপদেষ্টা

: মিগাং ৰাজু মেদক, কাৰ্যকৰী সভাপতি, অভ্যৰ্থনা সমিতি
: মিগাং নবেশ কুম্বাং, সাঃ সম্পাদক, অভ্যৰ্থনা সমিতি
সভাপতি
ঃ মিগাং ৰত্নেশ্বৰ কাৰ্ডং
সম্পাদক
: মিগাং লেলিন দলে
সদস্য
: মহেন্দ্র টায়ে, ভূৱন পেগু, বিজু দলে, দাৰাকান্ত পেগু, নিৰ্মল দলে, ৰাম তুলসী মৰাং, পূৰ্ণানন্দ দলে, চেনীৰাম মৰাং, অজয় পেগু, মাধৱ মিলি, সঞ্জিব কুটুম, খৰ্গেশ্বৰ দলে সনাতন কুটুম, লুলাই পেগু, মুহিধৰ দলে, দীপক দলে, অনন্ত দলে, বিজয় ময়ং।

খাদ্য যোগান উপ-সমিতি :-
উপদেষ্টা
মিগাং অমিয় কুম্বাং
: মিগাং অজিত দলে
: মিগাং নিলকান্ত শইকীয়া
সভাপতি
: মিগাং দিন নৰহ
উপ-সভাপতি
: মিগাং লক্ষী দলে
সম্পাদক : মিগাং ভৱেন কাদং : পদ্মানাত চাহ, মনেশ্বৰ টায়ে, সূৰ্য্য পাতিৰ, ধ্ৰুৱজ্যোতি পাতিৰ, গণেশ পাৱ, দিনেশ টায়ুং, উমেধৰ পেগু, লিলা টায়ে, চন্দ্ৰ টায়ে, মচন দলে, ৰাজেন বৰুৱা, ৰাজু বসুমতাৰী, দূৰ্গেশ্বৰ দলে, সদানন্দ পেগু, বিজু দলে, প্ৰভাত দলে, ৰাজেশ পেগু বিচেন বসুমতাৰী, দিগন্ত টাৱ, হৰি কুমাৰ প্ৰধান হবেন্দ্ৰ পেগু আৰু বিনন্দ পেগু ।
সদস্য
নেই নেমিং আৰু চানী অচিং উপ-সমিতি :
উপদেষ্টা
: মিগাং তুলাৰাম মৰাং
সভাপতি : মিগাং মাৰুক পেগু
উপ-সভাপতি
: মিগাং বিপুল পেগু
সম্পাদক : মিগাং ৰুচিন দলে : ধৰ্মেন মিলি, জন্মে ঙাটে, বিপুল টাইদ, মনিৰাম মিলি
সদস্য
সুনিল পেগু, টাবুৰাম মিলি, দিনেশ দলে, মনিকান্ত মিলি আৰু লক্ষীকান্ত দলে ।
অতিথি অপ্যায়ন উপ-সমিতি :-
উপদেষ্টা
: ড° ৰোহিনী পেগু
: ড° ৰাজেশ্বৰ পেগু

: ড° শচিন দলে
: মিগাং জয়চন্দ্ৰ দলে
: মিগাং কৃষ্ণ দলে
: মিগাং লীলা দলে
সভাপতি
: মিগাং কমলা শৰ্মা

জঃনীকৰং | ১৮৩
উপ-সভাপতি
: মিগাং খগেশ্বৰ পেগু,
সম্পাদক : মিগাং প্ৰানজ্যোতি দলে
সহঃ সম্পাদক
: মিগাং বিশবিহাৰী চৰহীয়া
সদস্য/সদস্যা
: মৃদুল টায়ে, জিলিকি টাইদ, তনয়া মেদক, কনকলতা ৰেগন, অজিত ৰেগন, মনোৰঞ্জন বসুমতাৰী, দিব্য কুম্বা, ৰাজু ৰেগন, অজিত কুম্বাং, সুৰুজ টায়ুং, চাইনা পেগু, জ্যোৎস্না মেদক, অনুজ মেদক, সঙ্গমিত্ৰা দলে, পূণ্যৱতী টায়ে, দেৱীলতা পাংগিং, পূৰ্ণিমা টাযে, অঞ্জনা টায়ুং পিংকি পাতিৰ আৰু গিৰিন কুম্বা
পানী যোগান ও অনাময় উপ-সমিতি :-
উপদেষ্টা
SDO, PHED, Jonai
: মিগাং দিব্যধৰ চুক্ৰাং
: মিগাং ৰাজেশ্বৰ কুম্বাং মিগাং জয়ন্ত বৰি
সভাপতি
সম্পাদক
: মিগাং মিনেশ পেগু
সহঃ সম্পাদক : মিগাং দেৱজিত দুৱৰা
সদস্য
দেৱ পেগু, নবিন টায়ে, উকিধৰ কুলি, আদিত্য কুম্বা, ভিৰাজ তালুকদাৰ, পবিত্ৰ দলে, টামেশ্বৰ মেদক, ললিত পেগু, হেম বড়ি, ভীষ্ম পেগু, নাগেশ্বৰ পাছাৰ ।
খাদ্য মেলা উপ-সমিতি :-
উপদেষ্টা
: মিগাং জন্মেশ্বৰ মেদক
: মিগাং পদ্মৰাম চাৰহ
মিগাং অমূল্য মেদক

সভাপতি : মিগাং মুক্তিনাত পেগু
সম্পাদক
: মিগাং উমা পেগু
ঃ বুলন মেদক, ৰাজেশ পেগু, ৰমেশ পাতিৰ, মাধৱ পাদি, গোপাল দলে, চন্দিকা পাংগিং
পোহৰ আৰু শব্দ উপ-সমিতি :-
উপদেষ্টা : মিগাং ৰাজু মেদক
সদস্য

সদস্য
: মিগাং নৰেশ কুম্বা
: মিগাং হিকজ্যোতি পেগু
ঃ মিগাং আৰ্নল্ড টায়ে
সভাপতি : মিগাং ভাগ্যৱান দলে
সম্পাদক
: মিগাং সঞ্জয় দলে
দিপাঙ্কৰ কাশ্যপ, নিল গগৈ, জ্ঞান শৰ্মা, অমিত কুম্বাং, ধিৰাজ মিলি, মাধুৰ্য্য প্ৰতিম গগৈ, বিশ্বকান্ত দলে ত্ৰৈলোক্য সোনোৱাল, কাতিৰাম টায়েং, গুনকান্ত মিলি, মনোজ পেগু, নমোৰম চাহেঙ্গীয়া, অজিত দে, নাচেৰ আলি, বাবুৱা দলে, বিনয় চেনগুপ্তা, মঙ্গল গুপ্তা, সঞ্জিব দাস, দ্বীপ কলিতা, বিনোদ ৰয়, জুন বৰুৱা, শিৱ কুমাৰ চৰহীয়া, বল্টু দে, পিন্টু দে, লালু দে, বিজয় চাহু, মুন্না আগৰৱাল, হেমেন পেগু, ছাতিৰাম বৰি, দিগন্ত টায়ে আৰু নৰেন চাৰহ।
সাংস্কৃতিক উপ-সমিতি ঃ-
উপদেষ্টা
: মিগাং ইন্দেশ্বৰ পেগু
: মিমী তৰাৱতী মিলি বৰি
ঃ মিগাং দিন মিলি
: মিগাং সুৰুয কুমাৰ দলে
ঃ মিগাং নগেন টায়ে
সভাপতি
: মিগাং ৰাজ কুমাৰ মৰাং
উপ-সভাপতি : মিগাং নবীন পাতিৰ সম্পাদক যুটীয়া সম্পাদক : মিগাং প্ৰদীপ কুম্বা
: মিগাং প্ৰবীন দলে
ঐ
ঃ মিগাং শুভ পেগু
সদস্য/সদস্যা

: পৰেশ পাংগিং, সৰ্বেশ্বৰ কাৰ্ডং, যুৱৰাজ দলে, সঞ্জু মিলি মিহিৰ চিন্তে, পৰমা দলে, অৰুন দেউৰী, ৰাজীৱ দলে অজয় ফুকন, গৌৰৱ মিলি, সদাগৰ কুটুম, ধৰীনা মিলি মিন্টু ৰেগন, প্ৰনিতা পাৰ, অঞ্জনা দলে, হেমা মিলি নৱকিশোৰ টাৱ, বনিতা পাৰ, লক্ষ্যনাথ মৰাং, বিশ্বজিৎ বৰি, যোগেশ চাৰহ আৰু দ্বীপ কলিতা,

সদস্য
দেবেন ছেত্ৰী আৰু পঞ্চৰতী শৰ্মা।
চিকিৎসা উপ-সমিতি ঃ- উপদেষ্টা
ঃ ডাঃ কিশোৰ কামান
ডাঃ গুনদা লাগাছু : ডাঃ জ্যোতি কুটুম
: ডাঃ -জ্যোতিষ দলে
সভাপতি : মিগাং কেশৱ লাগাছু
সম্পাদক
: মিগাং ৰাহুল টায়ে
গন্দেশ্বৰ কুলি, গেৰা বসুমতাৰী, কান্দেশ্বৰ বসুমতাৰী ক্ষীৰোধ দলে, ৰাজ কুমাৰ দলে, অনিল টায়ে, কৃষ্ণ দলে।
স্বচ্ছতা উপ-সমিতি :-
উপদেষ্টা
: মিগাং নৰেন কুলি
: মিগাং নাৰায়ণ পাৰ
: মিগাং মোহন পেগু
সভাপতি
: মিগাং বিজয় নৰহ
উপ-সভাপতি : মিগাং দিলিপ পেগু
সম্পাদক
: মিগাং লক্ষ্যনাথ পেগু
সদস্য
: বিশে পেগু, ৰাজেশ পেগু, অমৰ দলে, ৰাজেশ দলে, পুষ্পধৰ টায়ে, ঘনকান্ত টায়ুং আৰু অনন্ত কুমাৰ চিন্তে।
যাতায়ত ও যোগাযোগ উপ-সমিতি :-
উপদেষ্টা

: মিগাং দিলিপ দলে
সভাপতি
: মিগাং দিন পেগু
সম্পাদক : মিগাং বিনোদ পাতিৰ : দিনেশ পেগু, ৰমেশ পাতিৰ, য়াকা বাবু পেগু, সুবাস নৰহ, অনিল বৰি, সুৰজিত টায়ে, প্ৰাঞ্জল বৰি কমল টায়ে, য়ম দলে, কমল দলে, প্ৰিয়ঞ্জন দলে পুনাৰাম বৰি, ৰাম বৰি, চপন মাৰাক, সৰেন টায়ে ভানু টায়ুং, কৃষ্ণ টায়ে আৰু নখেশ পেগু।
হস্ততাঁত ও বস্ত্ৰশিল্প উপ-সমিতি :-
উপদেষ্টা
: মিমী ঊষাৰানী কুম্বাং পেগু
: মিমী গীতাঞ্জলী পাতিৰ
সদস্য

তত্বাবধায়ক
মিগাং বিবেক পেগু
: মিমী পদ্মীতি মিলি
সম্পাদিকা : মিমী মলয়া বৰি
সহঃ সম্পাদিকা
: মিমী চুনু পেগু
সদস্য
ঃ কৰবী পেগু, বিচণ্ডী টায়ে, বিনীতা চাহ, মল্লীকা টাঞ, নিত্যাপ্ৰভা পেগু, পূণ্য আলচিয়াৰী, কৰবী দলে, পুষ্পিকা পেগু
মুখেশ্বৰী কুলি, ধানজিতা বসুমতাৰী, মনেশ্বৰী খা
দিপালী দলে আৰু আউনী পাতিৰ, দীপিকা পেগু,
আৰ্তী টায়ে, কুমাৰী কুলি, দীপিকা দলে, বুলু বৰি আৰু গুনৱতী ববি।
অনুসন্ধান উপ-সমিতি ঃ-
উপদেষ্টা : মিগাং বলিন পেগু
সভাপতি
: মিগাং হৰিচ নৰহ
উপ-সভাপতি মিগাং পদুম ৰাই
সম্পাদক
মিগাং অমৃত কুম্বা
সদস্য
: সত্যৰাম কুম্বাং, লক্ষ্যনাথ চিং, বিজু টায়ে, সুনাৰাম বৰি,
অন্যকুমাৰ চিন্তে, ভাগ্যধৰ টায়ে, মহিকান্ত টায়ে,
যুগেশ পামে, সুবল সাজং, মন্টু দেউৰী, সঞ্জিব কুটুম।
কেন্দ্ৰীয় প্ৰতিনিধি শিবিৰ তদাৰক উপ-সমিতি (ল্চাং কলেজ) :
তত্ত্বাবধায়ক
ঃ মিগাং পূৰ্ণকান্ত দলে : মনোজ য়েইন, নিৰ্মল দলে, দিপক নৰহ, বিজু দলে ।

সদস্য
মূল মণ্ডপ তদাৰক উপ-সমিতি (আবতানি লন্তা) : : মিগাং বিৰেন পেগু
সভাপতি উপ-সভাপতি
: মিগাং নৰ কুটুম
সম্পাদক : মিগাং নিপল পেগু
সহঃ সম্পাদক
: মিগাং জয়দেৰ পেগু
সদস্য
: ঘূর্নেশ্বৰ দাৰ, সবল কুলি, দিনেশ য়েইন, পদ্মনাথ মৰাং তুনীৰাম দলে, বাব পেগু, ঘুমৰাং দলে, ফিৰোজ পায়েং জয়নন্দ দলে, ৰামজয় পাংগিং, মিলন দলে, বিনন্দ টায়োং।
প্ৰতিনিধি শিবিৰ তদাৰক উপ-সমিতি ঃ
সভাপতি : মিগাং সৰ্বেশ্বৰ নৰহ
সম্পাদক
: মিগাং পদ্মৰাম কুটুম

সদস্য
: ৰাদিচ দলে, সনাতন কুটুম, দুতিৰাম পেগু, সুবাস পেগু আৰু
মুলাই টায়ে ।
প্ৰতিনিধি সভা কক্ষ্য তদাৰক উপ-সমিতি (হাইস্কুল খেলপথাৰ) :
তত্ত্বাবধায়ক
: মিগাং বিধান মিলি
সদস্য
: পৰমানন্দ পেগু, ফিৰোজ পেগু আৰু ৰমানন্দ বৰি ।
ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাই পথ তদাৰক উপ-সমিতি ঃ
তত্বাবধায়ক
: মিগাং জিনে কুটুম।
: ৰাজেশ দলে, ৰঞ্জিত দলে, নিৰ্মল দলে, ঐমূল পেগু আৰু চন্দ্ৰ বৰি।
গণ স্বেচ্ছা সেৱক বাহিনী (GSB) তত্বাৱধায়ক :-
ঃ মিগাং কলিয়া পেগু, সভাপতি TMPK, JDC
: মিগাং সঞ্জয় কুম্বাং, উপ-সভাপতি TMPK, JDC
: মিগাং কান্দা টায়েং, উপ-সভাপতি, TMPK, JDC
ঃ মিগাং পংকিল পাতিৰ, সম্পাদক, TMPK, JDC
: মিগাং যুদ্ধেনাথ পায়েং, সহঃ সম্পাদক, TMPK, JDC : মিগাং দিপক দলে, সহঃ সম্পাদক, TMPK, JDC
: মিগাং দাইৰিং পাটৰি, সহঃ সম্পাদক, TMPK, JDC : মিগাং কৃষ্ণ দলে, সদস্য, TMPK, JDC
সদস্য : সভাপতি/সম্পাদক TMPK, চিলে আঞ্চলিক কমিটি
: সভাপতি/সম্পাদক TMPK, কেমি জেলম আঞ্চলিক কমিটি
: সভাপতি/সম্পাদক TMPK, জ'নাই আঞ্চলিক কমিটি : সভাপতি/সম্পাদক TMPK, আনী বিল্লাম আঞ্চলিক কমিটি
: সভাপতি/সম্পাদক TMPK, বিজয়পুৰ আঞ্চলিক কমিটি
: সভাপতি/সম্পাদক TMPK, জ'নাই আনী বিল্লাম আঞ্চলিক কমিটি
ঃ সভাপতি/সম্পাদক TMPK, দেবিং-দেতাগ আঞ্চলিক কমিটি : সভাপতি/সম্পাদক TMPK, গালি আঞ্চলিক কমিটি

: সভাপতি/সম্পাদক TMPK, চিগা আঞ্চলিক কমিটি ঃ সভাপতি/সম্পাদক TMPK, লাইমেকুৰী আঞ্চলিক কমিটি
: সভাপতি/সম্পাদক TMPK, ৰামধন দিখাৰী আঞ্চলিক কমিটি : সভাপতি/সম্পাদক TMPK, তেলাম আঞ্চলিক কমিটি
: সভাপতি/সম্পাদক TMPK, ডেকাপাম আঞ্চলিক কমিটি
: সভাপতি/সম্পাদক TMPK, মাৰ্ক আঞ্চলিক কমিটি : সভাপতি/সম্পাদক TMPK, চমকং আঞ্চলিক কমিটি